অনুস্মৃতি

ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ, ২০২৩

জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, লখিমপুৰ

মুখ্য সম্পাদক

নৱজিত শইকীয়া

Forever in our Hearts

A TRIBUTE TO THE STARS OF OUR SCHOOL WHO SHINED TOO BRIEFLY

Lt. P. K. Saxena
(Principal)

Lt. R.K. Rai
(PET Teacher)

Lt. Aparupa Dang
(2nd batch)

Lt. Kundal Neog
(2nd batch)

Lt. Rajesh Deuri
(2nd batch)

Lt. Madhurjya Borah
(4th batch)

Lt. Lalit Saikia
(3rd batch)

Lt. Rajib Pegu
(3rd batch)

Lt. Arpan Basumatary
(4th batch)

Lt. Gautam Doley
(4th batch)

Lt. Lukumoni Borah
(5th batch)

Lt. Sonia Sarmah
(4th batch)

Lt. Amiyo Kr. Rai
(5th batch)

Lt. David Rabha
(5th batch)

Lt. Johnson Bagh
(5th batch)

Lt. Jyoti Bikash Bonia
(8th batch)

Lt. Anupam Deuri
(12th batch)

Lt. Srimanta Pratim Saikia
(5th batch)

Lt. Apurba Saikia
(6th batch)

Lt. Ratna Das
(6th batch)

Lt. Pankaj Doley
(16th batch)

Lt. Ujjal Narah
(14th batch)

Lt. Guneshwar Gogoi
(Mali Kaka)

Lt. Raju Basfor
(Extended Care Facilitor)

Lt. Babita Ngangom
(PET Teacher)

Lt. Shaktin Pegu
(6th batch)

Lt. Mrinal Patir
(10th batch)

অনুস্মৃতি
ANUSMRITI

Silver Jubilee Celebration
Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur
Year 2023

Chief Editor
Nabajit Saikia

SILVER JUBILEE CELEBRATION

JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA, LAKHIMPUR

YEAR 2023

EDITORIAL BOARD

নবজিত শইকীয়া, মুখ্য সম্পাদক — **Nabajit Saikia**, Chief Editor
মণিকংকনা চাংমাই, সম্পাদক — **Monikongkona Changmai**, Editor
মালবিকা বৰা, সম্পাদক — **Malabika Bora**, Editor
পৰিস্মিতা দাস, সম্পাদক — **Parismita Das**, Editor
সৌৰভ কুমাৰ বৰুৱা, সম্পাদক — **Saurav Kumar Boruah**, Editor

Cover & Layout : **Arup Konwar**
Printed at : **Palki**, N. L. College Chariali, Lakhimpur (Assam)

(The images used in the magazine are sourced from alumni or collected from the internet)

GOVERNOR ASSAM

Shri Gulab Chand Kataria

RAJ BHAVAN
GUWAHATI

MESSAGE

I am delighted to learn that Jawahar Navodaya Vidyalaya in Lakhimpur is poised to commemorate its silver jubilee on the 25th and 26th of November, 2023. In tandem with this occasion, an annual magazine by the name of 'Anusmriti' is being published.

For the last 25 years, Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur, has stood as an eminent beacon of education, diligently sowing the seeds of knowledge among its students. It has not merely been a hub of scholastic wisdom but a veritable crucible for instilling values and nurturing the moral fiber of its students. This institution has fervently cultivated a 'nation first' ethos in the hearts of its pupils.

Over the course of the past 25 years, the school has birthed an impressive cadre of individuals who have gone on to serve our state and nation with distinction, leaving an indelible mark in every corner and crevice.

May the school continue to flourish in the days to come, and I am hopeful that the forthcoming magazine will adeptly showcase the multifaceted talents of the students and chronicle the remarkable journey of Jawahar Navodaya Vidyalaya over the past quarter-century. My heartiest commendations go out to the entire school community, as well as the editorial team behind 'Anusmriti.' May this publication find eager readership and earn the resounding appreciation it truly deserves.

Dated: November 9 , 2023

(Gulab Chand Kataria)

Ranoj Pegu
Minister
Education, Tribal Affairs (P),
Indigenous and Tribal Faith &
Culture (L&M) Deptt.

सत्यमेव जयते

Dispur, Guwahati - 787006, Assam
Ph. No. : +91 9954703825 (M)
+91-361-2337023 (O)
E-mail : ranojpegu@gmail.com

MESSAGE

I feel happy to learn that Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur is going to publish a souvenir entitled "Anusmriti" on the occasion of its glorious silver jubilee celebration.

Education is a process of acquiring knowledge, values and virtue. It contributes to the development of better people across the world. There is no better investment than an investment in knowledge. I hope the souvenir will be filled with thought provoking articles which will also reflect the major achievements of the institution.

I extend my greetings and warm wishes to the writers and all the esteemed members associated with the publication of the souvenir and wish success of the same.

(Dr. Ranoj Pegu)

Pradan Baruah
Member of Parliament
(Lok Sabha)

33-35, South Avenue
New Delhi-110 011
Teh : 011-23017268, 20317068

Ward No. 6, Rup Nagar
Aradhol, PO & Dist. - Dhemaji, Assam, 787 057
Mobile : +91 9435048271
E-mail : baruah.pradan@gmail.com

MESSAGE

I am deeply honored to be a part of this celebration, commemorating 25 glorious years of your esteemed institution. It is heartening to witness the remarkable journey of Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur (Assam) and its invaluable contributions to education and our society.

Education is the cornerstone of progress, and your school has been a beacon of knowledge, wisdom, and inspiration for countless young minds. As we celebrate the Silver Jubilee, we not only reflect on the past but also look ahead to the promising future you are shaping.

I commend the dedication of the faculty, the enthusiasm of the students, and the support of the community that has made this journey possible. Your magazine, "Anusmriti" will undoubtedly serve as a testament to your achievements and the enduring impact of education.

I offer my heartfelt blessings and best wishes for this momentous occasion. May it inspire the current generation to strive for excellence, uphold the value of education, and embrace the pursuit of lifelong learning. Together, we can continue to build a brighter future for our nation through the power of knowledge.

(PRADAN BARUAH)
PRADAN BARUAH
Member of Parliament
Lakhimpur Lok Sabha

Apurba Kumar Roy
Principal
Jawahar Navodaya Vidyalaya
Lakhimpur

MESSAGE

Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur, Assam was established on 18th January 1997 at Bihpuria in a temporary building. Later on it was shifted to its present building. I am the 12th number incumbent as a head of the institution. I feel honoured to be a part of this Silver Jubilee 2023 which is going to be celebrated on 25th & 26th November 2023 and witness the aura of the events. My initial joining as a Principal in Navodaya Vidyalaya Samiti was on 1st July 2016 at NVS, Hqrs, Noida but after 21 days training, first posting in the venue Vidyalaya of Lakhimpur District.

I have seen many ups and downs in this Vidyalaya about the students, staff and parents. Thus from this level of experience, I observed various situations from different perspective perhaps helps one to deal with the multifarious problems that crop up almost every day in the Vidyalaya. Numbers of students got selected in different fields as they desired. For a Vidyalaya, that is the good sign. We feel proud with our alumnus that they are the guide of next generation students. It is generally seen that schools are mostly concerned about the academic progress of the students but now it has become consequential to shift the focus from fetching marks to instilling values in the students which are definitely the need of the hour.

Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur, Assam provides sufficient scope to the students for gaining their full potential. It boundlessly focuses on a holistic approach to education, incorporating academic, cultural and sports activities. Academic standards are maintained through a structured curriculum and quality teaching which makes learning more engaging. Cultural activities often involve various CCA events like club activities, different competitions, celebrations to promote artistic and creative talents among students. In terms of sports, this institution encourages physical activities and often has sports facilities and events to promote a healthy lifestyle and nurture sporting talent, leadership qualities and team spirit also instill self expression and relaxation among the students. Students in the Vidyalaya get exposure to play in National & SGFI level competitions through several avenues.

A pivotal role of the alumni shall work as a catalyst, which I feel. Alumni can establish mentorship programs to guide current students, offering advice and insights based on their experiences. A fundraising effort by the alumni can contribute to aid deserving students with their education. Alumni can share success stories to inspire and motivate current students, showcasing the possibilities and opportunities that they might witness being in this institutions.

This Silver Jubilee 2023 event will facilitate collaboration between alumni and students on encouraging knowledge sharing and practical application of skills. Alumni initiatives during the silver jubilee can greatly benefit present students by providing them with mentorship, networking opportunities, career counseling, practical skills, financial support and valuable insights, ultimately enhancing their educational experience and employability.

On the auspicious occasion, my heartiest wishes to all the active members for their untiring effort to take out an exclusive piece of work in the form of a school Silver Jubilee 2023 magazine "ANUSMRITI" along with other multiple works.

SILVER JUBILEE CELEBRATION
JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA, LAKHIMPUR

CONTENT

Editorial || Nabajit Saikia

শুভ বাৰ্তা ।। ড° অঞ্জন কুমাৰ ওজা ।। **1**

সুখৰ সংজ্ঞা বিচাৰি ।। ড° চন্দ্ৰ কমল চেতিয়া ।। **2**

লখিমপুৰ ঃ এক ৰূপৰেখা ।। ড° অৰবিন্দ ৰাজখোৱা ।। **4**

কামৰ আনন্দ, জীৱনৰ আনন্দ ।। ড° অসীম চুতীয়া ।। **10**

বাইদেউৰ স্বৰ্গত এখন্তেক ।। অপূৰ্ব কুমাৰ ৰয় ।। **15**

নৱোদয়ৰ সোণসেৰীয়া বাটত ।। জাহেৰুল ইচলাম শিকদাৰ ।। **16**

নৱোদয়ৰ স্মৃতি ৰোমন্থন ।। বিদ্যুৎ কুমাৰ দত্ত ।। **19**

নৱোদয় জীৱনৰ অনুস্মৃতিৰে ।। ববিতা কুমাৰী মাজুডেকা ।। **22**

নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ সোঁৱৰণত ।। **শশীধৰ** দাস ।। **30**

নৱোদয় বিদ্যালয় অমৰ হওক ।। মাধৱ দত্ত ।। **32**

দুৰ্গম যাত্ৰাৰ এক মিঠা অনুভৱ ।। পুলুমা ভৰালী ।। **34**

দিয়া শক্তি, দিয়া ভক্তি...সৰ্ব-শক্তিমান ।। প্ৰাঞ্জল প্ৰতীম কোঁৱৰ ।। **36**

ক্ৰমশঃ ।। পৰিস্মিতা দাস ।। **40**

স্মৃতিৰ দলিচাত এক উভতনি যাত্ৰা ।। হিমাদ্ৰী পাৰেগাম ।। **42**

জে এন ভিত মোৰ জীৱন ।। মিছেং মৌংকাং ।। **44**

শৈশৱৰ সোণোৱালী দিন ।। মন্দাকিনী বৰুৱা ।। **47**

লোকেল Guardian ।। অমৰজ্যোতি হাতীবৰুৱা ।। **50**

অৰোধিত যাত্ৰা ।। শিখামণি বৰা ।। **52**

ডেউকা থকা হ'লে! ।। প্ৰীতি সলিলা ৰাজখোৱা ।। **55**

স্মৃতিৰ পাতত সেই সোণালী দিনবোৰ ।। কাশ্মিৰী বৰুৱা ।। **56**

থ্ৰী ইডিয়টছ ।। ভাস্কৰজ্যোতি ভূএগ্ৰা ।। **58**

নৱোদয়ৰ যাত্ৰা ঃ সোঁৱৰণী ।। সন্ধ্যাৰাণী গগৈ ।। **61**

সৌভাগ্য কেতিয়া উদয় হয় ।। যমুনা বৰুৱা ।। **65**

স্মৃতিৰ আঁজোৰ ।। নিতুল ৰয় ।। **67**

সোঁৱৰণীৰ পৃষ্ঠাত নৱোদয় বিদ্যালয় ।। ভাস্কৰজ্যোতি চুতীয়া ।। **69**

কবিতা ঃ 71 - 79

সৌৰভ শইকীয়া, বিউতী শইকীয়া, শিখাৰলী হাজৰিকা, পৰিস্মিতা দাস, মন মৌচম ফুকন, সৌৰভ কুমাৰ বৰুৱা, মৌচুমী পেগু, হিমাদ্ৰী পাৰেগাম, অনামিকা শইকীয়া, মাধুৰ্য কুমাৰ পৰাশৰ, দিব্যজ্যোতি শইকীয়া

ÁßæãÚ ÙßôÎØ çßIæÜØ ×æÙß ,æÉ¸ÙißæÜæ ¥æŸæ× ãï ।। Ïß'ØôçÌ ·¤ôßÚ ।। **80**

Silver Jubilee Celebration
Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur

CONTENT

A Musing on RTE, Gender and School Drop-outs || Dr. Alpana Borgohain || **82**

Chalk, Duster and Dream : A Legacy of Learning || Barnali Choudhury || **85**

Child Pshychology and conditions of learning in Navodaya Vidyalayas || Titu Gogoi || **89**

Sweet memories of my Alma-mater || Biren Saikia || **95**

Jawahar Navodaya Vidyalaya Lakhimpur : My Golden Years || Kamal Jyoti Borah || **97**

Made in JNV || Medeni Kumar Neog || **99**

Experiences of being Woman, struggling through Power, Gender, Culture and Class-Self-Analysis || Monikongkona Changmai || **102**

Orgosolo : A canvas of Human Expression || Devajani Goswami || **106**

Nurturing Holistic Growth : The Imperative for Spiritual Education in India's Education System || Nabanita Saikia || **108**

A tiny trunk with a lifetime's worth of memories || Saba Parvez || **111**

Vidya Dadati Vinayam || Papori Sonowal || **113**

Battle of Chaudhapunia : Teachers Guide book & JNVwala dosti || Bharat Ch. Bonia || **116**

The bitter sweet memories of School Life || Kapil Hazarika || **119**

Navodayan First Love || Kuldip Phukan || **120**

Timeless Treasures || Chinmoyee Sonowal || **122**

Memories of Laughter, Friendship and Life-Long Connections || Manash Konwar || **125**

The Unbreakable JNV Bond : A Journey Home Amidst the Pandemic || Swapnil Priyam Phulgurari || **127**

POEM : 129 - 136

Jaswinder Paul, Queen Gogoi, Manish Kuntal Buragohain, Basanti Das, Bipashna Gogoi, Dibya J Mandal, Ebrahim Ali

A walk down the memory lane : 137 - 143

Dibya J Mandal, Mridul Boruah, Hari Prasanna Deori, Papori Sonowal, Manash Konwar, Tribeni Ranjan Gogoi, Tara Prashad Mili, Devajani Goswami, Aparupa Gogoi, Bithika Phukan, Gautam Pegu, Manish Kuntal Buragohain, Pranjal Pratim Konwar, Monuj Boruah, Sangita Hazarika, Kamal Jyoti Borah

EDITORIAL

Anusmriti: Memories to Legacy…!

Our journey to the Silver Jubilee celebrations of Jawahar Navodaya Vidyalaya (JNV) Lakhimpur began with a simple yet evocative WhatsApp message: ‘Guys, what are we doing for our school’s Silver Jubilee?’. This sparked a whirlwind of discussions, spanning WhatsApp chats, phone calls, video conferences, in-person meetings, bustling activities, and a few sleepless nights. Finally, we are here, gathering under one roof to commemorate 25 glorious years of our beloved school - a place many of us affectionately call home.

As we started planning, selecting a name for this momentous occasion was paramount. We desired a name rooted in Indian heritage, understandable across multiple languages, distinctive, yet deeply connected to our sentiments for the school. Amidst thirty other suggestions, **Anusmriti** emerged - a word of Sanskrit origin increasingly embraced in various Indian languages. Meaning ‘cherished recollection’, it perfectly encapsulates our dear memories. Thus, we christened our celebration **Anusmriti**, accompanied by the poignant tagline: ‘**Memories to Legacy…!**’.

As we unite to celebrate a quarter-century of our alma mater, I am filled with nostalgia, fondness and gratitude. Each of us harbours unique memories of JNV, where we formed the strongest of friendships, loved together and mourned losses together. It was here that we learned compassion, integrity, resilience, and

determination - the virtues that prepared us to face the world. Our teachers taught us to spell our names and then stood by us as we found our identity. As I age, I increasingly recognize the pivotal role my years in JNV played in instilling the core values that shape my principles today. With time we'll probably struggle to hold on to some of the memories as it slips like sand through our fingers. However, what will endure are the values we uphold and legacy we build. I believe that a legacy is shaped in two different ways: firstly, by doing what is right (over doing what is easy or popular), and secondly, by serving others to the best of our ability.

I recall a memorable, perhaps contentious, episode from my school days. Once, a question paper was mysteriously leaked in the boy's hostel on the night before an internal Mathematics exam. (To my recollection that was the only time something like this had happened during my time at the school.) Naturally, the majority of students (boys) seized the opportunity to glance through the questions, eyeing for some easy additional marks in the following day's test. Yet, there were a select few who chose to take a different path. Despite having the same access, they deliberately avoided looking at the question paper. At such a young age, their decision embodied integrity and righteousness. They chose to do what was right over what was easy and convenient. This incident albeit small had profound impact on my life!

Less than a month before our silver jubilee celebration, I lost my uncle. He had been an integral part of my days in JNV and immensely influenced my life. My reflection on his passing isn't solely about his significance in my life. Rather it's the realization I had of the impact of living a life that positively influences many, in various roles. The gathering in his funeral was no less than that of a famous person or a political figure, with a multitude of mourners and those wishing to offer their final respects. He worked as a teacher in a non-provincialized school. Over the last two decades, he wholeheartedly dedicated himself to uplifting numerous students, consequently impacting entire families along the way! He might not have earned a lot in financial terms, but within his limited capacity he immensely touched the lives of countless individuals. He led a life devoted to serving others. As Martin Luther King Jr. expressed, not everybody can be famous, but everybody can be great, because greatness is determined by service. If we look at all the successful people in the world whether they know it or not, but they have that paradigm of service. I once listened to someone responding to the ever-popular question, 'What is life?'. According to him, life is just two things: a) be of service, by touching and enhancing the lives of others, and b) improving ourselves to reach our utmost potential, such that we can have maximum impact in (a). Everything else, as he noted is noise!

JNV Lakhimpur has groomed us to be leaders on various global stages, endowing us with extraordinary strength and potential to initiate meaningful change. With this immense power, however, also comes significant responsibility. Our school's future, like that of any great institution, hinges on the culture fostered by its people. As alumni or anyone associated with this institution, it is our shared duty to not only safeguard but also enhance the legacy. Let us, ensure that this legacy not only survives but thrives.

Let's unite for **Anusmriti** to celebrate 25 remarkable years of our cherished school, embodying the ethos of '**Memories to Legacy…!**'.

I express deep gratitude to all who directly or indirectly contributed to this memorable event, notably the core and sub-committee members, as well as our class representatives. I want to extend profound appreciation to Apurba Kumar Roy (Principal, JNV Lakhimpur) and Sunil Bonia (JNV Sonitpur) for their invaluable guidance. Bhaskar Bhuyan, Bharat Bonia, Monikongkona Changmai, Navajyoti Lahon, Sanjit Pegu, and Dhruba Borah deserve immense thanks for their incredible work throughout!

A special acknowledgment is due to my editorial team—Monikongkona (Rani), Malabika, Parismita, and Saurav—without whom this magazine would not have taken its current shape. Gratitude fills my heart for Arup Konwar's tireless work and guidance during those sleepless nights for the magazine. I deeply appreciate the time and effort taken by all guest authors, teachers, ex-teachers, guardians, and alumni who shared their experiences, thoughts, and expertise for Anusmriti. Lastly, I want to specially mention and express gratitude to Roshan K. Shahu for proposing the perfect name, Anusmriti, for our celebration.

Nabajit Saikia
Chief Editor, Anusmriti

শুভ বাৰ্তা

ড° অঞ্জন কুমাৰ ওজা
অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ছয়দুৱাৰ মহাবিদ্যালয়

বিহপুৰীয়াস্থিত লখিমপুৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ সফলতাৰ পঁচিশ বছৰ পূৰ্ণ হোৱাৰ উপলক্ষত সোণালী জয়ন্তী সমাৰোহৰ আয়োজন কৰাৰ কথা জানি আনন্দিত হৈছোঁ। আচলতে এই জয়ন্তীসমূহ উদ্‌যাপনৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যোৱা দিনৰ স্মৰণ কৰাৰ লগতে ভৱিষ্যতৰ উত্তৰণৰ বাবে সংকল্প গ্ৰহণ কৰা হয়। সেয়েহে ইয়াৰ যোগেদি এক উদ্দীপনা লাভ কৰা হয়।

ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা দেশখনৰ বিভিন্ন অঞ্চলত স্থাপন কৰা নৱোদয় বিদ্যালয়সমূহৰ যোগেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গুণগত শিক্ষা প্ৰদানৰ লগতে ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতি সুদৃঢ় কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হয়। আবাসিক বিদ্যালয়সমূহত বিভিন্ন সাংস্কৃতিক-সামাজিক পৰিমণ্ডলৰ পৰা অহা শিক্ষাৰ্থীসকলক কেৱল মাত্ৰ পুথিগত বা শৈক্ষিক পাঠ্যক্ৰম নিৰ্দেশিত শিক্ষাই প্ৰদান কৰা নহয়, সমাজত বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকে একেলগে থাকি কেনেকৈ সহাৱস্থান কৰিব লাগে তাৰো শিক্ষা প্ৰদান কৰা হয়। বিভিন্ন বিনিময় কাৰ্যসূচীৰ মাজেৰে শিক্ষাৰ্থীক অন্য এখন ৰাজ্যৰ বিষয়ে জনাৰ সুবিধাও প্ৰদান কৰা হয়। এনেকৈয়ে শিক্ষাৰ্থীৰ মনোজগতৰ বিস্তৃত কৰাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য স্থাপনৰ প্ৰয়াস কৰা হয়। এনে ইতিবাচক পদক্ষেপসমূহৰ মাজেৰে শিক্ষাৰ্থীসকলক দেশৰ প্ৰকৃত সম্পদ হিচাপে গঢ় দিয়া হয়।

লখিমপুৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হোৱা অজস্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেশখনৰ বিভিন্ন ঠাইত নিজকে সংস্থাপিত কৰি দেশৰ সেৱা আগবঢ়াই আছে আৰু এই বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ ধ্বজা বহন কৰি আছে। এই মুহূৰ্তত সেই মধুময় কৃতিত্বক স্মৰণ কৰি শিক্ষানুষ্ঠানটি নিশ্চয় ধন্য হ'ব আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলে তেওঁলোকক প্ৰদান কৰা শিক্ষাৰ বাবে অনুষ্ঠানটিৰ অভিজ্ঞতা সুঁৱৰি অনুষ্ঠানটিৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিব। আশা কৰো এই উৎসৱটি সকলোৰে মিলনৰ থলী হ'ব আৰু স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব।

সুখৰ সংজ্ঞা বিচাৰি

ড° চন্দ্ৰ কমল চেতিয়া
সহকাৰী অধ্যাপক, মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ বিশ্ববিদ্যালয়

'সুখ'- শব্দটোতেই লুকাই আছে মানৱ জীৱনৰ এক দুৰ্বাৰ আকৰ্ষণ। আমি সকলো সদাই সুখী হ'বলৈকে বিচাৰো। পৃথিৱীত এনে কোনো লোক নাই যিয়ে এই শব্দটোৰ আকৰ্ষণক ত্যাগ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এনেকি সংসাৰ বিৰাগী, বিষয়-বাসনাৰে নিৰাসক্ত সিদ্ধ তপস্বীজনৰ বাবেও এই শব্দটো পৰম কাম্যস্বৰূপ। অৱশ্যে সুখ সম্পৰ্কে বিভিন্নজনৰ দৃষ্টিকোণ সুকীয়া সুকীয়া। এজন দৰিদ্ৰ লোকৰ বাবে এসাজ ভাত তৃপ্তিৰে খাবলৈ পোৱাটোৱেই সুখ, গৃহীজনৰ বাবে গাৰ্হস্থ্য-উন্নতিৰে অন্য নাম সুখ, ভোগীজনৰ বাবে ভোগ-বিলাসিতাই সুখ, ভক্তসকলৰ বাবে ভগৱৎ ভক্তিত গদগদ হৈ নিজকে বিলীন কৰি দিব পৰাটোৱেই সুখ, কথকীজনৰ বাবে হিয়া উজাৰি কাৰোবাৰ লগত আলাপ কৰিব পৰাটোৱেই সুখ, প্ৰেমাকাংক্ষী প্ৰেমাস্পদৰ বাবে প্ৰেম-অনুৰাগৰ সাৰ্থকতাই সুখ, চকু-চৰহা, পৰশ্ৰীকাতৰজনৰ বাবে চুবুৰীয়াক অপকাৰ কৰিব পৰাটোৱেই সুখ, নিন্দুকজনৰ বাবে পৰনিন্দাই সুখ, আঢ্যৱন্তজনৰ বাবে ধন-ৰত্ন লাভৰ নামান্তৰেই সুখ, বিদ্বানজনৰ বাবে ন-ন জ্ঞানৰ সন্ধানেই সুখ, সমাজসেৱকজনৰ বাবে সমাজসেৱাই সুখ- মুঠতে সুখ সকলোৰে বাবে জীৱনৰ এক পৰম আকাংক্ষিত সম্পদ।

কিন্তু কাৰ্যতঃ আমি বাৰু সঁচাকৈ সুখীনে? এই প্ৰশ্নটো সকলোৰে নিজেই নিজকে কৰি চাওঁ আহকচোন। পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানক তুলি-তালি ডাঙৰ দীঘল কৰি পৰম তৃপ্তি লাভ কৰে। মাক-দেউতাকৰ সমস্ত উপাৰ্জনেৰে সন্তানে উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ কোনোবা একোটা ডাঙৰ কোম্পানীৰ অফিচাৰ হোৱাৰ পাছত সেই সন্তানে পিতৃ-মাতৃৰ বাবে সময় উলিয়াব নোৱাৰে। চহৰত থকা সন্তানলৈ বাট চাওঁতে চাওঁতে সেই আদহীয়া পিতৃ-মাতৃ সময়ৰ নিয়ম মানি বৃদ্ধ-বৃদ্ধা হয়হি। বাৰ্ধক্যজনিত কাৰণত সেই পিতৃ-মাতৃয়ে ক্ৰমশঃ অধিকভাৱে নিসংগতা বোধ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। কৰ্মসূত্ৰে বাহিৰত অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিবলৈ যোৱা সন্তানৰ মুখখন জীৱনৰ অন্তিম সময়তো দেখা নোপোৱাকৈ

বহু পিতৃ-মাতৃয়ে চিৰদিনলৈ চকু মুদিছে। সেই সময়ত তেখেতসকলৰ মনোজগতখনত সন্তানক ডাঙৰ-দীঘল কৰি বৰলোক কৰাৰ সুখখিনি বাৰু ক্ৰমান্বয়ে মানসিক 'অসুখ'লৈ ৰূপান্তৰিত নহয়নে? বুঢ়া হৈ হাল বাবলৈ সামৰ্থ নথকা, বুঢ়ী হৈ গাখীৰ দিবলৈ সামৰ্থ নথকা গোহালীৰ গৰুকো জীৱনৰ অন্তিমটো দিনলৈকে খোৱাই বোৱাই আদৰকৈ ৰখা অসমীয়া সমাজখনত বৰ্তমান নিজৰ জন্মদাত্ৰী মাতৃকো অৱহেলা কৰি অচিনাকি ৰাজপথত এৰি থৈ যোৱাৰ হৃদয়বিদাৰক ঘটনা ইটোৰ পাছত সিটোকৈ বৃদ্ধি পাব ধৰিছে। এইক্ষেত্ৰত কোনপক্ষই অন্তৰত কেনেধৰণ সুখ অনুভৱ কৰিছে তাক কোৱা টান। কাৰণ পিতৃ-মাতৃৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ অসমৰ্থ এনে হৃদয়হীন লোকলৈও সময়ে তেনে এক ভয়ংকৰ ভৱিষ্যতেই নিভৃতে সঞ্চয় কৰি ৰাখে।

আমাৰ লালসাৰ অন্ত নাই। আমাৰ হাতলৈ এশ টকা আহিলে কেনেদৰে পুনৰ দুশ টকা পাও, দুশ টকা পালে কেনেদৰে চাৰিশ টকাৰ মালিক হ'ব পাৰো সেই চিন্তাতে আমি মনুষ্যগণে দিবা-ৰাত্ৰি পাৰ কৰো। অৱশ্যে কথাটো সকলোৰে বাবে পোনপটীয়াকৈ টকাৰ লগত জড়িত নহ'লেও লোভ আৰু লালসাৰ অন্তৰালত কিন্তু অৰ্থসৰ্বস্ব এটা কাৰকেই অহৰ্নিশে ক্ৰিয়া কৰি থাকে। যাৰ বাবেই এটা পদবীৰ পৰা আন এটা পদবীলৈ উন্নীত হোৱাৰ প্ৰতিযোগিতা, দল বাগৰাৰ ৰাজনীতিসমূহ আজিৰ সমাজত স'ততে সুলভ হৈ পৰিছে। ধনৰ বাবেই হওক বা পদোন্নতিৰ বাবেই হওক আজিৰ সমাজত মানুহ ইমানেই তললৈ নামিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে যে তেওঁলোকৰ কাৰ্যকলাপ, স্বাৰ্থপৰতাই সমগ্ৰ সমাজখনকে ক্ৰমশঃ ৰুগ্ন কৰি আনিছে। এনেবোৰ অনুচিত কৰ্মেৰে তেওঁলোকে যি পাহাৰসদৃশ অৰ্থৰ পহাৰ গঢ়িছে সেই পাহাৰে তেখেতক সুখী কৰিব পাৰিছেনে?

সুখৰ সন্ধানত মানুহে আপোন গাঁওখন ত্যাগ কৰি চহাৰমুৱা হয়। গাঁৱৰ যৌথ পৰিয়ালৰ পৰা আহি ধাৰে-ঋণে চহৰত একোটা গাইগুটীয়াকৈ ঘৰ বান্ধেহি। কিন্তু স্বৰূপাৰ্থত তেনে লোক সুখী হ'ব পাৰেনে? আপোন গাঁওখনৰ সমৃদ্ধিময় সময়বোৰে, শৈশৱ কালৰ লগৰীয়াবোৰৰ সোণসেৰীয়া স্মৃতিয়ে, সোণোৱালী পথাৰখনে, হৰি-নাম কীৰ্তনৰ সুৰেৰে ৰজনজনাই থকা গাঁৱৰ ৰাজহুৱা বৰনামঘৰটোৰ স্মৃতিয়ে চহৰমুৱা সেই ব্যক্তিজনৰ মন আচ্ছন্ন কৰি নোতোলেনে? প্ৰশ্ন হয় এই সমৃদ্ধময় পৰিবেশক এৰি আহি তেখেত সঁচাকৈয়ে অন্তঃকৰণেৰে সুখী হ'ব পাৰিছেনে?

শৈশৱ কালটো সকলোৰে বাবে সুখৰ সময়। অভাৱ-অনাটনে জুৰুলা কৰা নিম্ন মধ্যবিত্তৰ সন্তানেই হওক বা সমাজৰ মুধাফুটা বৰমুৰীয়াজনৰ সন্তানেই হওক-সকলোৰে বাবেই শৈশৱ কালটো সুখৰ সময়। লগৰীয়াৰ স'তে খেলা-ধুলা কৰাৰ মুহূৰ্তবোৰ, পথাৰত লেচেৰি বুটলি, বাঁহৰ হোলোঙাৰে চেঁচুৰৰ পম খেদি পোৱা আনন্দবোৰ, গছ বগাই-নদীত নাদুৰি সাঁতুৰি কৰা সামুহিক আনন্দবোৰ, ঘৰলৈ আলহী আহিলে মনত অনুভৱ কৰা থৌকি-বাথৌ লগা আনন্দবোৰ একমাত্ৰ শৈশৱ কালতহে উপভোগ কৰিব পাৰি। শৈশৱকাল পাৰ হৈ যৌৱনত ভৰি দিয়াৰ পাছৰ পৰা সুখৰ সংজ্ঞা আমাৰ মনত বেলেগ হৈ পৰে। আপোনালোকেও প্ৰশ্ন কৰিছেনে বাৰু এবাৰ, শৈশৱ কালত এই সৰু সৰু আনন্দবোৰতে লাভ কৰা সুখবোৰ ডাঙৰ হ'লে কিয় পোৱা নাযায়?

আমি যিমানে ডাঙৰ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰো, সিমানে আমাৰ বিভিন্ন দুখবোৰো বাঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰে। এই দুখ-যন্ত্ৰণাবোৰৰ প্ৰকৃত কাৰণেই হ'ল ইপ্সিত কোনো বস্তু লাভ কৰিব নোৱাৰা বাবে মনত জন্ম হোৱা অসমৰ্থতা। আমি যিমানে বয়সৰ ফালৰ পৰা আৰু পদবী বা প্ৰস্থিতিগতভাৱে ডাঙৰ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰো সিমানে আমাৰ মনৰ আশা আৰু আকাংক্ষাবোৰো বাঢ়ি গৈ থাকে। এই আকাংক্ষাবোৰ কিছুমান আমি পূৰ কৰিব পাৰো, কিন্তু সৰহসংখ্যকেই আমি পূৰ কৰাত অসমৰ্থ হওঁ। যাৰ ফলত আমাৰ মনত ধিক্কাৰ জন্মে আৰু লাহে লাহে আমি মানসিকভাৱে দুখী হ'বলৈ আৰম্ভ কৰো। ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণৰ বাবে আমি সকলো সময়তে সকলো পৰিস্থিতিতে নিজকে সুখী কৰিবলৈ নিজৰ মাজতে এক অভ্যাস গঢ়ি তোলা উচিত। এই অভ্যাসে মানসিকভাৱে সকলোকে সকলো সময়তে সুখী কৰিব পাৰে।

ইগ' আৰু ছুপিৰিয়ৰিটি কমপ্লেক্সে বহু সময়ত আমাক মানসিকভাৱে অসুখী কৰি তোলে। অহংভাৱৰ ফলশ্ৰুতিত গঢ় লৈ উঠা অহংকাৰত যেতিয়াই কোনোবাই আঘাট সানে তেতিয়া অকাৰণতে আমি অপমানিত বোধ কৰো। ইয়াৰ ফলত গঢ় লৈ উঠা বিৰোধভাৱে ক্ৰমশঃ আমাক অসুখী কৰি তোলে। আনহাতে ময়ে সৰ্বেসৰ্বা বুলি ভবা প্ৰৱনতাৰ ফলতো এনেধৰণৰ মানসিক অন্তঃ দ্বন্দৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে যিয়ে জীৱনৰ আমাৰ বাবে দুখৰ কাৰণ হৈ ঠিয় দিয়ে।

সদৌ শেষত ক'ব পাৰি যে সুখ হ'ল তেনে এক অনুভৱ যাক লাভ কৰিবৰ বাবে সকলোৱে অধীৰ আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি থাকো। এই সুখ লাভ কৰিবৰ বাবে পৰিশুদ্ধ অন্তৰাত্মা, সৎ কৰ্ম কৰাৰ একান্ত প্ৰয়োজন। আমি আমাৰ ইতিবাচক চিন্তা, সৎ কৰ্মৰ তথা ধনাত্মক শুভশক্তিসমূহ উৎকৰ্ষ সাধনেৰে জীৱনৰ প্ৰতিটো পল সাৰ্থকভাৱে উদ্‌যাপন কৰিব পাৰিলেই জীৱনত সুখৰ সন্ধান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ম। ●

লখিমপুৰ ঃ এক ৰূপৰেখা

ড° অৰবিন্দ ৰাজখোৱা
মুৰব্বী, অসমীয়া বিভাগ
নৰ্থ লখিমপুৰ কলেজ (স্বায়ত্তশাসিত)

পৰাধীন ভাৰতবৰ্ষৰ ইংৰাজ চৰকাৰে দেশৰ যিকোনো ঠাইত সংঘটিত কূটাঘাতমূলক কাৰ্যত জড়িত অপৰাধীক কলীয়াপানীৰ শাস্তি দিছিল।সেই সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ কলীয়াপানী আছিল আন্দামান নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জ। প্ৰচলিত কথা অনুসৰি তদানীন্তন অসমৰ কোনো চৰকাৰী কৰ্মচাৰী যদি ৰোষত পৰিছিল, তেন্তে তেওঁক লখিমপুৰলৈ বদলি কৰা হৈছিল। অৰ্থাৎ অঘোষিতভাৱে লখিমপুৰ হৈ পৰিছিল অসমৰ কলিয়াপানী। সঁচাকৈয়ে লখিমপুৰ আছিল অসমৰ আটাইতকৈ আওহতীয়া ঠাই। সমগ্ৰ অসমৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থা যেতিয়া আধুনিক যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ স'তে ৰিজাবৰ উপযুক্ত হৈ উঠিছিল তেতিয়াও লখিমপুৰৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থা আছিল অতি পুতৌলগা। স্বাধীনতাৰ আগলৈকে লখিমপুৰীয়া ৰাইজে সুচলভাৱে অন্য ঠাইলৈ আহ-যাহ কৰি নাপালে। কুৰি শতিকাৰ তৃতীয়-চতুৰ্থ দশকলৈকে লখিমপুৰৰ পৰা যোৰহাটলৈ যাবলৈ চাৰিদিন আৰু গুৱাহাটীলৈ যাবলৈ সাতদিন পৰ্যন্ত সময় লাগিছিল। লুংলুঙীয়া হাবিতলীয়া বাটেৰে বাঘ-ঘোঙৰ আক্ৰমণৰ পৰা নিজক বচাই জিলাখনৰ পৰিসীমাৰ ভিতৰতে ইঠাই-সিঠাই কৰাটোও আছিল লখিমপুৰবাসীৰ বাবে দুৰূহ অভিযান। দূৰণিলৈ ফুৰিবলৈ ওলোৱা আত্মীয়ক মাছ-মঙহেৰে ভালদৰে এসাঁজ খুৱাই বিদায় দিয়াৰ পৰম্পৰা লখিমপুৰত কিছুদিনৰ আগলৈকে চলি আছিল। চৰকাৰী কৰ্তৃপক্ষই নিয়মমাফিক কামখিনিৰ বাহিৰে লখিমপুৰত অন্য কিবা নতুন কামৰ উদ্যোগ লোৱাৰ কথা কাহানিও নাভাবিছিল। আনকি ইংৰাজ চৰকাৰে লখিমপুৰত পতা অবিভক্ত লখিমপুৰ জিলা সদৰো অনতিপলমে ডিব্ৰুগড়লৈ স্থানান্তৰ কৰিছিল। বৰ্তমানৰ লখিমপুৰ নগৰখনো কিছু বছৰৰ আগলৈকে এখন ডাঙৰ গাঁও আছিল মাথোঁ বৰ্তমানেও লখিমপুৰে অসমৰ আন আন জিলাৰ বিশেষকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণপাৰ আৰু নামনিৰ জিলাবোৰৰ স'তে ফেৰ মাৰিব পৰাকৈ গা- দাঙিব পাৰিছে বুলি ক'ব নোৱাৰি। দক্ষিণপাৰৰ জিলাসমূহৰ পৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰ পৰিৱৰ্তে লখিমপুৰে আজিও আশা কৰিব লগা হৈছে সহানুভূতি। ১৯৫০ চনলৈকে লখিমপুৰৰ লগত আন ঠাইৰ পথ যোগাযোগ সম্ভৱ নাছিল। তাৰ পাছত লেহেমীয়া গতিত যোগাযোগ

কিছু উন্নত হয় যদিও মাথোঁ সৌ সিদিনাহে (২০১৮) বগীবিল দলঙৰ যোগেদি লক্ষিণ পাৰৰ লগত চমু যোগাযোগ সম্ভৱ হৈছে। অৱশ্যে লখিমপুৰত অস্থায়ীভাৱে হ'লেও বিমান যোগোযোগ আৰম্ভ হয় ১৯৫৪ চনত। মাজতে ভালেমান দিন বন্ধ হৈ থাকি বৰ্তমান লীলাবাৰীস্থিত উক্ত ঘাটিটো কিছু সক্ৰিয় হৈছে। ১৯৫৭ চনত লখিমপুৰলৈ প্ৰথম চৰকাৰী বাছ চলে (ষ্টেট ট্ৰেন্সপৰ্টৰ ৰঙা বাছ)। ১৯৬২ৰ চীনৰ আক্ৰমণৰ পাছত লৰালৰিলৈ লখিমপুৰলৈ ৰেল যোগাযোগ আৰম্ভ কৰা হয়; আৰু ১৯৬৩ চনৰপৰা এন. এফ. ৰেলৱেৰ মিটাৰগজ ট্ৰেইন চলিবলৈ লয়।

জিলাখনৰ নামটো

অসমৰ অন্যান্য বহু ঠাইৰ দৰে লখিমপুৰ নামটো খুব প্ৰাচীন নহয়। ঠাইখনৰ নাম কেতিয়াৰ পৰানো লখিমপুৰ হ'ল আৰু কি সূত্ৰে লখিমপুৰ হ'ল তাৰ বিশ্বাসযোগ্য তথ্য পোৱা নাযায়। স্পষ্ট ঐতিহাসিক ভেটিও পোৱা নাযায় । লখিমপুৰ নামটো সম্পৰ্কত থকা চাৰিটা মতবাদ প্ৰণিধানযোগ্য—

(ক) বাৰভূঞাসকলৰ উৎপত্তি বিষয়ক পুথি 'আদি চৰিত' অনুসৰি আৰিমত্ত ৰজাৰ মন্ত্ৰী সমুদ্ৰই ৰজা হৈ এই ঠাইত শাসন কাৰ্য চলাইছিল; তেওঁৰ জীয়ৰী আছিল লক্ষ্মীদেৱী আৰু লক্ষ্মীদেৱীৰ নামৰ পৰাই লক্ষ্মীপুৰ > লখিমপুৰ বা লখিমপুৰ হ'ল।[১] (অৱশ্যে এই আদি চৰিতৰ ৰচনাকাল, লেখক আৰু ৰচনাৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে নানান বিতৰ্কৰ সূচনা হৈছে।)

(খ) বাৰভূঞাসকলৰ যি ইতিবৃত্ত 'গুৰুচৰিত'ত পোৱা যায় সেই অনুসৰি শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ বুঢ়ী মাক লক্ষ্মী আইৰ নামৰ পৰা লক্ষ্মীপুৰ বা লখিমপুৰ (লখিমপুৰ) শব্দটো নামবাচক শব্দ হিচাপে নিষ্পন্ন হ'ল।[২] (এই মতৰ সমৰ্থনত বৰ বেছি তথ্য পাবলৈ নাই।)

(গ) ইতিহাসবিদ, আধুনিক লখিমপুৰৰ স্ৰষ্টা সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱাদেৱে ১৪শ-১৫শ শতিকাত শদিয়াত ৰাজত্ব কৰা দুজন ৰজাৰ দুখন ফলিৰ পাঠ উদ্ধাৰ কৰিছিল। তাৰে এখনত ৰজাৰ নাম আছিল লক্ষ্মীনাৰায়ণ। অন্যহাতে, সোৱণশিৰিৰ দুয়োপাৰে 'শ্ৰীশ্ৰী লক্ষ্মীনাৰায়ণ' খোদাই থকা বহু ইটা পোৱা গৈছে, যিবোৰৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি ইয়াত এখন ঐতিহাসিক নগৰ আছিল। বহুতে অনুমান কৰে সেইখন নগৰৰ নামেই লক্ষ্মীপুৰ নগৰ আছিল আৰু যিখন স্থাপন কৰিছিল লক্ষ্মীনাৰায়ণ ৰজাই। তাৰ পৰাই ঠাইখনৰ নাম কালক্ৰমত লখিমপুৰ বা লখিমপুৰ হ'ল।[৩]

(ঘ) চতুৰ্থ তথা সৰলমনা লোক জীৱনৰ লগত নিবিড় সম্পৰ্ক থকা অথচ কোনো ঐতিহাসিক প্ৰসংগ নথকা মতবাদটো হ'ল অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা এই অঞ্চলত প্ৰচুৰ ধান খেতি হৈছিল আৰু আজিকালিও হয়, সেইবাবেই ঠাইখনৰ নাম লখিমীপুৰ, লখিমপুৰ বা লখিমপুৰ হ'ল।

২০০২ চনৰপৰা জিলাখনৰ নামটো সম্পৰ্কত বহু বাদানুবাদ হৈ আছে। পূৰ্বে প্ৰচলিত 'লখিমপুৰ' নামটো অসম চৰকাৰৰ আয়ুক্ত ড° বি. কে. গোহাঁই স্বাক্ষৰিত এক বিজ্ঞপ্তিযোগে ২০০২ চনৰ তিনি অক্টোবৰত লখিমপুৰ কৰা হয়। বহুতে ঐতিহ্যৰ দোহাই দি ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰিছে। আনহাতে লখিমীৰ পৰা লখিমপুৰ হোৱাৰ কথা বাদ দি লক্ষ্মীৰ পৰা লখিমপুৰ হোৱাৰ কথা মানি ল'বলৈ যাওঁতেও কিছু চিন্তা কৰিব লগা হয়। লক্ষ্মী সংস্কৃত শব্দ । ইয়াৰ অসমীয়া ৰূপ লখিমী। সেই অনুসৰি লক্ষ্মী-পুৰ> লক্ষ্মীপুৰ> লখিমীপুৰ> লখিমপুৰহে হ'ব। গতিকে বহুতৰ মতে লখিমপুৰহে গ্ৰহণযোগ্য। অন্যহাতে একেখন বিজ্ঞপ্তিতে জিলাখনৰ নামৰ আগৰ পূৰ্বৰ উত্তৰ শব্দটো উঠাই দিয়া হৈছে। এয়াও গ্ৰহণযোগ্য। আগেয়ে অবিভক্ত লখিমপুৰ জিলাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ খণ্ডক বুজাবলৈ 'উত্তৰ লখিমপুৰ' বোলা হৈছিল। এতিয়া আৰু তাৰ আৱশ্যক দেখা নাযায়।

ভৌগোলিক অৱস্থান[৪]

সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা ৯৫ মিটাৰ উচ্চতাত, হিমালয়ৰ পাদদেশত, অসমৰ উত্তৰ পূব কোণত ২,২৭৭ বৰ্গ কিলোমিটাৰ জুৰি লখিমপুৰ জিলা অৱস্থিত। লখিমপুৰ জিলা উত্তৰে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ ইটানগৰ আৰু দুলুংমুখ, সমস্ত দক্ষিণাঞ্চলৰ গাত লাগি আছে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ খেৰকটীয়া সুঁতি, পূবে শোণিতপুৰ জিলা আৰু পশ্চিমে ধেমাজি জিলা। ই পূবা পশ্চিমাকৈ ৯৩°৪২′ পূব দ্ৰাঘিমাংশৰ পৰা ৯৪°২০′ পূৰ্ব দ্ৰাঘিমাংশ আৰু উত্তৰা-দক্ষিণাকৈ ২৬°৪৮′ উত্তৰ অক্ষাংশৰ পৰা ২৭°৫৩′ উত্তৰ অক্ষাংশৰ মাজত বিস্তৃত। পূবা পশ্চিমাকৈ জিলাখন প্ৰায় ৮০ কিলোমিটাৰ দীঘল আৰু উত্তৰা-দক্ষিণাকৈ গড়ে ৩৫ কিলোমিটাৰ বহল ।ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ আনবোৰ অঞ্চল দৰেই জিলাখনৰ উপৰি ভাগ পলসুৱা ।ব্ৰহ্মপুত্ৰ, সোৱণশিৰি, ৰঙানদী, বগীনদী, ঘাগৰ, ডিক্ৰাং, সোমদিৰি, কাকৈ, দীৰ্ঘা আদি নৈ-উপনৈয়ে যুগ যুগ ধৰি হিমালয়ৰ পৰা 'হিউমাচ'যুক্ত পলস কঢ়িয়াই আনি লখিমপুৰৰ উপৰিভাগ পলসুৱা কৰি আহিছে। জিলাখনৰ ভূ-ভাগ পূবৰ পৰা পশ্চিম-দক্ষিণলৈ ক্ৰমাৎ হেলনীয়া। দুই দিশৰ সীমান্তৰ সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ উচ্চতাৰ অনুপাত ১২০ ঃ ৭৯।

প্ৰশাসনিক গাঁঠনি আৰু অন্যান অনুষংগ[৫]

জিলাখনৰ সদৰ ঠাই হ'ল উত্তৰ লখিমপুৰ।[৬] একমাত্ৰ মহকুমাটো হ'ল ঠকুৰাখনা। লখিমপুৰ জিলাৰ ৰাজহ চক্ৰকেইটা হ'ল— ১. উত্তৰ লখিমপুৰ, ২. ঢকুৱাখনা, ৩. কদম, ৪. নাওবৈচা, ৫. বিহপুৰীয়া, ৬. নাৰায়ণপুৰ আৰু সোৱণশিৰি (ঘিলামৰা)। লখিমপুৰ জিলখনৰ এটা অংশ লখিমপুৰ লোকসভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত আৰু আনটো অংশ তেজপুৰ লোকসভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত। বিধানসভাৰ সমষ্টি চাৰিটা— ১. ঢকুৱাখনা, ২. লখিমপুৰ, ৩. নাওবৈচা আৰু ৪. বিহপুৰীয়া। জিলাখনত ৯ টা উন্নয়ন খণ্ড আছে; যথা— ১. বিহপুৰীয়া, ২. বগীনদী, ৩. ঢকুৱাখনা, ৪. ঘিলামৰা, ৫. কৰুণাবাৰী, ৬. লখিমপুৰ, ৭. নাৰায়ণপুৰ, ৮. নাওবৈচা আৰু ৯. তেলাহী। আৰক্ষী থানাৰ সংখ্যা হ'ল ৬ খন— ১. উত্তৰ লখিমপুৰ, ২. বিহপুৰীয়া, ৩. লালুক, ৪. বগীনদী, ৫. ঢকুৱাখনা আৰু ৬. ঘিলামৰা।

জনসংখ্যা

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি লখিমপুৰ জিলাৰ জনসংখ্যা হ'ল— ১০,৪২,১৩৭। ইয়াৰে পুৰুষ ৫,২৯,৬৭৪জন আৰু মহিলা ৫,১২,৬৪৩। প্ৰতি ১০০০ জন পুৰুষৰ বিপৰীতে মহিলাৰ সংখ্য ৯৬৫। জনসংখ্য ঘনত্ব হ'ল প্ৰতি বৰ্গ কিলোমিটাৰত ৪৬০জন। মুঠ জনসংখ্যাৰ ৭৬.৪৯% হিন্দু, ১৮.৫৭% ইছলাম, ৪.৪৩% খ্ৰীষ্টান আৰু .৫১% অন্যান্য। ১৮৭১ চনৰ লোকপিয়ল মতে জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব আছিল প্ৰতি বৰ্গ কিলোমিটাৰত ৭ জন। সেয়া সমগ্ৰ অসমৰ ভিতৰত সৰ্বনিম্ন আছিল। যোৱা বাৰটা দশকত লখিমপুৰৰ জনসংখ্যাৰ পৰিসংখ্যা এনেধৰণৰ—

বছৰ	জনসংখ্যা	বৃদ্ধিৰ হাৰ
১৮৭১[৭]	১,২১,২৬৭	—
১৯০১	৭৩,৪০৯	—
১৯১১	৯২,৭০৮	+২.৩৬%
১৯২১	১২৪,২৯৬	+২.৯৮%
১৯৩১	১৫৪,০২১	+২.১৭%
১৯৪১	১৮৮,৯৭৭	+২.০৭%
১৯৫১	২২২,৮৮৩	+১.৬৬%
১৯৬১	৩৩৫,৩৪৬	+৪.১৭%
১৯৭১	৪৮০,৮৩৮	+৩.৬৭%
১৯৯১	৭৫১,৫১৭	+২.২৬%
২০০১	৮৮৯,০১০	+১.৬৯%
২০১১	১,০৪২,১৩৭	+১.৬০%

ইতিহাস

মানুহৰ মুখৰ পৰা কাঢ়ি নি লখিমপুৰ নামটো আনুষ্ঠানিকভাৱে ইংৰাজ প্ৰশাসনে সীমা সহকাৰে গ্ৰহণ কৰে ১৮৩৯ চনত। সেই চনতে ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে উজনি অসমৰ কৰতলীয়া শেষ ৰজা পুৰন্দৰ সিংহৰ পৰা উজনি অসম ঘূৰাই লোৱাৰ সময়ত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ এই ভূ-খণ্ডৰ নাম লখিমপুৰেই ৰাখিছিল। পাছলৈও এই নামেৰেই ব্ৰিটিছ চৰকাৰে জিলা ভঙা পতা কৰিছিল।

যিহেতু লখিমপুৰৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট সীমা অতীতত পাবলৈ নাছিল সেয়ে লখিমপুৰৰ অতীত ইতিহাসৰ বৰ্ণনাও অঘৈয়াবিহীনভাৱে দিব পৰা নাযায়। চুতীয়া, আহোম, কোঁচ আৰু ভূঞা এই চাৰি বংশৰ ৰজাৰ অধীনতে লখিমপুৰ থকাৰ তথ্য পোৱা যায় ।ঐতিহাসিক তথ্যই ঢুকি পোৱা অনুসৰি খ্ৰীষ্টীয় ১২শ-১৩ শ শতিকাত লখিমপুৰ চুতীয়া ৰজাই শাসন কৰিছিল। একেখিনি সময়তে ভূঞাসকলেও লখিমপুৰৰ কোনো কোনো ঠাই শাসন কৰিছিল। ১৪শ-১৫শ শতিকাত লখিমপুৰত এটা সুকীয়া ৰাজবংশৰ শাসন চলিছিল বুলি শদিয়াত উদ্ধাৰ হোৱা দুখনমান প্ৰাচীন লিপিৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি । সেই অনুসৰি উক্ত বংশৰ সত্যনাৰায়ণ আৰু লক্ষ্মীনাৰায়ণে লখিমপুৰৰ উজনি অংশত শাসন চলাইছিল। সম্প্ৰতি লখিমপুৰ নগৰৰ ছয় সাত কিলোমিটাৰ দূৰৰ ধল আৰু ঘাগৰ নৈৰ মাজত পুৰণি নগৰৰ সম্ভেদ পোৱা গৈছিল।[৮]

পুৰাতত্ত্ববিদসকলে সেইখনকে সত্যনাৰায়ণ আৰু লক্ষীনাৰায়ণে পতা নগৰ বুলি ক'ব খোজে। খ্ৰীষ্টীয় পঞ্চদশ শতিকাৰ মাজভাগৰ পৰা লখিমপুৰৰ বুৰঞ্জীৰ আঁত ধৰিব পাৰি। ১৫১৩-১৫২০ চনত চুতীয়াসকলক পৰাজিত কৰি আহোম ৰজা চুহুংমুঙে লখিমপুৰ অধিকাৰ কৰে। তাৰ পাছৰে পৰা লখিমপুৰ এৰা ধৰাকৈ আহোম ৰাজত্বৰে অধীন হৈ আছিল। উল্লেখযোগ্য যে লখিমপুৰ জিলাৰ নাৰায়ণপুৰ অঞ্চলটো বুৰঞ্জীয়ে ঢুকি পোৱাৰ দিনৰে পৰা ১৮২৬ চনলৈ এৰা ধৰাকৈ কোঁচ ৰাজ্যৰ লগতো সম্পৰ্কযুক্ত হৈ আছিল। নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায়ে আহোমক পৰাজিত কৰি এই অঞ্চল নিজৰ দখললৈ অনাৰ কথা অসম বুৰঞ্জীয়ে কয়।

বুৰঞ্জী লিখাৰ প্ৰথা নথকাৰ বাবে কোঁচ, ভূঞা আৰু চুতীয়াসকলৰ শাসনকালৰ লখিমপুৰৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক আদি দিশৰ কথা স্পষ্টকৈ জনা নাযায়। কিন্তু আহোম ৰাজত্বকালীন লখিমপুৰৰ বহু কথা আজিও বুৰঞ্জীয়ে ৰিঙিয়াই কয়। কাৰণ আহোমসকলে বুৰঞ্জী লিখা প্ৰথাটো ৰজাঘৰৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ কৰি লৈছিল। লখিমপুৰ জিলাত বৰ্তমানে থকা

ঐতিহাসিক চিহ্নৰ ভিতৰত অৰুণাচলৰ জনগোষ্ঠীয় লোকসকলৰ উপদ্ৰৱৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহ (১৬০৩-১৬৪১) ই নিৰ্মাণ কৰা ডফলাগড়, মাঘ্নোৱা দ'ল, বাসুদেৱ থান, বৈঠাৰতী দেৱালয়, পঞ্চানন দেৱালয়, নাহৰপুখুৰী, ৰাধাপুখুৰী, ৰহঢলা পুখুৰী আদিত আহোমৰ কীৰ্তিচিহ্ন সুৰক্ষিত হৈ আছে।

স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহই তামূলী বৰবৰুৱাৰ সহায়ত শাসনৰ সুবিধাৰ্থে আহোম সাম্ৰাজ্য বিভাজন কৰিছিল। সেই বিভাজন অনুসৰি লখিমপুৰ বুঢ়াগোহাঁইৰ বিলাত আৰু বৰপাত্ৰগোহাঁইৰ বিলাতৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। বুঢ়াগোহাঁইৰ বিলাতৰ উল্লেখযোগ্য ঠাইবোৰ আছিল- কাটিকুচি, নৰোৱা, হাবুং, গজলুং, ফুকনৰ হাট, মণিপুৰ, তেলাহি, গাগলডুবি, মূৰভগা, লোণপানী, কাটিকুৰি আদি। ইয়াৰ কিছুমান নাম আজিও একেৰূপে প্ৰচলিত। বৰপাত্ৰগোহাঁইৰ বিলাতত আছিল বানফান্ (টাই ভাষাত বান-গাঁও, ফান-বিদেশী), খ'ৰা আৰু নাৰায়ণপুৰ।

১৮৩৮-৩৯ চনত ব্ৰিটিছে তদানীন্তন নামমাত্ৰ ৰজা পুৰন্দৰ সিংহৰ পৰা ৰাজ্য লৈ লখিমপুৰক প্ৰশাসনিক জিলাৰ মৰ্যাদা দিয়ে। ১৮৪২ চনত মটক আৰু খামতিসকলৰ ৰাজ্যও কাঢ়ি লৈ ব্ৰিটিছে বৰ্তমানৰ ধেমাজি, ডিব্ৰুগড় আৰু তিনিচুকীয়া জিলাকো একেলগে সামৰি বৃহৎ লখিমপুৰ জিলা গঠন কৰে। তাৰ সদৰ ঠাই কিছুদিনৰ বাবে বৰ্তমানৰ লখিমপুৰকে ঠিক কৰা হৈছিল। বুজাৰ সুবিধাৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ লখিমপুৰ অংশক উত্তৰ লখিমপুৰ বুলি তেতিয়াই কোৱা হৈছিল। কিন্তু কিছুদিনৰ পাছতে জিলাৰ সদৰ দুৰ্গম যাতায়াত-যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ বাবে লখিমপুৰৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈ লৈ যোৱা হ'ল আৰু লখিমপুৰ হৈ পৰিল মহকুমাৰ সদৰ। ১৯৭১ চনৰ দুই অক্টোবৰত বৃহৎ লখিমপুৰ জিলাখন ভাঙি উত্তৰ আৰু দক্ষিণ দুয়োপাৰে ডিব্ৰুগড় আৰু লখিমপুৰ দুখন জিলা গঠন কৰা হয়। ১৯৮৯ চনৰ দুই অক্টোবৰত উত্তৰ লখিমপুৰ জিলাৰ পৰা ধেমাজিক জোনাইৰ স'তে পুনৰ বিভাজন কৰা হয় আৰু বৰ্তমানৰ লখিমপুৰৰ জিলাখন তেতিয়াই গঠন হয়। এটা কথা কোৱাৰ আৱশ্যক যে অতীত অসমত 'কালিকা পুৰাণ' আৰু 'যোগিনীতন্ত্ৰ' পুথিৰ উল্লেখ মতে যি পীঠ বিভাজন আছিল সেই অনুসৰি সৌমাৰ পীঠত অন্তৰ্ভুক্ত আছিল।

জনগোষ্ঠীয় গাঁথনি

জনগোষ্ঠীয় গাঁথনিৰ দিশৰ পৰা লখিমপুৰক তাহানিৰ বৰ অসমৰ ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণ বুলি ক'ব পাৰি। অসমৰ গৰিষ্ঠসংখ্যক জনগোষ্ঠীৰ মানুহেই লখিমপুৰত বসবাস কৰি আহিছে। মঙ্গোলীয়, ককেছীয় আৰু অষ্ট্ৰেলীয় নৃ-গোষ্ঠীৰ লোক লখিমপুৰত আছে। জিলাখনৰ যেনিয়েই দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰা হয় সেইফালেই মঙ্গোলীয় মুখাবয়বৰ মানুহ দেখা যায়। এই নৃ-গোষ্ঠীৰ লোকেই জিলাখনত সৰহ। ভাষাগোষ্ঠীৰ দিশৰ পৰা চাবলৈ গ'লে ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা গোষ্ঠীৰ উচ্চ হিন্দুসকল আৰু চীন-তিব্বতীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ টাই আহোম, টাই খামতি, দেউৰী চুতীয়া, মিচিং, বড়ো, হাইদং-কছাৰী আদি ভাষিক সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি লখিমপুৰত আছে। অন্যহাতে ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়ৰ ক্ষেত্ৰতো লখিমপুৰত বৈচিত্ৰ্য বিৰাজমান। হিন্দু, মুছলমান, খৃষ্টান, বৌদ্ধ, জৈন, শিখ আদি বহুকেইটা ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়ৰ লোক লখিমপুৰত আছে। সকলো ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তিয়ে স্বাধীনভাৱে নিজৰ নিজৰ ধৰ্মীয় আচাৰ পৰম্পৰা অনুসৰি পালন কৰিব পাৰে। লখিমপুৰ জিলাৰ প্ৰায় ৮৫.৫ শতাংশ লোকেই জনজাতীয়। নৈৰ লগত আপোন সম্পৰ্ক থকা জনজাতীয় লোকসকলে আত্মীয়তাৰ বান্ধোনেৰে বান্ধ খাব পৰাকৈ জিলাখনত সোৱণশিৰি, ৰঙানৈকে মুখ্য কৰি প্ৰায় কুৰিখন নদীও আছে। ভৈয়াম জনজাতিসকলৰ উপৰি পাহাৰীয়া জনজাতীয় লোকো লখিমপুৰত পোৱা যায়। চুবুৰীয়া অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পৰা প্ৰব্ৰজন ঘটা লোকৰ উপৰিও লখিমপুৰৰ নাৰায়ণপুৰ অঞ্চলত টাই-খামতি লোকৰ গাঁও আছে। উল্লেখযোগ্য যে লখিমপুৰ জিলাৰ বাহিৰে অসমৰ অন্য কোনো অঞ্চলত বিশুদ্ধ খামতি গাঁও পাবলৈ নাই। চাহ বাগিচাসমূহত থকা চাহ জনজাতিসকলেও লখিমপুৰৰ জনগোষ্ঠীয় গাঁঠনিত বিশেষ ভূমিকা লৈ আছে। বৰ্তমান বাগিচা এৰি বহুতে বাহিৰত বসবাস কৰিবলৈ লোৱাত তেওঁলোকৰ আচাৰ-পৰম্পৰা থলুৱা জনগোষ্ঠীৰ লগত মিহলি হ'বলৈ ধৰিছে। লখিমপুৰলৈ মুছলমানৰ আগমনো বহুদিনীয়া। বৰ্তমান মুছলমানসকলে অসমৰ অন্যান্য ঠাইৰ দৰে লখিমপুৰীয়া সংস্কৃতিতো ঠাই অধিকাৰ কৰিছে।

সাহিত্য-সংস্কৃতি

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বৰ পথাৰখনত লখিমপুৰে অতীজৰে পৰা অন্য ঠাইতকৈ তুলনামূলকভাৱে সিংহভাগ আসন অধিকাৰ কৰি আহিছে। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ আটাইবোৰ সাংস্কৃতিক উপাদানেৰে সমৃদ্ধ লখিমপুৰ জিলাক বাদ দি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন সম্পূৰ্ণ নহয়। সোৱণশিৰি পৰীয়া এই সংস্কৃতি প্ৰধানকৈ কৃষি কেন্দ্ৰিক। কৃষিক আগুৰি সৃষ্টি হোৱা নানা উৎসৱ-পাৰ্বণ, মৌলিক লোকসাহিত্যৰে লখিমপুৰ ভৰপূৰ। সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত পুৰণি অসমীয়া সাহিত্য আৰু আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য দুয়োবিধতে লখিমপুৰীয়া সাহিত্যিকৰ অৱদান অপৰিসীম।

অসমীয়া সাহিত্যৰ শংকৰী যুগৰ দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ জন্ম এই লখিমপুৰতে। পুৰণি অসমীয়া সাহিত্যত মাধৱদেৱৰ স্থান কেনে সেয়া দোহাৰিবৰ আৱশ্যক নপৰে। *নামঘোষা, ৰামায়ণৰ আদিকাণ্ড, বহুখিনি বৰগীত, কুলুপীয়া ঘোষা, বৈষ্ণৱ কীৰ্ত্তন, চোৰ ধৰা, পিম্পৰা গুচোৱা, ভূমি লেটোৱা, দধিমথন* আদি ৰচনাৰে মাধৱদেৱে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল সমৃদ্ধ কৰি গৈছে। সেই কালৰ অনিৰুদ্ধদেৱ আৰু শাক্ত কবি ৰুচিনাথ কন্দলিৰ জন্মস্থানো আছিল লখিমপুৰ। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যলৈ সবাতোকৈ বেছি অৱদান আগবঢ়াই সুখ্যাতি অৰ্জন কৰা সাহিত্যিক দুজন হ'ল ৰায়বাহাদুৰ পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা আৰু হোমেন বৰগোহাঞি।

লখিমপুৰ সদৰৰ নকাড়ী গাঁৱত জন্মগ্ৰহণ কৰা পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ কলমতে প্ৰথম অসমীয়া আধুনিক উপন্যাস 'ভানুমতী'য়ে জন্ম লাভ কৰে। গোহাঞিবৰুৱাই 'ঊষা', 'আসাম বন্তি', 'বিজুলী' আদি কাকত আৰু আলোচনী সম্পাদনা কৰিছিল। উপন্যাস, প্ৰবন্ধ, নাটক, বুৰঞ্জী, জীৱনী সাহিত্য, কবিতা আদি সাহিত্যৰ কেউটা দিশতে অনবদ্য অৱদান আগবঢ়োৱা গোহাঞি বৰুৱাই অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথমখন অধিবেশনত (১৯১৭ শিৱসাগৰ) সভাপতিত্ব কৰিছিল। অনাহাতে ৰামধেনু যুগৰ পৰা সাম্প্ৰতিক সময়লৈকে অবিৰামভাৱে সাহিত্য ৰচনাত ব্ৰতী হৈ অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিধি ভেদি সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়তো স্বীকৃতি লাভ কৰা সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঞিৰ জন্ম লখিমপুৰ জিলাৰ ঢকুৱাখনা মহকুমাত। 'পিতাপুত্ৰ' উপন্যাসৰ বাবে সাহিত্য একাডেমী বঁটা বিজয়ী হোমেন বৰগোহাঞিয়ে অসম সাহিত্য সভৰ ৬৬তম ডিব্ৰুগড় অধিবেশনৰ সভাপতিৰ আসন অলঙ্কৃত কৰিছে। ৰায়বাহাদুৰ গোহাঞিবৰুৱাৰ সমসাময়িক এখন প্ৰখ্যাত শিশু সাহিত্যিক পানীন্দ্ৰ নাথ গগৈৰ ঘৰো লখিমপুৰ সদৰতে। তাৰ পাছত নাম ল'ব পাৰি নাৰায়ণপুৰত জন্মগ্ৰহণ কৰা সংস্কৃত ভাষা সাহিত্যৰ বিদগ্ধ পণ্ডিত ড° বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰীৰ। ভাৰতৰ সংস্কৃত সাহিত্যৰ ইতিহাসত দ্বিতীয়খন সংস্কৃত উপন্যাস 'অবিনাশী' ৰচনা কৰি ড° শাস্ত্ৰীয়ে ১৯৮৭ চনত সাহিত্য একাডেমী বঁটা লাভ কৰে। সংস্কৃত, অসমীয়া আৰু ইংৰাজী তিনিওটা ভাষাতে সমান দখল থকা ড° শাস্ত্ৰীয়ে ১২ খন শিশু-পুথি, ৪০ খন অসমীয়া গ্ৰন্থ, ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত ভাষাত চাৰিখনকৈ গ্ৰন্থ ৰচনা কৰাৰ উপৰি অন্যান্য বহু যুগমীয়া সৃষ্টি কৰি থৈ গৈছে। পাপৰি কবি গণেশ গগৈৰ পিতৃভূমিও লখিমপুৰতে আছিল। লখিমপুৰৰ পৰা ভাষা-সাহিত্যৰ চৰ্চা কৰি নিজৰ লগতে জিলাখনৰো নাম উজ্জ্বলোৱা অন্য কেইজনাম ব্যক্তি হ'ল- বুৰঞ্জীবিদ স্বৰ্গীয় সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱা (১৮৯১-১৯৭৫), ৰোহিতাশ্ব শইকীয়া, ধৰ্মেশ্বৰ কটকী, হৰেন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী, বিশ্ব বৰুৱা, গণেশ পেগু, তোযেশ্বৰ চেতিয়া, হেমেন্দ্ৰ কুমাৰ গগৈ, শিৱপ্ৰসাদ গগৈ, সৰ্বেশ্বৰ দত্ত, টাবুৰাম টাইদ, ড° চন্দ্ৰধৰ চমুৱা, মুনীন ভূঞা, আলি হাইদৰ, সেৱাব্ৰত বৰুৱা আৰু ঘন হাজৰিকা, হিৰণ্য দত্ত, দীপাঞ্জলি দত্ত, স্বপ্না চেতিয়া গগৈ, লাৱণ্য দত্ত গোস্বামী, প্ৰণতি গোস্বামী, নিৰুপমা গোস্বামী, চন্দ্ৰিকা কোঁৱৰ ড° প্ৰবীণ শইকীয়া, ৰহস্য সাহিত্যিক ভৰত ৰাজখোৱা আদি

শিক্ষা

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ অন্যান্য জিলাৰ তুলনাত লখিমপুৰ যথেষ্ট পিছপৰা আছিল। লখিমপুৰত শিক্ষাৰ সুবিধা অতীজতে প্ৰায় নাছিল বুলিয়েই ক'ব পাৰি। ফলত সময়ৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ লখিমপুৰে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব পৰা নাছিল। ১৮৩৬ চনৰ পৰা ১৮৭৩ চনলৈ ব্ৰিটিছে অসমত বাঙালী ভাষাক চৰকাৰী ভাষাৰূপে চলাইছিল, তেতিয়া বিদ্যালয়সমূহত শিক্ষা গ্ৰহণৰ মাধ্যম আছিল বাংলা। তেনেকুৱা দিনতে ১৮৪২ চনত লখিমপুৰ সদৰত আৰু ১৮৫৩ চনত ঢকুৱাখনাত দুখন ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয় স্থাপিত হয়। ১৮৭৪ চনত অসমীয়া ভাষা চৰকাৰী ভাষাৰূপে পুনৰ প্ৰচলিত হোৱাৰ পাছত সেই দুয়োখন স্কুলকে এম. ই. স্কুললৈ উন্নীত কৰে। লখিমপুৰৰ এম. ই. স্কুলতে পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা অৰু পানীন্দ্ৰনাথ গগৈয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। ব্ৰিটিছেই কেইবাখনো এম. ভি. স্কুল লখিমপুৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰে। পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ প্ৰচেষ্টাত লখিমপুৰ চৰকাৰী উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হয়। স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ১৯৫২ চনত নৰ্থ লখিমপুৰ কলেজ প্ৰতিষ্ঠা হয়। ১৯৭৫ চনত 'লখিমপুৰ স্নাতকোত্তৰ প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়' স্থাপিত হয়। বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আৰু পশু চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ো পাছলৈ স্থাপিত হয়। বৰ্তমান লখিমপুৰত এখন চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ো প্ৰতিষ্ঠা হৈছে। জিলাখনত বৰ্তমান এখন বিশ্ববিদ্যালয় (মাধৱদেৱ বিশ্ববিদ্যালয়) আৰু এখন বিশ্ববিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠাৰ পথত (নৰ্থ লখিমপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়)।

যোগাযোগ যাতায়াত [৯]

যোগাযোগ ব্যৱস্থাত লখিমপুৰ বৰকৈ আগবঢ়া নহয়। সম্প্ৰতি ডাক-তাঁৰৰ ব্যৱস্থা হৈছে যদিও সেয়া কোনোমতেই পৰ্যাপ্ত নহয়। অতি সম্প্ৰতি ঠায়ে ঠায়ে ইন্টাৰনেটৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাও আৰম্ভ হৈছে। ই যে একেবাৰে এপাচি শাকত এটা জালুক। জিলাখনৰ মাজেৰে ৫২ নম্বৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথটো আছে।

কিন্তু ই নামতহে ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ, নেদেখিলে কোনেও বিশ্বাস নকৰিব যে ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ অৱস্থাও ইমান জৰাজীৰ্ণ হ'ব। ঠায়ে ঠায়ে টিলা যেন ওখ আৰু অতি ঠেক এই পথটো যাতায়াতৰ বাবে মুঠেই উপযোগী নহয়। সদ্যহতে হাৰাজান নাৰায়ণপুৰ আৰু লালুক-লখিমপুৰ নগৰ পথছোৱা কিছু উপযোগী হৈছে আৰু অন্য কিছু কিছু অংশতো মেৰামতি চলি আছে। কিন্তু কাকৈ, কদমী, বগীনদী আদি অঞ্চলত পথটো ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈ থকা নাই। এই পথটো ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ সঠিক মৰ্যাদাৰে নিৰ্মিত হ'লে লখিমপুৰৰ যাতায়াত ব্যৱস্থা পূৰ্বতকৈ সুচল হ'ব। তদুপৰি ঘিলামৰা, ঢকুৱাখনা আদি ঠাইৰ উপ-পথসমূহৰ পুনৰ নিৰ্মাণো অত্যাৱশ্যকীয় হৈ পৰিছে। জিলাখনৰ ৰেল যোগাযোগ ব্যৱস্থা আশানুৰূপ নহয়। জিলাৰ মাজেৰে জোনাইলৈকে মিটাৰগজ ৰেলপথ আছে। কিন্তু বানপানী আৰু অন্যান্য বহু কাৰণত ৰেলপথৰ ক্ষতিসাধন হোৱাৰ বাবে প্ৰায়ে ৰেলৰ চলাচল বন্ধ হৈ থাকে। সৰ্বোপৰি ৰাইজে নিৰ্ভৰ কৰিব পৰাকৈ লখিমপুৰৰ ৰেল ষ্টেছন কেইটাৰ পৰা ৰেলৰ চলাচল নিয়মীয়া নহয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰৰ বগীবিল দলংখন সম্পূৰ্ণ হ'লে ব্ৰডগজ লাইনৰ যোগাযোগ হ'ব বুলি আশা কৰি থকাৰ বাদে লখিমপুৰীয়া ৰাইজৰ উপায় নাই। বিগত বছৰৰ ন অক্টোবৰ তাৰিখে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰতে দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ বিমান ঘাটি লীলাবাৰীৰ পৰা পুনৰ বিমান চলাচল আৰম্ভ কৰা হয়।

সময়ৰ সোঁতত লখিমপুৰ

বৰ্তমান লখিমপুৰ যিটো অৱস্থাত উপনীত হৈছেহি সেয়া অসমৰে বহু জিলাৰ তুলনাত বহু চালুকীয়া। সময়ৰ লগে লগে সমগ্ৰ বিশ্ব যিদৰে আগবাঢ়ি গৈছে তাৰ লগত খোজ মিলাবলৈ হ'লে লখিমপুৰ আৰু দ্ৰুতগতিত আগুৱাব লাগিব। তাৰ বাবে লাগিব চৰকাৰ আৰু ৰাইজ সকলোৰে প্ৰগতিবাদী মনোভাব। তাহানিৰ ধনে-ধানে নদন-বদন লখিমীপুৰ, আজিৰ লখিমপুৰ মৃতপ্ৰায়। অভাৱগ্ৰস্ততা লখিমপুৰীয়া ৰাইজৰ স্বাভাৱিক পৰিঘটনাত পৰিণত হৈছে। তদুপৰি ব্যক্তিকেন্দ্ৰিকতাইও লখিমপুৰৰ সামগ্ৰিক প্ৰগতিত বাধা আৰোপ কৰিছে। ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাদি বছৰি আহি থকা বানপানীৰ সমস্যা আছেই। বানপানীৰ সমস্যাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ সদয় দৃষ্টিৰ অতি আৱশ্যক। যদি বিজ্ঞানসন্মত উপায়েৰে যদি নদীবোৰৰ গতিপথ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তেন্তে বানপানীৰ সমস্যা নিশ্চয় সমাধান হ'ব। অৱশ্যে এই সকলোবোৰ ক্ষেত্ৰতে লাগিব ৰাইজৰ সজাগতা, আন্তৰিক সহায়-সহযোগিতা আৰু জিলাখনৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল মনোভাব।

লখিমপুৰত সাহিত্য সভাৰ অধিৱেশন

লখিমপুৰত পূৰ্বে চাৰিবাৰকৈ অসম সাহিত্য সভাৰ অধিৱেশন অনুষ্ঠিত হৈ গৈছে—

বছৰ	ঠাই	সভাপতি
১৯৩৩	লখিমপুৰ নগৰ	জ্ঞানাদাভিৰাম বৰুৱা
১৯৬৬	লখিমপুৰ নগৰ	বিনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱা
১৯৮৫	বিহপুৰীয়া	যোগেশ দাস
২০০৩	লখিমপুৰ নগৰ	ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত

নিজৰ ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰতি যে লখিমপুৰীয়া ৰাইজৰ অসীম শ্ৰদ্ধা আছে সেই কথাষাৰৰ প্ৰমাণ বিভিন্ন সময়ত পোৱা যায়। অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম অধিবেশন অনুষ্ঠিত হোৱাৰ সময়ৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯১৭ চনৰ পৰা পাঁচ বছৰৰ আগেয়ে লখিমপুৰৰ সাহিত্য সভা গঠন হৈছিল। ১৯১২ চনত ৰায়বাহাদুৰ পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ জ্যেষ্ঠ ভ্ৰাতৃ নীলকণ্ঠ গোহাঞিবৰুৱা আৰু পানীন্দ্ৰ নাথ গগৈৰ পুত্ৰ ডম্বৰুধৰ গগৈৰ নেতৃত্বত লখিমপুৰত 'উত্তৰ লখিমপুৰ সাহিত্য সভা' গঠন হয়। জন্মকালৰ লখিমপুৰ সাহিত্য সভাৰ সভাপতি আছিল নীলকণ্ঠ গোহাঞিবৰুৱা আৰু সম্পাদক আছিল ডম্বৰুধৰ গগৈ । ১৯১৮ চনত 'উত্তৰ লখিমপুৰ সাহিত্য সভা'ই অসম সাহিত্য সভাৰ এক সক্ৰিয় শাখা হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰে। ●

প্ৰসঙ্গ সূত্ৰ ঃ

১ সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱা ঃ ***জিলাখনৰ নামটো,***
বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰী (সম্পা.) ঃ ***লখিমপুৰৰ কথা,*** পৃ. ৪

২ উল্লিখিত, পৃ. ৪

৩ উল্লিখিত, পৃ. ৫

৪,৫ এই তথ্যসমূহ ২০২৩ চনৰ

৬ জিলাখনৰ সদৰ ঠাইখনক বুজাবলৈ এতিয়াও 'উত্তৰ লখিমপুৰ' অভিধাটো ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৭ ইংৰাজ শাসিত অসমৰ সৰ্ববৃহৎ জিলা আছিল লখিমপুৰ। মাটিকালি আছিল ১৮,৫০৭ বৰ্গ কিলোমিটাৰ। কিন্তু জনসংখ্যাৰ ফালৰপৰা লখিমপুৰেই আছিল আটাইতকৈ তলত। ১৮৭১-৭২ ৰ লোকপিয়ল মতে মাথোঁ- ১,২১,২৬৭ জন। গড়ে প্ৰতি বৰ্গ কিলোমিটাৰত ৭ জন।

৮ এইখিনি কথা সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱা আৰু বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰীৰ কেইবাটাও লেখাৰ আধাৰত লিখা হৈছে।

কামৰ আনন্দ, জীৱনৰ আনন্দ

ড° অসীম চুতীয়া
সহকাৰী অধ্যাপক, চেপন মহাবিদ্যালয়

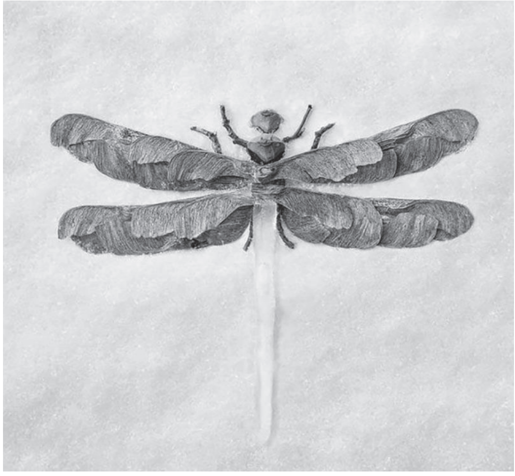

কৰ্মই ধৰ্ম বুলি এষাৰ কথা প্ৰচলিত আছে। কৰ্ম অবিহনে জীৱনৰ কোনো মূল্য নাই। কৰ্মৰ আধাৰতে এজন ব্যক্তিৰ সামাজিক স্থিতিও নিৰূপিত হয়। জীৱনৰ দৰে কৰ্মও গতিশীল। কিন্তু মানুহে কৰ্মৰ মূল্য সঁচাকৈয়ে বুজি পায় নে? নিজৰ নিজৰ কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰখনক লৈ মানুহ কিমান সুখীহু যদি সুখী নহয় মানুহে কৰ্মৰ পৰা কেনেধৰণৰ সুখ আহৰণ কৰাতো কামনা কৰে? পোৱাখিনিৰ পৰা ল'ব পৰাখিনি সঁচা অৰ্থত মানুহে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিছে নে? কবিৰ ভাষাত 'সুখ সুখ বুলি মানুহ বলিয়া/নেদেখে সুখৰ মুখ/সুখ বিচাৰোঁতে সংসাৰত পায়/দুখৰ উপৰি দুখ।' জীৱনটোৰেই আপেক্ষিকহু বিচৰা সকলোখিনি মানুহে জীৱনত এশ শতাংশ কেতিয়াও নাপায় বা পোৱাতোও সম্ভৱ নহয়। কিন্তু পোৱাখিনিতকৈ বেছিকৈ পাবলৈ আকাংক্ষা সকলো মানুহৰেই থাকে। তথাপি মানুহে জীৱনৰ সৌন্দৰ্য উপলব্ধি কৰাত ব্যৰ্থ হয় তেতিয়া, যেতিয়া নিজৰ কৰ্ম ক্ষেত্ৰখনত মানুহ অসুখী হয়। অৱশ্যে আনন্দ উদযাপন কৰিবলৈ মানুহে নিজেও কৰ্ম ক্ষেত্ৰখনত একোটা পৰিৱেশ গঢ়ি ল'ব পাৰিব লাগিব। এয়া মানুহ হিচাপে মানুহৰ কৰ্তব্য। নহ'লে 'জীৱ শ্ৰেষ্ঠ' বুলি কোৱাৰ অধিকাৰ মানুহৰ ক'ত থাকিব? মানুহৰ জীৱনৰ ওজন সময়ৰ জোখেৰে, কৰ্মৰ মূল্যায়নেৰে জুখিব উলিয়াব পাৰি। এই পৃথিৱীত দীঘায়ু জীৱন লাভ কৰা বহুতো লোক আছে অথচ তেওঁলোকে সময়ৰ বালিত নিজৰ খোজ থৈ যাব পৰা নাই। তেনে লোকৰ মৃত্যুৰ লগে লগে জীৱনৰ সকলো

অস্তিত্ব ধূলিৰ লগত মিহলি হৈ যায়। মানুহৰ জীৱনৰ সুকীয়া তাৎপৰ্য আছে। মানুহৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষণতে একো একোটা মহৎ সম্ভাৱনাও লুকাই থাকে। এই মহৎ সম্ভাৱনাক সম্ভৱতঃ কৰ্মৰ জৰিয়তেহে আৱিস্কাৰ কৰিব পাৰি। এনে প্ৰেক্ষাপটতে কৰ্মৰ আনন্দ আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস স্বৰূপ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ **কামত কৃতিত্ব লভিবৰ সংকেত**, এচ. এ. চাপ্ৰেৰ অমৃতজ্যোতি মহন্তৰ অনূদিত **কামতেই আছে অনাবিল আনন্দ**, হোমেন বৰগোহাঞিৰ **কাম কৰাৰ আনন্দ** আৰু নৰনাৰায়ণ মহন্তৰ **কামতেই আছে সুখৰ আনন্দ** গ্ৰন্থকেইখনৰ প্ৰাসংগিকতা আহি পৰে। উল্লিখিত প্ৰত্যেকখন গ্ৰন্থই কৰ্মৰ যোগেদি আনন্দৰ লাভ আৰু তাৰ জৰিয়তে জীৱনক উদযাপন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেতবোৰ মত পোষণ কৰিছে।

(এক)

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই 'কামত কৃতিত্ব লভিবৰ সংকেত' গ্ৰন্থখন শিশু-কিশোৰৰ উপযোগীকৈ ৰচনা কৰিছিল। এই গ্ৰন্থখনত পৰম্পৰাৰ ভেটিত আধুনিক সুস্থ-সবল সমাজ এখন গঢ়িব পৰাকৈ আঢ়ৈকুৰি উপদেশ আগবঢ়োৱা হৈছে। গ্ৰন্থখনৰ পাতনিত বেজবৰুৱাই লিখিছে—

'চোলাৰ মোনাত 'নোট বুক' বা 'পকেট বুক' লৈ ফুৰুৱাদি লৈ ফুৰিব পৰাকৈ, মানুহৰ জীৱনত অতি লাগতিয়াল গোটাচেৰেক সংকেত একেঠাই কৰি সংক্ষেপকৈ এই পুথিখন ৰচনা কৰিলোঁ। ইয়াৰ দ্বাৰাই এশৰ ভিতৰত এজনৰো উপকাৰ হ'লে মোৰ পৰিশ্ৰম সাৰ্থক হ'ল বুলি ভাবিম। চমু বাটেদি বাট বুলি এই সংসাৰত কেনেকৈ মনুষ্য জীৱন সাম্ফল কৰিব পাৰি, তাৰ উপায় উজুকৈ এই পুথিত লেখিবৰ চেষ্টা কৰিছোঁ। সেই চেষ্টা কিমানফেৰা সিদ্ধি হৈছে, এই পুথি পঢ়োঁতাসকলৰ গাতহে তাৰ বিচাৰৰ ভাৰ। এই পুথিৰ ভিতৰত ঠাই দিয়া আঢ়ৈ কুৰি সংকেত ভালকৈ বহলাই লেখিবলৈ গ'লে, আঢ়ৈ কুৰিখন ডাঙৰ সুকীয়া পুথি হয়। কুৰি শতিকাৰ কামৰ বেমেজালি হাটৰ ভিতৰত থকা মানুহৰ আহৰি ক'ত যে সেইবিলাক পুথিত বুৰিয়াই তাৰ তলিৰ পৰা এটা এটাকৈ মুকুতা তোলে? সামৰণিত এইফেৰা কথা কৈ থওঁ যে ইয়াৰ ভিতৰত লেখা ভালেমান উপদেশ মোৰ ক্ষুদ্ৰ জীৱনৰ অগ্নিপৰীক্ষাত উঠা।'

পাতনিৰ শেষত লিখা 'অগ্নিপৰীক্ষাত' শব্দটোৰ পৰা অনুমান কৰিব পৰা যে বেজবৰুৱাই যথেষ্ট সচেতনভাৱে চালি-জাৰি চাই এই গ্ৰন্থখনত আঢ়ৈ কুৰি উপদেশ লিখি উলিয়াইছে। প্ৰত্যেকটো উপদেশৰে যথোপযুক্ত ব্যাখ্যাও আগবঢ়াইছে। অৱশ্যে কিছুমান উপদেশ পৰম্পৰাগতভাৱেই চলি অহা। যেনে— সদায় সঁচা কথা ক'বা। ঈশ্বৰ বিশ্বাসী হ'বা। কুসংগ পৰিত্যাগ কৰিবা। কাম পেলাই নথৈ তৎক্ষণাত কৰিবা। আদি।

ব্যক্তিগত জীৱনত বেজবৰুৱা আছিল এজন কাঠৰ ব্যৱসায়। ব্যৱসায়ৰ অভিজ্ঞতাৰ ভিত্তিত গ্ৰন্থখনৰ প্ৰথম দুটা উপদেশত ব্যৱসায়-বাণিজ্যত আগবাঢ়িব খোজাসকলক উদ্দেশ্য কৰি বেজবৰুৱাই লিখিছে—এই সংসাৰত বিত আৰু মান আৰ্জি কৃতকাৰ্য হ'বলৈ যিবিলাক বাট আছে, এটাইবিলাকৰ ভিতৰত ব্যৱসায়ৰ বাটটো অতি কাঁইটীয়া; কিন্তু আশ্চৰ্যৰ বিষয় এই হে যে এনে জেং থকা আৰু কাঁইটীয়া বাটটোক বহুত মানুহে উজু বুলি ভাবে।

* মূলধনৰ মোনাটো হাতত লৈ হেলাৰঙে একেদিনৰ ভিতৰতে আঁকোৱালে নোপোৱা বেপাৰী বা বৰমুদৈ সদাগৰ হ'বলৈ যি আশা কৰে, পৰ্বতত কাছ-কণী বিচাৰি ফুৰোঁতেই তেওঁৰ জীৱনৰ পৰালি পৰে। বেহা-বেপাৰ সাধনা কঠোৰ সাধনা।

* কেনে ৰূপে সাধনা কৰি মনুষ্যত্ব লভি ব্যৱসায়ত সিদ্ধ কাম হ'ব পাৰি, তাৰ গোটাচেৰেক সংকতে লিখি পুথি আকাৰে আমাৰ বন্ধুসকলৰ আগত ধৰিলোঁ। মনত এনে আশা যে বুঢ়াসকলক তেওঁলোকে পাহৰা অনেক নীতি সি সোঁৱৰাই দিব, ডেকাসকলৰ লগে লগে সি আৰিয়া ধৰি যাব আৰু ল'ৰাবিলাকৰ আগত অধ্যাপক আসনত চেকনি লৈ বহিব।

কৰ্মৰ খতিয়ানেহে জীৱনক মূল্যায়ন কৰাৰ পক্ষপাতি আছিল বেজবৰুৱা। সেয়েহে সংসাৰত জীৱনটো উদযাপন কৰাৰ ক্ষেত্ৰ কেতবোৰ উপদেশ সহজ-সৰলকৈ ব্যাখ্যা কৰি গৈছে। বেজবৰুৱাৰ অৰ্ন্তদৃষ্টি আৰু দূৰদৃষ্টিভংগী এই উপদেশবোৰ মাজেদি অনুভৱ কৰিব পাৰি। যথা—

(১৪) **এধাডুখৰীয়া নহ'বা ঃ**

যি কামকে শিকা বা কৰা, সদায় তাক সম্পূৰ্ণৰূপে মন দি ঠানচা-বানচাকৈ শিকিবা বা কৰিবা। এধাডুখৰীয়া শিকনি, এধাসিজা, এধাফুটা মাছ-মঙহ আৰু ভাতৰ নিচিনা, সি পেটত পৰি কেতিয়াবা সুখ নিদি অজীৰ্ণ ৰোগ ওপজায় মাথোন। এধাকেঁচেলীয়া বিদ্যা, এধাকেঁচেলীয়া কামৰ ফল, সময়, শৰীৰ আৰু সন্মান নষ্ট। কথা বা কাৰ্যৰ ওপৰে ওপৰে উৰি ফুৰা পখিলাই সমুদ্ৰ তলৰ মুকুতা লভিব নোৱাৰে জানিবা। যিহকে পঢ়া, যিহকে শুনা, যিহকে শিকা, যিহকে কৰা, তাত সেইখিনি সময়ত গোটেই মন-প্ৰাণ-শক্তি সমৰ্পণ কৰি শুনিবা, শিকিবা আৰু কৰিবা।

(২৫) **খং দমিবা ঃ**

খং খন্তেকীয়া উন্মত্ততা। এই বলিয়া অৱস্থাত মানুহে এনে কাম কৰে যে খং মাৰ গ'লে তেওঁ তাৰ নিমিত্তে লাজ পায়

আৰু অনুতাপ কৰিবলগীয়া হয়। সেইদেখি সদায় খঙৰ মুখত টান লেকাম লগাই থ'বলৈ নেপাহৰিবা। ভালেমান লেখা-পঢ়া জনা, আন প্ৰকাৰে সজ লোকে 'খং নামে চণ্ডাল' দমাব নোৱাৰি নিজৰ উন্নতিৰ গুৰিতে নিজৰ বৰকুঠাৰ মাৰে। বৰ খঙাল মানুহেও চেষ্টা কৰি লাহে লাহে অভ্যাসৰ সোঁতত পেলাই খঙক নিজৰ বশলৈ আনিব পাৰে। তাৰ খং আছে বুলিলেই যে সি মানুহটো গুচিল, এনে নেভাবিবা। খং সকলোৰে আছে আৰু থকাটো একো বেয়া কথাও নহয়। অনেক সময়ত সেই খঙৰ আৱশ্যকতাও আছে। কিন্তু সেই তাজী ঘোঁৰাক সদায় ডবল লেকাম লগাই কৰতলীয়া কৰি ৰাখিব লাগে। খঙত জ্বলি-পকি থকা মানুহৰ স্বাস্থ্যহানি হয়। তেহেলৈ সেই খং চিঞৰি-বাখৰি দেখুৱাই কৰাই হওক বা মনতে লুকুৱাই থোৱাই হওক।

'কামত কৃতিত্ব লভিবৰ সংকতে'ৰ জৰিয়তে বেজবৰুৱাই নিয়ন্ত্ৰণহীন জীৱনক বান্ধি ৰাখি একো নিৰ্দিষ্ট পথত আগবাঢ়িব পৰাকৈ কিছুমান উপদেশ দিছে। জীৱনৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰে এইবোৰ ৰচনা কৰা হৈছে। বেজবৰুৱাৰ মনোপুত ব্যাখ্যাই 'কামত কৃতিত্ব লভিবৰ সংকেত' গ্ৰন্থক সজীৱতা দান কৰিছে।

(দুই)

এচ. এ. চাপ্ৰেই **কামতেই আছে অনাবিল আনন্দ** (অনুবাদ ঃ অমৃতজ্যোতি মহন্ত)ত দেশ-বিদেশত কৰ্মৰত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ কৰ্মীসকলে কামৰ যোগেদি জীৱনক উদযাপন কৰা কেতবোৰ উপযুক্ত তথ্য উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰিছে। পাতনিত লেখকে(এচ.এ.চাপে) লেখা কথাখিনি প্ৰণিধানযোগ্য—'মানুহ কৰ্মবিমুখ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে। চাৰিওপিনে হতাশা আৰু হতাশাৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰমাণ কৰাৰ এক প্ৰৱণতা। প্ৰত্যেকৰে অভিযোগ তেওঁ যেন নিজৰ প্ৰাপ্যতকৈ কম পাৰিশ্ৰমিক পাই আছে। কিছুমানে কয় তেওঁলোকৰ কাম খুব আমনিলগা। আন কিছুমানৰ অভিযোগ এইয়ে যে তেওঁলোকে কৰা ভাল কামৰ হেনো কোনো স্বীকৃতি নাই। আন বহুতো শিক্ষিতই আকৌ কম কাম আৰু অধিক বিশ্ৰামৰ পোষকতা কৰে। আধুনিক যুগৰ পৃথিৱীত গেবাৰি খটা বিষয়টো লৈ অসংখ্য কিতাপ লেখা হৈছে। এই কথাত অৱশ্যে কোনো সন্দেহ নাই যে কামক নতুন ঠাঁচত সজাই যিমানদূৰ সম্ভৱ ইয়াৰ পৰিধি বিস্তৃত আৰু সমৃদ্ধি কৰিব পাৰি। এই কথাও অনস্বীকাৰ্য যে যুক্তিসংগত অভিযোগবোৰ যিমান পাৰি সোনকালে সমাধান কৰা উচিত। কিন্তু মানুহ এনে এবিধ প্ৰাণী যাৰ প্ৰয়োজন কেতিয়াও শেষ নহয় আৰু অভিযোগ সদায় থাকিব আৰু ৰূঢ় সত্যটো হ'ল যে আটাইতকৈ একঘেঁয়ী কামটোও কাম নোহোৱাতকৈ বা ভাত নোহোৱাতকৈ ভাল। কঠিন পৰিশ্ৰম নোহোৱাকৈ ভাল বিশ্ৰামো হ'ব নোৱাৰে।'

কামৰ এখন নিজা জগত আছে। কিন্তু এই জগতখন নিৰন্তৰ অসন্তুষ্টি, অশান্তি আৰু উত্থানৰে ভৰা বুলিয়েই লেখকে ভাবে। মানুহৰ জীৱনটো জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈ এডাল ৰেখা মাথোঁ। এই ৰেখাডালত বগাবলৈ মানুহে নিজেই নিজৰ ক্ষমতা অৰ্জন কৰিব লাগিব। গ্ৰন্থখনৰ সাৰমৰ্ম লেখকে মাত্ৰ এটা বাক্যতেই তুলি ধৰিছে। লেখকে কৈছে— *'কাম কেৱল জীৱনৰ এটা অংগই নহয়, বৰং কামেই জীৱন।'* মানুহে জীৱনত কামকেই সংগী কৰি ল'ব পাৰিলে জীৱনৰ মাদকতাই সুকীয়া হৈ পৰিব পাৰে। কৰ্মৰেহে মানুহে আধুনিক সভ্যতাৰ ভেঁটি গঢ়িব পাৰে। কৰ্মৰ জৰিয়তেহে মানুহৰ অৰ্থনৈতিক ভেঁটিও শক্তিশালী হয়। নিজকে কৰ্মৰ মাজত বিলাই দিব নোৱাৰিলে আমাৰ সমাজৰ দৰিদ্ৰতা নাইকিয়া কৰিব নোৱাৰি। মানুহৰ পৃথিৱীত কৰ্মৰ মাজেৰে মানুহে এখন সমাজ গঢ়ি তুলিছে; সেই সমাজে মানুহক গঢ়ি তুলিছে মানুহ হিচাপে। জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে মানুহে নিৰন্তৰ কৰ্ম কৰি জীৱনত সুখৰ আহিলা আজুৰি আনিব পাৰে। 'কামতেই আছে অনাবিল আনন্দ' গ্ৰন্থখন কামৰ প্ৰতি আগ্ৰহ আৰু শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ উৎসাহ যোগাব পৰা এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ হাতপুথি।

গ্ৰন্থখনৰ জৰিয়তে কেতবোৰ দিশৰ উন্মোচন হৈছে। কামে মানুহৰ তিনিটা প্ৰধান শত্ৰুক বিদূৰ কৰে। সেই শত্ৰু তিনিটা হৈছে আমনি, দুষ্কাৰ্য আৰু দৰিদ্ৰতা। মানুহে কামক স্বাভাৱিক কৰ্ম হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ শিকা নাই। খেলা-ধূলা, খোজ-কঢ়া বা বিশ্ৰামৰ দৰে কামো এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া। কাম নকৰি মানুহে জীৱনত বিশ্ৰাম বিচৰাৰো কোনো প্ৰয়োজন নাই। কৰ্মৰো প্ৰকাৰ থাকে। সকলো কাম সকলোৰে বাবে নহয়। কিন্তু মানুহে যদি নিজৰ কৰিব পৰা কামখিনি নিষ্ঠা আৰু সততাৰে কৰি গ'লহেঁতেন মানুহৰ জাতীয় জীৱনৰ সামগ্ৰিক উন্নতি দেখিবলৈ পালোঁহেঁতেন। কামৰ এক সুকীয় সৌন্দৰ্য আছে। কামো হ'ব পাৰে জীৱনৰ এক সৃষ্টিশীল চৰ্চা। কাম কৰাতো মানুহৰ নৈতিক দায়িত্বৰ ভিতৰতে পৰে। পৃথিৱীৰ অনেক ঠাইত সৰু সৰু কামে একো একোটা ডাঙৰ বিপ্লৱৰো জন্ম দিয়াৰ নিদৰ্শন আছে। কাম আনৰ বাবে নহয় নিজৰ বাবেই কৰিব লাগে। কাম মানুহৰ জীৱনৰ এক প্ৰকাৰৰ চিকিৎসা।

গ্ৰন্থখনত লেখকে এইবোৰ দিশকে যুক্তি আৰু বিভিন্ন দেশৰ তথ্যগত উদাহৰণেৰে বিশ্লেষণ কৰি এজন মানুহক কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হ'বলৈ অনুপ্ৰেৰণা দিছে। জাপানৰ কৰ্ম-সংস্কৃতিক বিশেষভাৱে বিশ্লেষণ কৰি কেনেকৈ জাপানৰ সমাজ-সংস্কৃতিক কৰ্মই উন্নতি শীৰ্ষত তুলি ধৰিছে সেয়া প্ৰতিপন্ন কৰিছে।

সামগ্ৰিকভাৱে এজন ব্যক্তিৰ মানসিক, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন গুৰিতে যে কামেই প্ৰধান সেয়া গ্ৰন্থৰ জৰিয়তে লেখক এচ. এ. চাপ্ৰে বুজাবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে।

(তিনি)

প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঞিয়ে নিজে কাম কৰি পোৱা আনন্দ আৰু পৃথিৱীৰ গুণী-জ্ঞানী মানুহৰ অভিজ্ঞতাৰ সানমিহলি ঘটাই লিখি উলিয়াইছে 'কাম কৰাৰ আনন্দ' গ্ৰন্থখন। হোমেন বৰগোহাঞিয়ে প্ৰায়ভাগ ৰচনাৰ মাজেৰেই পৃথিৱীৰ গুণী-জ্ঞানী লোকে কি কাম কৰি আছে আৰু অসমীয়া মানুহে কি কৰা উচিত তাৰ তুলনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়াই আহিছে। এই গ্ৰন্থখনৰ মাজেৰেও হোমেন বৰগোহাঞিয়ে ক'ব খোজা মূল বক্তব্যটো হ'ল— 'নিষ্কৰ্মাৰ জীৱন অসাৰ আৰু অৰ্থহীন; জীয়াই থকাৰ আনন্দ অনুভৱ কৰিবলৈ হ'লে মানুহে কাম কৰি আনন্দ পাবই লাগিব।' বৰগোহাঞিয়ে এই গ্ৰন্থখনত নিজৰ উচ্ছৃংখল জীৱনৰ মাজত কেনেকৈ আত্ম-বিস্মৰণ কৰিছিল আৰু নিজৰ জীৱনক সুস্থ-সবল দিশত আগবঢ়াই নিবলৈ কেনেকৈ কামৰ জৰিয়তে আগবঢ়াই সক্ষম হ'ল তাকেই উল্লেখ কৰিছে। এইবোৰৰ মাজেদি মানুহৰ জীৱন কামৰ প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশৰ উন্মোচন হৈছে।

মানুহৰ জীৱন দুদিনীয়া। এই পৃথিৱীত এদিন মানুহৰ জন্ম হয়, এদিন মৃত্যু হয়। জন্ম আৰু মৃত্যুৰ এই সম্বন্ধক বান্ধি ৰাখে জীৱন নামৰ ৰেখাডালে। এই জীৱনৰ ৰেখাত মানুহে কেতিয়াবা অস্থিৰ আৰু অশান্ত হৈ, কামনা-বাসনাৰে উচ্ছ্বাসত আত্মহাৰা হৈ পাৰ কৰিব খোজে। জীৱনৰ মূল্য বুজা মানুহবোৰে জীৱনত কলা-কৃষ্টি আৰু জ্ঞানৰ সাধনা কৰি অতিবাহিত কৰে। মানুহে জীৱনক কেনেকৈ লয় তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে জীৱনৰ মূল্য।

হোমেন বৰগোহাঞিয়ে জীৱনৰ মূল্য কামেৰেহে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে বুলি ক'ব খুজিছে। বৰগোহাঞিয়ে কৈছে—"কাম কেৱল এটা উপায় নহয়; কাম নিজেই এটা লক্ষ্য। অৰ্থাৎ কামৰ কিবা এটা প্ৰতিদান পোৱাৰ আশাতহে যে মানুহে কাম কৰিব লাগে এনে নহয়; কামটো কৰাৰ আনন্দ পাবৰ কাৰণেই কাম কৰিব লাগে।" কামৰ লগত মানুহৰ মনৰ গভীৰ সম্বন্ধ থাকে। যি কামকে কৰা নাযাওঁ কিয় নিষ্ঠা আৰু সততাৰে কৰিলে প্ৰত্যেক কামৰে মূল্য থাকে। যি জীৱনক সমৃদ্ধ কৰে, আনন্দ দিয়ে। মানুহে যিমান কাম কৰিব পাৰে সিমান কাম শিকিব পাৰে।

হোমেন বৰগোহাঞিয়ে দুইধৰণৰ কামৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। শাৰীৰিক কাম আৰু মানসিক কাম। মানুহৰ জীৱনত

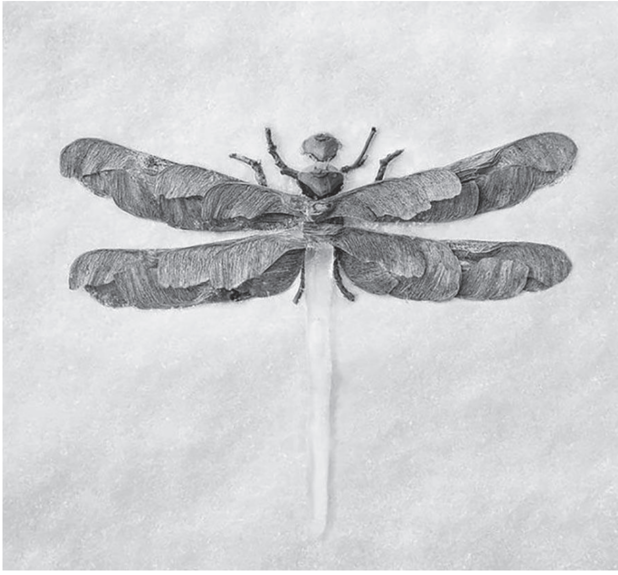

জীৱনৰ মূল্য বুজা মানুহবোৰে জীৱনত কলা-কৃষ্টি আৰু জ্ঞানৰ সাধনা কৰি অতিবাহিত কৰে। মানুহে জীৱনক কেনেকৈ লয় তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে জীৱনৰ মূল্য।

শাৰীৰিক আৰু মানসিক দুয়োধৰণৰ কামৰে প্ৰয়োজন আছে। 'কাম কৰা আনন্দ' গ্ৰন্থখনতে হোমেন বৰগোহাঞিয়ে শাৰীৰিক আৰু মানসিক কাম নকৰাৰ পৰিমাণ কিমান ভয়াৱহ সেয়া ক'ব বিচাৰিছে—"শাৰীৰিক শ্ৰমক ঘৃণা কৰাৰ পৰিণাম হৈছে অতি ভয়াবহ। অসমত এতিয়া কুৰি লাখতকৈ বেছি শিক্ষিত নিৱনুৱা আছে। নিৱনুৱাৰ আগত 'শিক্ষিত' বিশেষণটো যোগ হৈ 'শিক্ষিত' শব্দটোৰ অৰ্থকেই বিকৃত কৰি পেলাইছে। এতিয়া শিক্ষিত মানুহৰ অৰ্থ হ'ল শাৰীৰিক শ্ৰমৰ কাৰণে অকামিলা হোৱা মানুহ বা শাৰীৰিক শ্ৰমক ঘৃণা কৰা মানুহ। অসমীয়া মানুহে কৰ্ম-সংস্থান মানে বুজি পায় কেৱল চৰকাৰী আৰু বে-চৰকাৰী খণ্ডৰ চাকৰি, কাৰণ সেইবোৰ চাকৰিত শাৰীৰিক শ্ৰম কৰাৰ দৰকাৰ নহয়।"

গতিকেই অসমীয়া মানুহ আলস্য-পৰায়ণ আৰু শ্ৰম বিমুখ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে। অসমীয়া মানুহৰ স্বভাৱ অধ্যয়ন কৰি কৰ্মযোগী হ'ব পৰাকৈ এই গ্ৰন্থখনত বৰগোহাঞিয়ে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। হোমেন বৰগোহাঞিৰ কৃতিত্ব এইখিনিতে যে

পৃথিৱীৰ মহৎ গুণী-জ্ঞানী লোকৰ জীৱন আৰু কৰ্মৰ মূল্যায়ন কৰি নিজস্ব অভিজ্ঞতাৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাই কামৰ প্ৰতি মানুহক আগ্ৰহী কৰিবলৈ, অনুপ্ৰেৰণা যোগাবলৈকে এই গ্ৰন্থখন লিখি উলিয়াইছে।

(চাৰি)

'কামতেই আছে সুখৰ আনন্দ' গ্ৰন্থখন লিখিছে নৰনাৰায়ণ মহন্তই। সুখ বস্তুটো আপেক্ষিক! সকলো মানুহৰে সুখৰ আধাৰ বেলেগ বেলেগ। মানুহে জীৱনত সদায় সুখ পাবলৈ বিচাৰে। দুখৰ উৎসবোৰক নিক্ষেপ কৰিব খোজে ডাষ্টবিনত। কিন্তু মানুহে জীৱনত সদায় সুখৰ সলনি দুখেই পায়। ইয়াৰ কাৰণবোৰ কি হ'ব পাৰে? পৃথিৱীত সঁচাকৈয়ে সুখ বুলি কিবা বস্তু আছে নে? সুখৰ সংজ্ঞা কি? পৃথিৱীৰ কোনো বস্তুৱেই স্থায়ী নহয়। পাৰ্থিৱ বস্তুৰে সমৃদ্ধ হৈ মানুহে এদিন বা দুদিন হয়তো নিজকে সুখী অনুভৱ কৰিব পাৰে। কিন্তু ই স্থায়ী নহয়। মানুহৰ মনৰ ওপৰতে জীৱনৰ সৌন্দৰ্য বহুখিনি নিৰ্ভৰ কৰে। কোনোবাই আলু-কচু খাই এই পৃথিৱীত জীৱন ধাৰণ কৰিছে; আন কোনোবাই মাছে-মঙহে খাই জীৱনক উপভোগ কৰিছে। অথচ আলু-কচু খোৱাজনতকৈ হয়তো মাছে-মঙহে কোৱাজনৰ মন সদায় অসুখী হৈয়ে আছে। মানুহ কিয় অসুখী হয়। ইয়াৰ কাৰণ বহুতো থাকিব পাৰে। কাৰোবাৰ হয়তো ধন-টকা-পইচা নাই। উপাৰ্জনৰ পথ নাই, ভাল চাকৰি নাই, গাড়ী নাই, ভাল ঘৰ-দুৱাৰ নাই, সতি-সন্তান নাই, পঢ়া-শুনা নাই। থকা জনৰো আনৰ তুলনাত কম আছে। মানুহৰ জীৱনতো কেৱল অভাৱ পূৰণৰেই প্ৰতিযোগিতা নেকি? কিমানজন মানুহৰ নিজৰ জীৱন সম্পৰ্কে সঠিক জ্ঞান আৰু ধাৰণা আছে? জীৱনক কিমানজনে বুজি পায়? নিজে নিজৰ ধৰণে জীৱনক গ্ৰহণ কৰিবলৈ মানুহে প্ৰকৃতাৰ্থ শিকিছে নে বাৰু? নৰনাৰায়ণ মহন্তই এই গ্ৰন্থখনত মানুহ সুখী হোৱা আৰু অসুখী হোৱাৰ কেতবোৰ কাৰণ বিশ্লেষণ কৰি জীৱনত সুখী অনুভৱ কৰিবলৈ সৰু সৰু কামৰ মূল্যক অস্বীকাৰ কৰা নাই। উচ্ছৰ্গাৰ মনোভাৱেৰে কাম কৰি মানুহে সন্তুষ্টি লাভ কৰিব পাৰিলে মানুহৰ জীৱন সুখেৰে ভৰি পৰে। এই বক্তব্যকে নৰনাৰায়ণ মহন্তই সুখৰ ধাৰণা, অসুখী হোৱাৰ কাৰণ আৰু কামৰ মাজেৰে জীৱনৰ আনন্দ উদ্‌যাপন কৰিব পৰা দিশবোৰক বিশ্লেষাত্মক আৰু বস্তুনিষ্ঠ ব্যাখ্যা উদাহৰণসহ দাঙি ধৰিছে।

(পাঁচ)

অসমীয়া মানুহ বোলে এলেহুৱা আৰু সোৱোপা! এসময়ত ব্ৰিটিছে হেনো কানি খোৱাই খোৱাই অসমীয়া মানুহক এলেহুৱা আৰু সোৱোপা কৰি ৰাখিব বিচাৰিছিল। কোৱা শুনো— বৰ্তমানেও অসমীয়া মানুহৰ হোনো এই স্বভাৱ সলনি হোৱা নাই। এটা জাতিৰ মেৰুদণ্ড পোন হৈ থাকে তেতিয়া; যেতিয়া সেই জাতিৰ মানুহে নিজৰ যোগ্যতা আৰু সামৰ্থ অনুসৰি কাম কৰে। কামত কোনো সৰু বৰ নাই। সুস্থ-সবলভাৱে মানুহে জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে মানুহৰ হাতত কাম কৰাৰ বাদে অন্য পথ নাই। এই পথ মানুহে নিজেই নিজৰ বাবে মুকলি কৰি ল'ব লাগিব। জৱাহৰলাল নেহৰুৱে এবাৰ কথা প্ৰসংগত কৈছিল— "আমি বেছি এলেহুৱা হৈ পৰিছোঁ। আমাৰ হাত-ভৰি নচলা হৈছে আৰু বুদ্ধিও সক্ৰিয় নোহোৱা হৈছে।" হাত-ভৰি নচলা বুদ্ধিহীন মানুহ হৈ এই পৃথিৱীত জীয়াই থাকি ঠাই বন্দী কৰি ৰাখি কাৰ কি লাভ হ'ব। অন্ততঃ পৃথিৱীখনকে আমি আমাৰ অযথা বোজা বহন কৰি থাকিবলৈ দিয়াৰ যুক্তি ক'ত? উল্লিখিত আটাইকেইখন গ্ৰন্থৰ আলোকপাত কৰি আমি ক'ব খোজা কথাটো হ'ল যে অসমীয়া মানুহে কাম কৰিবলৈ লওঁক। কাম কৰিবৰ বাবে অনুকূল পৰিবেশ-পৰিস্থিতি নিজেই গঢ়ি লওঁক। মানুহৰ মাজত দেখা দিয়া হতাশা আৰু এই হতাশাৰ যুক্তিযুক্ততাৰ প্ৰমাণ দিবলৈ অহৰহ চেষ্টা কৰাতকৈ কামৰ মাজেৰে অন্ততঃ দহজনক জীৱন উদ্‌যাপন কৰাৰ পথৰ সন্ধান দিয়ক। পৃথিৱী বিখ্যাত মনিষী ৰাছেলে কৈছিল— "জ্ঞানী মানুহে কৰ্মৰত অৱস্থাতে শেষ নিশ্বাস এৰাৰ ইচ্ছা কৰিব লাগে।" এই কথাষাৰ জীৱনৰ ব্ৰত হিচাপে গ্ৰহণ কৰিলেও আমাৰ জীৱনবোৰ নিৰানন্দ নহৈ সদায় আনন্দময় হৈ পৰিব বুলিয়ে আমাৰ বোধ হয়। আলোচিত চাৰিওখন গ্ৰন্থৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰাৰ অন্তৰালতো আমাৰ তেনে এক উদ্দেশ্যই নিহিত আছে। এই গ্ৰন্থকেইখন অধ্যয়নৰ পৰা ব্যক্তিগতভাৱে আমি বুজি উঠিছোঁ যে কাম জীৱনৰ এক ৰত্ন। কামেৰেহে এটা জাতি, এখন সমাজ, এখন দেশৰ ঐতিহ্য গঢ়ি তোলে। সভ্যতাৰ বিকাশত মানুহে কৰা কামৰ অৰিহণা আছে প্ৰচুৰ। আহক আমি সকলোৱে কৰ্ম-সংস্কৃতি গঢ়ি তুলি দেশ তথা ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক সুস্থ-সবলভাৱে জীয়াই থাকিবলৈ প্ৰেৰণা দিওঁ। চাৰিওজন লেখকে এইকেইখন গ্ৰন্থ লিখি অসমীয়া মানুহক কাম কৰা প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিবলৈ প্ৰয়াস কৰা প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰতি সমৰ্থন জনাওঁ। এই গ্ৰন্থকেইখন অসমীয়া মানুহক পঢ়িবলৈ উদ্‌গনি দিওঁ। জগত-সভাত কৰ্ম-সংস্কৃতিবান মানুহ বুলি আমি নিজৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিবলৈ যত্ন কৰোঁ। কথাতকৈ কামৰ মূল্য দিবলৈ শিকিলেই আমাৰ জীৱন সুৱীয়া হৈ পৰিব বুলি ভাবোঁ। ●

বাইদেউৰ স্বৰ্গত

এখন্তেক

অপূৰ্ব কুমাৰ ৰয়
অধ্যক্ষ, জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, লখিমপুৰ

মোৰ ল'ৰালি কালত পোৱা বাইদেউগৰাকীৰ বয়স এতিয়া ৭২ বছৰ হ'ল। হাইস্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী হিচাপে অৱসৰ লোৱাও আজি বাৰ বছৰ পাৰ হ'ল। কেইদিনমানৰ আগত চোতালতে পৰি মূৰৰ পিছফালে দুখ পালে বোলে। এদিন চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি কৰিবলগীয়াও হৈছিল অচেতন হৈ যোৱাৰ বাবে। শুনামতে বাইদেৱে স্বৰ্গত এভুমুকি মাৰি আহিলগৈ বোলে। কথাখিনি ভাবি ভাবি নিজে সোধ-পোচ কৰি চাওঁ বুলি আহি থাকোতে কেতিয়া মই বাইদেউৰ চোতাল পালোহি গমেই নাপালোঁ।

বাইদেউৰ ল'ৰা দুটা বাহিৰত থাকে, মানে এজন দিল্লী আৰু এজন বাংগালুৰুৰ কোম্পানীত চাকৰি কৰে। দুয়োৰে এটা এটাকৈ ল'ৰা ইউনিভাৰ্চিটিত পঢ়ি আছে। দুয়ো বোৱাৰী ঘৰতে।

বাইদেউৰ ঘৰৰ চোতাল পাওঁতে দেখিলো, তেখেত বাহিৰতে বহি আছে। ভাবিলো ভালেই হ'ল। বাহিৰতে বহি খবৰ ল'লো আৰু সুধিলো যে বাইদেউ অলপ কওকচোন, মই যি আপোনাৰ স্বৰ্গ দৰ্শনৰ কথা শুনা পালো এয়া সঁচানে।

বাইদেৱে মিচিকিয়াই হাঁহি এটা মাৰি কৈ গ'ল বহুখিনি কথা। মানুহে বিশ্বাস কৰক বা নকৰক তেওঁলোকৰ কথা। বাইদেউৱে যি অনুভূতি লাভ কৰিলে সেইয়া বাইদেউৰ কথা। বাইদেৱে কৈ গ'ল তেওঁৰ অনুভূতিৰ কথা। পৃথিৱী আৰু স্বৰ্গৰ মাজত থকা সাগৰসদৃশ পাৰ্থক্যৰ কথা। আমিবোৰ পৃথিৱীত যেনেকৈ খোজ কাঢ়োঁ স্বৰ্গত তেনেকৈ খোজ কঢ়াৰ দৰকাৰ নাই। কোনোবাই ক'ৰবালৈ যাবলৈ হ'লে চিন্তা কৰি ভাবিলেই হ'ল। ক্ষুদ্ৰ কণিকাসদৃশ আকাৰত ধূলি যেনেকৈ উৰিব পাৰে তেনেকৈ উৰি যাব পাৰি। তাত থকা পাহাৰবোৰ পৃথিৱীৰ পাহাৰতকৈ ত্ৰিশ গুণ বেছি ডাঙৰ। তেনেদৰে তাত থকা ঘৰবোৰ পঞ্চাশ গুণ বেছি ডাঙৰ। প্ৰাণীৰ আকাৰ ক্ষুদ্ৰ হ'লে কোঠালী আৰু কিমান ডাঙৰ হ'ব পাৰে। খোৱা-বোৱাৰ কোনো অনুভূতি নহ'ল।

ক'বলৈ গ'লে শৰীৰটো বেলেগ আৰু আত্মাটোও বেলেগ বস্তু। শৰীৰটো আছে মানে আত্মা থাকিবই লাগিব। আত্মাৰ অবিহনে শৰীৰটো নিষ্ক্ৰিয়। আৰু বহু কথাই বাইদেৱে কৈ গ'ল। আটাইবোৰ কথা শুনি ভাবিলো যে মাজে মাজে পুনৰ জনম কাৰোবাৰ হৈছে বুলি শুনো। সেয়া মিছা নহয় চাগে! কাৰণ কথাবোৰ প্ৰমাণ কৰিলে প্ৰমাণ পোৱা যায় যে যিটো কৈছে সেইমতেই হয়গৈ।

স্বৰ্গ দৰ্শনটো বাৰু কিমানদূৰ সঁচা! হিন্দু, মুছলিম, শিখ, খ্ৰীষ্টান প্ৰত্যেকেই নিজা ধৰণৰ স্বৰ্গ দেখা পায়। হিন্দুৱে স্বৰ্গত মন্দিৰ দেখা পায়, খ্ৰীষ্টানে চাৰ্চ দেখা পায়। বিজ্ঞানীয়ে বাৰু এই বিষয়ত কি ক'ব! হয়তো দুঃস্বপ্ন বা ব্ৰেইনটো মৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে যি পৰিৱৰ্তন হয়, সেয়াই অনুভূতি নেকি? বা ব্ৰেইনটো মৰাৰ পিছত কিবা কাৰণে আকৌ উভতি আহি চেতনা ঘূৰাই পোৱাৰ সময়ৰ আগত চিন্তাধাৰাৰ প্ৰতিফলন। মোৰ ভাৱ হয় যেন ইয়াতো কিছু ৰিচাৰ্চৰ দৰকাৰ আছে।

বাইদেউৰ চিন্তাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই বুলি কৈ, বহুতো চিন্তা-ভাৱনাৰে নিজৰ ঘৰলৈ উভতি আহিলো।●

নৱোদয়ৰ
সোণসেৰীয়া বাটত

দৰিদ্ৰতাৰ সৈতে যুঁজ দি লিখা পঢ়া কৰা মেধাবী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কথা শুনিলেই সমবেদনাত কিছু আৱেগিক হৈ পৰাটো আছিল মোৰ স্বভাৱগত। সেয়ে পাৰ্যমানে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ এক তাড়নাও ভিতৰি ভিতৰি অনুভৱ কৰিছিলোঁ। কিন্তু দৰিদ্ৰজনক সহায়ৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ সাধনেই যিহেতু ধন আৰু যিটো আছিল মোৰ সামৰ্থ্যৰ পৰিধিৰ পৰা বহু যোজন দূৰত।

জাহেৰুল ইচলাম শিকদাৰ
স্নাতকোত্তৰ শিক্ষক (হিন্দী)

নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ বহু ৰঙী আবিৰেৰে মোৰ মনৰ চোতালত আল্পনা সজাৰ পাঁচ-ছবছৰমান আগৰ কথা। মই তেতিয়া স্নাতক শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। দৰিদ্ৰতাৰ সৈতে যুঁজ দি লিখা পঢ়া কৰা মেধাবী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কথা শুনিলেই সমবেদনাত কিছু আৱেগিক হৈ পৰাটো আছিল মোৰ স্বভাৱগত। সেয়ে পাৰ্যমানে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ এক তাড়নাও ভিতৰি ভিতৰি অনুভৱ কৰিছিলোঁ। কিন্তু দৰিদ্ৰজনক সহায়ৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ সাধনেই যিহেতু ধন আৰু যিটো আছিল মোৰ সামৰ্থ্যৰ পৰিধিৰ পৰা বহু যোজন দূৰত। সেয়ে দুআষাৰ প্ৰেৰণাদায়ক কথা-কাহিনী আৰু সম্যক শৈক্ষিক যোগ্যতাৰ বাহিৰে সহায় কৰাৰ অন্য উপায়ো নাছিল। সেয়েহে গৰমৰ বন্ধ নাইবা পৰীক্ষাৰ অন্তত কলেজ ছুটী হ'লেই পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঁচ-সাতজনমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নৱোদয় বাছনি পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰিবলৈ বিনামূলীয়া ক'চিঙৰ ব্যবস্থা কৰিছিলোঁ। কিন্তু শিক্ষক হিচাপে মোৰ যোগ্যতা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মেধা আৰু সৌভাগ্য আটাইবোৰ অসাৰ প্ৰতিপন্ন কৰি আটাইকেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই বাচনি পৰীক্ষাত সফল নহ'ল। ময়ো নিজৰ একান্ত কৰ্তব্য লিখা-পঢ়াত মনোনিবেশ কৰিলোঁ। কোনোবাই নৱোদয় বাছনি পৰীক্ষা সম্বন্ধে কিবা পৰামৰ্শ বিচাৰি আহিলে বৰপেটা জিলাৰ কয়াকুছি অঞ্চলৰ স্বনামধন্য অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক ছোহৰাব আলী বি এছ চি ছাৰৰ ওচৰলৈ পঠিয়াই দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। নৱোদয়ৰ বাচনি পৰীক্ষাৰ বাবে এখেতৰ নিঃস্বাৰ্থ প্ৰচাৰ আৰু দিহা-পৰামৰ্শ আজিও অতুলনীয় হৈ আছে। তেখেতৰ চাৰিওগৰাকী সন্তান বৰপেটা নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ গুণগত শিক্ষাৰে শিক্ষিত সমাজৰ একো একোজন আদৰ্শ নাগৰিক। এইক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষভাৱে কাকো সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব নোৱাৰিলো যদিও মনৰ ভিতৰত অহৰ্নিশে চলি থকা এই কল্যাণ কামনাই যেন মোৰ বাবে নৱোদয় বিদ্যালয় সমিতিত সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবৰ্ণ সুযোগ আনি দিলে। গুৱাহাটী চহৰৰ এটি ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়ত সামান্যতম দৰমহাৰে ভাড়াঘৰত থাকি জীৱন

সংগ্ৰাম চলাই থকা সময়ত এদিন মোৰ জ্যেষ্ঠ ভাতৃ জাহেদুল ইছলামে দুখন ফৰ্ম আনি দি ক'লে- 'নৱোদয় বিদ্যালয়ত শিক্ষক আৰু প্ৰবক্তা ভৰ্ত্তিৰ আবেদনপত্ৰ দুখন পূৰণ কৰিবি।' যথা সময়ত আঢ়ৈশটকীয়া ডিমাণ্ড ড্ৰাফ্‌ট দুটাৰে সৈতে আবেদন কৰিলোঁ। লিখিত আৰু মৌখিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ২৭ মে' ২০০৬ চনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে হাইলাকান্দি নৱোদয় বিদ্যালয়ত স্নাতক শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰো। আধুনিক সা-সুবিধাৰে পৰিপূৰ্ণ ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা অভিজ্ঞ শিক্ষকবৃন্দৰ সান্নিধ্য তথা জিলাখনলৈ প্ৰতিভাৱান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে গুৰুকুলৰ আদৰ্শত শিক্ষাদান কৰা স্কুলখনত এবছৰ পূৰ্ণ হওঁতেই স্নাতকোত্তৰ শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তিপত্ৰ পালো। সেই সূত্ৰে অৰুণাচল প্ৰদেশলৈ প্ৰস্থান কৰিলোঁ।

বিনন্দীয়া প্ৰকৃতিৰ সেউজ ৰঙে আকুল কৰা মোৰ দ্বিতীয়টো আনুষ্ঠানিক কৰ্মক্ষেত্ৰ আছিল অৰুণাচলৰ প্ৰদেশৰ 'য়াজুলি'স্থিত জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়। এই কৰ্মসূত্ৰেই 'নিচি' আৰু 'আপাতানি' জনজাতীয় লোকৰ সান্নিধ্যত পাঁচটা বছৰ অতিবাহিত কৰিছিলোঁ। স্থানীয় 'নিচি' ভাষাত 'য়াজুলি'ৰ শাব্দিক অৰ্থ হেনো 'ভেলী অফ্ৰোমাঞ্চ' যাক স্থানীয় 'নিচি' জনজাতীয় লোকসকলে প্ৰেমৰ উপত্যকা হিচাপে গণ্য কৰে। অসমৰ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ পহুমাৰাৰ পৰা কিমিন হৈ তিনি-চাৰি ঘণ্টাৰ বাট। নামনি সোৱণশিৰি জিলাৰ জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়খনেই আছিল সেই ৰম্যভূমিৰ ঠিকনা। প্ৰায়েই বৰষুণ হৈ থকা এই ঠাইখন প্ৰাকৃতিকভাৱেই শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত এলেকা। ৰ'দ দিলেই সেউজ বননি আৰু স্বচ্ছ পৰ্বতমালাৰ নয়নাভিৰাম দৃশ্য আৰু বৰষুণ দিলেই বৰ্ষাৰণ্যৰ অনুভূতিয়ে শাঁত পেলোৱা এটা মনোৰম পৰিবেশ। শুকুলা মেঘে ছানি ধৰা পৰ্বত শিখৰলৈ চকু ফুৰালেই কালিদাসৰ মেঘদূতৰ বৰ্ণনা সাকাৰ হৈ উঠে। দিনটো আছিল ২০০৭ চনৰ ২৫ জুন। জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয় হাইলাকান্দিৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ শিক্ষক হিচাপে প্ৰত্যক্ষ নিযুক্তিৰ দ্বাৰা পদোন্নতি লাভ কৰি য়াচুলী লৈ যোৱাৰ পৰাই আশ্চৰ্যজনকভাৱে উন্নতি হৈছিল মোৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰ। কিছুদিন আগৰে পৰা শ্বাসকষ্টজনিত সমস্যাই মোক বেয়াকৈ আমনি কৰিবলৈ লৈছিল। অৰুণাচললৈ যোৱাৰ পিছৰে পৰাই কোনো ঔষধ নোহোৱাকৈয়ে স্বতঃস্ফুৰ্তভাৱেই এই সমস্যাৰ সমাধান ঘটিল। নিয়মিত প্ৰাতঃ তথা সান্ধ্য ভ্ৰমণৰ আনন্দ ল'বলৈ আৰম্ভ কৰো। বিশেষকৈ সান্ধ্য ভ্ৰমণৰ সংগীসকলো আছিল জীৱনৰ বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতাৰে সমৃদ্ধ ভাৰতৰ ভিন্ন প্ৰান্তৰ নাগৰিক। সান্ধ্য ভ্ৰমণৰ নামত পৰ্বতৰ বুকু ফালি ওলোৱা চিৰপ্ৰৱাহিত স্ৰোতস্বিনীৰ কাষেৰে যোৱা লুঙলুঙীয়া বাটেৰে খোজকাঢ়ি গৈ কোনোবা জনজাতীয় মানুহৰ ঘৰত চাহৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰোঁতে নাইবা 'মেডাম আনীয়া'ৰ হোটেলত বহি গা শিৰ শিৰাই যোৱা ঠাণ্ডাত কফিৰ আমেজ লোৱাৰ আনন্দ সঁচাকৈয়ে অবিস্মৰণীয়। কিছু দীঘলীয়া অৰ্থাৎ প্ৰায় এঘণ্টামানৰ এই ভ্ৰমণৰ সংগী যদি সমীৰণ গোৱালা, নিশান্তভাই পাণ্ডিয়া, ৰঞ্জিত বৰুৱা, সূৰজ কুমাৰ আৰু ৰাজীৱ কুমাৰ সৈতে একেলগে হয়, তেন্তে ভ্ৰমণৰ সময়খিনি খুহুতীয়া তথা আমোদজনক কথাৰে বিনোদন পূৰ্ণ হৈ উঠে। ইয়াৰ বিপৰীতে ৰামৰঞ্জন নন্দী, মনোৰঞ্জন দাস, প্ৰসুন শৰ্মা, সন্তোষ কুমাৰ পাণ্ডা অথবা এন এছ ৰামালিংগম ছাৰৰ সান্নিধ্যত হৈ পৰে অৰ্থনীতি, সংগীত, সাহিত্য আৰু লঘূ দৰ্শন চৰ্চাৰ সুবৰ্ণ সুযোগ। এখেতসকলৰ জীৱন আছিল ইতিবাচক দৃষ্টিভংগী আৰু জীৱন সংগ্ৰামৰ বিচিত্ৰ কাহিনীৰে পৰিপূৰ্ণ।

এই মনোমোহা পৰ্বতীয় সৌন্দৰ্যৰ মাজত মাত্ৰ চাৰি-পাঁচ কিলোমিটাৰ দূৰত্বৰ ভিতৰত কেইবাখনো শিক্ষানুষ্ঠান, বিভিন্ন বিভাগৰ কাৰ্যালয়, এখন আটোমটোকাৰিকৈ ৰখা প্ৰকাণ্ড গীৰ্জা ঘৰ, বি এড কলেজ, নিৰ্মীয়মান হেলিপেড, বন বিভাগৰ কাৰ্যালয় আদিৰ নৈসৰ্গিক দৃষ্টিনন্দন ভৱনসমূহৰ অধিকাংশই নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ সুউচ্চ শৈক্ষিক ভৱনটোৰ পৰা দৃশ্যমান আছিল। এই সেউজ প্ৰকৃতিৰ সান্নিধ্যলৈ আহি সেউজীয়া হৈ পৰা মনটোত অযুত মায়া লৈ ২০১১ চনত আকৌ ভৈয়ামলৈ প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰিলো। স্থানান্তৰিত হৈ লক্ষীমপুৰ নৱোদয় বিদ্যালয়লৈ আহিলো। নৱোদয় সংস্কৃতিৰ তিক্ত-মধুৰ অভিজ্ঞতাৰ সৈতে অভ্যস্ত ছবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ অন্তত নৱোদয় সম্পৰ্কে নকৈ শিকিবলগীয়া বৰ বেছি আছে বুলি ধাৰণা কৰা নাছিলো। কিন্তু লক্ষীমপুৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ কঠিন পৰিস্থিতিৰ কষটিশিলৰ ঘঁহনিত মানৱীয় সম্বন্ধৰ মধুৰ তাৰ যি অমীয়া সোৱাদৰ সৈতে মোৰ পৰিচয় ঘটিল তাৰ ডুখৰীয়া ছবিসমূহ আমৰণ মোৰ জীৱন সোঁৱৰণীৰ অংশ হৈ থাকিব। আপাত দৃষ্টিত কিছু উচ্ছৃংখল যেন লগা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত লুকাই থকা গুৰুভক্তিৰ চানেকী হিচাপে মৃদুপৱন বৰুৱাৰ লগত সংঘটিত হোৱা মাৰপিটৰ ঘটনালৈ মনত পৰে। নীলগিৰি সদনৰ সদনাধ্যক্ষ হিচাপে আঘাতপ্ৰাপ্ত ল'ৰাজনক চিকিৎসালয়লৈ লৈ যাওঁ। চিকিৎসালয়ৰ ভিতৰত অভিভাৱক আৰু খঙত অগ্নিশৰ্মা এদল সচেতন নাগৰিকৰ যুক্তিহীন প্ৰশ্নবানে মোক সাংঘাতিক ধৰণে বিব্ৰত কৰি পেলায়। ঠিক সেই মুহূৰ্ততে নৱম শ্ৰেণীত অধ্যয়নৰত আহত ছাত্ৰজনৰ লগতে পংকজ বৰুৱা আৰু উদয় দলেই বজ্ৰদম্ভে মোৰ প্ৰতি

কৰা কটুক্তি বিৰোধিতা কৰি উন্মত্ত জনতাক নিৰ্বাক কৰি পেলোৱাৰ দৃশ্য মই আজিও পাহৰিব পৰা নাই। এজন শিক্ষকৰ আত্মসন্মানৰ স্বাৰ্থত অভিভাৱকৰ সৈতে বাকযুদ্ধত লিপ্ত হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা আজিৰ তাৰিখত কিমান ওলাব? আজিকালি সকলোতে ইয়াৰ বিপৰীত ছবিহে দেখিবলৈ পোৱা যায়। লক্ষীমপুৰ নৱোদয়ৰ আত্মইতিহাসত দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ অনুপম দেউৰীৰ অকাল মৃত্যুও এক অবৰ্ণনীয় ট্ৰেজেডী। এই ট্ৰেজেডীৰ বিশ্লেষণৰ বাবে আইনী প্ৰক্ৰিয়াৰ মুখামুখি হ'ব পৰাকৈ সাহস যোগোৱাৰ লগতে তেখেতৰ কায়িক উপস্থিতিৰ দ্বাৰা পদে-পদে সহায় কৰা মোৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ নৱোদয় বিদ্যালয় সমিতিৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত উপাযুক্ত শ্ৰীযুত দেৱানন্দ হাজৰিকা ছাৰৰ প্ৰতি মই চিৰকৃতজ্ঞ। সকলো সময়তে নিজ পৰিয়ালৰ সদস্য জ্ঞান কৰা কেশৱ বৰা ছাৰ, হেমন্ত গগৈ ছাৰ, ভট্ট ৰায় ছাৰ, ৰমেন গগৈ ছাৰ, বালাজী ছাৰ, তিতু গগৈ ছাৰ, কমল বৰা ছাৰ, প্ৰশান্ত ছাৰ, পৱন ছাৰ, মাজু ডেকা বাইদেউ, ববিতা বাইদেউ, জিনু দলে মেডাম, মমী মেডাম, নীলম মেডাম আদিৰ লগতে শিক্ষণ বহিৰ্ভূত কৰ্মচাৰীসকলৰ আন্তৰিকতাৰ বান্ধোনৰ যি সুন্দৰ নিদৰ্শন লক্ষীমপুৰ নৱোদয়ে দাঙি ধৰিছিল, সেয়া সকলো নৱোদয়ৰ বাবে আদৰ্শস্বৰূপ। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধীনত শিক্ষা মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত ত্ৰিশ একৰ এলেকাত স্থাপিত এই বিদ্যালয়সমূহ জিলাৰ ভিতৰতে এখন উল্লেখযোগ্য আৰু আধুনিক সা-সুবিধা সম্পন্ন আবাসীয় বিদ্যালয়। সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ৰ এই বিদ্যালয়সমূহৰ দুই এখন বিদ্যালয়ৰ বাহিৰে আটাইবোৰ বিদ্যালয় চহৰৰ পৰা বহু নিলগত অৱস্থিত। সেয়েহে এতিয়াও প্ৰদূষণৰ পৰা মুক্ত এটি স্বচ্ছ পৰিবেশ বিৰাজমান। তিনিখন আহল-বহল খেলপথাৰৰ সৈতে সেউজ সুষমাৰে সমৃদ্ধ এটি মনোৰম পৰিবেশ। তিনিখন হোষ্টেল, এখন শৈক্ষিক ভৱন আৰু ত্ৰিশৰো অধিক কৰ্মচাৰী আবাসৰ সৈতে এখন 'মিনি ইণ্ডিয়া'। মানৱ সম্পদৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ লক্ষ্যৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰা এই মিনি ইণ্ডিয়াসমূহৰ পৰাই বছৰে বছৰে ওলাইছে বহু বিশ্ব নাগৰিক। কলিতে মৰহিবলগীয়া শত-সহস্ৰ সপোনৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা কৰে এই আবাসিক বিদ্যালয়সমূহে। এই মিনি ইণ্ডিয়াত নিৰাপদ আশ্ৰয় আৰু খাদ্যৰ প্ৰাচুৰ্যৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈ নিগাজীকৈ থাকিবলৈ লোৱা পক্ষীকুলৰ যি বিনন্দীয় ৰূপ দেখিবলৈ পোৱা যায় সেয়া বৰ্তমান পৰিস্থিতিত দুৰ্লভ। সময়ে সময়ে কিছু প্ৰকৃতিপ্ৰেমী আৰু দূৰদৰ্শী অধ্যক্ষৰ সদিচ্ছা আৰু সহযোগত নতুনকৈ শাৰী-শাৰীকৈ গছ-গছনিও লগোৱা হয়। 'ৰাজীৱ গান্ধী স্মৃতি উদ্যান' নামেৰে এখন স্থায়ীভাৱে সংৰক্ষিত এলেকাও আছে। পৰিতাপৰ বিষয় এয়ে যে কেতিয়াবা আকৌ দুই এগৰাকী ফেংচুই অথবা জ্যোতিষ শাস্ত্ৰত বিশ্বাসী এনেকুৱা অধ্যক্ষৰো আগমন ঘটে, যিসকলৰ আবাসৰ সন্মুখত কোনো বিশেষ গছৰ পাত সৰিলেও ভৱিষ্যতৰ অমঙ্গল দেখা পায়। এইসকলৰ নিৰ্দেশত হকে-বিহকে বন ধ্বংসযজ্ঞ চলে। কেতিয়াবা যদি গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰা হয়, পিছদিনা আহুতি দুগুণ অধিক হোৱা দেখা যায়। কেতিয়াবা এই বিৰোধিতাৰ মূল্য আত্মসন্মান লাঘৱ কৰিও পৰিশোধ কৰিবলগীয়া হয়। তেওঁলোকৰ মতে জংঘলত বসবাস কৰা সকলেহে হেনো এনে কাৰ্যৰ বিৰোধিতা কৰে। ফেংচুই শাস্ত্ৰত বিশ্বাসী এইসকল আমোলাৰ বাবে সৌন্দৰ্য শাস্ত্ৰৰ সংজ্ঞা কিছু বেলেগ। প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি ন্যূনতম দায়বদ্ধতা নথকা এই আমোলাসকলৰ অধিকাংশই নগৰ কেন্দ্ৰিক মানসিকতাৰ ব্যক্তি। এওঁলোকৰ চিন্তা আৰু কৰ্ম পদ্ধতি সেউজ প্ৰকৃতিৰ লগত সহাৱস্থান কৰা সকলতকৈ সম্পূৰ্ণ বিপৰীত। মৰুভূমিৰ পাতল মুগা ৰং এওঁলোকৰ বৰ প্ৰিয়। ব্ৰহ্ম পুৱাতেই ৰসাল খেলপথাৰ বোৰত পৰা শতাধিক বগলীৰ বৃহৎ জাকবোৰৰ শুকুলা সৌন্দৰ্য এওঁলোকে পাণ কৰিব নোৱাৰে। মাজনিশালৈকে নৈশ চকীদাৰৰ হুইচেলৰ দৰে বাজি থকা বালিঘোঁৱা চৰাইৰ টি-টিহুট শব্দত নান্দনিকতা অনুভৱ নকৰে। শালিকা, বুলবুলি, হেটুলুকা, কোকলোঙা, দহিকতৰা, সখীয়তি, কাকৈসিৰা, বালিমাহী, হাইঠা, শিলকপৌ আদিয়ে সময় পালেই প্ৰকাণ্ড আঁহত, শিমলু আদি গছত বহি মেল মৰাৰ দৃশ্যসমূহৰ লগত অভ্যস্ত নহয়। মানিমুনি, খুতুৰা, জিলমিল, ঢেঁকীয়া, টেঙেচী, দ্ৰুণ, মছন্দৰী, মান ধনীয়া, ভেদাই লতা আদিৰ দৰে বনৌষধিৰ ওপৰত শিপাৰ ভিতৰলৈকে শুকাই দিব পৰা অপবন নাশক (weed killer/ weedicide-x / Roundup) আদি কেমিকেল বহিৰ্মন ব্যবহাৰ কৰি মাতৃ তৃণসমূহ পুৰি ছাঁই কৰি দিয়ে। ঘাঁহ কটা মেচিনৰ প্ৰয়োগৰ ঠাইত অপবন নাশক প্ৰয়োগ কৰি সেউজ সৌন্দৰ্যক মৰুভূমিলৈ ৰূপান্তৰ কৰে। সেয়ে যান্ত্ৰিক সভ্যতাক কেমিকেল সভ্যতালৈ পৰ্যবসিত কৰাৰ পৰা বিৰত থাকি নৱোদয় বিদ্যালয় সৰ্বতোপ্ৰকাৰে চিৰ সেউজ কৰি ৰখাটো আমাৰ সকলোৰে পৰম কৰ্তব্য। শিক্ষাৰ ব্যৱসায়ীকৰণ দৌৰৰ বিপৰীতে গুৰু গৃহৰ আদৰ্শৰে গঠিত এনে মহান শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত এশ শতাংশ বিনামূলীয়া সুযোগ সুবিধাৰে বিদ্যা দান কৰি গৌৰৱোজ্জল ভাৰতীয় পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰা হৈছে। সেয়েহে নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ গুৰু-শিষ্যৰ সম্বন্ধৰ উচ্চতম আদৰ্শ আজি জগত শ্ৰেষ্ঠ বুলি সৰ্বত্ৰে চৰ্চিত হৈ আছে। ●

নৱোদয়ৰ স্মৃতি ৰোমন্থন

বিদ্যুৎ কুমাৰ দত্ত
প্ৰাক্তন শিক্ষক, শাৰীৰিক শিক্ষা

ৰাণী (মণিকংকনা)এ জনাইছিল 'ছাৰ আমি Silver Jublee Celebration কৰিবলৈ লৈছো। ন-পুৰণি সকলো শিক্ষককে আমি নিমন্ত্ৰণ জনাইছো আৰু আপোনাকো নিমন্ত্ৰণ জনোৱাৰ লগতে এখনি মেগাজিন উলিয়াব বিচাৰিছো। এই মেগাজিনত লিপিবদ্ধ কৰিবৰ বাবে আপোনাৰ পৰা কিবা এটি লিখনি আমি কামনা কৰিছো।' সময়ৰ তাগিদাত নোৱাৰিম বুলি ভাবিও বহু স্মৃতি বিজড়িত হৈ থকা নৱোদয়ৰ কেইটামান স্মৃতি আংশিকভাৱে উপস্থাপন কৰিব বিচাৰিছো।

১৯৯৯ চনৰ আগষ্ট মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহতে মোৰ B.P. ED ৰ Result ওলোৱাৰ পিচতে প্ৰাঞ্জল প্ৰতীম কোঁৱৰৰ দেউতাকে মোক প্ৰথমে লখিমপুৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ত Physical Eduction Teacher Post টো খালী হৈ থকাৰ কথা জনাই আৰু তাত যোগদানৰ বাবে অনুৰোধ জনায়। মই ১২ আগষ্টত বিহপুৰীয়া কাৰৈমাৰী গাঁৱত অৱস্থিত অস্থায়ী বিদ্যালয়ত মামাৰ ল'ৰা পংকজৰ লগত গৈ Principal Sir ৰ লগত কথা বতৰা পাতিছিলো। সেই সময়ৰ Principal Sir Y. K. Mall ৰ লগত কথা বতৰা পাতোতে কম পাৰিতোষিক দিম বুলি কোৱাত মই প্ৰথমে নাকচ কৰি গুচি আহিব লোৱাত তেওঁ তেতিয়া সেই সময়ৰ Shillong Region ৰ Director আমাৰ সম্পৰ্কীয় বাবুল মামাক (Sri Debananda Hazarika)তেখেতে জনাইছিল। তেতিয়া মামাই Telephone তে

মোৰ লগত কথা পাতিছিল আৰু মোক যোগদান কৰিব কৈছিল। মামাৰ কথা অনুসৰি Principal ছাৰে দৰমহা বঢ়াই দিয়াৰ কথা জনাইছিল আৰু সেই তেতিয়াৰ পৰা সকলো Part Time ৰ কৰ্মচাৰীৰে দৰমহা বৃদ্ধি হোৱাত সকলোৱে সন্তোষ প্ৰকাশ কৰাৰ কথা আজিও মনত পৰে। ১৫ আগষ্টত মই JNV ত যোগদান কৰো। পিচবেলা Evening Assembly ত মোক সকলোৰে লগত চিনাকি কৰাই দিয়া সেই ক্ষণটোৰ কথা আজিও মনত পৰে। কাৰণ মই কোনো দিনে মিটিঙত ভাষণ দি পোৱা নাছিলো। ভয়- শংকা আৰু উৎকণ্ঠাৰ মাজতে ১০-১২ শাৰীমান বাক্যৰে মোৰ চিনাকি পৰ্ব সামৰিছিলো। আমি অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়া। ইংৰাজীৰ প্ৰতি আমাৰ দুৰ্বলতা বহুত। কিন্তু নৱোদয়ত থাকোতে বৰ্ণালী মে'মৰ লগত কেতিয়াবা কেতিয়াবা আদান প্ৰদান হৈছিল। হিন্দীতো একেবাৰে পাৰ্গত নাছিলো। B.P. ED ৰ সেই এবছৰৰ অভিজ্ঞতাৰে একেবাৰে শুদ্ধ নহ'লেও ক'ব পাৰিছিলো। শিক্ষকতা জীৱনৰ প্ৰথম পৰ্বত কিছু ভয় লাগিছিল যদিও নিজৰ আত্মবিশ্বাসৰ বাবে সফল হ'ব পাৰিছিলো বুলি মনতে ভাব হৈছিল।

প্ৰথম দিনটোৰেই মোৰ বাবে এটি সফল দিন হিচাবে পৰিচালিত হৈছিল, য'ত আন কৰ্মচাৰী তথা শিক্ষকসকলে বিদ্যালয়ত যোগদান কৰা দিনা গধূলি (Dinner ৰ সময়ত) ভোগ কৰা অমানুষিক অত্যাচাৰৰ মই সন্মুখীন হ'বলগা হোৱা নাছিল। বহুতে কোৱাৰ দৰে আপুনি Local হোৱা বাবে আমি ভোগ কৰা অত্যাচাৰ আপুনি নাপালে। পিচত এই অত্যাচাৰ কৰা ব্যক্তিজনে মোৰ বলিষ্ঠ পদক্ষেপৰ বাবে চাকৰি এৰি গুচি যাবলগা হৈছিল আৰু বিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষক-কৰ্মচাৰীয়ে সন্তোষ প্ৰকাশ কৰিছিল।

আৰম্ভণীৰে পৰাই বিদ্যালয়ত মোৰ কৰিবলগা কাম নিষ্ঠা আৰু একাগ্ৰতাৰে পালন কৰিছিলা। বিদ্যালয়খনত এখন ঘৰৰ দৰেই সকলো শিক্ষক-কৰ্মচাৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বাস কৰিছিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত বাহ্যিকতাৰে অত্যন্ত কঠোৰ আৰু অন্তৰেৰে মৰম-ভালপোৱা ভাবেৰে সিহঁতৰ লগত নিজকে বিলাই দিছিলো। মোক আৰু চতুৰ্বেদী ছাৰক সন্মুখত দেখিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাত-বোল হেৰাই গৈছিল। কোনোৱে জুম পাতি বা দুজনকৈও অহা-যোৱা কৰিবলৈও ভয় কৰিছিল। ৰাতিপুৱা ৪.৩০ পৰা ৰাতি ৯.৩০ লৈ আমাৰ Duty হৈছিল। তেনেধৰণেৰে ব্যস্ত হৈ আমি কোনোদিনে ভাগৰি পৰা নাছিলো। শিক্ষাৰ্থীসকলক সকলোৱে নিজৰ সন্তানৰ দৰে জ্ঞান কৰা বাবে সেইয়া সম্ভৱ হৈছিল। সেই সময়ৰ আমাৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু তথা অধ্যক্ষ মহোদয় Y. K. Mall ৰ বলিষ্ঠ পদক্ষেপ, চতুৰ্বেদী ছাৰ, যাদৱ ছাৰ, তিৱাৰী ছাৰ, উমেশ ছাৰ, বৰ্ণালী মে'ম, কবিতা মে'ম আৰু নিৰু মে'মৰ কঠোৰ শাসন আৰু অভিভাৱকত্বৰ দায়িত্ব তথা শিক্ষাদানৰ লগতে দৈনন্দিন কৰণীয় কামৰ ওপৰত নজৰ ৰাখিছিল। বিদ্যালয়ৰ সেই সময়ত অনুশাসন অত্যন্ত কঠোৰ আছিল। সকলো শিক্ষক-কৰ্মচাৰীয়ে অভিভাৱকসকলৰ লগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ গুণ আৰু দোষ মুকলিকৈ ব্যক্ত কৰা বাবে শিক্ষকসকলো অভিভাৱকসকলৰ ঘৰুৱা হৈ পৰিছিল। মাহৰ প্ৰথমটো দেওবাৰ দিনা বিদ্যালয়ত এটি উৎসৱমুখৰ পৰিবেশৰ সূচনা হৈছিল। য'ত সকলো শিক্ষাৰ্থীয়ে নিজৰ অভিভাৱকৰ বাবে বাট চাই ৰৈ থকা দৃশ্যবোৰ মনত সজীৱ হৈ আছে। কাৰোবাৰ মাক-দেউতাকৰ কিবা অসুবিধাত পৰি নহাকৈ থকা বাবে শিক্ষাৰ্থীসকলে দুখেৰে প্ৰকাশ কৰা হুমুনিয়াহবোৰ আজিও মনত পৰে। সঁচাকৈ নৱোদয়ৰ দিনবোৰ অতি ভাল লগা আছিল। সেই সময়ৰ বহু উল্লেখনীয় ঘটনা আৰু ভাল কামৰ স্মৃতি আজিও আন কাৰোবাৰ আগত কৈ নিজেই গৌৰৱ অনুভৱ কৰো। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰতিভাৰ যোগেদি লাভ কৰা সংস্থাপনৰ কথা শুনি অতিশয় আনন্দিত হওঁ। মই প্ৰথম চাৰিটা Batch ৰ ল'ৰা-ছোৱালী লগ পাইছিলো। বিশেষকৈ প্ৰথম তিনিটা Batch ৰ প্ৰায় সকলো ল'ৰা-ছোৱালীৰ চেহেৰা বদলি হলেও এতিয়া দেখিলে সিহঁতক মাতো কিন্তু কাৰোবাৰ নামটোহে অলপ পাহৰি যাওঁ। মই ২০০১ ৰ এপ্ৰিল মাহত অসম চৰকাৰৰ অধীনত চাকৰি লাভ কৰি Lakhimpur JNV এৰি থৈ আহোঁ।

প্ৰথম বছৰ দিপাৱলী বন্ধ শেষ কৰি প্ৰাঞ্জলহঁতৰ লগত স্কুললৈ গৈ থাকোতে লখিমপুৰতে এটা লটাৰী টিকট কিনি লৈ গৈছিলো। আৰু গধূলি মই এখন Bajaj Scooty লাভ কৰিছিলা। সেই বছৰতে আকৌ কান্তিৰামদাৰ গাঁৱত খেলা লটাৰীখনতো এটা Pressure Cooker লাভ কৰিছিলো। চতুৰ্বেদী ছাৰ কান্তিৰামদা আৰু মোৰ বন্ধু বিতুল লাহন্‌ৰ লগত আমি দুখন মটৰ চাইকেলেৰে Winter Break ত মাজুলী, যোৰহাট, গোলাঘাট আৰু শিৱসাগৰ তিনিদিনীয়াকৈ পৰিভ্ৰমণ কৰি দিখৌ মুখেৰে পাৰ হৈ বিদ্যালয়ত উপস্থিত হোৱা আৰু ৰাস্তাত লাভ কৰা বিভিন্ন অভিজ্ঞতাবোৰ মনত পৰি থাকে। পিচৰ বছৰতো মই আৰু চতুৰ্বেদী ছাৰ দাৰ্জিলিং আৰু নেপাল ফুৰিবলৈ গৈছিলো।

যাদৱ ছাৰৰ লগত মোৰ দুটি উল্লেখনীয় ঘটনা ঘটিছিল। দ্বিতীয় বছৰ বিহুৰ বন্ধত তেওঁ আমাৰ ঘৰত আহিছিল। সেই সময়ৰ দিনত সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে ৰাস্তাত চাইকেল, মটৰ চাইকেল আৰু সৰু মটৰ গাড়ীৰ আৰোহীক আগভেটি

ধৰি বিহু কৰি চান্দা-বৰঙণী সংগ্ৰহ কৰিছিল। আমি দুয়ো ঢকুৱাখনাৰ পৰা মটৰ চাইকেলেৰে আহি থাকোতে ঘিলামৰা ঢাপলিয়াল গাঁৱৰ কণ কণ ল'ৰা-ছোৱালীৰ বিহু দলটিয়ে শিমলুজোপাৰ তলতে আমাক আগভেটি ধৰে। মই লাহেকৈ সিঁহতৰ পৰা বাগি মাৰি আঁতৰি আহি পিচত দেখো যাদৱ ছাৰ নাই। আঁতৰত মটৰ চাইকেল ৰখাই ঘূৰি আহি দেখো ছাৰক ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে হেঁচা মাৰি ধৰি আছে আৰু তেওঁ আঠু দুটাৰ মাজত মূৰটো সোমাই বহি আছে। ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে ছাৰৰ লগত সেই সময়ত ভাকুটকুট খেলা দৃশ্য আজিও মনত পৰে। পিচত মই সিহঁতক ১০ টকা চান্দা দি ছাৰক উদ্ধাৰ কৰো। নৱোদয় এৰাৰ পিচতো ছাৰসকলৰ লগত থকা আন্তৰিকতাই আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মৰম চেনেহে নৱোদয়লৈ মাতি থাকে। এবাৰ নৱোদয়ৰ পৰা যাদৱ ছাৰক মটৰ চাইকেলেৰে আমাৰ ঘৰলৈ লৈ আনোতে ঘিলামৰা চামপৰা নদীৰ ওচৰতে মোৰ অসাৱধানতা আৰু বেয়া ৰাস্তাৰ বাবে আমি দুয়ো ৰাস্তাৰ মাজেৰে মটৰ চাইকেলৰ পৰা পৰি যাওঁ। মই যাদৱ ছাৰতকৈ অলপ বেছি জখম হৈছিলো। পিচত দুয়ো লখিমপুৰ Nursing Homeত ভৰ্তি হওঁ। ছাৰক সেই দিনাই ৰাতি সেই সময়ৰ Principal Sri Sanjoy Kumar এ বিদ্যালয়ৰ গাড়ীৰে তেওঁ বিদ্যালয়লৈ লৈ যায়হি। মই সেইদিনা ৰাতি থাকি পিচৰ দিনা Release লৈ ঘৰ পাওঁহি।

বিদ্যালয়ৰ কাৰ্যকালত মই অথবা চতুৰ্বেদী ছাৰ নাথাকিলে বিশেষকৈ ছাত্ৰসকলে কিছু অপকৰ্ম কৰিবলৈ উদ্যত হৈছিল বুলি আমি পিছত অৱগত হৈছিলো। আমাৰ বিদ্যালয়ৰ Social Study ৰ শিক্ষকজন প্ৰায়েই বদলি হৈ থকা বাবে মই Social ৰ ক্লাছ কৰিবলগা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও মই সকলোৰে G. K. ৰ পৰীক্ষা ল'বলগা হৈছিল। এবাৰ Unit Test ৰ G.K. Paper খনি দুজন ছাত্ৰই চুৰি কৰি চাইছিল। প্ৰাঞ্জলে কোনোবা লগৰীয়া ল'ৰাৰ পৰা গম পাই মোক জনাইছিল। পিচত গম পালো গিৰিন্দই বেৰ বগাই উঠি আহি কেইটামান প্ৰশ্নহে মনত ৰাখি নিব পাৰিছিল। গধূলি তাৰ অপকৰ্মৰ শাস্তি সি ভোগ কৰিবলগা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও Industry ত থকা Hostel ৰ ছাত্ৰসকলে তেওঁলোকৰ আগদিনাৰ ৰাতি কৰা অপকৰ্মৰ বাবে পিছদিনা ৰাতিপুৱা ভোগ কৰা শাস্তিটো মনত পৰি থাকে। সৰু-ডাঙৰ সকলোৱে লাভ কৰা ১০ বেট আৰু তেওঁলোকৰ কান্দোনৰ ৰোলত ওচৰৰ গাঁওবাসীয়ে হুমুনিয়াহ কঢ়াৰ লগতে আমাৰ মে'মসকলেও দুখ প্ৰকাশ কৰি আগলৈ এনেকুৱা শাস্তি নিদিবৰ বাবে মোক অনুৰোধ জনাইছিল। এদিন আকৌ মৰমৰ ছাত্ৰ ৰাণীকো হাঁহি হাঁহিয়ে ১০ বেট দিয়া ঘটনাটো তায়েই মনত পেলাই থাকে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ভুলৰ বাবেহে তেওঁলোকক শাস্তি প্ৰদান কৰিবলগা হোৱাটোৱে নিজেই দুঃখিত, তাক মৰমেৰে পিচত বুজাই দিছিলো। তাৰ বাবেই হয়তো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত আপোন হৈ পৰিছিলো।

ৰাতিপুৱা যাদৱে মৰা Raising বেলটোৰ কথা আজিও মনত পৰে। ৰাতি Duty কৰি Bell বজাবৰ বাবেই পুনৰ দিনটো Duty কৰা ঘটনাৰ লগতে সঠিক সময়লৈ ১ মিনিট আগৰে পৰাই Bell টো মাৰিবলৈ ধৰি থকা দৃশ্যটো মনত পৰি থাকে। Morning PET ত ল'ৰা-ছোৱালীহঁতৰ লগত বাহিৰত দৌৰিবলৈ যোৱা দৃশ্যবোৰ সঘনাই মনত পৰে। পিচবেলা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে Game খেলাটো সকলোৰে বাবে আনন্দৰ মুহূৰ্ত আছিল। সেই সময়টো সকলোৰে বাবে উশাহ লোৱাৰ সময় আছিল। কাৰণ আন সময়ত সিহঁতে কঠোৰ নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে অতিবাহিত কৰিবলগা হৈছিল। শনিবাৰে আবেলি সদায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত House wise বিভিন্ন খেলাৰ প্ৰতিযোগিতা হৈছিল। বিশেষকৈ ছাত্ৰীসকলে বেছিকৈ কাবাদী খেলাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী আছিল। কুন্তলাই Raid কৰা দৃশ্যটো আদিও মনত পৰে। সেই সময়ৰ খেলা-ধূলাত আমাৰ বিদ্যালয়ৰ বহুকেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ৰ নাম উজ্বলাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

দুটা বছৰত মই বিদ্যালয়খনক কি দিব পাৰিলো সেয়া মই ক'ব নোৱাৰিলেও মই তাৰ পৰা বহু শিক্ষা লৈ আহিলো। যাৰ বাবে মই মোৰ বৰ্তমানৰ বিদ্যালয়খনক B ৰ আৰ্হিৰে সজাব বিচাৰিছিলো। Morning Assembly কৰাৰ লগতে Sports আৰু Culture তো গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিলো। সেই সময়ৰ Shillong Region ৰ Director ছাৰে মোক খুউব ভাল পাইছিল আৰু তেওঁ অৰুণাচলৰ ডাপৰিজোৰ JNV লৈ লৈ গৈছিল। আমি Local বাছেৰে যোৱা অভিজ্ঞতাটোৰ কথা আজিও মনত পৰে। কাৰণ মই কেঁচা আৰু শুকান মঙহৰ গোন্ধৰ বাবে বমি কৰি গোটেই ৰাস্তাটো একো নোখোৱাকৈ যাবলগা হৈছিল। তেওঁৰ কথা মতেই মই নতুনকৈ আৰম্ভ কৰা Dhemaji JNV তো সলনা-সলনি কৰি কাৰ্য নিৰ্বাহ কৰিবলগা হৈছিল। তিনি মাহৰ পিচতে মই JNV এৰিবলগা হ'ল। সেই সময়ৰ Duty য়েই মই বৰ্তমানৰ Duty তকৈ বেছি ভাল লগা আছিল বুলি অনুভৱ কৰো। অসম চৰকাৰৰ খেল মহাৰণৰ ব্যস্ততাৰ মাজতে কেইবাদিনো লিখিবলগা হোৱা আৰু বহু স্মৃতি সজীৱ হৈ থাকিও লিখিব নোৱাৰা বাবে নিজেই দুঃখিত। শেষত সকলো Navodayan লৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু শলাগ জনালো। ●

নৱোদয় জীৱনৰ অনুস্মৃতিৰে

বৰিতা কুমাৰী মাজুডেকা
শিক্ষক, সমাজ বিজ্ঞান

মই ১৯৯৭ চনত এম.এ. পাছ কৰি মংগলদৈৰ দেওমৰনৈ ডিগ্ৰী কলেজত বুৰঞ্জী বিভাগৰ অধ্যাপিকা হিচাৰে যোগদান কৰো। লগতে দেওমৰনৈ বিএড কলেজৰ পৰা ১৯৯৮-৯৯ বিএড গ্ৰী লাভ কৰো। তাত চাকৰিৰ দুবছৰ হওঁতে মোৰ বন্ধু অৰ্থনীতি বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰীবিজয় কুমাৰ বৰুৱাই মোক ক'লে যে কলেজখন যিহেতু হোৱা নাই আমি দুয়োটাই Contractual PGT (Hist) বাবে Shillong লৈ walk in Interview যোৱাৰ কথা ক'লে। মই দেউতাৰ লগত আলোচনা কৰি তিনিওজন যোৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো। কিন্তু মোৰ বন্ধুজনৰ ককাকৰ মৃত্যু হোৱা বাবে তেওঁ যাব নোৱাৰিলে। ভাইটি আৰু মই প্ৰথম বাৰৰ বাবে শ্বিলঙলৈ গ'লো। Candidate বহুত কাকো চিনি নাপাওঁ Interview দিলো। Interview board-এ ক'লে যে আধা ঘণ্টা পাছত Result দিব। মই মনতে ভাবিলো Interview ভাল হৈছে মই চাগে' চাকৰিটো পাম। Result ওলাল মই JNV Borpetaত PGT (Hist) হিচাপে appointment পালো। Collegeৰ পৰা formally leave ল'লো আৰু ১০ নবেম্বৰ ১৯৯৯ চনত বৰপেটাত PGT (Hist) হিচাপে জইন কৰিলো। এয়াই মোৰ নৱোদয় যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি।

JNV বৰপেটাত টেমপ'ৰেৰী চাইটত মই ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ বুৰঞ্জী পঢ়াওঁ। প্ৰথম দশম শ্ৰেণীৰ ব'ৰ্ডৰ পৰীক্ষা দিব। ৰাতিপুৱা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ মই পঢ়িবলৈ জগাই দিওঁ, শুই থাকিলে পানী ঢালি দিওঁ। মুঠতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগত এক মধুৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। যিদিনা মই স্কুল এৰি গুচি আহিছিলো সেইদিনা স্কুলত এটাও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নাছিল। সকলোবোৰে কান্দি কান্দি ৰাস্তাত আছিলহি। মইও চকুপানী টুকি টুকি গাড়ীলৈ আহি আছিলো। লাজো লাগিছিল-

কোনোবাই ভাবিবনেকি কেলেইনো ছোৱালীজনীয়ে কান্দি কান্দি আহিছে। নিজকে চম্ভালি ল'লো। সেইদিন ধৰি JNV বৰপেটাৰ পৰা মোলৈ প্ৰায়ে ফোন কল আহে। আনকি এবাৰ গুৱাহাটীৰ চান্দমাৰীত থকা মোৰ বান্ধৱীৰ ঘৰলৈ অহাৰ গম পাই প্ৰায় ১০জন মান ছাত্ৰই মোৰ বান্ধৱীৰ ভাইটিৰ লগত মোক লগ কাৰিবলৈ আহিছিল। এয়াই হৈছে নৱোদয়ৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত থকা আৱেগ। ২০০০ চনৰ আগষ্টত আকৌ Interview দিলো। এইবাৰ আকৌ পশ্চিম চিকিমত দিলে। কি কৰো নকৰোকৈ ভাবি ভাইটি আৰু খুৰা এজনৰ লগত গৈ join কৰিলো। সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা ৰংগীত নদীৰ পাৰতে স্কুলখন। তাতে অসমৰ ৰাজকুমাৰ ছাৰক লগ পালো। তেখেতৰো music বহুত নিচা। তাত নেপালী সম্প্ৰদায়ৰ ছাত্ৰীবোৰক বিহু শিকালো। Annual dayত চিকিমৰ কোনোবা কেইজনমান Minister উপস্থিত আছিল আৰু বিহু নৃত্যটো দেখি 26 Januaryত গেইজিঙত অনুষ্ঠিত হ'ব লগীয়া গণতন্ত্ৰ দিৱসলৈ বিহুৰ লগতে তিনিটা সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী বাচনি কৰিছিল। সেয়ে গেইজিঙত যেতিয়া বিহু প্ৰদৰ্শন হৈছিল বিহুগীত শুনি কেইবাজনো অসমৰ নেপালী সম্প্ৰদায়ৰ লোকে মোক লগ ধৰিছিলহি। তেওঁলোকৰ মনতো বিহুৱে জন্মভূমি অসমৰ প্ৰেম জাগ্ৰত কৰি তুলিছিল। তাত প্ৰায় আঠমাহ চাকৰি কৰোতে মই দুবাৰ escorting কৰিব লগা হৈছিল। এবাৰ বিহাৰৰ বাক্সা জিলা হৈ Migrationৰ বাবে লৈ গৈছিলো আৰু এবাৰ ১৯জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অকলে JNV Sonitpur লৈ আহিছিলো। বিহাৰলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থ'বলৈ যোৱা অভিজ্ঞতাই মোক নৱোদয়ৰ চাকৰিৰ প্ৰতি তিক্ত কৰি তুলিছিল। তাৰোপৰি ঘৰৰ পৰা বহু দূৰ। সেয়েহে ভাবিলো এইবাৰ কলেজখনতে থাকিম। কিন্তু তাতো বহুত খেলিমেলি হ'ল। অৱশেষত ২০০০ অক্টোবৰ-নৱেম্বৰ TGT Exam (All India level) দি থৈছিলো। Employment News paper-ত পালো, পাছ কৰিলো। দেউতাক ক'লো মই নৱোদয়ত চাকৰি নকৰো। Interview দিবলৈ নাযাওঁ বুলি তেজপুৰৰ পেহীৰ ঘৰত থাকিলো প্ৰায় এসপ্তাহেই। পেহীয়েও বুজালে দেউতায়ো ক'লে যে তুমি Interview দিয়া যদি অসমত চাকৰিটো পোৱা কৰিবা। যদি বাহিৰত পোৱা নকৰিবা। সিদ্ধান্ত ল'লো সেইমতে ভাইটিৰ সৈতে গৈ Interview দিলো। মই নিশ্চিত যে চাকৰিটো পাম।

২০০১ চন ১৮ ছেপ্তেম্বৰ, মোৰ জন্ম দিন মোৰ কলেজ সহকৰ্মী বন্ধু বিজয়ৰ লগত তাৰ দুজন বন্ধু লৈ আমাৰ ঘৰলৈ

জন্ম দিন উপলক্ষে আহিল। ডাইনিং টেবুলত চাহ দিছো তেনেতে পোষ্টমেনৰ চাইকেলৰ বেল বাজিল। মই লগে লগে গৈ গম পালো যে এইখন Appointment letterয়েই হ'ব। বিজয়ক ক'লো - তয়ে খোল এইখন। খুলি দেখিলে JNV Chaudhapunia, Lakhimpur, Assam। সকলাৰে সিদ্ধান্ত দেউতা ৰিটায়াৰ হ'ল, গতিকে মই কলেজ এৰি TGT (S.Sc) postত ভাইটিৰ সতে ২৩/০৯/২০০১ত আহি JNV Chaudhapunia, Lakhimpur-ত জইন কৰিলো। তেতিয়া বিহপুৰীয়া টেম্পৰেৰী চাইটত স্কুলখন আছিল। সেইদিনা আছিল দেওবাৰ, তথাপিও অধ্যক্ষ সঞ্জয় কুমাৰ ছাৰে মোক জইন কৰিবলৈ দিলে। ছাৰে এগৰাকী লেডী টিচাৰক মাতি মোক থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ ক'লে। সেইমতে হিন্দীতেই কথা আৰম্ভ কৰিলো। কিন্তু তেখেতে অসমীয়াত উত্তৰ দিলে। সেই গৰাকীয়ে হৈছে মোৰ সহকৰ্মী বৰ্ণালী চৌধুৰী। ভাইটিক থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ উপায় নাই। সি মোৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তু কেইটামান কিনি দি ৰাতিয়েই ঘৰলৈ উভতিল। স্কুলখনত কোনো PGT নাছিল। regular হিচাপে বৰ্ণালী আৰু মই Lady teacher, Nurse Rajkumari Ibemcha Devi আৰু বিউটি শইকীয়া

(অসমীয়া) আমি চাৰিজনীয়ে একেটা ৰুমতে থাকো।

কেইদিনমান পিছতে আৰু এজনী ববিতা দেৱী (Librarian)ই জইন কৰিলে। মুঠ ৫জনীৰ এক Hostel life আৰম্ভ।

আৰম্ভ হ'ল এক নতুন যাত্ৰা। মই হেনো ২৩ নম্বৰ Social Scienceৰ teacher। স্কুল জইন কৰাৰ দুদিন পিছতে escorting লাগিল JNV Sonitpurলৈ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ লগত চিনাকিয়েই হোৱা নাই। উপায় নাই ডিউটিটো কৰিবই লাগিব। দশম শ্ৰেণীৰ Board Exam. Syllabus Complete কৰিব লাগে আনহাতে Autumn break, মোৰ আকৌ আহিল Training তাকো মণিপুৰ, শুনি বুকু কঁপি গ'ল কেনেকৈ যাম? পিছত গম পালো তিৱাৰী ছাৰৰো (হিন্দী) Training অহাত ৰক্ষা পালো। তিৱাৰী ছাৰৰ লগত মণিপুৰত JNV Khungbengত Training শেষ কৰি মণিপুৰ Loktak Lake, Stadium, Gobinda Temple, JNV Bishnupur ইত্যাদি দৰ্শন কৰিলো। ভালেই লাগিল।

পূজাৰ বন্ধৰ পিছত স্কুল খুলিলে। এতিয়াহে মোৰ ১২ বাজিল। আগতে পঢ়াইছিলো History subject এতিয়া পঢ়াব লাগে Geography, economics, political। ডিগ্ৰীত Eonomics আছিল, Political Science হায়াৰ চেকেণ্ডৰীত পঢ়িছিলো। সমস্যা হ'ল Geographyত। ৰাতি ৰাতি সদায় Geography পঢ়ো। বাকীবোৰ শুই যায়। আনফালে লাইব্ৰেৰীয়ান ববিতাৰ নাকৰ শব্দ পঢ়ি উঠি শুবলৈ ল'লেও টোপনি নাহে, তেওঁক ক'লো। তেওঁতো গমেই নাপায়। শেষত এডাল দীঘল লাঠি লৈ নাকৰ শব্দ হ'লে লাহেকৈ খুচি দিওঁ, লাহেকৈ শব্দটো নাইকিয়া হৈ যায়। দিনত ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ ক্লাছ কৰো। গধুলি পুনৰ এঘণ্টা এঘণ্টা ক্লাছ কৰো। সেই এঘণ্টাৰ ক্লাছটো ল'বৰ বাবে আমাৰ শিক্ষককেইজনৰ মাজত মাজে মাজে কাজিয়া হয়। চতুৰ্বেদী ছাৰে অংক, যাদৱ ছাৰে বিজ্ঞান, বৰ্ণালীয়ে ইংৰাজী তিৱাৰী ছাৰে হিন্দী পঢ়াবৰ কাৰণে হেতাওপৰা। তেওঁলোকৰ Course যিহেতু আগবাঢ়ি আছিল মই মাত্ৰ কেইদিনমানহে ক্লাছ কৰিছো, Course complete কৰিব লাগে। সেয়েহে মাজে মাজে Principal ছাৰক কওঁ ছাৰ মোক ক্লাছটো দিব লাগে বুলি। মুঠতে first batchৰ ক্লাছ X ৰ board exam.ৰ আগত আমাৰ শিক্ষকসকলৰ মাজত এক অঘোষিত competition হয়। নিজৰ চাবজেক্টত প্ৰি-ব'ৰ্ডত হায়েষ্ট মাৰ্ক পালে পুৰস্কাৰ দিয়া ইত্যাদিতো আছেই, মুঠতে শিক্ষক-বিদ্যাৰ্থীৰ দুয়োৰে এটা ভাল ৰিজাল্ট কৰিবৰ কাৰণে যৎপৰোনাস্তি প্ৰচেষ্টা।

আমাৰ বাথৰূম, টয়লেট ছোৱালীবোৰৰ লগত একেলগেই। কেতিয়াবা দেখো গ-ধুই কাপোৰ মেলিবলৈ লৈছো কেইবাজনী ছোৱালী কিতাপ লৈ লাইনত ৰৈ আছে সিহঁতৰ doubt clear কৰিবলৈ। সিহঁতৰ একাগ্ৰতাই মনত এক বিশেষ সন্তুষ্টি দিছিল। আনফালে ৰাতি ছোৱালীবোৰে পঢ়ি আছে নে নাই আমি চেক কৰিবলৈ যাওঁ। কেতিয়াবা গ'লে doubt থাকিলে সুধি লয় টোপনি গৈ থাকিলে কেতিয়াবা পানী ঢালি দিওঁ লগতে দুই-এচাট দিওঁ। এদিন গৈ দেখিলো এজনী ছোৱালী নাই। মই সুধিলো ক'ত গ'ল। সিহঁতে কওঁ নকওঁকৈ ক'লে মিচ তাই বাথৰূমত। এতিয়া বাথৰূমত! মই লগে লগে বথৰূমত নক্ কৰিলো। দেখিলো চকী এখনত বহি পঢ়ি আছিল। মোক ক'লে যে বিছনাত টোপনি ধৰে বাবে বাথৰূমতে পঢ়ি আছো। মই ক'লো ইমান ঠাণ্ডাত ইয়াত পঢ়িব নালাগে ৰুমলৈ যোৱা। তাই কোনো প্ৰতিবাদ নকৰি ৰুমলৈ আহি পঢ়িলে। এয়া আছিল সেই সময়ৰ একান্ত বাধ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। দশম শ্ৰেণীৰ Board Exam. হৈ গ'ল। ল'ৰা-ছোৱালীখিনি ঘৰলৈ গুচি যোৱাৰ দিনা মোৰ খুউব দুখ লাগিছিল। মনে মনে লুকাই লুকাই কান্দিছিলো। সিহঁতক আৰু চাগে লগ নাপাম। কোনোবা হয়তো উভতি আহিব আৰু আন কোনোবা ওলাই যাব। এনেকুৱা লাগিছিল যেন মোৰ ঘৰৰ পৰিয়ালৰ সদস্যহে দূৰলৈ গুচি গৈছে। এনেকুৱা এটা ঘৰুৱা পৰিৱেশ দিয়াত আমাৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীসঞ্জয় কুমাৰ ছাৰৰ অৱদান আছিল উল্লেখনীয়। কোনো tension নাই পঢ়াও, নিজে পঢ়ো, খেলো এনেদৰে Temporary sideৰ পৰা আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হয় Permanent side লৈ।

এটা নতুন পৰিৱেশ, স্কুল বিল্ডিঙৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য চলি আছে। ২০০২ চনত Permanent sideলৈ আহিলো। আৱাসগৃহ সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। অধ্যক্ষ ছাৰে allotted কৰি দিলে। মাত্ৰ মোৰ নামত allotted quarter টোহে হৈছে। তাতেই মানে dining hall, কাষত ground floor quarter টোত আমি ladies staff কেইগৰাকী আকৌ কিছু দিন একেলগে থাকিবলৈ ল'লো। campusত construction চলি আছে। আমাক প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰে কয় "Aap log eveing may mat nikaleya, Yaha alog alog type ka admi anna jana hota hai"। মানে এজন guardianৰ দৰে তেওঁ আমাক দিহা-পৰামৰ্শ দিছিল। সেই সময়তে

আমি আমাৰ অফিচৰ নৰদাৰ বিয়াৰ কইনা চাবলৈ, কান্তিদাৰ বিয়াৰ জোৰোণলৈ যোৱা, বিয়া খোৱা ইত্যাদি আমি বহুত স্ফূৰ্তি কৰিলো। যেন আমাৰ নিজৰ দাদাহঁতৰেই বিয়া। ২০০২ চনত প্ৰথম PGT হিচাপে ভাৰত শৰ্মা ছাৰে join কৰে। সেই বছৰতে মোক আকৌ তিৱাৰী ছাৰৰ লগত দ্বাপৰীখোৱালৈ (অৰুণাচল) student আনিবলৈ পঠায়। সেইদনা মোৰ বহুত খং উঠিছিল। অফিচত নৰদাক মানে (সেই সময়ত LDC) টেবুলত হেঁচা এটা দি ক'লো— মোকেই যে ডিউটি দি থাকে কিয়? সেই হেঁচাত টেবুলৰ glassখন ভাগি গ'ল। নৰদাৰো উপায় নাই। প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰক কথাটো ক'লো। মোক ছাৰে মাতি কথাটো সুধিলে। মই ক'লো মোৰ খং উঠাটো সঁচা কিন্তু glassখন মই ইচ্ছা কৰি ভঙা নাই, হাতৰ প্ৰেছাৰ পৰি ভাঙিলে। ছাৰে হাঁহিলে আৰু ক'লে- Thik hai, koyi bat nahi। ভগৱানে যি কৰে ভালেই কৰে। সেইদিনা অৰুণাচল যোৱাৰ ৰস্তাত মোৰ University senior বা যাৰ লগত মোৰ বহুত ক্লজ আছিল তেখেতক লগ পালো লখিমপুৰ টাউনত। প্ৰায় ছবছৰৰ পাছত। ইও জীৱনৰ এক সংযোগেই। তেখেতে নাওবৈচা কলেজত অধ্যাপনা কৰি আছিল। যাৰ যোগসূত্ৰতেই মোৰ বিবাহ হয়। অৰুণাচলৰ যাত্ৰাও আছিল অতি ভয়ানক। স্কুলত কোনো এজনীও মহিলা বা ছাত্ৰী নাই। প্ৰিঞ্চিপালকে ধৰি কেইজনমান ষ্টাফ আৰু হাবিয়েই হাবি। মোৰ যিটো ৰূমত ৰাতি থাকিব দিছিল সেইটোত দৰ্জাখন আছে কিন্তু খিৰিকীখন মাৰিব নোৱাৰি। ভগৱানৰ নাম লৈ গামোচাখনেৰে খিৰিকীখন বান্ধি ওচৰতে থকা টেবুলখন আনি সন্মুখত দি সকলো বস্তু খিৰিকীখনৰ ওপৰত জাপি ভয়ে ভয়ে ৰাতিটো পাৰ কৰিলো। পিছদিনা ছাৰ আৰু মই উভতি আহিলো। ২০০২ চনতে মিউজিক ছাৰ (উমেছ প্ৰসাদ) ট্ৰেঞ্চফাৰ হ'ল আৰু তাৰ ঠাইত ববিতা দাস মেমে জইন কৰে। এইবাৰ Exam. i/cৰ দায়িত্ব মই ল'বলগীয়া হ'ল। ২০০৭ চনলৈকে এই দায়িত্ব পালন কৰিছিলো।

সেই সময়ত লখিমপুৰৰ student বোৰৰ কোৱালিটিয়েই আছিল সুকীয়া। মুঠতে all rounder। ২০০২ চিন্ময়ী আৰু প্ৰজ্বলিতাই women empowerment Topicত Regional level JNV Rangiaলৈ অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ যোৱাত আকৌ escorting কৰিব লগা হ'ল। ৰিজিঅ'নৈত লেভেলৰ competition হৈ আছে কিন্তু আমাৰ দুজনীৰ ওচৰত studentৰ হেতা-ওপৰা exhibition চাবলৈ। কথাটো শিক্ষকসকলে লক্ষ্য কৰি আছিল। এজনে গৈ প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰক কথাটো জনালত ছাৰে ক'লে "জহা পৰ গুৰ হ্যে ওহা পৰ মাখিয়াতো আয়েগাহি।"

আমাৰ দুয়োজনী ছোৱালীয়েই আটাইতকৈ দেখিবলৈ ধুনীয়া। ব্যৱহাৰপাতি, কথা-বতৰালগতে সাংস্কৃতিক দিশটো দুয়োজনী আছিল পাকৈত। দুয়োজনীয়েই নেচনেললৈ চিলেক্ট হ'ল। মোৰ আকৌ— escorting duty JNV Ranchiলৈ। তাতো একেই অৱস্থা। সকলোৰে আকৰ্ষণ আমাৰ ওপৰত। দুয়োজনীয়ে বিহুনৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰিলে। বিহু কেছেটটো দি থৈ আহিবলগীয়া হৈছিল। অৱশ্যে মোৰ guidianceতে বহু কেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কেইবাবাৰো Social Science Exhibitionত Nationalত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

২০০৩ ত আকৌ এক পৰিৱৰ্তন। নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ দৰে ডাঙৰ-দীঘল কৰা চৰ্তুৱেদী ছাৰ য়াদৱ ছাৰ, তিৱাৰী ছাৰ ট্ৰেঞ্চফাৰ হৈ যায়। থাৰ্ড বেষ্ট তেতিয়া দশম শ্ৰেণীত। আনফালে মোৰ Obstructive Jundice লগতে Gallbladder stone হৈ চিৰিয়াছ অৱস্থা। ৩২ দিন GMC আছিলো। স্কুলত PGT (Hist.) জাভেদ ছাৰে জইন কৰে। কিন্তু সিহঁতক হেনো মইয়ে পঢ়াব লাগে। জি এম চিত থাকো এদিন দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ কেইটামানে ৰাতি১২ মান বজাত হেনো প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰৰ কোৱাটাৰলৈ আহি ছাৰক কয় যে মোৰ হেনো বহুত চিৰিয়াছ। প্লিজ আপুনি Missৰ এটা খবৰ কৰকচোন। ছাৰে হেনো বুজাই-বঢ়াই সিহঁতক পঠাই দিলে। মই তেতিয়া জিএমচিত। নাৰ্চ মিছে মোৰ খবৰ ল'বলৈ গৈ কথাখিনি কৈছিল। সঁচাকৈয়ে সিহঁতৰ নিস্বাৰ্থ মৰম ভালপোৱাবোৰে মোক সুস্থ হৈ উঠাত যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। বহুতো অভিভাৱকে খা-খবৰ লৈছিল যদিও সেই সময়ত এজন অভিভাৱ মানে প্ৰণৱ বৰা আৰু বিনীতা বৰাৰ দেউতাক এসপ্তাহত প্ৰায়ে খবৰ ল'বলৈ গৈছিল। এয়া এটা মাত্ৰ শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ সম্পৰ্কৰ উদাহৰণহে।

এটা কথা মই উল্লেখ কৰিবই লাগিব যে প্ৰিঞ্চিপাল সঞ্জয় কুমাৰ ছাৰে মোক সেই সময়ত অফিছিয়েলি বহুত সহায় কৰিছিল। তেখেতৰ দৰে এজন প্ৰিঞ্চিপাল পোৱাটোও এটি সৌভাগ্য বুলি ক'ব পাৰো। সেই একেটা বছৰতে Categuri-I হিচাপে PGT, Chem. বিশ্বকৰ্মা ছাৰ, PGT, Bio- বি. কে. প্ৰসাদ ছাৰ, PGT, Phy- আৰ কে প্ৰসাদ ছাৰ, PET ৰায় ছাৰ, PGT, Hindi- ক্ষেমচন্দ, PGT Eng.- জে পাল, TGT বীৰবল ছাৰ, দীপা গগৈ, ধৰিত্ৰী ডেকা, অফিছত জে চি কোঁৱৰ (OS), নৱজ্যোতি ভূএগ্ৰয়ো join কৰে। মুঠতে আমাৰ স্কুলত আকৌ এটা বেলেগ পৰিৱেশ। লাহে

লাহে ফেমিলিৰ সংখ্যা বাঢ়িল। ভৰত শৰ্মা ছাৰে, বিশ্বকৰ্মা ছাৰে, বি. কে. প্ৰসাদ ছাৰে ফেমিলি লৈ আহিল। আমি তেওঁলোকক মেম বুলি মতা নাছিলো, সদায় ভাবী বুলি মাতিছিলো। তেওঁলোকৰ লগতে মৰ্ণিং ৱাক কৰা, গধুলি ডিউটি নাথাকিলে ইভিনিং টি খোৱা, মাজে মাজে বৰ্ণালী আৰু মই শৰ্মা ছাৰৰ তাতে ভাবীয়ে বনোৱা কোমল কোমল ৰুটিৰ সোৱাদ লৈছিলো। আমাৰ মাজত এটা ঘৰুৱা পৰিৱেশ। লেডি ষ্টাফ অকল ববিতা বাৰ (Music) হে ফেমিলি আছে। মাজে সময়ে আমি আটাইকেইজনীয়ে গৈ হামলা দিওঁ গৈ। সেই সময়ত আমাৰ কাৰোৰে টি.ভি. নাই। মাজে-মাজে ববিতা বাৰ কোৱাটাৰলৈ ক্ৰিকেট চাবলৈ যাওঁ। মাজে মাজে প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰৰ কোৱাটাৰলৈ গৈও ক্ৰিকেট চাওঁ। লাহেকৈ পিঞ্চিপাল ছাৰ ৰুমৰ পৰা ওলাই যায় আৰু আমি আটাইবোৰে টি.ভি. চাওঁ। আনফালে নৰজ্যোতিয়ে আকৌ চাব ছাৰৰ ক'ত খোৱা বস্তু আছে। তাই তাত আগভাগ লয়, ছাৰেও Fridge ৰ পৰা cold drinks, কাজু ইত্যাদি উলিয়াই খাবলৈ কয়। খেলত মাজত six, four, run out হ'লে আমাৰ চিঞৰকেইটাটো আছেই।

এইবাৰ আহোঁ Festivalৰ celebration ৰ কথালৈ। Festival মানে 15th August to 26th January ত March pass ৰ কমপিটিচন, HM Vs HM Students Vs Student। আনফালে পাল ছাৰৰ ক্ষেমছন্দ ছাৰৰ এক সুন্দৰ Anchoring-ৰে Programme আৰম্ভ আৰু সমাপ্ত লগতে আকৌ আমাৰ teachers group songs, কিমান যে সুন্দৰ আছিল সেই দিনবোৰ। আমি যেন এটা ডাঙৰ পৰিয়ালহে। যেতিয়া মোৰ বিয়া ঠিক হ'ল,মোৰ বিয়াত সকলোৱে সকলো দিশৰ পৰা সহায়-সহযোগ আগবঢ়ালে। মোৰ ঘৰ লখিমপুৰৰ পৰা বহু দূৰত যদিও স্কুলৰ পৰা প্ৰায় ৮০ শতাংশ ষ্টাফ মঙ্গলদৈলৈ বিয়া খাবলৈ গৈছিল। আনকি পৱন দা, কান্তি দা, দিলিপহঁতে বিয়াৰ আগদিনাই মঙ্গলদৈত মোৰ ঘৰত উপস্থিত হৈছিল। বৰ্ণালী, দীপা, পাল ছাৰ, বীৰবল ছাৰ আদিয়ে ৰাতিটো বিবাহ অনুষ্ঠানত উপস্থিত আছিল। মুঠতে স্কুলখনৰ কোনো সমস্যাই নাছিল। সকলোৱে নিজৰ কাম নিজৰ দায়িত্ব হিচাপে সুচাৰুৰূপে পালন কৰিছিল। সেই সময়ত গাৰ্জেনখিনিও ইমান বেছি কনচিয়াছ আছিল যে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে কি লিখিছে, কিমান ইমপ্ৰ'ভ কৰিছে এই বিষয়ে আমাক লগ ধৰি এষাৰ কথা নপতাকৈ কেতিয়াও স্কুলৰ পৰা উভতি যোৱা নাছিল। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিলাকো পঢ়া-শুনাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত বেছি কনছিয়াছ আছিল। ২০০৫ চন মানত এদিন ৰাতিপুৱা মোৰ হোষ্টেলৰ পিছফালে প্ৰায় ১০/১২ জনীমান ক্লাছ ছিক্সৰ ছোৱালী আহি বৈ আছে, চকুত চকুপানী, মই সুধিলো - কি হ'ল তোমালোকৰ। সিহঁতে কান্দি কান্দি ক'লে- মিছ আমি অসমীয়া মিডিয়ামৰ পৰা আহিছো, ইংলিছত বুজালে আমি বুজি নাপাওঁ, আমাক অসমীয়াত বুজাই দিব লাগে। মই সিহঁতক বুজালো যে তোমালেকে যিহেতু ইংলিছত লিখব লাগিব ইংলিছত বুজালে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। তোমালোকে হাৰ্ড ৱৰ্ডবোৰ লিখি লৈ যাবা। মই তাৰ মিনিংবোৰ অসমীয়াত কৈ দিম আৰু অসমীয়াতো বুজাই দিম। হ'বনে? আৰু এটা কথা তোমালোকে যে ভয় কৰিছা ভাল কথা। অলপ বেছিকৈ পঢ়িবা। লগতে মই বুজালো যে যিবিলাক ল'ৰা-ছোৱালী অসমীয়া মিডিয়ামৰ পৰা আহে, সিহঁতে পিছলৈ খুব ভাল ৰিজাল্ট কৰে। আমাৰ স্কুলৰ ফাষ্ট বেষ্টছৰ যিজনী বাই ৰিজনেল টপাৰ (দেৱযানী গোস্বামী) হৈছিল সেইজনী বা কিন্তু অসমীয়া মিডিয়াৰ পৰা অহা। গতিকে ভয় নকৰিবা, নাকান্দিবা, তোমালোকে এতিয়াৰ পৰা বহু নতুন নতুন ইংৰাজী শব্দ চচিয়েল চাইন্সত পাবা আৰু শিকিবা। তেতিয়া তোমালোকে ইংলিছ মিডিয়ামৰ পৰা অহা বন্ধু-বান্ধৱীতকৈ বেছি ভাল ৰিজাল্ট কৰিব পাৰিবা। সঁচাকৈয়ে যিজনী ছোৱালীয়ে বেছিকৈ কান্দি কান্দি মোক কথাখিনি কৈছিল তাই কিন্তু ক্লাছ টেনলৈকে প্ৰথম তিনিটা স্থানৰ ভিতৰত আছিল। এনেকৈয়ে সকলোৰে প্ৰচেষ্টাত আমাৰ বিদ্যালয়খন দিনক দিনে এটা নিৰ্দিষ্ট গতিত আগবাঢ়ি গৈছিল। আৰু ২০০৬ চনত আমাৰ বিদ্যালয়খনে All Indiaৰ দহখন শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যালয়ৰ ভিতৰত এখনৰ স্থান পাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

JNV শিক্ষক হিচাপে আমি সকলোৱে গৌৰৱান্বিত হৈছিল। আনকি আন আন JNVবোৰে ঈৰ্ষান্বিত হৈছিল। কি Accademic, কি Regional sportmeet, National sports, Science and Social Science Exhibition সকলোতো JNV লখিমপুৰৰ নাম শীৰ্ষত আছিল। আমাৰ 4th বেটছৰ ছাবা পাৰভেজে Pestalozzi internatioal foundationৰ পৰা schoolarship লৈ ইংলেণ্ডলৈ পঢ়িবলৈ যাবলৈ সুবিধা পাইছিল। এই সুখবৰটোৱে JNV লখিমপুৰলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছিল। বৰ্তমান চাবাই Post Doctoral USAত কৰি আছে।

সময় পৰিৱৰ্তনশীল। Categuri-I হিচাপে যিসকল ছাৰে বিদ্যালয়ত জইন কৰিছিল তেওঁলোকে ২০০৬ চনত

ট্ৰেঞ্চফাৰ ল'লে। আকৌ এটা পৰিৱৰ্তন। তেতিয়া আমাৰ প্ৰিঞ্চিপাল সঞ্জয় কুমাৰ ছাৰে কৈছিল যে মেডাম, হামাৰ বিল্ডিংকা এক এক পিলাৰ জা ৰহা হে। কাৰণ সেই সময়ত আৰ কে প্ৰসাদ ছাৰ, বি কে প্ৰসাদ চাৰ, কে পি বিশ্বকৰ্মা ছাৰ, জে পাল ছাৰ, বীৰবল ছাৰ, বৰ্ণালী আদিকৰি বহু কেইজন শিক্ষকৰ ট্ৰেঞ্চপাৰ হৈছিল। ছাৰৰ কথাৰ প্ৰত্যুত্তৰত মই কৈছিলো যে - যদি সেই ঠাইত আকৌ মজবুত পিলাৰ লগাই দিয়া হয় তেতিয়া বিল্ডিংটো থিকেই থাকিব। ছাৰে কৈছিল- "দেখতে হে।"

২০০৬-০৭ চনত আকৌ বহুকেইজন নতুন শিক্ষকে জইন কৰিলে। তাৰে ভিতৰত ইংলিছৰ মুকুল তালুকদাৰ (বৰ্তমান প্ৰিঞ্চিপাল, JNV বঙাইগাঁও), হিন্দীৰ এছ. কে. পাল, অংকৰ অজয় সিং, কেমেষ্টিৰ পি কে বেহৰা, ফিজিক্সৰ বি পি সিং, বায়'লজীৰ চিদানন্দ চুতীয়া (বৰ্তমান প্ৰিঞ্চিপাল, JNV বৈঠালাংচু), বুৰঞ্জীৰ হীৰালাল ছাৰ, লাইব্ৰেৰীয়ান-হেমন্ত গগৈ, হিন্দীৰ নীলম চৰেং, কমাৰ্চৰ পি কে পৰম ধামায়া, মণিকা দাস, বুবুল শইকীয়া আদি কৰি বহুতো টিচাৰে আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰী আমাৰ JNV লখিমপুৰৰ পৰিয়ালত অন্তৰ্ভুক্ত হয়। সকলোৱে এক সুন্দৰভাৱে এটা পৰিয়ালৰ দৰে সকলো উৎসৱ যেনে- হোলী, বিহু, আলি-আয়ে-লৃগাং আদিবোৰ বিদ্যালয় চৌহদত সুন্দৰভাৱে উদ্যাপন কৰা হৈছিল। মোৰ এতিয়াও মনত পৰে দিলীপৰ ঢোলত আমাৰ পি ই টি ছাৰ মানে ৰায় ছাৰৰ (বৰ্তমান প্ৰয়াত) বিহু নৃত্যটো। বিহু নাচিব নাজানে, কিন্তু তেওঁ নাচে। তেওঁৰ নাচ চাই আমি খুব স্ফুৰ্তি কৰিছিলো। হোলী ত হীৰলাল ছাৰৰ ভাবীৰ ভুজিয়া, পি কে বেহৰা ছাৰৰ মিছেচ মিনিৰ হাতৰ উৰিষ্যাৰ স্পেচিয়েল পিঠা, প্ৰশান্ত কুমাৰ ছাৰৰ মিছেচ স্বেতা পালেং পৰাঠা, ঘি, মিঠাই, পৱনদাৰ ঘৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ পিঠা, কেক, পি কে পৰম ধামায়া ছাৰৰ মিছেচৰ হাতৰ দোচা, ইদলি; আৰ্টৰ জয়ন্ত সাহা ছাৰৰ ভাবীৰ হাতৰ খিচিৰি, ক্ষীৰ, ভাতকেৰেলাৰ বড়া আদিৰ সোৱাদ আজিও পাহৰিব পৰা নাই।

২০০৭ চনত জিনু দলে, শীলাই বিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। সেই বছৰতে প্ৰিঞ্চিপাল সঞ্জয় কুমাৰ ছাৰৰ ট্ৰেঞ্চফাৰ হয়। নৱজ্যোতি আৰু বিউটিয়ে ৰেগুলাৰ হিচাপে চাকৰি পোৱাত তেওঁলোকো গুচি যায়। তাৰ ঠাইত ৰমেন গগৈ আৰু দিপাঞ্জলী মেডামে জইন কৰে। আকৌ এটা নতুন অধ্যায়ৰ আৰম্ভণি হয়। ১০ আগষ্ট ২০০৭ চনত। মোৰ মনত আছে সেইদিনা মই MOD আছিলো। ড° ব্ৰজেশ কুমাৰ ছাৰে প্ৰিঞ্চিপাল হিচাপে আমাৰ বিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। তেওঁ বিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিত যথেষ্ট অৱদান আগবঢ়াইছিল। তেওঁ ষ্টুডেণ্টৰ Discipline maintain কৰাৰ লগতে Academic ত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছিল। অতি কম সয়তে তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাতে Guardian shadeখন সম্ভৱ হৈ উঠিছিল। তেওঁৰ দিনত যিটো Community relationship সেইটো যথেষ্ট ভাল আছিল। তেওঁৰ বিদ্যালয় চৌহদৰ ৰাস্তাৰ কাষে কাষে আমাৰ পুলি, লগতে কলৰ বাগান এখন আৰু ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক মাছ খুৱাবৰ বাবে এটি স্কীমৰ জৰিয়তে (অসম চৰকাৰৰ) এটি পুখুৰী খান্দি মাছ পোহি ষ্টুডেণ্টক মেছত খুৱাইছিল। তেওঁৰ দিনতে কমল বৰাই (PGT Biotech, 2008-16) বিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। বৰ্তমান তেওঁ এজন চক্ৰ বিষয়া হিচাপে কৰ্মৰত। লগতে মোৰ ব্যাক্তিগত জীৱনতো ব্ৰজেশ কুমাৰ ছাৰে এক বিশেষ অৱিহণা আগবঢ়াছিল। তেওঁৰ অনুপ্ৰেৰণাতে মই ২০০৯ চনত এমফিল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। তেওঁ আনকি মোক গাইড পৰ্যন্ত ঠিক কৰি দিছিল। ড০ ব্ৰজেশ কুমাৰ ছাৰ ট্ৰেঞ্চফাৰ (নৱেম্বৰ ২০০৯) হৈ যোৱাৰ পিছত সেই সময়ৰ ভাইচ প্ৰিঞ্চিপাল প্ৰেমিলা ঠাকুৰ মেডামে বিদ্যালয়ৰ কিছুদিন পৰিচালনা কৰাৰ পাছত ২০১০ চনত পি কে চাক্সেনা ছাৰে প্ৰিঞ্চিপাল হিচাপে বিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। তেখেতৰ কিছুমান শাৰীৰিক সমস্যাৰ বাবে প্ৰশাসনিক দিশত যিমান গুৰুত্ব দিব লাগিছিল, মোৰ ভাৱ হয় তাত যেন কিবা এটা বৈ গৈছিল। অৱশ্যে ষ্টাফৰ লগত সুসম্পৰ্ক বজাই ৰাখিছিল। মোৰ এটা ব্যক্তিগত কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে চাক্সচেনা ছাৰে ২০১১ চনত মোৰ দেউতা যেতিয়া অসুস্থ হৈ পৰিছিল তেখেতে মোক মানসিকভাৱে যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। তেওঁ কৈছিল আপুনি ছুটীৰ কাৰণে চিন্তা নকৰিব। আপোনাক যি ধৰণৰ ছুটী লাগে মই দিম। আপুনি আপোনাৰ দেউতাক চাওক। সেইটোৱে মোক বহুত মনোবল দিছিল। বৰ্তমান তেওঁ প্ৰয়াত। তথাপিও তেখেতক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে তেখেতৰ আত্মাৰ সদ্‌গতি কামনা কৰিছো। পি কে চাক্সেনা ছাৰৰ দিনতেই অখিল উপাধ্যায় ছাৰে ভাইচ প্ৰিঞ্চিপাল হিচাপে আমাৰ বিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। উপাধ্যায় ছাৰে আমাৰ স্কুলৰ বৈষম্যহীন পৰিৱেশ দেখি আচৰিত হৈছিল। তেওঁ কৈছিল যে ইয়াত কোনো চকীদাৰ, চুইপাৰ, শিক্ষক বুলি কথা নাই সকলোৰে ল'ৰা-ছোৱালীৰ জন্ম দিনত সকলোৱে সকলোৰে ঘৰলৈ যায়। আমাৰ তাতটো এইটো সম্ভৱেই নহয় বুলি প্ৰশংসা

কৰিছিল। পি কে চাকচেক্সনা ছাৰৰ ট্ৰেঞ্চফাৰৰ পিছত উপাধ্যায় ছাৰেই স্কুলখন কিছুদিন চলায়।

২০১১ চনত হিন্দীৰ জেহেৰুল ইছলাম চিক্‌দাৰ, অংকৰ সূৰ্য কুমাৰ ভট্টৰাই, কেশৱ বৰা, ৰঞ্জিতা দাস, পুলুমণি ডেকা, মনোজ বৰুৱা আদিয়ে আমাৰ স্কুলত জইন কৰে। এইদৰে ২০০১ চনৰ পৰা ২০১৬ চনলৈকে মই বহুতো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীৰ লগত একেলগে কাম কৰাৰ সুবিধা পাওঁ। তাৰে ভিতৰত আৰু কেইগৰাকীমান শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ নাম উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো সেইসকল হ'ল— মীনা কুমাৰী, মমী পাল, জেকজন সিং ছাৰ, প্ৰয়াত ডাব্লিউ সিং, প্ৰয়াত ববিতা দেৱী, মৃদুপৱন গগৈ, ৰুমী বৰগোহাঁই, বিউটি বৰুৱা, ৰবীন কুমাৰ, পাৰুল, ভাদু ছাৰ, অড্ডয়া ভট্টাচাৰ্য, কিশোৰ মোডী, মৌচুমী, লিজা, ফাৰজানা, আৰ. কে. শ্ৰীবাস্তৱ, মনালিচা, সংগীতা হাজৰিকা, ৰাকেশ দাস, অনিন্দিনী, নীলাক্ষী, চন্দনা, ৰুমী, সুৰজিৎ শৰ্মা, পৱন উপাধ্যায় (বৰ্তমান প্ৰশাসনিক বিষয়া), জোনমণি, মঞ্জুলা দাস, এ. বি. সিং, ৰুমা আকাইজা, বালাজী চাণ্টেকে, এন. সুত, কৃষ্ণ দাস, টিটু কুমাৰ গগৈ (বৰ্তমান ডেপুটি ডাইৰেক্টৰ ইলিমেণ্টৰী এডুকেশ্বন) জ্যোতি শইকীয়া, চেদী লাল, সুনীতা ছেত্ৰী, প্ৰণৱ, লঙ্কোদা, ৰুক্মিণী, অজয়, বিপুল শইকীয়া, জীৱন, লক্ষী, অৰূপ, তপন, থানেশ্বৰ আদি কৰি বহুতো স্থায়ী আৰু অস্থায়ী শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিবলৈ সুবিধা পাওঁ। মই এটা কথা দৃঢ়ভাৱে ক'ব পাৰোঁ যে সকলোৰে লগত এক ভাল পাৰিৱাৰিক সম্পৰ্ক আছিল। অফিছিয়েলি সম্পৰ্কৰ লগতে আমি ভাই-ভনীৰ দৰেই আছিলো। আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে তেওঁলোকক মামা, মামী, মাহী, খুৰা-খুৰী আদিৰে সম্বোধন কৰি মাতিছিল। মুঠতে JNV লখিমপুৰৰ আমাৰ ষ্টাফবোৰৰ মাজত এটা বিশেষ সুন্দৰ সম্পৰ্ক আছিল। সেইটো আছিল সুকীয়া। মই ভাবো সেইটো কোনেও ক'তো বিচাৰি নাপায় আৰু সকলোৱে সেইটোৰ অভাৱ অনুভৱ কৰে। এই যোল্ল বছৰত সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰীসকলৰ পৰা মই কিবা নহয় কিবা শিকিলো। তেওঁলোক য'তেই আছে সুস্বাস্থ্যৰে, সুখেৰে থাকক। এয়াই মোৰ ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা। বহুতো অভাৱনীয় ঘটনাৰো সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল; কিন্তু সকলোৰে সহায়-সহযোগিতাত সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান হৈছিল কাৰণ আমি সেই সময়ত এটা পৰিয়াল হিচাপে ইজনে সিজনৰ ওচৰত প্ৰয়োজন অনুসাৰে থিয় হৈছিলো। ২০১৬ চনত শ্ৰীঅপূৰ্ব কুমাৰ ৰয় (বৰ্তমানৰ প্ৰিঞ্চিপাল) ছাৰে জইন কৰে। তেখেতৰ লগত প্ৰায় এবছৰ খুব সুন্দৰভাৱেই স্কুলৰ বাবে কাম কৰিলো। স্কুলৰ সমস্যা মানেই যে মোৰ পৰিয়ালৰ সমস্যা এনেকুৱা হৈ গৈছিল। ২০০৭ চনৰ পৰা মানে ড০ ব্ৰজেশ কুমাৰ ছাৰৰ দিনৰ পৰা ২০১৭ চনৰ ছেপ্তেম্বৰৰ PTC i/c হিচাপে কাম কৰি বহুতো অভিভাৱক অভিভাৱিকাক ওচৰৰ পৰাই লগ পাইছিলো আৰু তেওঁলোকৰ লগত এটা সুন্দৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। লগতে ওচৰৰ গাঁওখনৰ সকলোখিনি মানুহ মোৰ গাঁৱৰ নিচিনা হৈ পৰিছিল। JNV ST আৰু Mess i/c বাহিৰে সকলোবোৰ কামেই মানে প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰে যি দায়িত্ব দিছিল সাধ্যানুসাৰে কৰিছিলো।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা দিয়াৰ লগতে কিছুমান কথা সিহঁতক বুজাইছিলো যাতে সিহঁতে এটা সৎ পথৰ যাত্ৰী হ'ব পাৰে। ইয়াত কিমান সফল পাৰিলো মই নাজানো, তথাপিও মই কোনো দিন মোৰ প্ৰচেষ্টাত কাৰ্পণ্য কৰা নাছিলো। এটা কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে এবাৰ এক্স ষ্টুডেণ্টে কেইজনমান ওলাই যোৱাৰ এক-দুবছৰ পিছত স্কুললৈ আহিছিল। মই সিহঁতৰ লগতে সিহঁতৰ লগৰবোৰৰ বিষয়েও সুধিলো। তেতিয়া তাৰে এজন ছাত্ৰই মোক কৈছিল যে তাৰ লগৰ ল'ৰা এজনে হেনো কৈছিল যে ববিতা মিছৰ কাৰণে মই বেয়া কিছুমান অভ্যাস এৰি দিলো। আচলতে Adolescent সময়টো যিটো এটা জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সময় ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে আমাৰ লগতে কটায়। গতিকে যিমান পাৰি সিহঁতক শাসনৰ মাজেৰে control কৰি ৰখাটো এটা challenging কাম আছিল। সঁচাকৈয়ে সেইদিনা মই বহুত সুখী হৈছিলো। নিজকে সফল হৈছো বুলিও ভাবিছিলো। মই ভাবো এজন শিক্ষকৰ দায়িত্ব পুথিগত শিক্ষাই যথেষ্ট নহয়। সিহঁতক এটা যিকোনো উপায়েৰে - মৰমেৰেই হওক, আৱেগেৰেই হওক এটা সৎ ৰাস্তা দেখুৱাই দিয়া আৰু বেয়া ৰাস্তাৰ পৰা উভতাই অনাটো এটা ডাঙৰ কৰ্তব্য। সেই সময়ত আমি সিহঁতক হকা-বধা, গালি দিয়া ইত্যাদি কৰিলে বহুত বেয়া পাইছিল। কিন্তু স্কুল পৰা ওলাই যোৱাৰ পিছত যেতিয়া স্কুললৈ আহে তেতিয়া প্ৰায়ে সিহঁতে কৈছিল- মিছ, আপোলোকক এতিয়া বহুত মিচ্ কৰো কাৰণ আমাক এতিয়া গালি দিওঁতা কোনো নাই। Alumini meet ত যেতিয়া ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ মোক বিচাৰি কোৱাটাৰলৈ যায়, মোৰ এনেকুৱা লাগিছিল যেন ঘৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ বহু দিনৰ মূৰত ঘৰলৈ উভতি আহিছে। সিহঁতক তেতিয়া ডাঙৰ দেখো, অলপ চেহেৰাৰ

পৰিৱৰ্তন দেখো, কিন্তু সিহঁতক দেখিলে মোৰ খুব ভাল লাগিছিল- যেন বিয়াৰ পিছত মাকৰ ঘৰলৈ ছোৱালী আহিলে যেনেকুৱা লাগে ঠিক তেনেকুৱা।

মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক কিবা দিব পাৰিলোনে নাই নাজানো কিন্তু মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰা বহুত শিকিলো। এজন শিক্ষকৰ বাবে ভাল ছাত্ৰ পোৱাটো ভাগ্যৰ কথা। এই ক্ষেত্ৰত মই নিজকে বহুত ভাগ্যৱতী বুলি ক'ব পাৰো। মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিনকেইটা এইখন বিদ্যালয়তেই অতিবাহিত কৰিলো। বিয়া হ'লো, দুটি সন্তানৰ মাতৃ হ'লো। ট্ৰেঞ্চফাৰ হোৱাৰ প্ৰায় দুমাহমান আগৰ পৰাই ৰাতি ৰাতি মোৰ টোপনি নাহে। কাৰণ বিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিটো বস্তু, গছ, বন, ৰাস্তা সকলোৰে লগত মোৰ এক আত্মিক সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। মই কেনেকৈ এইবোৰক এৰি থৈ যাম। কিন্তু উপায় নাই। সময়ে সকলোকে বাধ্য কৰায়। শেষত ২০১৭ চনৰ ১২ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখে ট্ৰেঞ্চফাৰ অৰ্ডাৰ গ্ৰহণ কৰি ১৩ ছেপ্তেম্বৰত JNV শোণিতপুৰত যোগদান কৰো। অফিছিয়েলিহে মই JNV শোণিতপুৰৰ হ'লো। লিখোতে, কওঁতে, সদায় হাত আৰু মুখত JNV লখিমপুৰৰহে ওলায়। বিশ্বনাথৰ ঠাইত বিহপুৰীয়ালৈ যাওঁ বুলি ওলায়। JNV লখিমপুৰৰ লগত থকা মোৰ আৱেগ আৰু স্মৃতিবোৰ মোৰ জীৱনত সদায় চিৰস্মৰণীয় হৈ থাকিব। JNV Lakhimpur is not a working place for me. It is a integral part of my entire life.

অতীতক যোৱাহে পাহৰি, অতীতক নাযাবা পাহৰি। অতীতৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত, দুৰ্দিনবোৰ পাহৰি সোণালী দিনৰ স্মৃতিবোৰ আজীৱন হৃদয়ত আবদ্ধ কৰি ৰাখিলো। ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰিছো যাতে বিদ্যালয়খনৰ সুকীৰ্তিয়ে আকৌ উচ্চ শিখৰলৈ গতি কৰে, ২০০৬ চনৰ সোণালী ইতিহাসৰ পুনৰাবৃত্তি হওঁক।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক সহকৰ্মীয়ে আমাক ইহ জগতৰ পৰা এৰি গুচি গ'ল তেওঁলোকৰ আত্মাৰ সদ্গতিৰ বাবে ভগৱানৰ শ্ৰীচৰণত প্ৰাৰ্থনা কৰিছো। লগতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আশীৰ্বাদ কৰিছো যাতে সকলোৰে সমাজত একো একোজন সৎ, কৃতকাৰ্যতাৰে পৰিপূৰ্ণ ব্যক্তি হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰি সুস্বাস্থ্যৰে, সুখেৰে জীৱন অতিবাহিত কৰিব পাৰে। কাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সফলতাতেই এজন শিক্ষকৰ সফলতা প্ৰতিফলিত হয়। Really I feel proud with my students and colleagues those who have able to achieve higher posts. I also wish them to go ahead and ahead to serve the Nation.

শেষত যদি কেতিয়াবা জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে কাৰোবাক কঠোৰ বাক্যৰে আঘাত কৰিছিলো সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা-প্ৰাৰ্থনাৰে মোৰ এই যোল্ল বছৰীয়া JNV লখিমপুৰৰ জীৱন পৰিক্ৰমাৰ অনুস্মৃতিবোৰৰ সামৰণি মাৰিছো। ●

শশীধৰ দাস

অভিভাৱক

জয় জয়তে বিহপুৰীয়া চৈধ্যপুনীয়াস্থিত নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ পাৰ হৈ যোৱা আৰু বৰ্তমান কৰ্মৰত অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে সন্মানীয় শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু তথা মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনাগত দিনৰ মংগল কামনা কৰি নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ কিছু অভিজ্ঞতা ৰূপালী জয়ন্তী উপলক্ষে একলম লিখাৰ প্ৰয়াস কৰিলো।

ভাৰত চৰকাৰৰ উদ্যোগত মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ উদ্দেশ্যে ৰাজ্যৰ প্ৰতিখন জিলাতেই একোখন (ন-উদয়) নৱোদয় বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰি বিশেষকৈ দুখীয়া পৰিয়ালৰ মেধা শক্তিসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আগুৱাই নিয়াত মুখ্য ভূমিকা লোৱা কাৰ্য সঁচা অৰ্থত প্ৰসংশনীয়। অসম ৰাজ্যত কোন বৰ্ষৰ পৰা এনে বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল তাক সঠিকভাৱে উল্লেখ কৰিব নোৱাৰিলেও এই কথা ঠিক যে ১৯৯৭ চনত লখিমপুৰ জিলা বিহপুৰীয়াৰ ডিক্ৰং নদীৰ নিকটৱৰ্তী মৰিচা পথাৰত নৱোদয় বিদ্যালয়খন অংকুৰিত হৈছিল। আমাৰ কন্যা পৰিস্মৃতা দাসে মেধাৰ ভিত্তিত বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ বিদ্যালয়খনত নামভৰ্তিৰ সুবিধা পাইছিল।

নৱোদয় বিদ্যালয়ত আসন লাভ কৰিবৰ বাবে ১৯৯৮ বৰ্ষৰ ৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে ঢকুৱাখনা অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাছনি পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত হয়। প্ৰায় ১ মাহ পিচত বাছনি পৰীক্ষাত বহা ৮০ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ পৰা ৪-৫ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ খবৰ ওলাল। খবৰ ওলাল সঁচা কিন্তু প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ প্ৰবল বানপানীৰ বাবে ঢকুৱাখনা, ঘিলামৰা, লক্ষীমপুৰ আদি স্থানলৈ যাতায়াত কৰা ভীষণ বাধা আহি পৰাত নিৰ্দিষ্ট সময়ত বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিব পৰা হোৱা নাছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়ে এইক্ষেত্ৰত বিবেচনা কৰি ১৯৯৮ বৰ্ষৰ নৱেম্বৰ মাহতহে বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰা সুবিধা কৰি দিছিল। এই ক্ষেত্ৰত তেখেতে Y.K. Mal অধ্যক্ষ মহোদয় ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

ঢকুৱাখনাৰ পৰা লক্ষীমপুৰ পাৰ হৈ বিহপুৰীয়া পাবলৈ প্ৰায় ৯০-৯৫ কিঃ মিঃ দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰি যোৱাটো অতি কষ্টকৰ আছিল। কিয়নো সেই সময়ত আজিৰ দৰে ৰাস্তাসমূহ উন্নত নাছিল।

নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ সোঁৱৰণত

তথাপি হাজাৰ বাধা-বিঘিনিৰ মাজতো পৰিস্মৃতা দাসক বিদ্যালয়ত নামভৰ্তিৰ সুযোগ পোৱা হেতু নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ সংস্পৰ্শ পাবলৈ সক্ষম হ'লো।

এই বিদ্যালয়ৰ সংস্পৰ্শলৈ আহি শিক্ষা পদ্ধতি, আদৰ্শ আৰু নতুনত্ব গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিলো।

এজন ছাত্ৰ অথবা ছাত্ৰীক বাল্য অৱস্থাৰ পৰা গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিলে ডাঙৰ অৱস্থাত গঢ়ি তোলা অসম্ভৱ হৈ পৰে। তেনে দৃষ্টিভংগীয়েই বোধকৰো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সু-সংগতভাৱে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাই ভৱিষ্যত দেশৰ ধৰণী স্বৰূপে গঢ়ি তোলাত ভাৰত চৰকাৰে প্ৰয়াস কৰিছে। এজন দেশৰ সু নাগৰিক হিচাবে গঢ়ি তুলিবলৈ যিকেইটা গুণৰ প্ৰয়োজন হয় সেই আটাইকেইটা গুণৰ সমষ্টি নৱোদয় বিদ্যালসমূহত বিৰাজমান। সেই গুণৰ সমষ্টি হ'ল - শৈক্ষিক পৰিবেশ, শাৰিৰীক, মানসিক, শিষ্টাচাৰ, নিয়মানুৱৰ্তিতা আদি। এনেবিলাক গুণৰ অধিকাৰী হোৱাৰ সুযোগ পোৱা বাবেই হয়তো সেই সকলে জীৱনটো এটা গতিত আগুৱাই লৈ যোৱাত কোনো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলগা নহয়। বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ পৰা শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বিভিন্ন বিভাগত উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰিছে তাৰে ৯০ শতাংশই জীৱন সংগ্ৰামত সফল হোৱা দেখা যায়। সেয়েহে বৰ্তমান সময়ৰ অভিভাৱক-অভিভাৱিকাসকলক ক'ব বিচাৰো যে, মানৱ সম্পদ সৃষ্টি কৰা আহিলা হিচাবে উঠি অহা প্ৰজন্মক উৎসাহ, উদ্দীপনা জগাই তুলি উক্ত বিদ্যালয়সমূহৰ প্ৰবেশ কৰা মানসিকতা পোষণ কৰি সন্তানসকলক দেশৰ সু-নাগৰিক কৰাৰ সপোন যেন থাকে।

ভালকৈ অনুধাৱন কৰি দেখা পাইছিলো যে আজিৰ শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকতকৈ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষণ নীতি, কলা-কৌশল, পাঠদানৰ প্ৰক্ৰিয়া, প্ৰশাসন ইত্যাদি যথেষ্ট পৃথক। আমাৰ কন্যা পৰিস্মৃতা দাস সেই বিদ্যালয়ৰ পৰাই দশম শ্ৰেণী সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈ একাদশ আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীত তাতেই অধ্যয়ন কৰি শেষান্ত পৰীক্ষাৰ ভাল ফলাফল দেখুৱাই লক্ষীমপুৰ মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি ইংৰাজী বিষয়ত মেজৰসহ স্নাতক ডিগ্ৰী লৈ ইংৰাজী বিভাগৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লৈ বৰ্তমান শিৱসাগৰৰ ফুলেশ্বৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত বিষয় শিক্ষয়িত্ৰী পদত নিযুক্তি লাভ কৰি চাকৰি জীৱনৰ পাতনি মেলে। শ্ৰীমতী দাসৰ সহপাঠীসকলো প্ৰত্যেকেই বিভিন্ন বিভাগত বিভিন্ন পদত নিযুক্তি লাভ কৰি সুচাৰু ৰূপে জীৱন অতিবাহিত কৰিছে।

সেয়েহে এনে বৈশিষ্টই বিৰাজমান বিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ উদ্‌যাপন কৰিবলৈ লোৱা খবৰ পাই নথৈ আনন্দিত হোৱাৰ লগতে একলম নিলিখি নোৱাৰিলো। সদৌ শেষত বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু ৰূপালী জয়ন্তী উদ্‌যাপন সমিতিলৈ এই অভাজনৰ নমস্কাৰ আৰু কৃতজ্ঞতা যাঁচি কলম এৰিলো।●

এই অঞ্চলৰ ৰাইজ আৰ্থিকভাৱে একেবাৰে টনকীয়াল নাছিল। কোনোবা আৰ্থিকভাৱে টনকীয়াল হ'লেও পঢ়াবৰ বাবে তেনেকুৱা ভাল স্কুল নাছিল। এই অঞ্চলৰ বহুতে খেতি-বাতি কৰি জীৱন অতিবাহিত কৰিছিল। টকা-পইচা খৰচ কৰি দূৰৰ চহৰত স্কুলত পঢ়ুৱাবৰ বাবে তেওঁলোকৰ সামৰ্থ্য নাছিল।

নৱোদয় বিদ্যালয় অমৰ হওক

মাধৱ দত্ত
অভিভাৱক

এসময়ত 'কলীয়াপানী' নামেৰে খ্যাত লখিমপুৰ জিলাৰ এক সুকীয়া ঐতিহ্য আছে। বিভিন্ন ভাষা-ভাষী আৰু জনগোঁথনিৰে পৰিবেষ্টিত জিলাখন অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিভিন্ন জনজাতিসকলৰো বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ আদান-প্ৰদান আৰু ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ অন্যতম কেন্দ্ৰ।

লখিমপুৰ জিলাৰে নামনি অঞ্চলত বিহপুৰীয়া আৰু নাৰায়ণপুৰ দুখন প্ৰধান ঠাই। দুয়োখন ঠাইৰে ইতিহাস আছে। এই নাৰায়ণপুৰতে কেইবাখনো নামজ্বলা গাঁও আছে। তাৰ ভিতৰত চৈধ্যপুণীয়া, সাৰজান, শ্ৰীভূঞা আদি অন্যতম। জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ লোৱা চাপৰিৰ এক প্ৰাচীন ইতিহাস আছে। এসময়ত এই ঠাই অটব্য অৰণ্য আছিল। দিনতে বাঘে গৰু মৰাৰ উদাহৰণ আছে। ইয়াৰ চাৰিওকাষৰ গাঁৱৰ ৰাইজে বগৰী খাই, খৰি লুৰি আনন্দ লাভ কৰিছিল।

অসমীয়া বৈষ্ণৱ সাহিত্যৰ ওজা মিশ্ৰ বংশৰ হৰিমিশ্ৰই বহুদিন পূৰ্বে আহি এই চাপৰিতে ঘৰ সাজি নাম-কীৰ্তন কৰিবলৈ লয়। ইয়াৰ উত্তৰত সাৰজান নামৰ বিৰাট গাঁও। এই গাঁৱক সাৰজানে দুভাগ কৰিছে — উত্তৰ আৰু দক্ষিণ। এই সাৰজান গাঁৱৰে উত্তৰে গাতে লাগি আছে শ্ৰীভূঞা গাঁও।

হৰিশিঙা উজীৰ ভূএঞাৰ ঘৰো এই ঠাইৰ ৰঙাজানত। এই উজীৰৰ টোলতে দ্বিতীয়জনা বৈষ্ণৱ গুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ জন্ম হৈছিল। সাৰজানৰ গাতে দক্ষিণ ফালে থকা গাঁওখনেই চৈধ্যপুণীয়া গাঁও।

এনেকুৱা এখন ঐতিহ্যপূৰ্ণ ঠাইতে জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰি চৰকাৰে আমাক যি আনন্দ দিলে তাৰ বাবে চৰকাৰক ধন্যবাদ দিয়াৰ উপৰি ৰাইজে সদায়ে চৰকাৰৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ হৈ থাকিব।

কেৱল এই অঞ্চলতে নহয়, লখিমপুৰ জিলাতে উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰিবৰ বাবে সুবিধা নাছিল; বিশেষকৈ দুখীয়া-নিচলা লোকসকলৰ বাবে। উত্তৰ লখিমপুৰত এখন চৰকাৰী হাইস্কুল আৰু দুখন বেচৰকাৰী স্কুল থকাৰ বাহিৰে অন্য স্কুল নাছিল। বিহপুৰীয়া, নাৰায়ণপুৰত দুখন বেচৰকাৰী হাইস্কুল আছিল। বেচৰকাৰী স্কুলবোৰত যিমানবোৰ সুবিধা থাকিব লাগিছিল সেইবোৰ সুবিধা নাছিল। বিশেষকৈ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল একেবাৰে নাছিল। এই অঞ্চলৰ ৰাইজ আৰ্থিকভাৱে একেবাৰে টনকীয়াল নাছিল। কোনোবা আৰ্থিকভাৱে টনকীয়াল হ'লেও পঢ়াবৰ বাবে তেনেকুৱা ভাল স্কুল নাছিল। এই অঞ্চলৰ বহুতে খেতি-বাতি কৰি জীৱন অতিবাহিত কৰিছিল। টকা-পইচা খৰচ কৰি দূৰৰ চহৰত স্কুলত পঢ়ুৱাবৰ বাবে তেওঁলোকৰ সামৰ্থ্য নাছিল। অৱশ্যে জোপোহা হাবিতো বাঘ থকাৰ দৰে এনেকুৱা গাঁও অঞ্চলত বহুতো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছিল যি আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে দূৰৰ চহৰৰ ভাল স্কুলত পঢ়াবৰ বাবে সুবিধা নাপাইছিল। তেওঁলোকৰ যি প্ৰতিভা সেইয়া কলিতে মৰহি গৈছিল। বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আধাতে শিক্ষা জীৱন সমাপ্ত কৰিব লগা হৈছিল।

চৰকাৰে জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়খন গাঁও অঞ্চলত প্ৰতিষ্ঠা কৰি দুখীয়া মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যি সুবিধা কৰি দিলে সেই উপকাৰ কোনোদিনে পাহৰিব নোৱাৰে। তাৰ বাবে চৰকাৰক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জনোৱাৰ উপৰি ৰাইজ গৌৰৱত উজ্বলি উঠিছে। আজিকালি দেখা পাইছো, বহুতো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নৱোদয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি উচ্চ পদবী লাভ কৰি দেশলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। মইয়ো মোৰ ছোৱালী নীহাৰিকা দত্তৰ বাবে গৌৰৱবোধ কৰো। এইবোৰৰ মূলতে নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা।

চৈধ্যপুণীয়া এই অঞ্চলত নৱোদয় প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ বাবে এই অঞ্চলটো শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ হৈ পৰিল। ঠাইখন উচ্চ মানদণ্ডৰে পৱিত্ৰ হৈ পৰিল। ইয়াৰ আশে পাশে মিলনজ্যোতি হাইস্কুলকে ধৰি বহুতো অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিল। জনতাৰ সমাগম হ'ল। দোকান-পোহাৰ বাঢ়িল। মানুহৰ মনবোৰ মুকলি হ'ল। সংস্কৃতিৰ আদান-প্ৰদান হ'ল। আমি আশা কৰিছো চৈধ্যপুণীয়াত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়খন ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতে নামজ্বলা স্কুল হৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনক। তাকে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনালো। ●

দুৰ্গম যাত্ৰাৰ এক মিঠা অনুভৱ

পুলুমা ভৰালী
অভিভাৱক

'জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়' (বিহপুৰীয়া) এক শৈক্ষিক দিশত উন্নত মানৰ এখন শিক্ষানুষ্ঠান। ১৯৯৭ চনত প্ৰথম বিহপুৰীয়াত স্থাপন কৰি শিক্ষাবৰ্ষ আৰম্ভ হোৱাৰ কথা জানি আমাৰ ল'ৰা মানস হাজৰিকাক তাত নামভৰ্তি কৰাৰ মানসেৰে প্ৰবেশ পৰীক্ষা দিয়াইছিলো আৰু উত্তীৰ্ণ হোৱাত সেই শিক্ষানুষ্ঠানত নামভৰ্তি কৰিবলৈ সুদূৰ ঘিলামৰাৰ পৰা গৈ দেখিলো বিদ্যালয় বুলি কোনো নিৰ্দিষ্ট বিদ্যালয় নাই। বিহপুৰীয়াৰ উন্নয়ন খণ্ডতে অস্থায়ীভাৱে বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী কোঠা আৰু আবাসিক কোঠাৰ সুবিধা কৰিছেহে মাত্ৰ। নামভৰ্তিৰ বাবে অভিভাৱকসকল উপস্থিত হৈছিল নিজৰ নিজৰ শিশুসকলক লৈ। ষষ্ঠ শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰি থৈ ঘূৰি আহোঁতে যথেষ্ট দুখ মনেৰে আহিছিলো, কাৰণ মাক দেউতাকৰ বুকুৰ পৰা সন্তানক আঁতৰত ৰাখি পঢ়োৱাৰ সেইয়া আছিল সুকীয়া প্ৰথম অনুভূতি। তাতে বিভিন্ন ৰাজ্যৰ পৰা শিক্ষকসকল আহিছে শিক্ষা প্ৰদানৰ উদ্দেশ্যে। অসমীয়া প্ৰায়ে নাজানে; হিন্দী আৰু ইংৰাজীৰ বাদে। আমাৰ ল'ৰা অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পঢ়া, গতিকে ইংৰাজীত অলপ পিছপৰা। তথাপিও সেই বিদ্যালয়ত পঢ়ি যথেষ্ট আগুৱাই যাবলৈ সক্ষম হ'ল।

বিহপুৰীয়ালৈ সেই সময়ত যাতায়াত ব্যৱস্থা একেবাৰে সুচল নাছিল।

যান-বাহনো সীমিত, ভগা-চিগা ৰাস্তাৰে ৪০৭ গাড়ীখনেৰে কেতিয়াবা ঠিয় হৈ গৈ গৈ গন্তব্য স্থান পাইছিলো। প্ৰথম এমাহমান এসপ্তাহৰ মূৰে মূৰে ল'ৰাৰ খবৰ কৰিবৰ বাবে মই গৈছিলো যদিও পিছলৈ প্ৰায়ভাগ সময় দেউতাকেই অহা-যোৱা কৰিছিল। বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলৰ লগত এক সৌহাদ্যপূৰ্ণ মনোভাৱ গঢ় লৈ উঠিছিল। হোষ্টেলত থাকি ল'ৰাইও একো অসুবিধা পোৱা নাছিল। অভিভাৱকৰ বৈঠক দিলে আমি তাত সুদূৰ ঘিলামৰাৰ পৰা গৈ উপস্থিত হৈছিলো।

শিক্ষকসকলে অভিভাৱকসকলক যথেষ্ট আদৰ সন্মান কৰি আন্তৰিকতা গঢ়ি তুলিছিল যিটো অবিহনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত শিক্ষাৰ পৰিবেশ অধিক সুদৃঢ় হোৱাটো অসম্ভৱ আছিল। সেই আপাহতে আমাৰ ঘৰলৈ চতুৰ্বেদী ছাৰ আৰু তিৱাৰী ছাৰ কেইবাবাৰো আহি ৰাতি থাকি ঘিলামৰাত প্ৰবেশ পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰিছিল। এবাৰ তিৱাৰী ছাৰ পৰিয়ালসহ আমাৰ ঘৰত দুৰাতি থাকি গৈছিল। তেওঁলোকে আমাৰ আদৰ-আতিথ্যক বৰ প্ৰশংসা কৰিছিল। আজিও পাহৰিব পৰা নাই সেই মিঠা অনুভূতি। তেতিয়া আমাৰ গৃহ নতুনকৈ নিৰ্মাণৰ বাবে যো-জা কৰাৰ বাবে চোতালতে সৰুকৈ জুপুৰি সাজি থকা হৈছিল আৰু সেয়ে আলহী থকা ঘৰৰ বাবে বেলেগ এটা কোঠা নাছিল। তাত থকাটো অসুবিধা হ'ব বুলি জনোৱাৰ পিছতো তিৱাৰী ছাৰে কৈছিল- 'আন্তৰিকতা থাকিলে, মৰমে জুৰিলে থকাৰ অসুবিধা হ'লেও ইয়াতেই ভালকৈ থকা যেন লাগিব। কোনো কথা নাই, আমি আপোনালোকৰ ঘৰতে ৰাতি থাকিম' বুলি কোৱাত আমিও তেখেতৰ পৰিবাৰ আৰু ল'ৰা 'শিৱম'ৰ সৈতে তেখেতক দুৰাতিৰ বাবে আতিথ্য গ্ৰহণ কৰিবলৈ ক'লো। ভাবিলে এতিয়াও বহুত ভাল লাগে। এইদৰে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক পৰিয়ালৰ লগত আমি আন্তৰিকতা ৰাখি দিনবোৰ অতিবাহিত কৰিছিলো। তিৱাৰী ছাৰৰ পুতেক 'শিৱম' তেতিয়া চাৰিবছৰীয়া। আমাৰ সৰু ল'ৰা ঋতুৰাজৰ সৈতে সেই দুদিনতে কি মৰমৰ ভাগ-বটোৱাৰা কৰিছিল নাজানো, স্কুলত গৈ শিৱমে কেৱল 'ঋতুৰাজ দাদাক লাগে, আনি দিয়া' বুলি মাক-দেউতাকক আমনি কৰিবলৈ ল'লে, সেয়ে ছাৰে আমাক ঋতুৰাজক নৱোদয়ত নামভৰ্তিৰ বাবে প্ৰ-পত্ৰ পূৰাবলৈ ক'ল। তেখেতৰ অনুৰোধক্ৰমে আমিও দ্বিতীয় সন্তান ঋতুৰাজক সেই বিদ্যালয়ত ২০০৩ চনত নামভৰ্তি কৰিছিলো। কিন্তু দুখৰ বিষয় এইয়ে যে ঋতুৰাজ 'শিৱম'ৰ মৰমৰ দাদাক হ'লগৈ হয় সঁচা, কিন্তু ঋতুৰাজক নামভৰ্তি কৰিবলৈ গৈ পথ দুৰ্ঘটনাত মোৰ স্বামীয়ে মৃত্যুক সাৱটিব লগা হ'ল। তথাপিও আমি ল'ৰাক সেই বিদ্যালয়ৰ পৰা লৈ আনিব নোৱাৰিলো। একমাত্ৰ বিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ আৰু শিক্ষক পৰিয়ালৰ আন্তৰিকতাৰ বাবেই। সেই বিদ্যালয়তে পঢ়ি দেউতাকৰ অভাৱবোৰ বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলৰ মাজতে পাই মনৰ দৃঢ়তাৰে আগুৱাই যাওক বুলি ভাবিলো। ভবা ধৰণেৰে শৈক্ষিক বছৰবোৰ পাৰ কৰি সিহঁত আজি নিজৰ ভৰিত থিয় দিবলৈ সমৰ্থ হৈছে।

আহি আহি নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ আজি ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত উপনীত হয়হি। শৈক্ষিক দিশৰ পৰা এই কথা মই ক'ব পাৰো যে এজন ছাত্ৰ বা ছাত্ৰীয়ে জীৱনটো আগুৱাই নিবলৈ যিখিনি শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন সেই সকলোখিনি তাত প্ৰদান কৰা হয়। সময়ানুৱৰ্তিতা, শৃংখলাবদ্ধতা, নিয়মানুৱৰ্তিতা, সামাজিক সংবেদনশীলতা, আনৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা, চাফ-চিকুণতা, কথন দক্ষতা, আনক সহায় কৰা, পৰিবেশ সচেতনতা, সহযোগিতা, বন্ধুত্বপূৰ্ণ, নেতৃত্ববোধ, উদ্ভাৱনীমূলক কাম। প্ৰকল্পত অংশগ্ৰহণ, খেল-ধেমালিত অংশগ্ৰহণ, সাংস্কৃতিক ক্ৰিয়াকলাপত অংশগ্ৰহণ আদি গুণবোৰ আয়ত্ত কৰিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ভালদৰে বিদ্যালয়তে শিকিছিল। ভৱিষ্যত একোজন মানৱ সম্পদ হ'বলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

বৰ্তমান সেই বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিবলৈ বিদ্যালয়ৰ পৰা শিক্ষকে চৰকাৰী বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিচাৰি আহে প্ৰতিবছৰে। যিটো প্ৰথম দহ বছৰমান পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা পোৱা নাছিলো আৰু তাত পঢ়াবৰ বাবে অভিভাৱকবোৰে নিজৰ সন্তানক পঢ়াত যথেষ্ট কষ্ট কৰিছিল। মোৰ অনুভৱ, হয়তো বৰ্তমান বিদ্যালয়ত আগৰ পৰিবেশ নিম্নগামী হৈছে বা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলো উন্মনা হৈ নিয়ম শৃংখলা উলংঘা কৰিছে। জ্যেষ্ঠসকলে কনিষ্ঠসকলক ৰেগিঙৰ নিচিনা অপৰাধমূলক কাৰ্য সংঘটিত কৰা খবৰ কিছুমান খবৰ কাগজত পঢ়িবলৈ পোৱা যায়।

অসমীয়াত এষাৰ কথা আছে- 'আপোন ভালেই জগত ভাল' বুলি। যি সন্তান সৰুতেই ঘৰতেই ভাল শিষ্টাচাৰ শিকি গৈছে সেই সন্তানে আনৰ লগতো বা বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশতো সকলোৰে লগত মিলি যাব পাৰে।

আজি এই বিদ্যালয়ৰ 'ৰূপালী জয়ন্তী'ৰ শুভমুহূৰ্তত প্ৰাক্তন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা বৰ্তমানৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যয়নৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কুশল কামনা কৰিলোঁ। যিসকল প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অশেষ প্ৰচেষ্টা, সাহস আৰু ত্যাগেৰে এই অনুষ্ঠানটি সফল কৰি তুলিবলৈ কষ্ট স্বীকাৰ কৰিছে সেইসকলকো আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ আৰু লগতে সুস্বাস্থ্য কামনা কৰিলো। ●

দিয়া শক্তি, দিয়া ভক্তি...সৰ্ব-শক্তিমান

প্ৰাঞ্জল প্ৰতীম কোঁৱৰ

প্ৰথম বেট্‌চ

১৯৯৭ চনৰ জুলাই নে আগষ্ট মাহৰ কথা। আমাৰ ঘৰ ঘিলামৰাৰ এখন ভিতৰুৱা গাঁৱত (লামু গাঁও) পুৰা আঠমান বজাত মই ঘৰৰ আগৰ মথাউৰিত বহি বৰশী বাই আছিলো। এজন মানুহ চাইকেলত আহি বাবাৰ নাম কৈ ঘৰটো কোনটো সুধিলে। মই দেখুৱাই দিলো। পাছত গম পালো, মই নৱোদয়ত ছিট পোৱাৰ খবৰ দিবলৈ তেওঁ আহিছিল, আমাৰ লগৰ অপৰূপাৰ দেউতাক।

অক্টোবৰ মাহত ফিজিকেল পৰীক্ষাৰ বাবে বিহপুৰীয়ালৈ গ'লো। আমাক সাক্ষাৎকাৰ ল'লে এজন মিঠামুখীয়া দাড়ি থকা এজন ব্যক্তিয়ে। মোৰ নাম কোৱাত সুধিলে, কুশল কোঁৱৰক চিনি পোৱা?

- মই ক'লো, পাওঁ

- ক'ত ঘৰ তেওঁৰ?

- মই যোৰহাট নে গোলাঘাট পাহৰি বৈ থাকিলো।

ছাৰে ক'লে, কুশল কোঁৱৰ ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ শ্বহীদ আছিল। গতিকে তেওঁৰ ঘৰ ভাৰতত।

তেখেত আছিল বিশ্বনাথ চাৰিআলি নবোদয় বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ সিন্‌হা ছাৰ। নমস্য ব্যক্তি। আমাৰ প্ৰথম ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ।

আমি সকলোৱে বিহপুৰীয়া টেলিফোন এক্সচেঞ্জৰ নিৰ্মীয়মান বিল্ডিংটো বগাই ফুৰিছিলো,

সেইটো আমাৰ হোষ্টেল বুলি ভাবিছিলো। ডিচেম্বৰ মাহত বস্তু-বাহানি লৈ স্কুল আহোতেহে গম পালো, আমাৰ হোষ্টেল হ'ল বিহপুৰীয়া অন্ধ বিদ্যালয়ৰ ৰঙা ঘৰটোহে।

সকলো কথাই মনত আছে, যেন সিদিনাৰ কথাহে। পঁচিশ বছৰ যে পাৰ হৈ গ'ল, ভাবিবলৈ টান লাগে। ৰাতিৰ আন্ধাৰতে চাৰে চাৰি বজাত লাহে লাহে বাজি উঠা ৰাইজিং বেল, তাৰ লগতে দূৰৰ কোনোবা মছজিদৰ আজান। পাণ্ডে ছাৰৰ হুইচেলৰ লগত পি ই টি, 'মৰ্ণিং আঙ্কলৰ' হাতত টুথব্ৰাছ লৈ 'মৰ্ণিং মৰ্ণিং মৰ্ণিং...' সম্বোধন। ডিক্ৰুং নৈৰ পাৰৰ চেঁচা বতাহ, মৰিচা পথাৰ গাঁৱৰ জিতেনৰ জীনচ পিন্ধি কৰা কাৰাটে প্ৰেক্টিছ, ভুৱনদাৰ বীটল'চ শু পিন্ধি কৰা ফুটবল প্ৰেক্টিছ, যদুদাৰ প্ৰিঞ্চিপাল চাৰৰ লগত তৰ্কা-তৰ্কি- 'নাম পুচনে চে নাম নহি বতাতে, কিয়া য়হি মনুস্য কা ধৰ্ম হে', সকলো। (ঘটনাটো এনেকুৱা- আমাৰ হোষ্টেলটো আছিল মৰিচাপথাৰ গাঁৱলৈ যোৱা পথৰ তেনেই কাষত। সেই গাঁৱৰে দুজন ল'ৰা, ইন্দ্ৰকল্প আৰু মাধুৰ্য সোণোৱাল আমাৰ লগত থকা কাৰণে গাঁৱৰ দাদাবিলাক মাজে-মাজে আমাৰ ওচৰলৈ আহে। তেনেকৈ যদুদা আৰু এজন আহি আমাৰ লগত কথা পাতি থাকোঁতে, যিটো নিয়ম বিৰুদ্ধ আছিল, প্ৰিঞ্চিপাল ৰাহ কে মল ছাৰ আহি তেওঁলোকক হোষ্টেলৰ পৰা ওলাই যাবলৈ আৰু ভৱিষ্যতে নাহিবলৈ ক'লে। সেয়াই কাজিয়াৰ আৰম্ভণি।)

প্ৰিঞ্চিপাল ৰাই কে মল ছাৰৰ বলিষ্ঠ নেতৃত্বৰ কথা এতিয়া পদে-পদে অনুভৱ কৰো। শূন্যৰ পৰা আৰম্ভ কৰিবলগীয়া হোৱা এখন আবাসিক বিদ্যালয়, য'ত ভাল ঘৰ নাই, চৌহদ নাই, ৱাল নাই, পাৰ্মানেণ্ট শিক্ষক নাই, অভিজ্ঞ ৰান্ধনি নাই, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হিচাপে আমাৰ নিচিনা বাৰ বছৰীয়া পেন্দুকনা কেইটা। বৰ সহজ নাছিল। কিন্তু পাণ্ডে ছাৰ, চতুৰ্বেদী ছাৰ, তিৱাৰী ছাৰ, জ্যোতি মিছ, দিগন্ত ছাৰ, বীৰেন ছাৰ আদি নমস্য শিক্ষকসকলৰ অহোপুৰুষাৰ্থ আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাক আগুৱাই লৈ গৈছিল। মল ছাৰৰ খোৱাত বৰ ৰুচি আছিল, নিজে খোৱাৰ লগতে আমাকো খোৱাইছিল। 'বড়া খানা' বোলা শব্দটো তেতিয়াই শুনিছিলো। আৰু তাৰ পাছত যেতিয়াই শুনিছিলো, জিভাৰ পানী পৰিছিল। পাৰ্মানেণ্ট ছাইট চৌধ্যপুনীয়ালৈ তেতিয়া আমি পিকনিক খাবলৈ যাওঁ, খোজ কাঢ়ি। পাণ্ডে ছাৰে পনীৰ বনায়, নিৰামিষভোজীসকললৈ। মাংস বনোৱাৰ দায়িত্ব কান্তিৰাম খুড়াৰ। মল ছাৰে কয়, 'উমম পাণ্ডে, ভেৰী টেষ্টি, মুঝে দোনো চাহিয়ে'। জন্মাষ্টমী, সৰস্বতী পূজা, যিয়েই নাথাকক, 'বড়া খানা' থাকিবই। আমাৰ মহা আনন্দ, কাৰণ আজি ৰুটি বা পুৰী যিমান ইচ্ছা সিমান খাব পাৰিম। এনেয়ে ব্ৰেকফাষ্টত আমাক চাৰিখনকৈহে ৰুটি বা পুৰী দিয়া হয়। জঁৰা (চন্দন বৰুৱা)ই উনৈশ খন ৰুটি খোৱাৰ কথা মনত আছে। ভাস্কৰ ভূএগ্ৰাই তেৰখনমান খাইছিল নেকি৷

কান্তিৰাম খুড়াই মাংস বৰ বঢ়িয়া ৰান্ধিছিল। লাঞ্চত মাংস থকাৰ দিনা আলোকে লগৰ মাংস নোখোৱা দুটামান, যেনে- উজ্জ্বল ভূএগ্ৰা আদিৰ পৰা মাংস কিনি লৈছিল। পইচা দি নহয়, বিনিময় প্ৰথাৰ দ্বাৰা। মাংস বাতিৰ সলনি আবেলি পৰনদাৰ দোকানৰ টাইগাৰ বিস্কুট এপেকেট। খাই উঠি হোষ্টেল পোৱাৰ আগতেই চিএগ্ৰি আহে 'অই পোৱালি পেগু, দে ঐ'। 'পোৱালি পেগু' মানে দিব্যজ্যোতি পেগু। তাৰ ওচৰত হাজমোল্লা বা ডাবৰ হিংগোলী থাকে। আমাৰবোৰৰো সিদিনাহে কান্তিৰাম খুড়াৰ লগত কথা পতাৰ চখ উঠে। থালীখন লৈ মাংসৰ বাবে শাৰী পাতি খুড়াৰ খবৰ-খাতি সুধি থাকো-জনোচা কথাৰ লাচতে দুটুকুৰামান বেছিকৈ দিয়েই। খুড়াও কম নহয়, নিদিয়ে.... কিন্তু খিচিৰি আৰু চুজি... কটন কলেজৰ হোষ্টেলত যেতিয়া সৰস্বতী পূজাত খিচিৰি খোৱায় বুলি শুনিছিলো, মনটো মৰি গৈছিল। খাইহে গম পালো, খিচিৰি খাবলে সোৱাদ লগাও হয়। চুজি কিন্তু আজিও ভাল নালাগে। স্কুলৰ গোন্ধটো মনত পৰি যায়। আজি অনুভৱ হয়, খুড়াসকলৰ দোষ নাছিল, কাৰণ তেওঁলোকে ৰন্ধাৰ প্ৰশিক্ষণ পোৱা নাছিল। অ'ৰ-ত'ৰ পৰা শিকি আমাৰ কাৰণে ৰান্ধিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। ইমানবোৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে ৰন্ধা, তাকো সময়মতে, সদায়, কম কষ্টকৰ নাছিল। আজিও সেইকাৰণে য'তে যি পাওঁ, খাব পাৰো। খোৱাক লৈ কাহানিও কোনো ওজৰ-আপত্তি নাথাকে। অসম অসামৰিক সেৱাৰ প্ৰশিক্ষণৰ সময়ত যেতিয়া অসম সচিবালয়ত টয়লেট চফা কৰিবলগীয়া হৈছিল বা গুৱাহাটীৰ ৰাজপথত ঝাড়ু মাৰিবলগীয়া হৈছিল, অন্য সতীৰ্থসকলৰ নিচিনা মোৰ নাক কোঁচ খোৱা নাছিল। মন মৰহি যোৱা নাছিল। কাৰণ সৰুৰে পৰা আমি নিজৰ টয়লেট নিজে চফা কৰিছিলো, হোষ্টেলৰ ভিতৰ-বাহিৰ, পুখুৰীৰ পাৰৰ জংঘল চফা কৰিছিলো। বিছনাখন পাৰি থোৱা, আলনাত পিন্ধা কাপোৰবোৰ জাপি থোৱা, হাৱাই চপ্পলযোৰ চিধাকৈ সজাই থোৱা আদি সৰু সৰু কথা চতুৰ্বেদী ছাৰে অতি কঠোৰভাৱে মানি চলিবলৈ শিক্ষা দিছিল। নমনাসকলক কঠোৰ শাস্তিও দিছিল। চতুৰ্বেদী ছাৰ আৰু তিৱাৰী ছাৰৰ কৰ্মস্থলী স্কুল কেইবাখনলৈ পাছৰ সময়ত গৈছো আলিগড়, মথুৰা, ৰুদ্ৰপুৰ (উত্তৰাখণ্ড)। ছাৰে সহকৰ্মীসকলৰ লগত চিনাকি কৰি দিয়ে, 'য়ে হামাৰে ষ্টুডেণ্ট হে, আছাম চে মিলনে আয়া হে'। বাকীবোৰ আচৰিত হোৱা দেখো। ইমান ভাল সম্পৰ্ক!

এতিয়াও লগ কৰিবলৈ আহে! হাউছ মাষ্টাৰৰ কাৰণে আমাৰ কোনো বেলেগ ঘৰটো দূৰৰ কথা, বেলেগ ৰূমো নাছিল প্ৰথমতে। মোৰ বিছনাখনতে প্ৰথমতে পাণ্ডে ছাৰ আৰু দুদিনমান পাছত তিৱাৰী ছাৰ ৰাতি শুইছিল। মই অমৰৰ লগত ডাবল কৰিছিলো। তিৱাৰী ছাৰে হিন্দী পঢ়াইছিল, কিন্তু সৰসৰাই ইংৰাজী ক'ব পাৰিছিল। ছাৰে আমাৰ স্কুললৈ অহাৰ আগতে মিজোৰামত আছিল। কথাই প্ৰতি মিজোৰামৰ কথা কৈছিল। চতুৰ্বেদী ছাৰ আমাতকৈ দহদিন মানৰ পাছত আহিছিল। ৰাতিপুৱা অন্ধ বিদ্যালয়ৰ চৌহদ চফা কৰি থাকোতে পিঠিত চপৰিয়াই কৈছিল- চাব্বাছ। সিদিনা উঠা আশীৰ্বাদৰ হাতখন আজিও মোৰ মূৰৰ ওপৰত আছে। চতুৰ্বেদী ছাৰৰ নিচিনা খীণ আৰু ওখ মানুহ তাৰ আগতে দেখা নাছিলো। জ্যোতি মিছ আমাৰ ষ্টাফ নাৰ্চ আছিল, কিন্তু বিজ্ঞানৰ শিক্ষক নথকা কাৰণে আমাক পঢ়াইছিল। মাত্ৰ দুমাহমান পাছতে কি কাৰণে নাজানো, তেওঁ গুচি গৈছিল। বিদায় সভাত আমাৰ সকলোৰে কি যে কান্দোন... সমাজ অধ্যয়ন পঢ়োৱা দিগন্ত শইকীয়া ছাৰে সিদিনা 'উজাগৰী এই ৰাতি...'' গীতটি গাইছিল। দিগন্ত শইকীয়া ছাৰ আৰু ইংৰাজী শিকোৱা বীৰেন শইকীয়া ছাৰ, তেওঁলোকো আমি ক্লাছ ছিক্সৰ বছেৰেকীয়া পৰীক্ষা দিয়াৰ পাছত অহা নাছিল। বীৰেন শইকীয়া ছাৰে আজিও আমাৰ সকলোৰে নাম মনত ৰাখিছে। বহু বছৰৰ পাছত লগ পালে নাম ধৰিয়ে মাতে। বছেৰেকীয়া পৰীক্ষাৰ পাছত বীৰেন ছাৰে মেদিনী আৰু মোক মাতি নি কৈছিল, জীৱনত ডাঙৰ কথা দুটাই আছে Self-esteem and Self-confidence। কিয় কৈছিল নাজানিলো, কিন্তু ছাৰৰ মাত কাণত আজিও বাজি থাকে। দিগন্ত শইকীয়া ছাৰে খুউব ধুনীয়া গীটাৰ বজাইছিল। কিন্তু পঢ়াওঁতে ইমান টান ইংৰাজী শব্দ কৈছিল যে মাথাত একো সোমোৱা নাছিল। লাহনে (নৱজ্যোতি লাহন) Section টো চমুকৈ Sex বুলি বহীত লিখি থৈছিল, ছাৰে ধমক দিছিল What is this, Navajyoti?

প্ৰথম গৰমৰ বন্ধৰ পাছত ইংৰাজী শিকাবৰ কাৰণে এজন কেৰেলীয়ান শিক্ষক বেন্নী ছাৰ আহিল। তেতিয়া আমাৰ হোষ্টেল অন্ধ স্কুলৰ ৰঙাঘৰটোৰ পৰা কাষৰ অলপ ডাঙৰ আৰু ওখ ঘৰটোলৈ সলনি হ'ল। চতুৰ্বেদী ছাৰ আৰু বেন্নী ছাৰ সলনা-সলনিকৈ আমাৰ হাউছ মাষ্টাৰ। এজন এসপ্তাহ থাকে, পাছৰ সপ্তাহ আনজন। যাবৰ সময়ত বিছনা চাদৰ, গাৰুৰ গিলিপ আৰু আঁঠুৰাখন লৈ যায়। বেন্নী ছাৰৰ আঁঠুৰাখন বৰ ধুনীয়া আছিল। ইমান ধুনীয়া আঁঠুৰা আমি দেখা নাছিলো। এদিন ৰামচিয়াৰীয়ে কাৰোবাৰ লগত ডবৰা-ডবৰি লাগি আঁঠুৰাখনৰ ওপৰতে পৰিল। আঁঠুৰাখন ফালিল। সিদিনা বেন্নী ছাৰৰ খঙ উঠা দেখিছিলো। খঙৰ কোবত ছাৰে কৈছিল, Do you want to kill me? আঁঠুৰাখন চাগে ছাৰৰ বৰ মৰমৰ আছিল। ছাৰৰ পত্নীৰ নামটো দীপা আছিল বুলি আমি অনুমান কৰি লৈছিলো, কাৰণ তেওঁৰ হাতৰ সোণৰ আঙঠিত নামটো লিখা আছিল। মই বিশ্বাস কৰোঁ, আমাৰ লগৰবিলাকৰ হাতৰ আখৰ ভাল হোৱাৰ মূলতে বেন্নী ছাৰৰ অৱদান আছে। তেখেতে ক্লাছ ছেভেনত ধৰি ধৰি আমাক A B C D শিকাইছিল। ইংৰাজী ক'বলৈ আৰু ভাল ইংৰাজী লিখিবলৈ অৱশ্যে মই বৰ্ণালী মিছৰ পৰা শিকিলো। ক্লাছ এইটত থাকোতেহে আমাৰ পাৰমানেণ্ট ইংৰাজী শিক্ষক বৰ্ণালী চৌধুৰী মিছ আহিল। তেখেতে ক্লাছত ইংৰাজীৰ বাদে কথা নকৈছিল আৰু আমাকো ক'বলৈ নিদিছিল। ভুলে-শুদ্ধই ক'বলৈ চেষ্টা কৰাৰ ফলত আমাৰ খোকোজা নোহোৱা হৈছিল। পাঠবোৰ তেওঁ নিজে শিকাই দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে আমাক পঢ়ি উঠি নিজে বুজাখিনি ক'বলৈ, লিখিবলৈ আৰু নুবুজাখিনিহে সুধিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল। আজি ইংৰাজী ভাষা যিখিনি জানো, সকলো কৃতিত্ব বৰ্ণালী মিছৰ আৰু তিনিওটা ভাষাতে লিখা-মেলা কৰা বা অনুবাদৰ বিদ্যা লাভ কৰাৰ মূলতে আছিল আমাৰ লাইব্ৰেৰীটো। ক্লাছ এইট-নাইনত থাকোতে আমাৰ কেইটামানৰ মাজত বাহিৰা কিতাপ পঢ়াৰ প্ৰতিযোগিতা চলিছিল। পাঠ্যপুথিৰ বাহিৰৰ কিতাপ পঢ়াৰ অভ্যাসটোৱে মানুহ হ'বলৈ শিকালে। নৱোদয়ত থাকোতে সাধাৰণ জ্ঞানৰ প্ৰতি জন্মা আগ্ৰহ আৰু বাহিৰা কিতাপৰ সংগই আজিৰ স্থান পোৱাত মোক সহায় কৰিছে।

ৰাম আশ্ৰয় যাদৱ ছাৰ আমাৰ স্থায়ী বিজ্ঞানৰ শিক্ষক ৰূপে আহিল। তেখেতৰ পঢ়োৱাৰ অদ্ভুত ধৰণ আজিলৈকে মই অন্য ক'তো দেখা পোৱা নাই। পঢ়াবলগা পাঠটো আগদিনা ৰাতিয়ে ছাৰে মুখস্থ কৰি পেলায়। পিছদিনা ক্লাছত এবাৰো কিতাপ নোচোৱাকৈ পাঠটোৰ গোটেই কথাখিনি প্ৰশ্ন-উত্তৰ হিচাপে বৰ্ডত গোট গোট আখৰেৰে লিখি দিয়ে। এবাৰ নৱোদয় বিদ্যালয় সমিতিৰ কোনোবা ইঞ্জিনীয়াৰে তেখেতে ক্লাছ লৈ থাকোতে শ্ৰেণীকোঠাত সোমাই আমাক সুধিলে, হোৱাট আৰ ৱাইটামিন (Vitamin)? আমি একো বুজি নাপায় মনে মনে থাকিলো। তেওঁ শ্লেষপূৰ্ণ হাঁহি মাৰি ছাৰক ক'লে, 'পঢ়াইয়ে ইনকো।' ছাৰৰ বিৰাট খং উঠি ওলাই গুচি গ'ল। আমি তৰ্কিবই নোৱাৰিলো, কিয় খং উঠিল। নজনা প্ৰশ্ন সুধিব আহিছে বুলি ইঞ্জিনীয়াৰৰ ওপৰতে খং উঠিল আমাৰ। ছাৰে মোক কেইবাদিনো মতা নাছিল তাৰ পাছত। আমিনো কি

জানো 'ভিটামিন'টো যে কোনোবাই 'ৰাইটামিন' বুলি ক'ব। যাদৱ ছাৰে এদিন কথা প্ৰসংগত মোক কৈছিল, 'য়াৰ তুম আই এ এছ্‌কী তৈয়াৰী কৰো'। তৈয়াৰী কৰিলো। সফল নহ'লো যদিও সাক্ষাৎকাৰলৈকে যাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। যাদৱ ছাৰে এদিন কৈছিল, "নহাউংগা নহী তো মুঝে এনাৰ্জী কেইসে মিলেগী?" আমি আচৰিত হৈছিলো, গা ধুলে মানুহে কেনেকৈ শক্তি পায়? নৰজিত শইকিয়াই এদিন ৰহস্যটো উদ্‌ঘাটন কৰিলে। কথাটো ইয়াত ক'ব নোৱাৰি।

অন্ধ স্কুলৰ সংগীতৰ শিক্ষক হৰেণ কাকতি ছাৰ আমাৰ প্ৰথম সংগীতৰ শিক্ষক আছিল। "হম নৱযুগ কী" শিকাৰ আগতেই তেখেতে প্ৰাৰ্থনা শিকাইছিল "দিয়া শক্তি দিয়া ভক্তি, হে অনন্ত হে মহান সৰ্বশক্তিমান"। তেখেতলৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিছো। আমি তেতিয়া নাজানিছিলোঁ যে কাকতি ছাৰ দৃষ্টিহীন আছিল। ববিতা কুমাৰী, মাজুডেকা মিছে আমাক বৰ মৰম কৰিছিল। এতিয়াও মিছে (বিয়াৰ পাছত ফোন কৰোতে তেখেতে ক'লে, মই এতিয়া মেডাম হ'লো নহয়) ফোন কৰি খবৰ লয়। তেখেতে আমাক পৰীক্ষাত ভাল কৰিলে উপহাৰ দিছিল। গিৰীশ প্ৰসাদ ছাৰ অলপ দিনৰ বাবে আমাক সমাজ অধ্যয়ন পঢ়াবৰ বাবে আহিছিল। শুনিছিলো, তেখেতৰ দেউতাক খুউব ডাঙৰ পুলিচ বিষয়া আছিল। আমাৰ লগত ছাৰৰ সম্পৰ্ক একেবাৰে বন্ধুৰ দৰে আছিল।

ক্লাছ এইটলৈকে আমি ল'ৰা-ছোৱালী সকলো সন্ধিয়া supervised class ত একেলগে বহিছিলো। ক্লাছ নাইনৰ পাছত সন্ধিয়া আমাক বেলেগে বেলেগে বহিবলৈ দিয়া আৰম্ভ কৰিছিল। আমি কথাটো বৰ ভাল পোৱা নাছিলো।

পি ই টি বিদ্যুৎ দত্ত ছাৰ আমাৰ ঘৰৰ ওচৰৰে। আগতে দাদা বুলি মাতিছিলো। কিন্তু তেখেতে আমাৰ স্কুলত অহাৰ পাছৰ পৰা আজিলৈকে ছাৰ বুলি মাতো। খেলা-ধূলা আৰু শাৰীৰিক ব্যায়ামৰ দিশত ছাৰে বৰ যত্ন লৈছিল। আমাৰ সকলোকে কিবা নহয় কিবা খেল খেলিবলৈ তেওঁ বাধ্য কৰাইছিল। মই অলপ-অচৰপ ভলীবল খেলিব পাৰিছিলো। ভলী খেলত অম্বৰীশৰ লগত মোৰ ভাল বুজা-বুজি আছিল। এবাৰ শিক্ষক দিৱসৰ দিনা বৰষুণত তিতি তিতি ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকৰ মাজৰ ৰোমাঞ্চকৰ খেলখনৰ কথা মনত পৰে। আমাৰ বিপক্ষত চতুৰ্বেদী ছাৰ, বিদ্যুৎ ছাৰ আৰু কান্তিৰাম খুড়া আছিল। বাকীবোৰ পাহৰিলো।

বেমাৰ হ'লে আমি ভাল পাইছিলো। সেইকেইদিন ক্লাছত যাব নালাগে। খাবৰ বাবে লাইন পাতিব নালাগে। লগৰ কোনোবাই ভাত আনি দিয়ে। নাৰ্চ মিছে দৰৱ দিয়ে। বাকী মিছসকল খবৰ ল'বলৈ আহে। সংগীতৰ উমেশ প্ৰসাদ ছাৰে কি হাৰমনিয়াম বজাইছিল! 'চিট্‌থি আয়ী হ্যায়" গীতটি গাই সকলোকে কন্দুৱাই দিছিল।

ৰাখী-বন্ধনৰ অনুষ্ঠানটোহে বৰ বিড়ম্বনাপূৰ্ণ আছিল। চেঙেলীয়াৰ পৰা নিজকে ডেকা ডেকা অনুভৱ হোৱাৰ দিন আছিল সেইবোৰ। কোনেও ৰাখী নিপিন্ধালেও বেয়া লাগিছিল, পিন্ধালেও কিয় পিন্ধালে বুলি ভাবি উগুল-থুগুল লাগি আছিল। স্কুলত থকা সময়ত বা স্কুল এৰাৰ পাছতো সহপাঠী বহুতকে আমনি দিছিলো। বয়সৰ দোষ বুলি চাগে সকলোৱে ক্ষমা কৰি দিলে। আজিলৈকে নাই দিয়া যদিও সোণালী জয়ন্তীলৈকে নিশ্চয় ক্ষমা কৰি দিব।

গিৰীন্দ্ৰ আৰু চেকনীধৰাৰ কথা নিলিখিলে বিহপুৰীয়া নৱোদয়ৰ বুৰঞ্জী আধৰুৱা হৈ ৰ'ব। দুয়োটা শিক্ষকৰ মূৰৰ কামোৰণি আৰু হাউছ মাষ্টাৰৰ দুঃস্বপ্ন আছিল। গিৰীন্দ্ৰৰ "আঃ চকুত মাৰিলে" বুলি কোৱা ডায়লগটো মনত পৰিলে য'তে নাথাকো কিয়, হাঁহি উঠি যায়। হোষ্টেলৰ সকলো দুঃসাহসিক কাম আৰু নতুন আৱিষ্কাৰৰ জনক হ'ল চেকনীধৰা। ইয়াতকৈ বেছি ক'লে দুয়োটাই মোক মাৰিব।

মুঠৰ ওপৰত ১৯৯৭ চনৰ পৰা বিহপুৰীয়া ব্লক অফিচৰ ওচৰৰ আসাম টাইপৰ সৰু স্কুলঘৰকেইটা, পুৰণি ফ্ৰেমত তৰ্জা দি কৰা কোৱাৰ্টাৰকেইটা, অন্ধ স্কুলৰ ভৱনটি, মৰিচাপথাৰ গাঁৱৰ খেলপথাৰখন, কঁঠালগছডালৰ ওচৰত থকা আমাৰ এচেম্বলীৰ ষ্টেজটোক লৈ 'নৱোদয়' নামৰ এটা যজ্ঞ আৰম্ভ হৈছিল। সেই যজ্ঞৰ আহুতি আৰু খৰিবিলাক আছিল আমাৰ শিক্ষকসকল আৰু কৰ্মচাৰী খুড়াসকল, যি নিজে জ্বলি জ্বলি আমাক পোহৰৰ বাট দেখুৱাইছিল। অশেষ ব্যক্তিগত অসুবিধা সহ্য কৰিও আমাৰ সুবিধা-অসুবিধাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিছিল। তেখেতলোকৰ ত্যাগৰ ফলতে আমি আজি নিজৰ ভৰিত থিয় দিব পাৰিছো। আজিকালি নৱোদয়ত বহুত সুবিধা হ'ল। কিন্তু আমাৰ মনত পৰে টেম্পৰেৰী ছাইটত থকা স্কুলখনলৈহে। ঘৰকেইটা চাগে নাই! কিন্তু ঠাইখনে আমাক চিনি পাব। ৰূপালী জয়ন্তীলৈ অধীৰ আগ্ৰহেৰে বাট চাই আছো। দুদিনৰ বাবে বাল্য বন্ধুসকলৰ লগত নিজৰ বাল্যকালটো আকৌ ঘূৰাই পাম বুলি। সেই স্কুলখনেই আমাক জীৱন যুদ্ধত আগুৱাই যোৱাৰ শক্তি দিলে। স্কুলখন আমাৰ বাবে ঈশ্বৰ। শিক্ষকসকল ঋষি-মুনি। সেয়ে আজিও ক'ব খোজোঁ, "দিয়া শক্তি, দিয়া ভক্তি... সৰ্ব-শক্তিমান!"●

(নাম উল্লেখ কৰা শিক্ষক আৰু সহপাঠীসকলৰ ওচৰত ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী, যদি তেওঁলোকে কিবা কথাত আঘাত পাইছে)

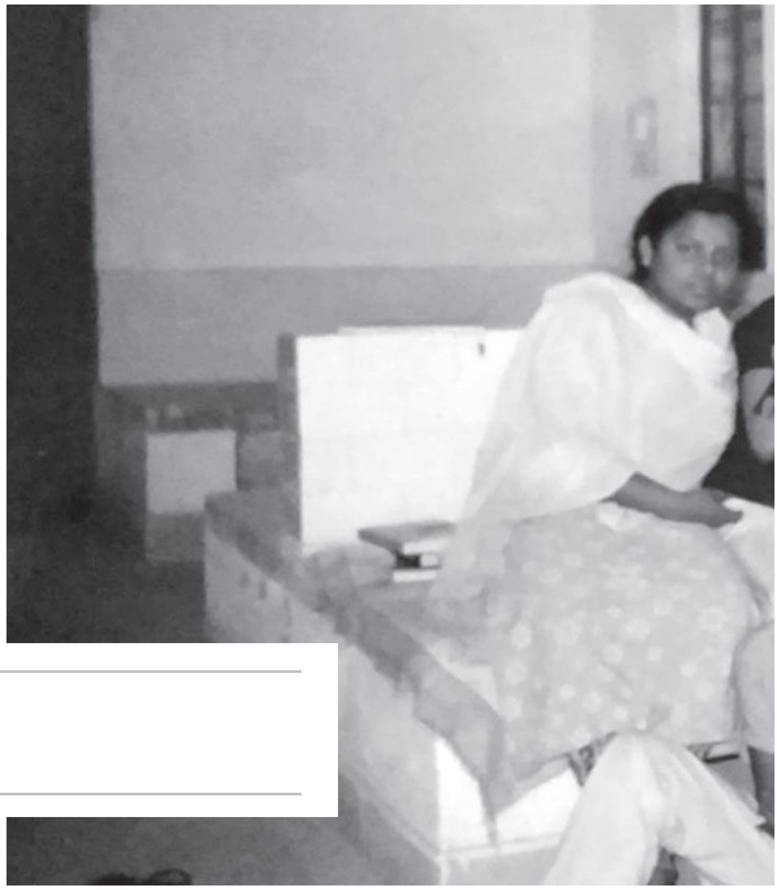

ক্ৰমশঃ

পৰিস্মিতা দাস
দ্বিতীয় বেট্‌চ

নৱোদয় বিহপুৰীয়া মোৰ শৈক্ষিক জীৱনৰ লাইখুঁটা। হৃদয়ৰ নিভৃত কোণত অক্ষত ৰূপত সজীৱ হৈ থকা কিছু স্মৃতি বিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ এই শুভক্ষণত ৰোমন্থন কৰি নষ্টালজিক হৈ পৰিছোঁ। তাৰেই সূক্ষ্ম প্ৰতিচ্ছবি আপোনালোকৰ লগত 'শ্বেয়াৰ' কৰাৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰয়াস।

জীৱনৰ বুজা-নুবুজা বয়সতে ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈ স্থায়ীভাৱে আশ্ৰয় লৈছিলোঁ বিহপুৰীয়াৰ মৰিছা পথাৰস্থিত নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী ডৰমেট'ৰীটোত এক জ্যোতিৰ সন্ধানত জীৱন গঢ়াৰ। মাক প্ৰতিদিনে বুকুৰ মাজত সাৱটি শুই যোৱা ছোৱালীজনী বিদ্যালয়ত পদাৰ্পণৰ দিনাখনৰ পৰাই অপৰিচিত অলেখ ছোৱালীৰ লগত সহবাস কৰিবলগা হোৱাত মোৰ বাবে এক আচহুৱা, অকল্পনীয় পৰিবেশ আছিল। কিয়নো পৰিয়ালৰ ব্যক্তি অবিহনে ইয়াৰ পূৰ্বে মই এটা ৰাতিও কটোৱা অভিজ্ঞতা বিৰল। মনে বুজনি ল'বলৈ টান পাইছিল নতুন পৰিবেশ, অচিনাকি বান্ধৱীৰ সমাবেশ, খাদ্য পৰিবেশনৰ এক নিয়মানুৱৰ্তিতা গোটেই পৰিবেশটোৱেই এক কৌতূহলত আৱদ্ধ। মোৰ সহপাঠীসকলৰ মুখমণ্ডলত সেই একেই কৌতূহল চিন্তাৰ অৱয়ৱ প্ৰস্ফূতিত। আমি যিহেতু লখিমপুৰ জৱাহৰ নৱোদয় (JNV) ৰ দ্বিতীয় 'বেট্‌ছ', আমাৰ ওপৰত আৰু এটা 'বেট্‌ছ' আছিল। তেওঁলোকো সিমান পৰিপক্ক নহয়, কিন্তু বিদ্যালয়ত এবছৰ অতিক্ৰম কৰা বাবে বিদ্যালয়ৰ বতাহ-পানী খাই নিৰ্ধাৰিত নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ মাজেৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাত ব্ৰতী। পাতনিতে হোষ্টেলত শোৱাৰ সময়ত, কেতিয়াবা

মাজ ৰাতি সাৰ পাই মা, বাইদেউ-ভণ্টীসকলৰ লগত শোৱা মুহূৰ্তবোৰে বৰকৈ আমনি কৰিছিল। চিল্‌মিল্ টোপনিৰ মাজতে প্ৰতিদিনে পুৱা যেতিয়া নাতি দূৰৈত মাইকত আজানৰ সুৰ ভাঁহি আহে, টোপনিৰ ফেঁহুজালি ভাঙি ট্ৰাংকৰ ওপৰত থকা ঘড়ীটো খেপিয়াই চাই দেখো পুৱা ৪.৪৫ বাজিছে। কাটি সলাব নাপালোৰে, যাদৱ দাৰ PET ৰ কাৰণে মৰা সেই তীক্ষ্ণ বেলটোৰ কোলাহলত আটায়ে একেজাপে উঠি PET ৰ বাবে প্ৰস্তুতিৰ যি সমাহাৰ ঘটিছিল সেই বাস্তৱিকতা আজিও মোৰ মন-মগজুত প্ৰবাহিত। কুঁৱলীৰে আৱৰা পুৱাতে PET কৰিবলৈ দৌৰি যাওঁতে আটাইৰে এক ছন্দোময় জোতাৰ যি ধূপ-ধূপ, ধাপ-ধাপ শব্দৰ গৰ্জন, যান্ত্ৰিক যুগৰ কৰ্মব্যস্ত জীৱনৰ বিশ্ৰামৰ সময় পালে ফঁহিয়াই চাই উপলব্ধি কৰো এই ধূপ-ধূপ, ধাপ ধাপ শব্দবোৰে অকল PET হিচাপে পূৰ্বৰ আমাৰ জীৱনত সীমাবদ্ধ নাছিল। ইয়ে জীৱন সংগ্ৰামত শাৰীৰিক, মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে আমাক পুংখানুপুংখভাৱে জ্ঞান দিছিল, যিবোৰে আজিও আমাক উৎকৰ্ষিত কৰে।

আমাৰ নৱোদয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলে তেওঁলোকৰ কৰ্ম-পদ্ধতিৰে মোৰ হৃদয়ত যি সাঁচ বহুৱাই গৈছে সেয়া ওৰেটো জীৱন মই এক অমূল্য জমাপুঞ্জী হিচাপে সাঁচি থম নতুন প্ৰজন্মৰ বাবে। ছাৰ-বাইদেউসকলৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যটোৱেই হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বৌদ্ধিক বিকাশৰ লগতে শাৰীৰিক, মানসিক আদি সকলো দিশতে সমভাৱে পৰিপুষ্ট কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অনাগত দিনৰ বাবে আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি তোলা। নৱোদয়ত থকাৰ সময়ত বিভিন্নজন ছাৰ-বাইদেৱে বিভিন্ন প্ৰকাৰে মনত সাঁচ বহুৱাইছে অক্ষতভাৱে ওৰেটো জীৱনৰ বাবে। বৰ্ণালী চৌধুৰী মেম, বিপুল চৌধুৰী ছাৰ, ৰাই কে মল ছাৰ, বিউটি মেম, বিদ্যুৎ দত্ত ছাৰ, সুভাষ তিৱাৰী ছাব, মণি মেম, যাদৱ ছাৰ, ববিতা মাজুডেকা মেম, জে পাউল ছাৰ, সঞ্জয় কুমাৰ ছাৰ, ভাৰত শৰ্মা ছাৰ ইত্যাদিৰ মোৰ বৰ্তমানলৈ জীৱন পৰিক্ৰমাত আছে যথেষ্ট অবদান।

নৱোদয়ৰ জৰিয়তে অসমৰ এটি অতি পিছপৰা দুৰ্গম অঞ্চলৰ পৰা আহি খেলৰ পৃথিৱীখনৰ লগত সামান্যতম পৰিচয় হোৱাৰ সুবিধাকণ পাইছিলো। নৰ্থ-ইষ্টৰ বিভিন্ন ঠাইত খেলাৰ লগতে বাংগালুৰুৰ XIV National Athletics Meet 2003 ত অংশগ্ৰহণৰ সুবিধা পাইছিলো এই নৱোদয়ৰ জৰিয়তে।

জীৱন পৰিক্ৰমাৰ পাকচক্ৰত সাফল্য আৰু বিফলতাৰ বহু লেখ-জোখ লৈ নৱোদয়ৰ পৰা কাহানিবাই বিদায় ল'লো যদিও নিয়তিৰ কৃপাত ময়ো বৰ্তমান শিক্ষকতা বৃত্তিৰ লগত সংলগ্ন হ'বলৈ পাই অতি গৌৰৱান্বিত। নৱোদয়ৰ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী, তাৰ পৰিবেশ, অভিভাৱকসকলৰ নিঃস্বাৰ্থ আপ্যায়ন আদিৰ পৰা সমল গোটাই মোৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক ডাৰউইনৰ সৰ্বকালৰ বিখ্যাত থিয়'ৰিটো হৃদয়ংগম কৰাবলৈ প্ৰয়াস কৰিছোঁ। জীয়াই থাকিবলৈ সকলো জীৱই নিজৰ নিজৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ লগত খাপ খুৱাই ল'ব লাগে। এই থিয়ৰিফাঁকিকে কেন্দ্ৰবিন্দু কৰি মই মোৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক এক মানসিক প্ৰস্তুতিৰে গঢ় দিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছোঁ। জীৱন সংগ্ৰামৰ পৰিক্ৰমাত ঘাত-প্ৰতিঘাত অহাটো স্বাভাৱিক, তাক আমি জোখ-মাপ, অংক-জংক-পংকেৰে জুখি অনাগত দিনত কেনেকৈ নিজকে এক শৃংখলাবদ্ধ মানুহ হিচাপে গঢ় দিব পাৰোঁ সেইটোহে মুখ্য। যিয়ে সামাজিক পৰিক্ৰমাক যুগ-যুগান্তৰ ধৰি এক গতি দিব, সিহে বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত বিজয়। এক নৱোদয়ান হিচাপে শিক্ষাগুৰুসকলৰ পৰা আহৰণ কৰা এয়া মোৰ উপলব্ধি আৰু মোৰ জীৱিত কালত ইয়াকে জমাপুঞ্জী হিচাপে লৈ ইয়াক বিলাই যাম প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্ম। কাৰণ মইযে নৱোদয়ান। ●

স্মৃতিৰ দলিচাত এক উভতনি যাত্ৰা

হিমাদ্ৰী পাৰেগাম
চতুৰ্দশ বেট্‌চ

আমাৰ অতি মৰমৰ জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ে আজি প্ৰতিষ্ঠাৰ পঁচিশটা বছৰ অতিক্ৰম কৰিলে। এই ৰূপালী জয়ন্তী 'অনুস্মৃতি'ৰ প্ৰাকক্ষণত যেন আমি প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অতীত হৈ পৰা নৱোদয় জীৱনৰ স্মৃতিবোৰ আকৌ জীপাল কৰিবলৈ সুবিধাহে পালো। সেই চেগতে আজি দুআষাৰ লিখিবলৈ লৈছো।

জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, নামটো মনলৈ অহা লগে লগেই কৃতজ্ঞতাৰে উপচি পৰে মনটো। জীৱনৰ সাতটা বছৰত নৱোদয়ে দিয়া শিক্ষা, এভঁৰাল স্মৃতি আৰু এবুকু মৰম ভালপোৱাৰে ভৰপূৰ এই ধাৰ জীৱনত যে সুজিব পাৰিম তাৰ কানো ভৰষা নাই। তেনেই ফুলকুমলীয়া দহ বছৰ বয়সতে ঘৰখন এৰি হোষ্টেলীয়া জীৱনলৈ খোজ আগবঢ়াবলৈ কিমান কঠিন সেইয়া হয়তো সকলোৰে স্বীকাৰ কৰিব মোৰ দৰে। অথচ প্ৰতিজন 'নৱোদয়া'নে জানে প্ৰথম খোজটো দিবলৈহে টান। এবাৰ খোজ পেলোৱাৰ পাছত অতি সোনকালে আপোন হৈ পৰা বিদ্যালয়ৰ চৌহদটো এৰি থৈ যোৱাৰ সময়তহে মনটোৱে ইচাট-বিচাট লগায়।

আজিও মনত পৰে, নামভৰ্তিৰ দিনা মায়ে মোক ষ্টাফ ৰূমলৈ লৈ যোৱা আৰু জীনু মে'মৰ লগত হোৱা কথোপকথন। তেওঁ মোক সুধিছিল, হিমাদ্ৰী ইয়াত কি কৰিবলৈ আহিছা, কান্দিবলৈ নে পঢ়িবলৈ?

মই তপৰাই উত্তৰ দিছিলো - মে'ম মই ইয়াত পঢ়িবলৈহে আহিছো। মই নিজে কোৱা কথাষাৰ সঁচাকৈ পালন কৰিছিলো। প্ৰথম দিনা হোষ্টেলত মাহঁতে এৰি থৈ যোৱাৰ পাছত এটুপিও চকুলো টুকা নাছিলো। মনত দুখ লাগিলেও বুজাইছিলো এইয়া কন্দাৰ সময় নহয়, মা-দেউতাৰ সপোন আৰু নিজৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়াৰ সময়।

আমাৰ সকলোৰে নিজৰ নৱাগত আদৰণীৰ কথা মনত আছে বা থাকে। ইয়াত বহুতেই গান গায়, বহুতেই নাচে বা আবৃত্তি কৰে। মইও ভয়ে ভয়ে মঞ্চত উঠিছিলো। মোৰ কাপোৰযোৰ দেখি সকলোৱে ভাবিছিল যে মই নাচিম বুলি। কিন্তু সকলোকে নিৰাশ কৰি মই 'স্বৰ্গীয় নলিনীবালা দেৱী'ৰ কবিতা 'জনমভূমি' আবৃত্তি কৰি শুনাইছিলো। সেইয়া মোৰ মঞ্চত উঠাৰ প্ৰথম অভিজ্ঞতা। সৰুৰে পৰা লাজকুৰীয়া আছিলো কাৰণে মোৰ বাবে সেইটো এটা গৌৰৱৰ বিষয় আছিল।

এটা কথা ঠিক যে নৱোদয়ে সকলো বিদ্যাৰ্থীকে মঞ্চত উঠাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে, প্ৰতি শনিবাৰৰ আবেলি-গধূলি আয়োজন কৰা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাই হওক বা ৰাতিপুৱাৰ প্ৰাৰ্থনা সভাৰ মঞ্চ বা বিশেষ দিনৰ আয়োজনবোৰ। বিশেষ দিন বুলি ক'লেই মনত পৰে 'শিক্ষক দিৱস' আৰু 'শিশু দিৱস'লৈ। শিক্ষক দিৱসত একাদশ শ্ৰেণীৰ দাদা, বাইদেউসকলৰ ক্লাছ লোৱা আৰু ৰাতিপুৱাৰ প্ৰাৰ্থনা সভাত ভাগ লোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দায়িত্ববোৰ ভালকৈয়ে মনত আছে। ঠিক তেনেকৈয়ে 'শিশু দিৱস'ত মৰমৰ ছাৰ, মে'মসকলে আমাৰ বাবে কৰা নাচ আৰু গীতৰ সম্ভাৰবোৰৰ বাবেই আমাৰ স্মৃতিৰ ভঁৰাল চহকী হৈ আছে। লগতে কৈ থওঁ সেই সময়ত জীনু মে'মৰ উদ্যোগত বিদ্যালয়ৰ সমূহ মিচিং ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে একেলগে উদ্‌যাপন কৰা আলি আঃয়ে লিগাঙৰ স্মৃতি সদায় জীপাল হৈ থাকিব মনত।

হোষ্টেলৰ দিনবোৰো বহু মৰমৰ আছিল। শিৱালিক হাউছৰ ছাত্ৰী আছিলো মই। পৰীক্ষাৰ দিনবোৰত বেলকনিত কাপোৰ পাৰি পঢ়াৰ দিনবোৰ বাৰুকৈয়ে মনত আছে। শিৱালিক আৰু উদয়গিৰি হাউছৰ মাজৰ ছাদত বহি দিয়া আড্ডাবোৰ, হোষ্টেলৰ জখলাৰ তলত মেগী বনাই খোৱা, সন্ধিয়া বেলাৰ প্ৰাৰ্থনা, হাঁহি, আনন্দ, স্ফূৰ্তি আৰু ক'ত যে কি। সেই দিনবোৰৰ আমেজেই সুকীয়া আছিল। ইয়াতে এষাৰ কথা যোগ দিও, নৱোদয়ে মোক শিকাইছিল কেনেকৈ আমি অতীত আৰু ভৱিষ্যতৰ কথা নাভাবি সুন্দৰকৈ বৰ্তমানৰ মুহূৰ্তবোৰত উপস্থিত থাকি জীৱনটো উপভোগ কৰাৰ মহত্ব।

এতিয়া আহো মোৰ শিক্ষা জীৱনৰ অভিজ্ঞতালৈ। অসমীয়া মাধ্যমৰ পৰা অহা বিদ্যাৰ্থীসকলৰ দুখৰ কথা মই নিলিখিলেও হ'ব চাগে। মোৰো সেই একে দশাই আছিল। ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ প্ৰথমটো ইউনিট টেষ্টৰ ইংৰাজী বিষয়ত বহুত কম নম্বৰ পাইছিলো। প্ৰথমটো Half Yearly পৰীক্ষাৰ বিজ্ঞান বিষয়ত ৩০ নম্বৰ পোৱা মনত আছে। কিন্তু শীলা মে'মে ৩ নম্বৰ বেছিকৈ দি পাছ কৰাই দিছিলে, যিহেতু পাছ মাৰ্ক আছিল ৩৩ (33 out of 100)। দুবছৰ লাগিছিল নিজকে খাপ খুৱাবলৈ। কিন্তু ভাগ্যক্ৰমে সেই দুবছৰৰ পাচত সকলোবোৰ ঠিক হৈ পৰিছিল। সেইটোৱে মা-দেউতাৰ চিন্তাৰ অন্ত পেলাইছিল।

পলকতে পাঁচটা বছৰ কেনেকৈ পাৰ হ'ল গমেই নাপালো। দশম শ্ৰেণীত Dakshana Foundation ৰ পৰা অনুষ্ঠিত এটি পৰীক্ষা দিবলৈ সুবিধা পাইছিলো। পৰীক্ষাৰ ফলাফল ওলাল। গম পালো মই আৰু মোৰ বান্ধৱী প্ৰিয়ংকাই পাছ কৰিছো। এতিয়া দুবছৰৰ বাবে আমি আন এখন নৱোদয় বিদ্যালয়লৈ যাব লাগিব পঢ়িবৰ বাবে। সপোনতো ভবা নাছিলো জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, চৌধ্যপুনীয়াত দশম শ্ৰেণীয়ে মোৰ বাবে শেষ অধ্যায় আছিল।

জীৱনৰ নতুন অধ্যায়ৰ পাতনি মেলিবলৈ আন এখন নৱোদয়, যিখনৰ নাম হৈছে জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, ছিলভাসা (Silvassa) লৈ যাত্ৰা কৰিলো। তাতে দুবছৰ কটালো। সেইখন নৱোদয়তো নতুন অভিজ্ঞতা আৰু এভঁৰাল স্মৃতি বুটলি মোৰ নৱোদয় জীৱনৰ সাতটা অধ্যায়ৰ সামৰণি পেলালো।

'অনুস্মৃতি'ৰ যোগেদি আকৌ আজি নৱোদয়ক ৰোমন্থন কৰিবলৈ, পুৰণা স্মৃতিবোৰ জীপাল কৰিবলৈ একলগ হৈছোহি। এই সুযোগতে নৱোদয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰুসকলক তেওঁলোকৰ শিক্ষা আৰু মূল্যৱান দিহা-পৰামৰ্শৰ বাবে মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। আমাৰ সুবিধা-অসুবিধাবোৰ দূৰ কৰিবৰ বাবে উপস্থিত থকা নৱোদয় চৌহদৰ লগত জড়িত সকলো সদস্যলৈ মোৰ প্ৰণাম আৰু ধন্যবাদ যাঁচিছো। শেষত মোৰ সহপাঠীসকল, বন্ধু-বান্ধৱীসকল, দাদা-বাইদেউসকল, ভাইটি-ভণ্টিসকল সকলোলৈ বহুত মৰম, শুভেচ্ছা আৰু ধন্যবাদ থাকিল যাৰ বাবে মোৰ নৱোদয় জীৱনটো অতি সুন্দৰভাৱে অতিক্ৰম কৰি আহিলো।

Here I would like to Thank all my Navodaya Teachers for their teaching and valuable guidance to add value in our life. Thanks to all the stuffs of Navodaya Campus for which life was made easy. Thank you all my friends, seniors and juniors for making my Navodaya life worth remembering.

আমাৰ সকলো প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে আমাৰ JNV খন যেনেকৈ অতি মৰম আৰু শ্ৰদ্ধাৰ, ঠিক তেনেকৈ আমাৰ অনুজসকলেও 'অনুস্মৃতি'ৰ পৰা কিছু অনুপ্ৰেৰণা পাওক আৰু আমাৰ বিদ্যালয়খনক গৌৰৱান্বিত কৰক তাৰে কামনাৰে। ●

জে এন ভিত মোৰ জীৱন

মিছেং মৌংকাং
ত্ৰয়োদশ বেট্‌চ

দৈনন্দিন জীৱন

এইখন সহ-শৈক্ষিক বিদ্যালয়ে সংশ্লিষ্ট জিলাৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ প্ৰতিভাশালী শিক্ষাৰ্থীসকলক স্বীকাৰ কৰে আৰু বিনামূলীয়া শিক্ষা প্ৰদান কৰে। এইখন সম্পূৰ্ণৰূপে আৱাসিক বিদ্যালয় য'ত শিক্ষাৰ্থীসকলক বিনামূলীয়াকৈ প্ৰয়োজনীয় সকলো সুবিধা আৰু সুবিধা প্ৰদান কৰা হয়। পাঠ্য পুথি, টোকা কিতাপ, ষ্টেচনৰী সামগ্ৰী, স্কুল ইউনিফৰ্ম, পি ই টি ইউনিফৰ্ম আৰু দৈনন্দিন ব্যৱহাৰত প্ৰয়োজনীয় অন্যান্য সামগ্ৰী কোনো ব্যয় নকৰাকৈ প্ৰদান কৰা হয়। আন্তঃ গাঁথনি ব্যাপকভাৱে বিস্তাৰিত আৰু বিদ্যালয় ভৱন, খেলপথাৰ, ল'ৰা হোষ্টেল, ছোৱালী হোষ্টেল, প্ৰেক্ষাগৃহ, শিক্ষক কলনী আৰু এক বৃহৎ খেলিমেলিত বিভক্ত।

জে এন ভিৰ দৈনন্দিন ৰুটিন যথেষ্ট আকৰ্ষণীয় আছিল আৰু আমাক সম্পূৰ্ণ দিনটো ব্যস্ত কৰি ৰাখিছিল। ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত আছিল পি ই টিৰ বাবে ৰাতিপুৱা সোনকালে সাৰ পোৱা, সতেজ হোৱাৰ পিছত, ৰাতিপুৱাৰ চাহ তাৰ পিছত শ্ৰেণীলৈ যাবলৈ ওলোৱা তাৰ পিছত ৰাতিপুৱাৰ আহাৰ, ৰাতিপুৱাৰ এছেম্বলী, শ্ৰেণী, দুপৰীয়াৰ আহাৰ, শ্ৰেণী পুনৰ আৰম্ভ কৰা, সন্ধিয়া খেলৰ সময়, সন্ধিয়াৰ সমাবেশ, অধ্যয়নৰ সময়, ৰাতিৰ আহাৰ, অধ্যয়নৰ সময় আৰু শেষত বিচনাৰ সময় আছিল। সকলোবোৰ সময়ানুৱৰ্তী আছিল। এইটো আমাৰ এদিনৰ তালিকা আছিল। এই তালিকাখন নৱোদয়ৰ বিষয়ে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ আৰু অনন্য, ইয়াৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ্থীসকল সম্পূৰ্ণৰূপে নিয়োজিত আৰু দক্ষ হয়।

চি বি এছ ইৰ দ্বাৰা পৰিচালিত ৰাজহুৱা পৰীক্ষাত জে এন ভিৰ ক্ৰমাগত শৈক্ষিক ফলাফল আৰু বিদ্যালয়সমূহৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছত শিক্ষাৰ্থীসকলক নিযুক্তি দিয়াৰ ৰেকৰ্ডবোৰে এক স্পষ্ট ইংগিত যে জৱহাৰ নৱোদয় বিদ্যালয় স্থাপন হৈছে সঠিক দিশত এক পদক্ষেপ। বিদ্যালয়সমূহৰ দশম আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল সামগ্ৰিক চি বি এছ ই ৰাষ্ট্ৰীয় গড়তকৈ ধাৰাবাহিকভাৱে ভাল হৈছে। এই ফলাফলবোৰ লক্ষণীয় আৰু গ্ৰাম্য পৃষ্ঠভূমি সত্বেও বিদ্যালয়সমূহৰ সফলতা প্ৰদৰ্শন কৰে।

মই জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয় (জে এন ভি), লখিমপুৰত ৭ বছৰ অতিবাহিত কৰিছিলো আৰু এই ৭ বছৰ মোৰ জীৱনৰ এক

আশ্চৰ্যকৰ সময় আছিল যদিও জে এন ভিত নামভৰ্তিৰ সময়ত মই এইটো আশা কৰা নাছিলো।

জে এন ভিত মোৰ নামভৰ্তি

যেতিয়া মই ষষ্ঠ শ্ৰেণীত পঢ়ি আছিলো, মই জে. এন ভিৰ বাবে এটা প্ৰৱেশ পৰীক্ষা (জে এন ভি এছ টি) দিছিলো, প্ৰকৃততে কি সেয়া নজনাকৈ আৰু লখিমপুৰ জে এন ভিত নামভৰ্তিৰ বাবে নিৰ্বাচিত হৈছিলো। বাছনিৰ পিছত, মই জে এন ভি আৰু ইয়াৰ নামভৰ্তিৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে জানিব পাৰিলো। মই মাত্ৰ ১১ বছৰ বয়সৰ আছিলো। মোৰ পৰিয়াল এৰি অজ্ঞাত মুখৰ সৈতে হোষ্টেলত থাকিবলৈ বহুত সৰু আছিলো। মই কোনো মূল্যতে যাবলৈ সাজু নাছিলো। শেষত ঘৰৰ সকলোৱে বুজোৱাৰ পাছত যাবলৈ মান্তি হ'লো।

লখিমপুৰৰ জে এন ভিত মোৰ প্ৰথম দিন

মোৰ মা-দেউতাই মোক মোৰ লাগেজৰ সৈতে থ'বলৈ আহিছিল, য'ত কেৱল বাকচটো আছিল য'ত মই মোৰ লগত অনা সকলোবোৰ আছিল। মই ঘৰলৈ উভতি যাব বিচাৰিছিলো কিন্তু মই কেৱল ইয়াতে থাকিব লাগিব বুলি অৱগত হৈ মোৰ মা-দেউতাক এটা শব্দও কোৱা নাছিলো। তেওঁলোক আৱেগিক আৰু চিন্তিত আছিল। সকলো আনুষ্ঠানিকতা শেষ কৰাৰ পিছত, তেওঁলোক ঘৰলে ঘূৰি যোৱাৰ পাছত মই নিশ্চিত নাছিলো কি কৰিব লাগে, কাৰ লগত কথা পাতিব লাগে আৰু কি কথা পাতিব লাগে। মই অনুভৱ কৰিছিলো যে সেই দিনটো আগৰ আন দিনতকৈ দীঘল আছিল আৰু দুখৰ আছিল।

হোষ্টেল জীৱন

নৱোদয় হৈছে আৱাসিক বিদ্যালয়। শিশুসকলক চাৰিটা ঘৰত ৰখা হয় যাক আৰাৱালী, নীলগিৰি, শিৱালিক আৰু উদয়গিৰি বুলি নামাকৰণ কৰা হয়। প্ৰতিটো ঘৰ হাউছ মাষ্টাৰ আৰু এছ'চিয়েট হাউছ মাষ্টাৰৰ দ্বাৰা তত্বাৱধান কৰা হয়। হাউছ মাষ্টাৰসকলে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সৈতে ডৰমিটৰীত বাস কৰে। শিক্ষকৰ ভূমিকা এই প্ৰণালীত এজন স্থানীয় অভিভাৱককলৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰা হৈছে।

মই উদয়গিৰি হাউছৰ আছিলো। দিনবোৰ সুকলমে পাৰ হ'বলৈ ধৰিলে। সকলোৱে লগত চিনাকি হ'লো। ছিনিয়ৰ সকলোৱে আমাক ভালদৰে শিকাই দিছিল আমি কি কি কৰিব লাগে আৰু নালাগে। আমাৰ হাউছত আমাৰ লগৰ অকল ১১ জনহে আছিলো। প্ৰত্যেক দেওবাৰে ৰাতিপুৱাৰ পৰা নিজৰ নিজৰ হোষ্টেলৰ বাহিৰে ভিতৰে চাফ চিকুন কৰি টিভি চাবলৈ

গৈছিলো। কাৰণ আমাক শনিবাৰ আৰু দেওবাৰেহে টিভি চাবলৈ দিছিল। সাধাৰণতে মোৰ মা আৰু বা হঁতে মাহত দুবাৰ বা তিনিবাৰ মোক লগ কৰিবলৈ আহিছিল। যদিও মই জে এন ভিত আৰামত আছিলো আৰু মনোৰঞ্জনৰ সকলো সুযোগ লাভ কৰিছিলো, ঘৰলৈ উভতি যোৱাৰ চিন্তা কিন্তু বাষ্পীভূত হোৱা নাছিল।

শিক্ষাবৰ্ষ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত আমাৰ গ্ৰীষ্মকালীন বন্ধ ২ মাহ আছিল আৰু পূজা বন্ধ ১ মাহ আছিল। আমাক কিছুমান সময়ত সীমিত সময়ৰ বাবে ঘৰলৈ যাবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছিল। যেতিয়াই মই বন্ধৰ পিছত ঘৰৰ পৰা উভতি আহোঁ, প্ৰতিবাৰেই মই ঈশ্বৰৰ ওচৰত এনে পৰিস্থিতি সৃষ্টি কৰিবলৈ প্ৰাৰ্থনা কৰোঁ যিয়ে মোক অতিৰিক্ত বন্ধ উপভোগ কৰিবলৈ পুনৰ ঘৰলৈ প্ৰেৰণ কৰে। মই জানো যে এইটো এটা মূৰ্খ ইচ্ছা আৰু ই কেতিয়াও পূৰণ হোৱা নাছিল।

স্কাউট, গাইড আৰু এন চি চি

নৱোদয় বিদ্যালয় সমিতিক ভাৰত স্কাউট আৰু গাইডৰ দ্বাৰা স্কাউটিং আৰু নিৰ্দেশনামূলক কাৰ্যকলাপৰ বাবে ৰাজ্য হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হয়। নৱোদয়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে নিয়মীয়াকৈ আৰু সক্ৰিয়ভাৱে বি এছ জিৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰে। এন চি চি পৰ্যায়ক্ৰমে জে এন ভিত প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। এন চি চি প্ৰশিক্ষণৰ অংশ হিচাপে, জে এন ভিৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে কেইবাটাও শিবিৰত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু নিজকে উৎকৃষ্ট কৰি তুলিছিল।

খেল আৰু ক্ৰীড়া

জে এন ভিত ফিটনেছ, শাৰীৰিক আৰু স্নায়ু-পেশীৰ দক্ষতা বিকাশ কৰিবলৈ আৰু সহযোগিতা আৰু খেলুৱৈ মনোভাৱ বৃদ্ধি কৰিবলৈ খেল আৰু ক্ৰীড়াক উৎসাহিত কৰা হয়। বিদ্যালয়সমূহে ক্ৰীড়াত প্ৰতিভাশালী শিশুসকলক চিনাক্ত কৰিবলৈ ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰীড়া সভাৰ আয়োজন কৰে। সভাবোৰ প্ৰতি বছৰে ক্লাষ্টাৰ আৰু আঞ্চলিক পৰ্যায়ত হয় য'ত বিভিন্ন জে এন ভিৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে প্ৰতিযোগিতা কৰে। আঞ্চলিক পৰ্যায়ত বাছনি কৰা শিক্ষাৰ্থীসকলে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত প্ৰতিযোগিতা কৰে। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি, শিশুসকলে ভাৰতীয় ক্ৰীড়া আৰু ক্ৰীড়া ফেডাৰেচন প্ৰতিযোগিতাত ৰাজ্য হিচাপে বিবেচিত নৱোদয় দলৰ হৈ খেলিবলৈ সুযোগ পায়। দেশৰ জনজাতীয় এলেকাত অৱস্থিত কিছুমান জে এন ভিত ধনুবিদ্যা, জু'ডো আৰু জিমনাষ্টিকৰ দৰে বিশেষ ক্ৰীড়াক উৎসাহিত কৰা হয়। লগতে বিভিন্ন প্ৰদৰ্শনী আছে য'ত বিদ্যালয়বোৰে আৰ্হি আৰু ধাৰণা আনিছে যাক তাৰ পিছত বিচাৰ কৰা হয় আৰু পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰা হয়।

মই প্ৰায় খো-খো খেলটো বেলেগে খেলা চাইছিলো। এদিনাখন পি ই'টি ছাৰে মাতি মোক খেলিবলৈ দিলে। ময়ো লগে লগে খেলিবলৈ সোমাই গ'লো। তাৰ পিছত ছাৰে মোক ভালদৰে খেলিবলৈ কৈ গ'ল। ময়ো সদায় খেলিবলৈ ধৰিলো। তেনেদৰে মই খেলি সৰ্বমুঠ তিনিবাৰ (২০১৩ (পুনে), ২০১৪ (বিদিশা, মঃ প্ৰঃ), ২০১৫ (পুনে) ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত খেলিবলৈ সুবিধা পালো। জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে মই অসমৰ বাহিৰলৈ গৈ খেলিবলৈ সুবিধা পালো। এইবোৰ মোৰ জীৱনৰ স্মৰণীয় দিন।

জে এন ভিৰ পৰা মই কি শিকিলোঁ

জে এন ভিয়ে মোক মোৰ সৰু বয়সত বহুতো কথা শিকাইছিল। মই মোৰ কামৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ হৈ পৰিছিলো। বাহিৰৰ পৃথিৱীত পৰিচালনা কৰিবলৈ শিকিছিলো, যিটো মোৰ পৰিয়াল আৰু বন্ধু-বৰ্গৰ মাজত সীমাবদ্ধ নাছিল। ভলীবল, কাবাডী, বাস্কেটবল আৰু খো-খোৰ দৰে ক্ৰীড়াৰ প্ৰতি মোৰ এক ডাঙৰ আগ্ৰহ গঢ়ি উঠে। মই ঘৰত আগতে যিটো পৰিহাৰ কৰিছিলো সেই সকলোবোৰ খাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলো। কেতিয়াবা খাদ্যৰ সোৱাদ ভাল নাছিল, ই কেৱল আপোচ কৰিছিল কিন্তু মই কেতিয়াও কাৰো ওচৰত এই বিষয়ে অভিযোগ কৰা নাছিলো আৰু মৰমেৰে খাইছিলো। এইটোৱে মোক মোৰ ব্যক্তিত্ব বিকশিত কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিছিল আৰু মই নিজৰ বিষয়ে অধিক আত্মবিশ্বাসী হৈ পৰিছিলো।

জে এন ভি চিৰদিনৰ বাবে এৰি অহা সময়ত

জে এন ভিত যোগদান কৰা আৰু জে এন ভি এৰি যোৱা, দুয়োটা বেদনাদায়ক আছিল। মই জে এন ভিত প্ৰবেশ কৰোতে কান্দিছিলো আৰু জে এন ভিৰ পৰা ওলাই যাওঁতেও কান্দিছিলো। মই কেতিয়াও জে এন ভিত আহিব বিচৰা নাছিলো, কিন্তু এইটো সঁচাকৈয়ে মোৰ জীৱনৰ এক আশ্চৰ্যকৰ অভিজ্ঞতা আছিল। মই মোৰ বন্ধুসকলক জে এন ভিত এৰিছিলো। আমি কম সুবিধাত নিজক পৰিচালনা কৰিবলৈ শিকিছিলো। এতিয়া আমি যলৈকে যাওঁ, এইটো কোনো সমস্যা নহয়। প্ৰত্যাহ্বানজনক আছিল যদিও এইয়া মোৰ জীৱনৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ স্বৰ্গ আছিল আৰু মোৰ জে এন ভিৰ সময় চিৰ স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। ●

শৈশৱৰ সোণোৱালী দিন

মন্দাকিনী বৰুৱা
প্ৰথম বেট্‌চ

জীৱনৰ সাতটা বসন্ত ঘৰৰ কোনো ব্যক্তিৰ অনুপস্থিতিত পাৰ কৰা আমিবোৰেহে বুজিব পাৰিম নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ জীৱন কি মনোমোহা। বন্ধু-বান্ধৱী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰে পৰিপূণ হৈ থকা আমাৰ বিদ্যালয়ত আমি আছিলো প্ৰথমটো বেট্‌চ। আমিয়েই অস্থায়ী স্থানত বসবাস কৰা জে. এন. ভিৰ প্ৰথম প্ৰাণী। বিহপুৰীয়াৰ মৰিচাপথাৰত অস্থায়ীকৈ আৰম্ভ হৈছিল আমাৰ অতি মৰমৰ জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়খন। দুখলপীয়া বিচনা আৰু মাত্ৰ দুজনকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বহিব পৰা ডেক্স-বেঞ্চ জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে দেখা পাইছিলো।

যিদিনা প্ৰথম বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিছিলো, মাহঁত আমাক এৰি ঘৰলৈ গুচি যোৱাৰ পিছত বহুত বেয়া লাগিছিল। প্ৰথম কেইইবাদিনো মন বহা নাছিল। প্ৰায় সকলো সময়তে ঘৰলৈ মনত পৰি থাকে। তেনেস্থলত পাপৰি আৰু হৰপ্ৰীতেই মোৰ অনুপ্ৰেৰণা আছিল। সিহঁত দুজনী নথকাহ'লে মোৰ হয়তো এই বিদ্যালয়ত পঢ়া নহ'লহেঁতেন। সেইবাবে দুয়োজনীলৈ মোৰ তৰফৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ জনাইছো। নামভৰ্তি কৰাৰ প্ৰায় দুসপ্তাহৰ পিছত অভিভাৱক সন্মিলন আছিল। মোৰ মাৰ-পাপা আহিছিল। আচৰিত কথাটো আছিল যে মই মোৰ মাক চিনিয়েই পোৱা নাছিলো। মাত্ৰ দুসপ্তাহতে নিজৰ মাজনীকে পাহৰি গৈছিলো।

যদি আমি পিছত স্থায়ীকৈ চৈধ্যপুণীয়ালৈ আহিলো তথাপি অস্থায়ী স্থানৰ স্মৃতিবোৰে আজিও বৰকৈ আমনি কৰে। ৰাতিপুৱা সোনকালে উঠিবলৈ বেয়াপোৱা মইজনী কাহিলী পুৱাতে উঠিবলগা হ'ল। মাত নোলালেও 'বন্দে মাতৰম' আওৱাব লাগে। তাৰ পিছতহে কাৰোবাৰ চাফাই ডিউটী আৰু বাকীবোৰৰ মৰ্নিং পি. ই. টি. (Physical Education Training)। প্ৰথমে বহুত বেয়া পাইছিলো। ইমান দৌৰিব লাগে। গোটেই বিহপুৰীয়াখনেই দৌৰাই থাকে। ঘূৰি আহি আৰু শাৰীৰিক ব্যায়াম। মুঠতে আমাক জবৰদস্তি শৰীৰ চৰ্চা কৰাইহে এৰিছিল। পাছলৈ ভালেই লাগিছিল। জে. পি. পাণ্ডে ছাৰৰ তত্ত্বাৱধানত আমাৰ ৰাতিপুৱাটো আৰু আবেলি খেলাৰ সময়খিনি খুউব ভালদৰে হৈছিল। ডিক্ৰুং নৈৰ পাৰলৈকে আমি দৌৰিছিলো আৰু তাত গৈ কচৰৎ কৰা আৰম্ভ কৰিছিলো। এলাহতে আমি প্ৰায় ৰাতিয়েই শোৱাৰ আগতে ট্ৰেক চ্যুট পিন্ধি থাকো। লাহে লাহে আমি আটায়ে নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ মাজত সোমাই পৰিছিলো। পুৱা চাৰে চাৰি বজাৰ ঘণ্টাটোৱে আমাক জগাই দিছিল। তাৰ পিছত আমি আমাৰ দৈনন্দিন কামবোৰ কৰি গৈছিলো।

পুৱা ৭.১০ বজাত আমাৰ ৰাতিপুৱাৰ এচেম্বলী হৈছিল। নৱোদয় প্ৰাৰ্থনা, প্লেড্‌জ, কুইজ, বাতৰি পাঠ, কবিতা, মহৎ লোকৰ বাণী, প্ৰিন্সিপাল ছাৰৰ ভাষণ আদিবোৰ আছিল এই

এচেমব্লিৰ অংশ। তাৰ পিছত ভি. চতুৰ্বেদী ছাৰৰ ক্লাছ। ছাৰ আমাৰ শ্ৰেণী শিক্ষক আছিল আৰু লগতে আমাৰ হাউচ মাষ্টাৰ। বৰ কাঢ়া আছিল তথাপি আমাক বহুত মৰম কৰিছিল। দুটা ক্লাচ কৰাৰ পিছত ব্ৰেকফাষ্ট দিয়ে। পোক আৰু ফেন ওপঙি থকা বুটৰ দাইলকণ আজিও পাহৰিব নোৱাৰো। হালধীয়া হৈ থকা ভেৰভেৰীয়া ফ্ৰাইড ৰাইচ আছিল আন এটা অন্যতম ব্যঞ্জন। মাজে মাজে মটৰ আৰু বাদাম দুটামান দেখা পাইছিলো। ৰবিবাৰৰ চেহেৰা নোহোৱা লুচিকেইখনৰ সোৱাদ আজিও মুখত লাগি আছে। এই চেহেৰা নোহোৱা ৰুটি বেলাৰ পাল আমাৰ ভাগ্যতেই পৰিছিল। ৰবিবাৰে হাউচ ভিত্তিত আমাৰ কামবোৰ ভাগ হয় আৰু সেইমতে আমি কৰিব লাগে। আমি কিমানযে কাম কৰিছিলো এতিয়া ভাবিলেই আচৰিত লাগে। মাজে মাজে আনকি ওচৰতে থকা অন্ধ স্কুলখনতো আমি চাফাই কৰিব লগা হৈছিল। এছ. ইউ. পি. ডব্লিউ (SUPW)ৰ ক্লাছত মৰিচাপথাৰ ফিল্ডত বনগুটি গুচোৱা আজিও ভালকৈয়ে মনত আছে।

খোৱাৰ কাৰণে আমি কি কি যে নকৰিছিলো ভাবিলে এতিয়া হাঁহি উঠে। আচলতে আমাক স্কুলত দিয়া খাদ্যবোৰৰ বাহিৰে অন্য খাদ্য খাবলৈ দিয়া নাছিল। সেইবাবে দোকানত পোৱা খাদ্যবস্তুৰ প্ৰতি আমাৰ প্ৰৱণতা বাঢ়ি গৈছিল। বিদ্যালয় প্ৰাংগণৰ বাহিৰত খেলপথাৰখনৰ একোণত থকা আঁহতজোপাৰ তলত থকা পৱনদাৰ দোকানখনেই আমাৰ একমাত্ৰ সাৰথি আছিল। মৰ্টনৰ পৰা চানালৈকে খাবলৈ যাৰ যি মন যায় এখন দীঘলীয়া তালিকাত সকলোৰে নাম, বস্তুবোৰৰ নাম (পৰিমাণৰ সৈতে) আৰু কোনে কিমানকৈ টকা দিছে লিখি কঁটাতাঁৰৰ ফাকেৰে পাৰ কৰি দিওঁ আৰু তাৰ অলপ সময়ৰ পিছত নিৰ্দিষ্ট স্থানতেই আমাৰ বস্তুবোৰ আমাক দি যায়হি। ঘৰত মায়ে বনোৱা বস্তুবোৰৰ সোৱাদ ল'বলৈকে নাপাওঁ। তথাপি প্ৰতিমাহৰ দ্বিতীয় দেওবাৰে যেতিয়া ঘৰৰ আত্মীয়ক লগ কৰাৰ দিনটো আহে তেতিয়া আমি বহুত ফুৰ্তি পাওঁ। ঘৰৰ পৰা বহুত কিবা কিবি খোৱা বস্তু আহে। সেইবোৰ বাল্টি-গাম্‌লাত ভৰাই লুকুৱাই থৈ দিওঁ। কাৰণ দ্বিতীয় দেওবাৰৰ ৰাতি সদায় চেকিং হয় আমাৰ বেগবোৰ। যাতে কোনো ধৰণৰ বাহিৰৰ খোৱা বস্তু আমি নাৰাখো (হৰলিক্স, ঘিঁউ, মাখন আদিবোৰ অৱশ্যে লগত ৰাখিব পাৰিছিলো)। পিছত উলিয়াই আনি খাওঁ।

আমাৰ স্কুলৰ প্ৰতি শনিবাৰে চি. চি. এ. (Co-curricular Activity) অনুষ্ঠান হৈছিল। খেলা-ধূলা, সাহিত্য চৰ্চা, সংগীত চৰ্চা আদি তাৰ অন্তৰ্গত আছিল। প্ৰতি শনিবাৰে হোৱা এই প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ পুৰস্কাৰসমূহ বিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহত প্ৰদান কৰিছিল। 'কাঞ্চনজংঘাৰ বুৰঞ্জী' নামৰ কবিতাটো আৰু পুলক বেনাৰ্জীদেৱৰ 'ফুলৰে মেলাতে' শীৰ্ষক গীতত মই নচাটো অন্যতম আছিল।

এবাৰ খো খো খেলিছিলো আমি। লোহিত হাউচ আৰু গংগা হাউচ। মই লোহিত হাউচৰ আছিলো। দৌৰাৰ পাল পৰিছিল মোৰ। লগত চিম্পী সোণোৱাল আৰু পূৰবী মহন্ত। মই আগে আগে একেবাৰে প্ৰাণৰ তাড়নাত দৌৰাদি দৌৰিছো। পাছে পাছে এজনীয়ে খেদি আহি আছে। দৌৰোতে দৌৰোতে

শেষৰ ফালে থকা খুঁটাটোতনো কেনেকৈ খুন্দা খালো গমেই নাপালে। পাছতহে চাওঁ যে থুতৰিটোৰ এডোখৰ নাই। খুঁটাত থাকি আহিল। তথাপিও ছিগা থুতৰিৰে দৌৰি দৌৰি জিকি আহিলো।

আন এদিনৰ কথা। সেইদিনা চতুৰ্থ বেটচ্‌ৰ নামভৰ্তি আছিল। দেওবাৰৰ এটা সুন্দৰ ৰাতিপুৱা। মনটোও ভাল লাগি আছিল নতুন ল'ৰা-ছোৱালী আহিব বুলি। আনদিনাৰ দৰেই সেইদিনাও পুৱাৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি প্ৰিন্সিপাল ছাৰৰ কোঠাৰ ওচৰৰ বাৰাণ্ডাত বহি টিভি চাই আছিলো। নিৰ্দিষ্ট সময়সীমা শেষ হোৱাত আমাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত ধাৰাবাহিককেইখন (চাকা লাকা বম্ বম্, শক্তিমান, কেপ্টেইন ব্যুম আদি) শেষ হৈ অন্য অনুষ্ঠান চলিবলৈ ধৰিলে। আমাকো কোনেও মন কৰা নাই। সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিত ব্যস্ত। আমিও সেই সুযোগতে 'হৰে কাচ্ কী চুড়িয়া' নামৰ হিন্দী ধাৰাবাহিকখন চাবলৈ ধৰিলো। পিছে আমি সেইদিনা দুপৰীয়াৰ ভাতসাঁজ খোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হ'লো। সেইটো আছিল আমাৰ শাস্তি। কিন্তু কোনো কথা নাই, সকলোৰে লগত থকা চিৰা, মুড়ি, সান্দহ, বিস্কুট, হৰলিক্স আদি খাই আমাৰ পেট ভৰিল।

আমাৰ জন্মদিনৰ অন্যতম আকৰ্ষণ আছিল কেকটো। সচৰাচৰ কিনিবলৈ পোৱা কেকৰ দৰে নহয়। কেকটো আমি নিজেই বনাইছিলো। আমাৰ লগত থকা সান্দহগুৰি, হৰলিক্স, চেনী আৰু চাহৰ লগত খাবলৈ দিয়া নাইচ বিস্কুটেৰে বনোৱা সেই বিৰল কেকবিধ বৰ সোৱাদ লগা আছিল।

আমাৰ ছোৱালী হোষ্টেলত হাতী গোবৰ (Sounpapri) আৰু মহালেক্ট' মৰ্টনৰ বেপাৰ চলিছিল। আমি ছোৱালীবোৰে কিনি খাওঁ. তাৰ পিছত কাৰোবাৰ পেটৰ বিষ হ'লে নাৰ্চ মিচৰ শাস্তি পাওঁ গোটেইবোৰে। কাণত ধৰি আঁঠু কাঢ়ি হোষ্টেলৰ ইমূৰ-সিমূৰ হ'ব লগা হৈছিল।

আমাৰ স্কুলত এখন ট্ৰেভেলাৰ গাড়ী আছিল। সেইখনৰ এটা বিশেষত্ব আছিল। আমি সেইখনত উঠিবলৈ হ'লে হয়তো বেমাৰত ভুগিব লাগিব নাইবা যোগ বৰুৱা সংঘ (বিহপুৰীয়া নগৰৰ মাজমজিয়াত অৱস্থিত)ত পেৰেড কৰিবলৈ যাবলৈ ১৫ আগষ্ট নাইবা ২৬ জানুৱাৰীলৈ অপেক্ষা কৰিব লাগিব।

অষ্টম শ্ৰেণীৰ কথা। আমাৰ অসমীয়া বিষয়ৰ শ্ৰেণী পৰীক্ষা আছিল। মুঠ ২৫ নম্বৰৰ পৰীক্ষা। কবিতা বাইদেউৱে সোপাকে খালি ঠাই পূৰণ কৰিবলৈ দিছিল। তাত সৰহসংখ্যক ফঁকৰা-যোজনাই আছিল। বহী চাই ঘূৰাই দিয়াৰ দিনা দেখা পাওঁ যে চব শুদ্ধকৈ লিখি মই মাত্ৰ ১২ নম্বৰহে পালো। প্ৰশ্নকেইটা আছিল এনেধৰণৰ —

(ক) ধন দিলে ....মেখেলাও ....।

(খ) দহো আঙুলিৰে .... বুঢ়াই ....।

(গ) মহন্তৰ চিন .... বুঢ়াৰ চিন ....।

মোৰ উত্তৰ আছিল —

(ক) ধন দিলে ধোবাই মেখেলা নিলে কোবাই।

(খ) দহো আঙুলিৰে খায় বুঢ়াই নিয়ে চপায়।

(গ) মহন্তৰ চিন দাঢ়িকোচা বুঢ়াৰ চিন চুলি পকা।

সেই সময়ত যিহেতু শ্ৰীযুত প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হৈ আছিল। গতিকে মই তেখেতক মনত পেলাইয়ে লিখিছিলো।

জ্যোৎস্না আৰু চিম্পীৰ কথা কওঁ এইবাৰ। ৰাতি ভাত খাই উঠি আমি বিচনাত বহি পঢ়ো। আমি বহুতে কাপোৰৰ দোকানত থকা টেবুলৰ নিচিনাকৈ টেবুল বনাই লৈছিলো। জ্যেৎস্নাই এদিন তাইৰ গা ধোৱা পাষ্টিকৰ মগটো ওভোতাই বিচনাৰ ওপৰত থৈ তাত মমবাতি এডাল জ্বলাই পঢ়ি আছিল। পঢ়োতে পঢ়োতে ভাতৰ নিচাত টোপনি ধৰিল। অলপ পিছতে দেখো মমবাতি জ্বলি শেষ হৈ মগটো ফুটা কৰি বিচনাত জুই লাগিল। আন এদিনৰ কথা। ওপৰত বিচনা আছিল চিম্পীৰ। মমবাতিৰ জুই লাগি আঁঠুৱা পুৰিল। মমবাতিৰ পোহৰত পঢ়ি জুই লগা ঘটনা আৰু বহুত আছে।

আমাতকৈ তিনি বছৰমানৰ তলৰ শ্ৰেণীৰ পিংকী খাটনীয়াৰ নামৰ এজনী ছোৱালী আছিল। তাইৰ বাতিটো আমাৰ বাতিবোৰতকৈ অলম ডাঙৰ আছিল। এদিন তাই ঘৰলৈ গৈছিল। পূৰবী মহন্ত আৰু মই আলু এটা, পিয়াঁজ এটা, বাদাম দুটামানৰ লগত নাৰিকল তেল দি মমবাতিৰ জুইত পিংকী খাটনীয়াৰৰ বাতিত ভাজি খাইছিলো ৰাতি বাৰমান বজাত। হালধি নিদিয়াৰ বাবে ভাজিকণ হালধীয়া হোৱা নাছিল। কাহানিও ভাজি বনাই নোপোৱাৰ বাবে কাৰণটো আমি জনা নাছিলো। সেইবাবে হালধীয়া হোৱালৈকে ভাজি থকাত বাতিটোৰ অৱস্থা নাইকিয়া হ'ল। পিছদিনা বালিৰে ঘঁহি ঘঁহি ধুই আগৰ ঠাইত থৈ দিহে উশাহ লৈছিলো।

লিখো বুলিলে আৰু বহুত কথা ওলাব। তথাপি কৈ শেষ নহ'ব সেই সাতবছৰীয়া স্কুলীয়া জীৱনৰ কথা। তথাপি থুলমূলকৈ হ'লেও নৱোদয় জীৱনৰ কিছু ধেমেলীয়া স্মৃতি দাঙি ধৰাৰ মানসেৰে একলম নিলিখি নোৱাৰিলো।

সদৌ শেষত মোৰ প্ৰতিগৰাকী শিক্ষাগুৰু, বন্ধু-বান্ধৱী, ভাইটি-ভণ্টী আৰু অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকলোলৈকে আমাৰ বিদ্যালয়ৰ পঁচিশ বছৰীয়া যাত্ৰাৰ সফল পৰিক্ৰমা অতিক্ৰম কৰাৰ বাবে অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো। ●

লোকেল Guardian

(সঁচা ঘটনাৰ আলমত)

অমৰজ্যোতি হাতীবৰুৱা
দ্বিতীয় বেট্‌চ

চকুত হেজাৰ সপোনৰ তিৰবিৰণি আৰু বুকুত অযুত হেঁপাহৰ হেন্দোলনি। লগতে ঘৰখন এৰি অহাৰ বাবে মনত হেজাৰ বেজাৰৰ ৰেশ।

পুহ মাহৰ (13, Dec 1998) ঘন কুঁৱলীৰে আৱৰা এটা ঠেৰেঙা লগা পুৱা, হাতত এটা ক'লা ৰঙৰ টিনৰ বাকচ, এখন তুলি লৈ আন সকলো বন্ধুৰ নিচিনাকৈ উপস্থিত হৈছিলো বিহপুৰীয়া চহৰৰ অলপ দূৰত থকা লোহিত ডিক্রং উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপৰ মৰিছা পথাৰ নামৰ গাঁৱত অৱস্থিত লক্ষীমপুৰ জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ অস্থায়ী চৌহদৰ সন্মুখত। চকুত হেজাৰ সপোনৰ তিৰবিৰণি আৰু বুকুত অযুত হেঁপাহৰ হেন্দোলনি। লগতে ঘৰখন এৰি অহাৰ বাবে মনত হেজাৰ বেজাৰৰ ৰেশ।

এডমিচনৰ কামবোৰ শেষ হোৱাৰ পাচত অস্থায়ীভাৱে বনোৱা হোষ্টেলটোলৈ গৈ দেখো দুখলপীয়া বিছনা, মোৰ কপালত আছিল উত্তৰ-পূবৰ একেবাৰে চুকৰ তলৰখন বিছনা। ওপৰত আমাৰ 'আঁকৰা' তোলন। এই দিনটোৰ আগত হয়তো অকলে কেতিয়াও শুই পোৱা নাছিলো। গেঞ্জীৰ বাদে বাকী অন্তৰ্বাস পিন্ধি পোৱা নাছিলো। পাপাহঁত যোৱাৰ পাচত বিছনা পাৰি প্ৰথম চিন্তাটোৱেই আছিল, যদি ওপৰৰটোৱে মুতি দিয়ে! আৰু কেতবোৰ আচহুৱা অভিজ্ঞতা প্ৰায় সকলো মোৰ বন্ধুৰ লগতো হৈছিল।

লাহে লাহে Strick rules বোৰৰ মাজত নিজকে ধৰি ৰাখিলো। মুৰ্গা হৈ, পিতন খাই খাই স্কুলৰ পৰিবেশ ভাল লাগি আহিবলৈ ধৰিলে। আমাৰ বিন্দাছ তিৱাৰী ছাৰৰ হোষ্টেল, সন্মুখৰ পুখুৰীটো, ছোৱালী হোষ্টেল, ক্লাছ ৰূম বাকী Senior (Chaturvedi Sir) হোষ্টেল, সেই খেলপথাৰখন, তাৰ আঁহতজোপাৰ তলত থকা পৱন দাৰ দোকানখনে গঢ়া আমাৰ স্কুল চৌহদটো আমাৰ বাবে হৈ পৰিছিল ঘৰৰ পৰা নিলগত আন এখন ঘৰৰ দৰে। চৌহদত কোনো বেৰা বা বাউণ্ডেৰী ৱাল নথকাৰ বাবে গাঁৱৰ লোকসকলক স'ততে লগ পাই থকাটো আছিল আপোনজনৰ পৰা আঁতৰি থকা আমিবোৰৰ অ্যন এক সকাহ। প্ৰথম দুবছৰ ইংৰাজীটো বাদেই হিন্দীও ক'ব পৰা নাছিলো। ইংলিছ মেডিয়ামৰ পৰা অহাকেইটাৰ পৰা লিখি লিখি হিন্দী ছাৰহঁতক মই কিবা জৰুৰী থাকিলে কৈছিলো। এবাৰ মৰ্ণিং এচেম্বীলত ইংৰাজী বাতৰি মোৰ নামত আহোতে অৰুণ আৰু ৰবিৰ পৰা শুনি অসমীয়াত লিখি পঢ়ি আহি বহুতকে আচৰিত কৰিছিলো।

লাহে লাহে অলপ অলপ ভগা ভগা হিন্দী আৰু ইংৰাজী ক'ব পৰা হ'লো (বাধ্যত পৰি)। আমি স্থায়ী চৌহদলৈ আহিলো। য'ত ওখ ওখ বেৰাৰ ভিতৰত আৰু ছাৰ-মেমসকলৰ কঠোৰ অনুশাসন আৰু তত্বাৱধানত মেট্ৰিকৰ দেওনা পাৰ কৰিলো।

মেট্ৰিক পাছ কৰি ক্লাছ ইলেভন পাওঁতে প্ৰায়সকল আমাৰ ষ্ট্ৰিক্ট ছাৰ-মেমহঁতৰ ট্ৰান্সফাৰ হ'ল। লংকা জয় কৰাৰ নিচিনা feel টো মেট্ৰিকৰ পাচত সকলোৰে হয়েই। নতুনকৈ অহা ছাৰসকলক অলপ 'মেনেজ' দিব পৰা নিচিনা হ'লো বুলি আমিবোৰে ভাবি ল'লো। এদিন গম পালো অনুপৰ ঘৰৰ মানুহ ক'ৰবালৈ ফুৰিবলৈ গৈছে। এটা ছাবি কাষৰ মানুহৰ ঘৰত দি গৈছে। সেইদিনা শনিবাৰ আছিল। আমি চাৰিটাই এটা প্লান বনালো। তাৰ ঘৰত ভালকে খাম। সেই মতে সন্ধিয়া assembly ৰ পাচত আমাৰ Home master Javed Sir (PGT, History) ক অলপ মেনেজ দিওঁ যিহেতু তেওঁ নতুন। কিন্তু কপাল বেয়া তেওঁ গৈ প্ৰিন্সিপাল ছাৰক সুধিলগৈ আৰু ক'লে যে local guardian ৰ বিনা কোনো কাৰণত নহ'ব। অলপ খং আৰু দুখ মনেৰে হোষ্টেল গৈ আকৌ এটা প্লান বনালো। local guardian হে লাগে। আমি local guardian বিচাৰি যাম। Evening study hour টো bunk মাৰি কথা মতেই ৱাল পাৰ হৈ গ'লো চৈধ্যপুণীয়া গাঁৱৰ মাজলৈ। দুই তিনিঘৰমান চোৰৰ দৰে পাৰ হৈ যোৱাৰ পাচত এজনে আমাক কোন কোন বুলি খেদি আহিল। লাহেকৈ সকলো বিৱৰি কোৱাত আমাক ৰাতি ভাতসাঁজ খোৱাই পঠালে। লগতে আমি বিচাৰি যোৱা local guardian জনো হ'ম বুলি বুকু ফিন্দাই ক'লে। আমি খুচ। বহুদিনৰ পাচত হোষ্টেলৰ বাহিৰৰ ভাত আৰু বিচৰা local guardian একেলগে মেনেজড।

পিচদিনা দেওবাৰে নিয়মিত কাঁহীখন বালি আৰু চাৰ্ফেৰে ধুই লুচি-পুৰী খাবলে ৰেডি হওঁতেই শইকীয়াদাই চিঞৰি কৈ গ'ল - 'হাতী' local guardian আহিছে। আমিকেইটাই উধাতু খাই পুৰি-চুৰি বাদ দি সৰু বেগ এটা লৈ ফোঁপাই জোঁপাই দৌৰো গেটৰ সন্মুখলৈ। ইমান কপাল বেয়া, প্ৰিন্সিপাল ছাৰে Quarter সন্মুখতে লগ পাই সুধিলে - কাঁহা জা ৰহে হৌ? আশাত চেঁচা পানী পৰা যেন লাগিছিল যদিও local guardian আহিছে। বিহপুৰীয়াৰ পৰা আহিবলগা আছে বুলি ক'লো। প্ৰিন্সিপাল ছাৰে অলপ আগবাঢ়ি আহি গেটৰ ফালে চাই ক'লে - 'কাঁহা হে তুম লৌগোকা local guardian? তেনেতে ভালকে লক্ষ্য কৰি দেখো দাদাজন ৰৈ আছে। 'ৱৌ জৌ খৰে হে' বুলি ক'ব লওঁতেই দেখো দাদাজন total full local dress ত। তেওঁ শাওনৰ পথাৰত সেউজীয়া কঁঠীয়া গুজি দি চিধাই আগদিনা আমাক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি ৰাখিবলৈ গেটত হাজিৰ। কান্দো নে হাঁহো যেন অৱস্থা হৈছিল মোৰ। অকণমান ধৈৰ্য ধৰি প্ৰিন্সিপাল ছাৰক ক'লো 'ৱৌ জৌ খৰে হে, ৰহি হে'। ছাৰে 'আৰে য়ে তু য়হি গাঁও কা হে। চিধা খেত ছে আ গয়া।' 'হাঁ ছাৰ, মেৰা য়ে permanent building মে আনে কে বাদ সে যে দাদা- ভাইয়া হি মেৰা local guardian হে।' 'লেকিন সহি কপড়ে পহনকৰ আনে বলৌ'ষ। 'ঠিক হে ছাৰ' বুলি কৈ দৌৰি গৈ তেওঁক ক'লো - দাদা অলপ full pant, shirt পিন্ধা local guardian হে লাগে। তেওঁ বুজি পাই ক'লে এনেকুৱা local guardian নো পাই যাবা আৰু ঘৰৰ পৰা আকৌ ছাৰে বিচৰা local guardian হৈ আহিল গৈ। আমাৰ বিহপুৰীয়া যোৱাৰ সলনি প্লানমতে নাৰায়ণপুৰ গৈ সকলোখিনি কৰি সোমবাৰে ইউনিফৰ্ম পিন্ধি মৰ্ণিং এচেম্বৰীত থিয় হলোহি।

আমি ইমান বছৰৰ পাচত organic ফুড বিচাৰি থকাৰ সময়ত, Vocal for Local ৰ যুগত থিয় হৈ, স্মৃতিৰ জলঙাৰে ভুমুকিয়াই চাই ভাবিছো সেই সহজ সৰল আমাৰ এদিনৰ local guardian জনতকৈ organic আৰু local আন কিয়েইবা হ'ব পাৰে। ●

অৱোধিত যাত্ৰা

শিখামণি বৰা
একাদশ বেট্‌চ

লিখিম বুলি ল'লো হয়, কিন্তু আৰম্ভ ক'ৰো ক'ৰ পৰা? কি লিখোঁ, কি বাদ দিও? কাৰ নাম উল্লেখ কৰোঁ, কাৰ নকৰো? এই দোমোজাত ৰৈ ৰৈ মনটোৱে আজুৰি আনিলে এৰি অহা সময়ৰ সেই ছবি, যি ছবিৰ বুকুত আজিও সোণপৰুৱাটোৰ দৰে উজ্বলি ৰৈছে মোৰ অতীত।

নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ প্ৰাৰম্ভিক পৰীক্ষাৰ ফলাফল ওলোৱাৰ দিনা। আজিও মনত পৰে ফূৰ্তিতে ক'ব নোৱাৰা হৈ চাইকেলখন ঠেলি ঘৰলৈ দৌৰ মৰা সেই দিনটো। আৰু সেইদিনাৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছিল এক নতুন যাত্ৰাৰ। নতুন পৰিচয় নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। অৱশেষত ঘৰৰ সকলোকে এৰি বুকুত অজস্ৰ আশা সামৰি নতুন ঠিকনা নৱোদয় বিদ্যালয়ত ভৰি দিলো। চৌপাশত নতুনৰ অৱগুণ্ঠন। একো ধৰিব পৰা নাছিলো কি হ'বগৈ। তথাপিও মনৰ আনন্দ সেমেকি যোৱা নাছিল। এই কাৰণেই ফূৰ্তি লাগিছিল যে ডাঙৰ স্কুলত পঢ়িবলৈ যাম। নামভৰ্তিৰ দিনাই আমাৰ শাখা ভাগ কৰি দিয়া হৈছিল আৰু মই B (খ) শাখাত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিলো। একেদিনাই আমাৰ হোষ্টেলৰ বিতৰণো হৈছিল আৰু মোৰ ঠিকনা হৈছিল নীলগিৰি হোষ্টেল। আজিও মনত আছে নামভৰ্তিৰ দিনাই মোৰ চকুত পৰা সেই ছাৰৰ দীঘল বেতডাল। বেতডাল দেখি মোৰ বুকু কঁপি গৈছিল। মায়ে মোক চাইছে, মই মাক চাইছো। দুয়োজনীয়ে কি ভাবিছিলো

কেৱল নিজেইহে গম পাইছিলো চাগে। অৱশেষত মা-দেউতাই মোক মোৰ নতুন ঠিকনাত এৰি ঘৰলৈ গুছি আহিছিল আৰু সেইদিনাৰ পৰাই মোৰ জীৱনৰ প্ৰকৃত যুদ্ধখন আৰম্ভ হৈছিল আৰু মই সকলোবোৰ তিতা-মিঠা সামৰি বাট বুলিছিলো এই নতুন পথেৰে...।

ৰুমলৈ সোমাই দেখিছিলো সকলোবোৰ অচিনাকি। একমাত্ৰ সকাহ আছিল যে মোৰ বা (নৱনিতা শইকীয়া), অৰ্থাৎ পেহীৰ জীয়েক সেই সময়ত তাতে পঢ়িছিল আৰু তাই স্কুল কেপ্টেইন আছিল। প্ৰায়ে মই তাইৰ লগত থাকিবলৈ গুচি আহিছিলো তাইৰ ৰুমলৈ। তাইৰ উপস্থিতিয়ে মোক মাৰ অভাৱ অনুভৱ কৰিবলৈ দিয়া নাছিল তেতিয়া। বা আছিল কাৰণে কোনো ছিনিয়ৰে মোক বিশেষ একো ক'ব পৰা নাছিল। এনেকৈয়ে সময় বাগৰি ২-৩ মাহ পাৰ হৈছিল। লাহে লাহে লগৰকেইজনী অৰ্থাৎ সুস্মিতা, নিবেদিতা, নলিনী, পল্লৱী আৰু প্ৰাৰ্থনা মোৰ বাবে ঘৰৰ মানুহ যেন হৈ পৰিল। এতিয়া আৰু সিঁহতৰ পৃষ্ঠা খুলিলে সামৰিব নোৱাৰিম। স্কুলত আমাৰ বন্ধুত্বই

নাম পাইছিল। নিবেদিতা আমাৰ বাবে একেবাৰে Home Tutor ৰ দৰে আছিল, কিবা বুজি নাপালেই আটাইকেইজনী তাইৰ ওচৰলৈ চাপি-কুচি আহিছিলো। নলিনীয়ে মোক Gurdian ৰ নিচিনা যত্ন লৈছিল সকলোবোৰ কথাত। পল্লৱীয়ে প্ৰথমতে বেছি কথা কোৱা নাছিল কিন্তু আমাৰ লগত থাকি পাছলৈ সেইটো গুণো আয়ত্ত কৰি ল'লৈগৈ যেনিবা। প্ৰাৰ্থনা আছিল হাঁহি ধেমালি কৰি ভালপোৱা চিতপখিলী। পল্লৱী, প্ৰাৰ্থনা দুইজনী বহুত অকণমানি আৰু মৰম লগা আছিল। সুস্মিতাৰ লগত মই সাত বছৰ একেলগে বেঞ্চত বহিছিলো। সৰুতে তাইৰ লগত ইমানেই কাজিয়া কৰিছিলো যে বেঞ্চত লাইন পৰি, নিজৰ ঠাই ভাগ কৰি বহিহে শান্তি পাইছিলো। ইহঁতৰ লগত কৰা সেই সৰু-সৰু কাজিয়াবোৰে এতিয়া বৰকৈ আমনি কৰেহি। অৱশ্যে আমাৰ সেই বন্ধুত্বই এতিয়া ১৬ বছৰত ভৰি দিলেহি, তথাপিও চোন সকলো একেই, আগৰ দৰেই সকলো অকৃত্ৰিম। প্ৰকৃতাৰ্থত বন্ধুত্বৰ সংজ্ঞা দাঙি ধৰিব পৰাকৈ আজিও জীপাল আমাৰ এই সম্পৰ্ক।

এনেদৰেই গৈ থকা এই জীৱন সন্মুখীন হৈছিল এক নতুন সমস্যাৰ। কাৰণ শ্ৰেণীত কোনো এজন শিক্ষকে ইংৰাজী আৰু হিন্দীৰ বাহিৰে অসমীয়াত কথা নকয়। আৰু মই দুইটা ভাষা কোৱাতো দূৰৰ কথা বুজিও পোৱা নাছিলো। এই যে মানুহে কয় big zero (বিগ জিৰো), এই ক্ষেত্ৰত তাৰ জ্বলন্ত উদাহৰণ চাগে ময়ে আছিলো। উত্তৰ নথকা প্ৰশ্ন সুধি ছিনিয়ৰ বা সকলক মই বহুত অশান্তি কৰিছিলো। আৰু সেইকাৰণে মোক এটা nickname দিছিল। স্মৃতিকোঠাত আজিও সজীৱ হৈ আছে সেই নাম-'Question Bank' বুলি। লাহে-লাহে এটা কথা অনুভৱ হৈছিল যে এই বিদ্যালয়ত মোৰ যাত্ৰা দীঘলীয়া কৰিবলৈ হ'লে অলপ কষ্ট কৰিব লাগিব নহ'লে মই বেছি দিনৰ আলহী হ'ব নোৱাৰিম। ষষ্ঠ শ্ৰেণীত মোৰ ৰেংক আছিল ২৪। মনত জেদ হৈছিল কেনেকৈ আৰু আগবাঢ়ি যাব পাৰি। এনেকৈয়ে এদিন কষ্টৰ শেষত শ্ৰেণীত ভাল ৰেংক আনিবলৈ সক্ষম হ'লো। একো নজনা ছোৱালীজনী এনেকৈ আগবাঢ়ি যোৱা দেখি নীলম মিছে ক্লাছত এদিন প্ৰশংসা কৰিছিল আৰু সপোনবোৰ ডাঙৰকৈ দেখাত অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। এনেকৈয়ে অজস্ৰ ওখোৱা-মোখোৱা পাৰ হৈ জীৱন গৈ আছিল আৰু গৈ আছিল সময়।

আহি আহি একাদশ শ্ৰেণীত ভৰি দিলোহি। একাদশ শ্ৰেণী পোৱাৰ লগে লগে আগৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰি আমাৰো পঢ়াৰ পৰিমাণটো কমি আহিল। অৱশ্যে আমাৰ গ্ৰুপটোৰ

পৰা নলিনী আৰু নিবেদিতাৰ সংখ্যাটো কমি গৈছিল কাৰণ মেট্ৰিকৰ পিছতে সিঁহত গুচি গৈছিল অন্য বিদ্যালয়লৈ। আমি থাকি গ'লো চাৰিজনী। আমাক যেন এতিয়া ৰখাবলৈ আৰু কোনো নাছিল দুষ্টামিবোৰ কৰাৰ পৰা। নিশা তিনি বজালৈকে চাদৰ ওপৰত বহি আমি একেলগে আড্ডা দিছিলো। ৰাতি মনে মনে কাগজ পুৰি, ম'ম জ্বলাই মেগী, চিৰা আদি নাৰিকল তেলত বনাই খাইছিলো ফূৰ্তিতে। আমাৰ সংজ্ঞাত দুষ্টামি মানে সেইবোৰেই আছিল। অহঃ দেওবাৰে দিয়া সেই বিশেষ পোলাও, আমি একেলগে একেখন থালত খোৱা কথাটো কেনেকৈ পাহৰিব পাৰো! হাঁহি-ফূৰ্তিৰ মাজেৰে তেনেকৈয়ে চকুৰ পলকতে একাদশ শ্ৰেণীটোও পাৰ হৈ গ'ল। এই কথাবোৰে আজিও মোক নষ্টালজিয়াৰ দেশলৈ লৈ যায় আৰু জীপাল কৰে মোৰ প্ৰতিটো সময়।

দ্বাদশ শ্ৰেণী পোৱাৰ পিছত আকৌ আৰম্ভ হৈছিল ব্যস্ততা, পৰিস্থিতি একেই- Do or Die. সকলোৰে প্ৰশংসাসূচক মন্তব্যই মনটোক কিবা এটা কৰিবৰ বাবে যেন প্ৰতি সময়তে কৈ আছিল। সেই সকলোবোৰে মোক লাহে-লাহে কিতাপৰ পোক কৰি তুলিছিল আৰু সোমাই পৰিছিলো কিতাপৰ বুকুত। আকৌ এটা সমস্যা আহিছিল ফাইনেল পৰীক্ষাৰ আগত। কাৰণ আমাৰ বায়'লজি মে'মগৰাকী সলনি হৈছিল, সকলোৰে এটাই চিন্তা হৈছিল প্ৰেক্টিকেল নম্বৰক লৈ। অৱশেষত যেনিবা নতুন মে'মে আমাক এটা উপায় দিছিল যে তেওঁ এটা পৰীক্ষা পাতিব আৰু সেই পৰীক্ষাত সকলোতকৈ বেছি নম্বৰ পোৱাজনকে প্ৰেক্টিকেলৰ সম্পূৰ্ণ নম্বৰ দিয়া হ'ব। Syllabus গোটেই কিতাপখন আৰু মাজত মাত্ৰ এটা দিন। সেই দিনটোত আমি চাৰিজনীয়ে খোৱা-শোৱা এৰি কেৱল পঢ়িছিলো। জীৱনত চাগে মই সেইদিনাই ১৬ ঘণ্টা লৈকে পঢ়ি পাইছিলো সেই নম্বৰটোৰ বাবে। অৱশেষত যেনিবা নম্বৰটো মোৰ কপাললৈকে আহিল আৰু মে'মেও সেইদিনাই মোৰ সৈতে চিনাকি হৈ ফাইনেল পৰীক্ষাৰ বাবে শুভেচ্ছা জনালে। সেইদিনাও প্ৰাৰম্ভিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ দিনটোৰ দৰে একেই ফূৰ্তিতে মনটো ভৰি পৰিছিল।

লাহেকৈ সময়ৰ তাগিদাত জীৱনে বাগৰ সলাইছিল। আপোন হৈ পৰা সেই ঘৰখন এৰি অহাৰ সময় হৈছিল। আৰু এদিন সকলোবোৰ কথা বুকুত সামৰি গুচি আহিছিলো নীলগিৰিক নৰোদয়ৰ বুকুত এৰি।

লাহে লাহে আমাৰ self-study আৰম্ভ হৈ গৈছিল আৰু তেতিয়া আমাৰ House Miss আছিল জীনু মিছ (ইংলিছ মে'ম)। এদিন জীনু মিছে আহি কৈছিল যে তেওঁ হেনো অন্য শিক্ষকসকলৰ আগত চেলেঞ্জ কৰি থৈ আহিছে যে এইবাৰ টপাৰ নীলগিৰিৰ পৰাই হ'ব। মে'মৰ সেই কথাই মোৰ সপোনটোক যেন পাখি লগাইহে এৰি দিছিল। নিজক পাহৰি কেৱল কিতাপত সোমাই পৰিছিলো, অৱশ্যে ফিজিক্সত অলপ ভাল আছিলো বাবেই বহুতে মোক ফিজিক্স মে'মৰ জীয়েক বুলিয়েই কৈছিল। সেই সময় ৰৈ আছে আজিও মোৰ বুকুৰ নিভৃতত। অৱশেষত সকলোৰে সঁহাৰিয়ে মোক ফলাফলত বিদ্যালয়ৰ ভিতৰত শীৰ্ষ স্থানত উপনীত হোৱাত সহায় কৰিছিল। সঁচা অৰ্থত কাৰোবাৰ প্ৰেৰণাই কিবা এটা কৰি দেখুৱাবৰ বাবে মনত অসীম প্ৰেৰণা যোগায় আৰু যিটো মোৰ ক্ষেত্ৰতো হৈছিল। জীৱনটোক কেতিয়াও গভীৰভাৱে নোলোৱা ছোৱালীজনীয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে কিবা এটা কৰি দেখুওৱাৰ সপোন এটা বুকুত সামৰি সেই সপোনটোক বাস্তৱ কৰিবৰ বাবে যিমান পাৰো কষ্ট কৰিছিলো। অৱশেষত মোৰ সপোনটোৱে বাস্তৱ হৈ মোৰ দুহাতত ধৰা দিছিল আৰু জীৱনটোৱে গতি সলোৱাৰ এটা অৱকাশ পাইছিল সময়ে দিয়া সেই ফলাফলক লৈ।

লাহেকৈ সময়ৰ তাগিদাত জীৱনে বাগৰ সলাইছিল। আপোন হৈ পৰা সেই ঘৰখন এৰি অহাৰ সময় হৈছিল। আৰু এদিন সকলোবোৰ কথা বুকুত সামৰি গুচি আহিছিলো নীলগিৰিক নৰোদয়ৰ বুকুত এৰি। সেইযে এৰি আহিলো সকলোবোৰ, তেতিয়াৰ পৰাই বুকুৰ কোণত সাঁচতীয়া স্মৃতিৰ এমুঠি আলসুৱা জোনাক হৈ ৰৈ গৈছিল প্ৰতিটো পল-অণুপল। আজিৰ এই জীৱন পথত উভতি চাই আকৌ এটি নষ্টালজিক মনে নিৰলে সুঁৱৰিছে সকলোবোৰ সংগোপনে... সৌৰৱণীৰ সাঁচতীয়া সেই আৱেগ, এক অন্তৰতম উপলব্ধিৰে...। ●

ডেউকা থকা হ'লে !

প্ৰীতি সলিলা ৰাজখোৱা
প্ৰথম বেট্‌চ

নৱোদয় ! স্মৃতিৰ পাতত এটি মিঠা আবেগ। কৈশোৰৰ দিনবোৰ পাৰ কৰা আমাৰ বিদ্যালয়খন। তাকো আবাসিক ! আমাৰ দ্বিতীয় ঘৰখন প্ৰায়েই আমাৰ বাবে প্ৰথম ঘৰেই আছিল। পুৱতি নিশাই আৰম্ভ হোৱা আমাৰ দিনবিলাক কেতিয়াবা যেন বৰ দীঘলীয়া আছিল। খেলপথাৰৰ পৰা আৰম্ভ হৈ শ্ৰেণীকোঠালৈকে আমিবোৰ যেন একো একোটা মেচিন। বেলৰ ওপৰত বেল.... যেন বেলৰ শেষ নাই আমিবোৰক চলাবৰ বাবে। ফুচুক-ফাচাককৈ ভাঁহি অহা আমাৰ হাঁহি-ধেমালিবোৰ বিদ্যালয়ৰ চাৰিসীমাতেই যেন খুন্দা খাই ক'ৰবাত ৰৈ যায়। শীতৰ নিয়ৰে সঘনাই লেতেৰা কৰা আমাৰ বগা বগা জোতাবোৰ যে মৰ্ণিং এছেম্বলিতে আউট।

উভতি চালে দেখো... কি শিকা নাই আমি আমাৰ বিদ্যালয়খনৰ পৰা ! নিজৰ সকলো কাম নিয়াৰিকৈ কৰিব পাৰে প্ৰতিজন নৱোদয়ানে। সকলো পৰিবেশ পৰিস্থিতিতেই আমি মিলি থাকিব জানো। সামূহিক জীৱন কি আমি বুজি পাওঁ। পৰিপাটিতা শিকিছো, সময়ৰ কাম সময়ত কৰিবলৈ শিকিছো...সকলো শিকিছো। এটা এটা দিন যেন আজিও স্পষ্ট। প্ৰথম দিনৰ মেৰিগল্ড বিস্কুটৰ সৈতে চাহ কাপৰ পৰা ব'ৰ্ডৰ পৰীক্ষাৰ সময়ৰ আমাৰ শিক্ষাগুৰুৰ আমাৰ নিচিনা একেই উৎকণ্ঠাৰ মুখকেইখন আজিও সজীৱ। চতুৰ্বেদী ছাৰৰ শিক্ষকৰ যি দায়িত্ব গোটেই শিক্ষাজীৱন কালতে ক'তো দেখা নাপালো। যাদৱ ছাৰৰ বিজ্ঞানৰ লগত যি একাত্ম সেইয়া বিৰল। ববিতা মিছেই ইতিহাসৰ প্ৰেমত পেলালে। হিটলাৰ, মচুলিনী, ৰোম-বাৰ্লিন- টকিঅ'...পেৰিছ সন্ধি...ভাৰচাইল চুক্তি জীৱনত নতুনকৈ পঢ়াৰ প্ৰয়োজন কোনোদিন নহ'ল। ধন্য মোৰ শিক্ষাগুৰু। জীৱন গঢ়াৰ বাট দেখুৱাৰ মহৎ কৰ্মত আপোনালোক ব্ৰতী।

আজি আমি প্ৰায় সকলোবোৰেই বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানত কৰ্মৰত। সকলোৰেই নিজৰ জীৱিকাৰ পথত আগবাঢ়ি গৈছে। হয়টো আমি সকলোৰেই নিয়াৰিকৈ আমাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিছো। ইয়াৰ আদিপাঠ আমি আমাৰ এই বিদ্যালয় খনতেই পাইছিলো। কিন্তু সমসাময়িক সমাজখনৰ পৰা আমাক সদায় আঁতৰাই ৰখা হৈছিল। ইয়াৰ বাবে দায়ী আমাৰ শিক্ষাগুৰুসকল নাছিল। এইটো নৱোদয় বিদ্যালয় ব্যৱস্থাৰ দোষ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সামূহিক জীৱন এটাৰ খুব সুন্দৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰিছে, কিন্তু সমসাময়িক সমাজখনৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি এই শিক্ষা সম্ভৱ নহয়। সমসাময়িক সমাজখনৰ সৈতে আমি একাত্ম হ'বলৈ যেন ব্যৰ্থ। এই শিক্ষাৰ পৰা আমাক যেন বঞ্চিত কৰা হৈছিল। সকলো সময়তে আমাক কিয় ইমান শাসনৰ বান্ধেৰে বান্ধি ৰাখিছিল, সেই কথা ভাবিলে আজিও তাৰ উত্তৰ নাপাও। কোনো কোনো সময়ত এনে লাগিছিল যেন এই বান্ধোনৰ পৰা মুক্ত হৈ উৰি যাম। শৈশৱৰ পৰা কৈশোৰৰ দেওনালৈ সপোন খেদি খেদি দৌৰি ফুৰা বয়সৰ ডেউকাবিলাক যেন শিকলিৰে বান্ধি থৈছিল। তথাপিও বিদ্যালয়খন আমাৰ মানসপটত চিৰসেউজ। জীৱন বাটত আগুৱাই যোৱাৰ প্ৰথম খোজ আছিল। সদায় গৰ্বৰে কওঁ We are Navodayans... •

স্মৃতিৰ পাতত সেই

সোণালী দিনবোৰ

কাশ্মিৰী বৰুৱা
চতুৰ্থ বেট্‌চ

'ভালপাওঁ আকাশৰ মেঘৰ ধেমালি
বেলিৰ লগত থাকো লুকা-ভাকু খেলি
ভাল পাওঁ দেউতাৰ স্নেহসনা মুখ
মোৰ বাবে তেওঁ সহে কিমান যে দুখ'

কবি নৰকান্ত বৰুৱাৰ দেৱৰ এই কবিতা ফাঁকিৰে আৰম্ভ কৰিছো।

মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ দেউতাই প্ৰত্যেক দিনাই মোক এই কবিতা দুশাৰী গাব দিছিল। এদিন কান্দি কৈছিলো, "মইনো আপোনাৰ কি কথা শুনা নাই মোক যে সদায় এইখিনিয়েই গাব দিয়ে?" তেতিয়া দেউতাই কয়, "চাচোন তহঁতৰ বাবে আমি কিমান যে কষ্ট কৰিছো!" আৰু সেয়ে মোৰ শিক্ষা জীৱনৰ প্ৰতিখন স্কুল, কলেজত পঢ়িব যাওঁতে মোৰ সেইটোৱেই লক্ষ্য আছিল যে, যেনেকৈ নহওঁক মই জীৱনত স্বাৱলম্বী হৈ প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবই লাগিব।

সেইদিনা আছিল দুহেজাৰ চনৰ কোনোবা এটি দিন। ডাকোৱালজনে চিঠিখন ঘৰতে দিলে দেউতাৰ হাতত। সেই সময়ত দেউতা যিহেতু ভেঞ্চাৰ স্কুলৰ শিক্ষক আছিল সেইদিনা মিটিঙৰ হেতু বহুকেইজন শীৰ্ষ বিষয়া আমাৰ ঘৰৰ চোতালতে

বহি আছিল।

চিঠিখন চাই তেওঁলোকে কৈছিল, 'ভাল হ'ব' আপোনাৰ ছোৱালীয়ে নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছে। সেই যে 'ভাল হ'ব' বাক্যশাৰী, সেই শাৰীয়ে হয়তো মোৰ বাবে আশীৰ্বাদ আছিল আৰু জীৱনৰ গতিপথ সলনি কৰিছিল।

এনেদৰে এদিন নৱোদয় বিদ্যালয়ত মোৰ নামভৰ্তি হৈ গৈছিল। সেই সময়ত আমাৰ ঘৰখন যিহেতু ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ শিমলুগুৰি, ৰাজগড় ছ'চাইটি ফাৰ্ম, য'ত যান বাহনৰ চলাচলৰ বাবে সুচল পথ প্ৰায় নথকাৰ দৰেই আছিল। বেছি সংখ্যক মানুহৰ চাইকেলখনেই আছিল সাৰথি আৰু সেই চাইকেলৰেই হৈছিল নৱোদয় বিদ্যালয়লৈ মোৰ শিক্ষা জীৱনৰ আৰম্ভণি...।

ষষ্ঠ শ্ৰেণীত নামভৰ্তি হৈ গ'ল। মই নীলগিৰি সদনত পৰিলো। বহুত সৰু আছিলো বাবে Nick name পালো 'চুনুমুনু'। লগৰ সকলোকে লগ পালো। প্ৰথমতে বহুত অসুবিধা পাইছিলো কিয়নো বেছি সংখ্যক শিক্ষক আছিল বহিঃ ৰাজ্যৰ আৰু মাধ্যম আছিল ইংৰাজী। গাঁৱৰ বিদ্যালয়ত পঞ্চম শ্ৰেণীলৈ A, B, C, D, অ, আ পঢ়া ছোৱালীজনী ইয়াত অষ্টম শ্ৰেণীলৈ কি পঢ়িছিলো মনতে নাই। সময় যোৱাৰ লগে লগে সকলো পৰিস্থিতিৰ লগত মিলি আহিলো। বহুত কষ্ট কৰি লিখি লিখি পঢ়িছিলো। অৱশেষত উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিজ্ঞান শাখাত প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈ নৱোদয়ৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষা সমাপ্ত কৰিলো।

নৱোদয়ত কটোৱা সেই দিনবোৰ মনত পৰিলে আজিও নষ্টালজিক হৈ পৰো। সকলোতে একতা, সকলো দিশতে আগুৱাই নিব পৰা এখন বিদ্যালয়, যাৰ বাবে মই আজি নিজৰ ভৰিত থিয় দিব পৰা হ'লো। Assembly, morning PET, Cluster meet etc etc... সকলোবোৰে একো একোটা পাহৰিব নোৱাৰা অভিজ্ঞতা। হোষ্টেলৰ ডাঙৰ বা সকল দেৱযানী বা পূৰৱী বা মন্দাকিনী বা, হোষ্টেল কেপ্তেইন এম কে চাংমাই বা, বন্তি বা আৰু বহুকেইগৰাকীৰ অতুলনীয় মৰম-আদৰ, যত্নবোৰ আজিও মনত পৰে। ইয়াতেই কেইটামান পাহৰিব নোৱাৰা ঘটনা মনত পৰে, পৰিস্মিতা দাস বায়ে উপহাৰ দিয়া প্ৰথম চুৰিদাৰ যোৰ, গীতামণি দাস আৰু পূৰ্ণিমা দাস বায়ে দিয়া টপ দুটা, পদুমী ৰামচিয়াৰী বাৰ পৰা দশম শ্ৰেণীত লোৱা Interacting English grammar book খন, বান্ধৱী শ্বামা পাৰবিনে ঘৰলৈ আহিবৰ সময়ত দিয়া ১০ টকা... Nurse Miss গৰাকীয়ে অসুখৰ সময়ত লোৱা বিশেষ আদৰ আৰু যত্নখিনি... হোষ্টেলৰ এনেকুৱা অভিজ্ঞতা আছিল আৰু বহুতো... আমি সকলো ছিনিয়ৰ আৰু জুনিয়ৰ মিলি একোডাল এনাজৰীৰে বান্ধ খাই এজনে আনজনৰ প্ৰেৰণা আৰু আদৰ্শ হৈ পৰিছিলো।

এনেদৰে সাতবছৰীয়া হোষ্টেলীয়া জীৱনৰ অভিজ্ঞতা, জ্ঞান আৰু বহু কিবা কিবি লৈ ২০০৭ ত উচ্চতৰ মাধ্যমিক উত্তীৰ্ণ হৈ Guwahati ৰ Regional Nursing College ত B.Sc Nursing ত ছীট পালো আৰু সেই পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰি এতিয়া চৰকাৰী নাৰ্চিং প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰত Sister Tuitor ৰ স্থায়ী পদত নিযুক্ত হৈ কৰ্মময় জীৱনত আগবাঢ়ি গৈ আছো।

আমাৰ জীৱনত এই বিদ্যালয় আৰু ইয়াৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ অৱদান আছিল অপৰিসীম। এইবেলি বিদ্যালয়খনৰ ৰূপালী জয়ন্তী উপলক্ষে এনেদৰে নিজৰ অনুভৱখিনি লিখিব পাই নথৈ আনন্দিত হৈছো। এই সুযোগতে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনালো। ছিনিয়ৰ আৰু জুনিয়ৰ সকলোলৈও আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালো লগতে বিদ্যালয়খনৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলো।

এই সকলোখিনিৰ মূলতে আছে মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ প্ৰভাৱশালী আৰু আদৰ্শৱান ব্যক্তি মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ মা আৰু দেউতা। সেয়েহে অতীতৰ পৃষ্ঠা লুটিয়াই আজিও গাব মন যায়...

ভালপাওঁ মা মোৰ অতি মৰমৰ
মোৰ বাবে যাৰ নাই চিন ভাগৰৰ
ভালপাওঁ দেউতাৰ স্নেহসনা মুখ
মোৰ বাবে তেওঁ সহে কিমান যে দুখ...●

থ্ৰী

ইডিয়টছ

ভাস্কৰজ্যোতি ভূঞা
প্ৰথম বেচ্

চন ১৯৯৯। আমি তেতিয়া ক্লাছ এইটত পঢ়ি আছো। স্কুল তেতিয়া মৰিছা পথাৰৰ temporary site ত। অসমীয়া মাধ্যমৰ পৰা গৈ দুবছৰ ধৰি ইংৰাজী মাধ্যমত adjust কৰিবই পৰা নাই। তাতে সেই সময়ত পঢ়াতকৈ খেলা ধূলাত ৰাপ বেছি। সাতে পাঁচে মিলি পঢ়াত একেবাৰেই বেয়া। বিশেষকৈ অংক দেখিলেই জ্বৰ উঠে। তাতে অংক চাৰ বিপুল চতুৰ্বেদী, যাক আমি সকলোৱে বাঘ দেখাদি দেখিছিলো। আমাৰ house master আছিল চতুৰ্বেদী চাৰ। চিঞৰ বাখৰ হৈ থকা হোষ্টেলৰ বাকৰি তেওঁক দেখাৰ লগে লগেই কাঁহ পৰি জীন গৈছিল। অনুশাসনৰ নামত তেওঁ আমাক একোটা মেচিন বনাই পেলাইছিল। Dinner ৰ পিচত hostel inspection কৰিবলৈ আহিলে শাস্তি পোৱাৰ লিষ্টত মই, গিৰিন্দ্ৰ আৰু চেকনী (মানস চেকনীধৰা) প্ৰায়ে আগত আছিলো।

এতিয়া আহো মূল ঘটনালৈ। ছেপ্টেম্বৰ মাহ। পূজাৰ আগত half yearly পৰীক্ষা হ'ব। পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্নকাকত বিদ্যালয়তে ছপা হয়। আৰু তাৰ দায়িত্বত আছে চতুৰ্বেদী ছাৰ। সেই সময়ত আমাৰ হোষ্টেলত এটা নিয়ম আছিল। সপ্তাহৰ ৭ দিন ৬ জন কৈ ছাত্ৰই পাল পাতি হোষ্টেলৰ দায়িত্ব লৈছিল। তাক duty group নাম দিয়া হৈছিল। অৰ্থাৎ এটা দিনৰ চাফ-চিকুণতা, ল'ৰাবোৰৰ discipline, কাৰোবাৰ অসুখ হ'লে তেওঁৰ চোৱাচিতা আদি সকলো দায়িত্ব duty group ৰ ওপৰত ন্যস্ত আছিল। আনকি হোষ্টেলত কিবা অঘটন হ'লে বা কোনোবাই অনুশাসন ভংগ কৰিলে duty group জৱাবদিহি হৈছিল।

ঘটনাৰ আগদিনা আমি তিনিজন, মই, অম্বৰীশ, পৰাশৰ আৰু অভিজিৎ বনিয়াই plan কৰিলো যে সেইদিনা (ঘটনাৰ দিনা) বনিয়াৰ বেমাৰ হ'ব আৰু ৰাতিলৈ চেলাইন লোৱাৰ প্ৰয়োজন হ'ব। আমাৰ উদ্দেশ্য আছিল পৰীক্ষাৰ পেপাৰ চুৰ কৰাৰ। ৰাতিৰ সময়টো বাচি লোৱাৰ কাৰণ আছিল ৰাতি কোনোবা অসুখীয়া ছাত্ৰ থাকিলে অন্য বোৰৰ অসুবিধা হ'ব বুলি তেওঁক হোষ্টেলৰ পৰিবৰ্তে class room লৈ shift কৰা হৈছিল। তাৰোপৰি নাৰ্চ মিছ, মণি ভৰালীও ওচৰতে থাকি চোৱাচিতা কৰিব পাৰিছিল। ভবা মতেই কাম। সেইদিনা পুৱাৰ পৰা বনিয়াৰ পেটৰ অসুখ আৰম্ভ হ'ল (অন্য অসুখৰ তুলনাত এইবিধ বেমাৰত চেলাইন দিয়াৰ সম্ভাৱনা বেছি)। দিনটো যেনেতেনে কটাই ৰাতি

ভাত খোৱাৰ আগত মণি মিছক ক'লো যে বনিয়াৰ অৱস্থা বেয়া, পাৰিলে চেলাইন এটা লগাই দিয়ক। মিচেও চতুৰ্বেদী চাৰৰ লগত আলোচনা কৰি আমাক VIII –A section ত থাকিবলৈ ক'লে। পাছে আমি ৰাষ্টাৰ ওচৰতে ভয় লাগে বুলি কৈ VIII-B section ত থকাৰ কথা ক'লো। কাৰণ আছিল তাৰ কাষৰ ৰুমতেই আমাৰ প্ৰশ্ন কাকত ছপা কৰা হৈছিল।

১০ বজাৰ পাছত কাৰেণ্ট গ'লেও জেনেৰেটৰ নচলায়, সেয়ে ১০ বজাত সকলো শুই যোৱাৰ নিয়ম। আমি ৰাতি মণি মিছ আহি এবাৰ বেমাৰী চাই যোৱালৈ অপেক্ষা কৰিলো। প্ৰায় ১১ মান বজাত মিছ আহিল আৰু খবৰ-খাটি লৈ কিবা অসুবিধা হ'লে খিৰিকীত টোকৰ মাৰি জগাবলৈ কৈ গ'ল। যোৱাৰ সময়ত ৰাতি ১-১.৩০ মান বজাত আকৌ এবাৰ আহিম বুলি কৈ গ'ল। মিছ ওলাই যোৱাৰ অলপ পাছতেই আমি আমাৰ "মিছন Question Paper" আৰম্ভ কৰিলো। আমাৰ হাতত এইখিনিয়েই সময়।

মই ৰাল বগোৱা, জপিওৱা আদি কামত পাৰ্গত আছিলো। টিং আৰু ৰালৰ মাজৰ সৰু সৰু ফাঁকেৰে মই অনায়সে পাৰ হৈ যাব পাৰিছিলো। মোৰ হাড়ে-চালে লগা দেহা আৰু সৰু মূৰটোৱে এইক্ষেত্ৰত মোক সহায় কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা অৱশ্যে মোৰ লাভ হৈছিল। হোষ্টেলত কেতিয়াবা sudden checking হ'লে মোৰ ছুপাৰমেনৰ কৌশলেৰে আনৰ বেগৰ পৰা চিঠি উলিয়াই অনা বা অন্য নিষিদ্ধ সামগ্ৰী উলিয়াই আনি দিয়াৰ বাবদ টাইগাৰ বিস্কুটৰ ছুপাৰী লৈছিলো। কাজেই ৰাল বগাই প্ৰশ্নকাকত অনাৰ দায়িত্ব মোৰ ভাগত পৰিল। ক্লাছৰুমত থকা টেবুলৰ ওপৰত উঠি ঢুকি নোপোৱাত অম্বৰীশৰ কান্ধত উঠি ৰাল পাৰ হ'লো। টৰ্চ জ্বলাই দেখিলো গোটেই প্ৰশ্নকাকত seal কৰি থোৱা আছে। ছীল খুলি প্ৰশ্নকাকত উলিয়াব নোৱাৰি। উলিয়ালেই গম পাই যাব। গোটেই পৰিকল্পনাত পানী পৰা যেন অনুভৱ কৰি খং উঠিবলৈ ধৰিলে। কিছু সময় ইফালে সিফালে বিছৰাৰ পাছত তলত এখন অংকৰ কাকত দেখা পালো। এটা পিঠি স্পষ্টকৈ ছপা নোহোৱাৰ বাবে পেলাই দিছিল। মই সেইখন গোটা কৰি বল বনাই অম্বৰীশলৈ দলিয়াই দিলো। তাৰ পাছত মই ৰাল পাৰ হোৱাৰ প্ৰস্তুতি চলালো। এইফালৰ পৰাটো অম্বৰীশে কান্ধত তুলি দিছিল। পিছে সিফালৰ পৰা একো উপায় নোপোৱা হ'লো। ইফালে মিছ অহাৰ সময়ো হৈ আহিছে। যেনে তেনে খিৰিকীৰ ৰেলিং বগাই টিংৰ পাইপ কেইডালত উঠিছোহে, মণি মিছ আহিল বেমাৰী চাবলৈ। পৰিকল্পনা মতেই অম্বৰীশে দুটা কাঁহ মাৰি জনাই দিলে যে "মিছ আহিছে, তই এতিয়া নাহিবি।" মই এতিয়া কি কৰো! শব্দ হ'লেই মিছে গম পাব। মই সাৰি সিৰিকটি নোহোৱাকৈ প্ৰায় ১০ মিনিটমান সময় পাইপডালতে বাদুলী ওলোমাদি ওলমি থাকিলো। ভয়তে এই ঠাণ্ডাটো মই জ্বৰে ঘমাদি ঘামিবলৈ ধৰিলো। মিছে বনিয়াৰ লগত কথা পাতি অম্বৰিশক মোৰ কথা সুধিলে। অম্বৰিশেও যেনিবা বুদ্ধি এটা উলিয়াই মই বাথৰুম

যোৰা বুলি কৈ মিছক পতিয়ন যোৰালে। মিছ ওলাই যোৰাৰ পাছত মই যেনে তেনে ব'ৰ্ড (পকাৰে বনোৱা)ত ভৰি দি ৱাল বগাই যেনে তেনে পাৰ হৈ আহিলো। তাৰ পাছত হে জীওটো ঘূৰি অহা যেন পালো। পানী অলপ খাই লৈ প্ৰশ্নকাকতখন অলপ চাই তিনিও কথা পাতি আছো, অকস্মাৎ বনিয়াই প্ৰায় চিঞৰ মৰাদি ৱালৰ ফালে দেখুৱাই ক'লে "এইবোৰ কি লাগিলে?" সৰ্বনাশ, মোৰ জীও আকৌ ধপধপাবলৈ ধৰিলে। খালি ভৰিৰে প্ৰশ্নকাকত চপা কৰা ৰূমত সোমাই ঘূৰি থাকোতে মোৰ ভৰিত কেনেবাকৈ চিয়াঁহী লাগিল আৰু ৱাল বগাই আহোঁতে গোটেই ৱালতে মোৰ ভৰিৰ খোজ পৰি ৰ'ল। মোৰ ভয়তে পেটত হাত ভৰি লুকাল। কিহে পাইছিল এইবোৰ কৰিবলৈ! তাতে প্ৰশ্নখনো অংকৰ। যি ক'লেও চাৰে বিশ্বাস নকৰে। স্কুলৰ পৰা বহিষ্কাৰ হোৱাৰ চিন্তাই মোক ত'ত নোহোৱা কৰিলে। হঠাৎ মনলৈ এটা বুদ্ধি আহিল। ৰূমতে এডাল চক বিচাৰি পালো। সেইডালেৰে ব'ৰ্ডত লিখি ডাষ্টাৰে মচি সেই চকৰ গুৰিৰে ডাষ্টাৰৰ সহায়ত ৱালত লাগি থকা চিয়াঁহীবোৰ মচিলো। কিন্তু সিফালৰ ৱালখন কি কৰো। পাৰ হৈ গৈ চকেৰে আঁকিবলৈয়ো ঢুকি নাপাওঁ আৰু কেনেবাকৈ লগাব পাৰিলেও উঠি আহোঁতে আকৌ ৰং লাগিব। একো উপায় বিচাৰি নাপায় যি হয় দেখা যাব বুলি তিনিমান বজাত শুই থাকিলো।

পুৱা পাঁচ বজাতেই উঠি আমি হোষ্টেললৈ গ'লো। ৰাতি টোপনি ক্ষতি হোৱাৰ বাবে সেইদিনা আমাক ছুটী দিলে যদিও শুব নোৱাৰিলো। মনত অনবৰতে চিন্তা লাগি আছে যদি ৱালত লাগি থকা ভৰিৰ খোজ চতুৰ্বেদী ছাৰৰ চকুত পৰে, তেনেহ'লে আজিয়েই আমাৰ হয়টো স্কুলৰ শেষ দিন হ'ব। লাঞ্চ টাইমলৈকে একো খবৰ নাহিল। তাৰমানে ছাৰে মন কৰা নাই। লাহে লাহে ভয় ভাৱটো আঁতৰিবলৈ ধৰিলে। এতিয়া চিন্তা হ'ল প্ৰশ্নখন কেনেকৈ উলিওৱা হয়। কেনেবাকৈ যদি ছাৰে গম পায়। দুপৰীয়া মনে মনে অম্বৰীশৰ লগত বহি পেপাৰখন উলিয়ালো। প্ৰশ্নকাকতখনৰ কেৱল এটা পৃষ্ঠাহে ছপা হৈছিল য'ত ৬৩ নম্বৰৰ প্ৰশ্ন আছিল। তেনেতে Duty group ৰ কোনোবা এটাই দেখা পাই ওচৰলৈ আহিল। উপায় নাপাই তাক দেখুৱাবলগা হ'ল। চুক্তি হ'ল ছাৰক বা আন কাকোৱেই ক'ব নালাগিব আৰু এপেকেট গ্লুক'গ'ল্ড বিস্কুট খুৱাব লাগিব। সেই সময়ত দুবিধ বিস্কুট খুউব বিখ্যাত আছিল। পাঁচ টকাৰ গ্লুক'গ'ল্ড আৰু তিনিটকীয়া টাইগাৰ বিস্কুট। আৰু আমাৰ সকলো বিনিময় এই দুবিধ বিস্কুটৰ লগতেই হৈছিল। যিয়েই হওক, দুদিনমানৰ ভিতৰত হোষ্টেলৰ প্ৰায় সকলোৱে পেপাৰ পাই গ'ল। কিছুমানে এৰাব নোৱাৰা বন্ধুত্বৰ বিনিময়ত আৰু কিছুমানে বিস্কুটৰ বিনিময়ত। পৰীক্ষাৰ এসপ্তাহৰ আগলৈকে সকলোৱে প্ৰশ্নকাকত পালে আৰু এই কথাটো হোষ্টেলৰ বাহিৰৰ কোনেও গম নাপালে। যথা সময়ত পৰীক্ষা দিলো। পূজা বন্ধৰ পাছত মোক থবলৈ আহোতে দেউতাক চতুৰ্বেদী ছাৰে মাতিলে। আগে পিছে তেনেকৈ Guardian ৰ লগত কথা নপতা ছাৰে যেতিয়া দেউতাক মাতিলে, পুনৰ এবাৰ ভয় লাগিল কেনেবাকৈ ছাৰে গম পালে বুলি। কিন্তু ছাৰে দেউতাক মাতি যেতিয়া ক'লে যে মোৰ পৰীক্ষা এইবাৰ আগতকৈ ভাল হৈছে বুলি মোৰ চকুপানী ওলাই আহিল। অনুশোচনাত নে সুখত আজিও বুজি নাপালো। সেইবাৰ মই ৫৯ নম্বৰ পাইছিলো। চাৰি নম্বৰৰ প্ৰশ্ন এটা চাৰে সলাই দিয়াত সেইটো ভুল হৈছিল। যিমানদুৰ মনত আছে class VI ৰ পাছত মেট্ৰিকলৈকে সেইবাৰেই অংকত highest mark পাইছিলো।

উপসংহাৰ ঃ

আজি ময়ো শিক্ষকতা কৰো। এতিয়া মই অনুভৱ কৰিছো যে আমি ধেমালি ধেমালিতেই কিমান এটা ডাঙৰ অপৰাধ কৰি পেলাইছিলো। গণিতক ভয় নকৰি যদি পঢ়িলোহেঁতেন, আজি চাগৈ মোৰ জীৱন বেলেগ হ'লহেতেন। সেই সময়ত কেৱল এজন ল'ৰাই প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰশ্নকাকতখন চোৱা নাছিল (অৱশ্যে মই সকলো প্ৰশ্ন তাৰ পৰাই সমাধান কৰাই লৈছিলো। সেয়ে মই একেবাৰে নাইচোৱা বুলি নকও)। প্ৰাঞ্জল প্ৰতীম কোঁৱৰ। সি আজি অসম চৰকাৰৰ এক দায়িত্বশীল পদবীত অধিষ্ঠিত হৈ আছে। দেউতাক ছাৰে মাতি নি যেতিয়া কৈছিল যে আপোনাৰ ল'ৰাই ভাল মাৰ্কছ পাইছে, দেউতাই মনত হয়তো বুজাব নোৱাৰা সুখ পাইছিল। কিন্তু মই জানিছিলো যে সেই সুখ মিছা আছিল। সেইদিনা মোৰ এইবাবেই চাগৈ চকুপানী ওলাইছিল কাৰণ মই জানিছিলো যে দেউতাক মই সেই সঁচা সুখ দিয়াত ব্যৰ্থ হৈছিলো। সেইদিনাই মই পণ লৈছিলো যে যিকোনো পৰিস্থিতিতেই কেতিয়াও নকল নকৰোঁ আৰু মিছা কথা নকওঁ। আৰু সেই পথতেই আজিও চলি আছো। সেই ঘটনাই মোক আৰু এটা কথা উপলব্ধি কৰালে। হোষ্টেলৰ বন্ধুত্বৰ একতা। সঁচায়ে আমি তিনিটা ইডিয়টছেই আছিলো এইবোৰ কাম কৰিবলৈ। সেই ঘটনাৰ কথা ছাৰক কোনোবাই লগাই দিয়া হ'লে মোৰ জীৱন কি হ'লহেঁতেন একমাত্ৰ ভগৱানে হে জানে। কিন্তু আজিলৈকে ঘুণাক্ষৰেও এই ঘটনাৰ কথা কোনেও গম নাপালে। হোষ্টেলৰ জীৱন সঁচাকৈয়ে অতুলনীয়, অবিস্মৰণীয়। ●

নৱোদয়ৰ যাত্ৰা ঃ সোঁৱৰণী

সন্ধ্যাৰাণী গগৈ
দ্বিতীয় বেট্চ

নৱোদয়ৰ যাত্ৰা মোৰ আৰম্ভণি হয় যেতিয়া মই পঞ্চম শ্ৰেণীত আছিলো। মোৰ দেউতা শিক্ষক, সেইকাৰণে হয়তো নতুনকৈ আৰম্ভ হোৱা কেন্দ্ৰীয় বিদ্যালয়, জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়লৈ কিদৰে নামভৰ্তি কৰিব পাৰি জানিছিল তেখেতে। মই আৰু মোৰ সখী একেলগে দেউতাৰ সহায় লৈছিলো নৱোদয়ৰ বাছনি পৰীক্ষাৰ বাবে। ভাল লাগিছিল যে দুয়ো একেলগে সুবিধা পালো। তাৰ পিচত যেন সকলো সলনি, এক নতুন পৃথিৱী।

মই মোৰ স্কুলীয়া জীৱন আৰম্ভ কৰিছিলো মোৰ গাঁৱৰে সন্তপুৰ চিচাপথাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত। প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা চতুৰ্থ শ্ৰেণীলৈকে প্ৰথম আহিছিলো। তাৰ পিচত আহিলো লোহিত ডিক্ৰুং উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়লৈ। সেই স্কুলত প্ৰতিযোগিতা বহুত বেছি। মই মোৰ নিজৰ স্থান এক চিনাকি পৰ্যায়লৈ নিবৰ বাবে বহুত চেষ্টা কৰিছিলো। কিন্তু সফল হ'ব পৰা নাছিলো। সেয়া মোৰ আৰম্ভণী - হীনমন্যতাত ভোগাৰ। ভাগ্যক্ৰমে মই নৱোদয়লৈ যাবলৈ সুবিধা পালো বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ। তাৰ পিচত এক পাৰ নোপোৱা যুদ্ধ আৰম্ভ, অসমীয়া মাধ্যমৰ পৰা ইংৰাজী মাধ্যমত সকলো পাঠদান।

হ'লেও এই নতুন পৃথিৱীখন প্ৰথমতে এক Adventure Journey হিচাপে ফূৰ্তি কৰিছিলো। মা-দেউতা, ভাইটি-ভণ্টিৰ পৰা দূৰত যদিও বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগত থাকি একেলগে ডাঙৰ হোৱা, প্ৰত্যেক খোজ নিজে বুজি দিয়া, এক নতুন অধ্যায় শিকিছিলো। এইখিনিতে কওঁ 'তাৰে জমিন পৰ' চাই মোৰ এতিয়াও চকুপানী ওলায়, বুজাব নোৱাৰা এক গধুৰ ভাৰ হয়।

জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ প্ৰথম গোট পৰীক্ষা আজিও মনত আছে সমাজ অধ্যয়ন আৰু অংক বিষয়ৰ নম্বৰ। আমাৰ দিনত পঞ্চম শ্ৰেণীত A, B, C, D....a, b, c, d আৰু দুই এটা বাক্য, He is a boy, She is a girl শিকিছিলো ইংৰাজী বিষয়ত। বাকীবোৰ সকলো বিষয় অসমীয়াত শিকিছিলো। ষষ্ঠ শ্ৰেণীত বেছিদিন নাপালোৱেই তেনেতে নৱোদয়ত গ'লো। বুজিব পাৰে সমাজ অধ্যয়নত ইংৰাজী মাধ্যমত কিমানখিনি আয়ত্ব কৰিব পাৰিছিলো। অসমীয়া মাধ্যমৰ লগৰ সকলো ছোৱালীয়ে শূন্য পাইছিল। এগৰাকীয়ে 1/2, 25 ৰ ভিতৰত মোৰ মনত থকাত। মানে ময়ো শূন্য পাইছিলো। সকলোৱে হোষ্টেলত কান্দিছিলো, কি হ'ব। অংক বিষয়ত কিন্তু প্ৰায়ে ২৫ পাইছিল। মই 23 পোৱা মনত পৰে। কেনেকুৱা যে হৈছিল মোৰ অৱস্থা, মা-দেউতাক ক'ব নোৱাৰিছিলো যে মই চাগে নোৱাৰিম বুলি। নিজেই নিজকে বুজাইছিলো। অৱশ্যে অধ্যক্ষ মহোদয়ে Assembly ত দুটা বাক্য প্ৰায়েই কৈছিল, You are the cream of your district আৰু Impossible says I m possible। সাহস পাইছিলো, উৎসাহিত হৈছিলো। হ'লেও যেন কোনোবাখিনিত পিছ পৰি ৰৈছিলো। বাইদেউ-ছাৰসকলৰ লগত ভালদৰে কথা পাতিব নাজানিছিলো, ইংৰাজীত কোৱা লগৰ সমনীয়াক চাই আৰু বেছি হীনমন্যতাত ভুগিছিলো।

দিন বাগৰিল। বহুখিনি কষ্ট কৰি 'B' Grade পাইছিলো। মনৰ কোনোবাখিনিত দৃঢ় বিশ্বাস আছিল যে এদিন মই পাৰিম। মা-দেউতাৰ চকুত মই তেতিয়াও আগৰ চোকা ছোৱালীজনীয়েই। মা-দেউতাই লগ কৰিব আহে Guardian Meet ত। বেলেগ দিনত আহিলে লগ কৰিব নিদিয়ে। মা-দেউতা আহিলে ঘৰৰ পৰা ভাত-মাছ-মাংস আনেই, লগত বুট-বাদাম-হৰলিক্স। অষ্টম শ্ৰেণীলৈকে মোৰ আত্মবিশ্বাস আনিব পৰা হোৱা নাছিলো। এটায়ে ভাল লগা মুহূৰ্ত আছিল। মই কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লৈছিলো, কবিতাৰ শিৰোনাম আছিল 'কাঞ্চনজংঘাৰ বুৰঞ্জী'। বিচাৰক তিনিজনৰ মোৰ দেউতাও এজন। তেখেত আহিব বুলি জনা নাছিলো, একেবাৰে ফোন যোগাযোগ নথকা দিনৰ কথা। প্ৰতিযোগিতাত মই তৃতীয় হৈছিলো। মোৰ দেউতাই বেলেগ বিচাৰকৰ ওপৰতেই এৰিছিলো মোৰ ৰিজাল্ট। তেখেতৰ লগত সেইদিনা ঘৰলৈ বুলি আহিছিলো। তেখেতে খুবেই ভাল হৈছে বুলিয়ে কৈছিলে বাৰু। এয়া যেন আৰম্ভণি মই পাৰিম আগুৱাবলে। অলপ অলপকৈ শিকিছো পঢ়া-শুনাৰ মাজে মাজে বেলেগবোৰো। এবাৰ কিহৰ Celebration আছিল পাহৰিছো। আমি কেইজনীমান ছোৱালীয়ে Group Dance শিকি আছো। Harpreet Baa ৰ পৰা। শিকাই হোৱাৰ পিচত Selection কৰোতে মোৰ আৰু এজনী লগৰ নাম কৈছে, মই ভাবিছো কিহৰ বাবে। মোৰ চাগে বেয়া হৈছে। পিচত গম পালো We

are selected। সেইবোৰ সৰু সৰু আনন্দ।

Summer Vacation ত ঘৰৰ পৰা আহিব দিনাৰ আগৰাতি ঘৰত কোনেও গম নোপোৱাকে ভিতৰি কান্দো। ভাবো সময়টো বৈ যোৱা হ'লে। অৱশ্যে বিদ্যালয় পোৱাৰ পিচত Daily Routin ত সোমাই যাওঁ। দুখ কৰিব সময়েই নাই। এক মেচিনৰ দৰে যাত্ৰা। বেল পৰিব আৰু আমিবোৰ সেইমতেই খোজ দিম, আগবাঢ়িম। শুই উঠিম, ব্ৰাছ কৰিম, PET, চাহ, গা-ধোৱা, Assembly, শ্ৰেণী কোঠা, Breakfast, শ্ৰেণীকোঠা, Lunch, Rest, শ্ৰেণী কোঠাত Self Study, খেল Assembly, চাহ, Self Study শ্ৰেণী কোঠাত, Dinner, হোষ্টেলত পঢ়া, and 'Go to Sleep' এইখনেই Routine, বন্ধৰ দিনত পিচে চফা কৰা, পুৰি বনোৱা ইত্যাদি থাকে।

হোষ্টেলত ৰাতি পঢ়া সময়লৈ মনত পৰিলে, Punishment 'Stand on one leg & hands up' লৈ মনত পৰে। মোৰ মায়ে কয় টোপনিয়ে শেষ কৰিছে পঢ়াটো। হোষ্টেলত বাইদেউৰে চাব আহে আৰু মোক শুই থকাতে পায় প্ৰায়েই, Punishment দিয়ে। Temporary Site ত থাকোতে এদিনৰ কথা এতিয়াও মনত আছে। বাইদেউ আহিছিল, হোষ্টেল Meeitng আছিল। আহিয়েই মোক শুই থকাত পালে। দুখলপীয়া বিচনাৰ মই ওপৰত আছিলো। বাইদেউৰে এক থাপৰ দিয়ে, সপোন যেন লাগিছিল প্ৰথমে। কাৰণ সেইগৰাকী বাইদেউক বহুত ভয় কৰিছিলো। সপোনতো তেনেকৈয়েই দেখা পাম চাগে। তাৰ পিচত Punishment 'Stand on one leg & hands up' গোটেই Meeting খনত। Parmanent Site ত Hostel ৰ মাজৰ জেগাত উলিয়াই দিয়ে Punishment হিচাপে। ভাবিলে আচৰিত লাগে। ইমান যে Strict আছিল। কিন্তু এটা কথা ঠিক, Disciplined হ'ব শিকালে। Rules are rules বুলি চিন্তাধাৰা আনিলে। যিমানখিনি আজি পাইছো, যি আজি হৈছো, বহুখিনি নৱোদয়ে শিকালে। Class VI ৰ পৰা Class XII লৈকে সকলোখিনি ছাৰ-বাইদেউৰে শিকালে। বন্ধত ঘৰত আহোঁ, সেয়া যেন অকল এটা Break from routine হে হয়।

অষ্টম শ্ৰেণীলৈকে মই পঢ়িছো বা যি কৰিছো, কিবা যেন ছাৰ-বাইদেউসকলে গুৰুত্ব নাই দিয়া, ভাৱতো আছিল। দুখ লাগিছিলে সেই সময়ত। সেইদিনতে এটা দিন আহিল যিয়ে সকলো সলনি কৰিলে মোৰ জীৱনত। আমাৰ নৱোদয়ৰ পৰা বিহাৰ Araria নৱোদয়লৈ Migration হয়। Student ৰ List ওলাল, 15 জনৰ। তাত আছিল Gitamoni Hazarika (Lathi) ৰ নাম। তাই আলসুৱা ধৰণৰ। বহুত কান্দিছিল হোষ্টেলত। মোৰ দেখি দুখ লাগিছিল। কিয় আজিও বুজি নাপাও। কি ভাবি তাইক মই ক'লো মোৰ নাম অধ্যক্ষ মহোদয়ক ক'বলৈ। ইফালে মা-দেউতাক জনোৱা নাই। সেইমতেই তাইৰ নাম আঁতৰাই মোৰ নাম দিয়ে। পিচত মা-দেউতাই গম পাই বহুত দুখ পাইছিল। আমি যাব লাগিছিল Class VIII & IX ৰ মাজৰ Summer Vacation ৰ Last Days ত। Vacation তে মোৰ বহুত Jaundice হৈছিল। দেউতাই অধ্যক্ষ মহোদয়ক Request কৰিছিলে মোৰ অসুখৰ অজুহাত দেখাই। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়ে ক'লে সকলো Official Formalities হৈ গ'ল। এতিয়া আৰু নহ'ব। তাৰ পিচত এক নতুন অধ্যায়।

প্ৰথমবাৰৰ বাবে গুৱাহাটী আৰু তাৰ পিচত বিহাৰ। আমি 15 জনৰ ভিতৰত ছোৱালী ছগৰাকী আৰু ল'ৰা নজন। আৰাৰিয়া নৱোদয়ত সকলো ছাৰ-বেইদেউৰে মৰম-গুৰুত্ব দিছিল। আত্মবিশ্বাস আহিছিল। প্ৰথম Volleyball শিকিলো। খেলি মোৰ ভাল লগা হৈছিল। Atheletics প্ৰতিযোগিতাত যোগদান কৰিছিলো। Cluster ত 100 m, High Jump, Long Jump ত যোগদান কৰিছিলো। (Maximum 3 events were allowed) Regional ৰ কাৰণে Select হ'লো। মই 100 m select কৰিছিলো। Respected ঘতক ছাৰ আৰু Srivastav ছাৰে মোক Practice কৰাইছিলে। Respected Principal Sir এ ঘৰত জনাবই কৈছিল Puja Vacation ত ছাগে ঘৰ যাব নাপাম National select হ'ব পাৰো বুলি। কিন্তু On your mark, get set.....go বুলি কোৱা আগতেই মই ওলালো। Foul Declare কৰিলে। সকলো যেন শেষ হৈ গ'ল আকৌ। নাই নাই, নিজকে বুজালো। মা-দেউতাৰো চিঠি পাওঁ। Post card ৰ দিনৰ কথা। দেউতাই ছাগলীজনীৰ কথালৈকে উল্লেখ কৰে। সেইবোৰেই সাহস দিয়ে। আৰু ভাল লগা কথা আছিল যে মোৰ ভণ্টী, লক্ষহীৰা গগৈয়ে সুবিধা পালে নৱোদয়ত পঢ়িবলে। মই বিহাৰত থাকোতেই তাই বিদ্যালয়লৈ আহিছিলে। তাই মোৰ একেই House, Shivalik House আছিল। তাই মোৰ সাহস হৈছিলে নৱোদয়ত। মোৰ কেতিয়াবা ৰাতি ভয় লাগিলে, তাইৰ লগতে শুও। তাই মোৰ পঢ়া ঠাই, বিচনা, সকলো চিজিল কৰি দিছিলে। মই আগুৱাই যোৱাত তাই বহুত সহায় কৰিছিল।

Class X পাওতে Permanent Site ত আহিলো, বৰ্তমানৰ নৱোদয়। বিহাৰৰ পৰা লৈ অহা আত্মবিশ্বাসে Class X দিলো, Science পঢ়িম বুলি দৃঢ় হ'লো। আকৌ এই নৱোদয়লৈ ঘূৰি আহিলো। Class XI ত Physics ৰ ছাৰ, Respected R. K. Prasad Sir, Chemistry ৰ ছাৰ,

Respected K. K. Viswakarma ছাৰ, Biology ৰ ছাৰ, Respected B. K. Prasad Sir আৰু Sports ৰ ছাৰ, Respected R. K. Rai Sir ক লগ পাই ছিলো। তেখেতলোকে মোক বহুত সহায় কৰিলে আগুৱাই যোৱাত। পঢ়াৰ লগে লগে খেলিবলৈ উৎসাহ দিছিলে Respected Rai ছাৰে। তেখেতে কৈছিলে Sports এ Concentration বঢ়াই পঢ়া-শুনাত। Volleyball ত National গ'লো Class XI ত, প্ৰথম ছোৱালী Games ত আমাৰ নৰোদয়ৰ পৰা। Atheletics ত মোৰ ভাল বান্ধৱী, পৰিস্মিতা (Pepsi) গৈছিল। তাৰ পিচত Class XII পঢ়াত বহুত সহায় কৰিছিলে Respected R. K. Prasad Sir এ। তেখেতে Physics Laboratory ৰ ছাবি দিছিলে পঢ়িব কাৰণে। মই আৰু মোৰ ভাল বান্ধৱী নয়না (মেঁকুৰী)ৰ লগত পঢ়িছিলো। অৱশ্যে Pre-Board ৰ নিচিনাকে ভাল ৰিজাল্ট নাপালো Final Board ত। কিন্তু পঢ়াৰ দিশত যে আগবাঢ়িব পাৰিম, সেই বিশ্বাস দিলে। Pre-Board ৰ নম্বৰৰ কথা জানিয়েই মা-দেউতাই বহুতেই আশা কৰিছিলে। ৰিজাল্ট লোৱা দিনা দেউতাৰ চকুপানী দেখিলো প্ৰথমবাৰ, বিচৰামতে নোহোৱাৰ বাবে। কিন্তু মই এক আত্মবিশ্বাসী হৈ নৰোদয়ৰ পৰা ওলালো। House Captain ৰ গধূৰ দায়িত্বও ল'ব পাইছিলো।

তাৰ পিচত কলেজীয়া জীৱন আৰম্ভ কৰিলো। আৰ্য্য বিদ্যাপীঠ মহাবিদ্যালয়ত। বৰ্তমান স্বায়ত্তশাসিত আৰু মোৰ কৰ্মস্থান। মই এতিয়া ৰসায়ন বিভাগত সহকাৰী প্ৰধ্যাপিকা হিচাপে কৰ্মৰত আৰু এই স্থান পোৱাত নৱোদয়ে বহুখিনি দিছে। কলেজীয়া দিনত এবাৰ নৰোদয় যাওঁতে Chemistry ৰ ছাৰে কৈছিলে 'মই জানিছিলোৱেই তুমি Chemistry পঢ়িবা।' অৱশ্যে মোৰ Physics বেছি ভাল লাগিছিলে। দেউতাইহে Chemistry ল'বলৈ উৎসাহ দিছিল।

কলেজীয়া জীৱনৰ পিচত Tezpur University ত M.Sc আৰু Ph. D (Chemistry) কৰিলো। সেই সময়খিনিত নৱোদয়ত শিকা খেলে নতুনকৈ আনন্দ কৰিব শিকালে। প্ৰত্যেক মুহূৰ্ত এক ডাঙৰ নৰোদয় যেন পালো অনুভৱ হয়। M.Sc ত দুবছৰে Best Athelete হ'লো, এবছৰ Best Volleyball player আৰু T & I Best-Post graduate, 2011 (Gold Medalist) হ'লো। Ph.D সময়তো Best Volleyball Player হৈছিলো, Atheletics ত যোগদান কৰা নাছিলো। এইবোৰ মোৰ সৰু সৰু Achievement, মোৰ নৰোদয়ৰ যাত্ৰাত দিয়া এটায়ে উদ্দেশ্য যে সেই হীনমন্যতাত ভোগা ছোৱালীজনী মই, এতিয়াৰ মইজনী হোৱাত নৰোদয়ে শিকালে আৰু বহুতে হয়তো অনুপ্ৰাণিত হ'ব। মোৰ কৰ্ম জীৱন একেবাৰে আৰম্ভণি Stage তে আছে। চেষ্টা কৰিম নৰোদয়ে দিয়া শিক্ষা মনত ৰাখি সৎ সাহসেৰে আগবাঢ়িবলৈ।

সকলোলৈকে অভিনন্দন। মোৰ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু সকললৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা আগবঢ়াইছো, প্ৰণাম। মোৰ সন্মানীয় দাদা-বাইদেউসকললৈ প্ৰণাম, মোৰ লগৰীয়া আৰু অনুজ (Junior) লৈ মৰম যাঁছিলো।●

সোণৰ মুদ্ৰা এটোপালা পাই ব্ৰাহ্মণৰ মন আনন্দত হিয়া নধৰা অৱস্থা হ'ল। আগন্তুক দিনৰ সুখৰ সপোন দেখি সোণৰ মুদ্ৰা টোপোলা লৈ ঘৰলৈ উভতি গৈ থাকোতে এজন গভাইত চোৰে ব্ৰাহ্মণৰ হাতৰ পৰা থাপ মাৰি সোণৰ মুদ্ৰা টোপোলা লৈ উধাও হ'ল।

এবাৰ ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ আৰু তেওঁৰ সখা অৰ্জুন দ্বাৰকা নগৰত ফুৰিবলৈ গ'ল। বাটত এজন ভিক্ষাৰী ব্ৰাহ্মণে ভিক্ষাৰ পাত্ৰ লৈ থিয় হৈ থকা দেখি ভিক্ষাৰীৰ প্ৰতি দয়া উপজিল। অৰ্জুনে শকত এটোপোলা সোণৰ মুদ্ৰা ব্ৰাহ্মণক দান দি সেই দিনাৰ পৰা সুখত খাবলৈ ক'লে। সোণৰ মুদ্ৰাৰ টোপোলাটো পাই ব্ৰাহ্মণৰ আনন্দত হিয়া নধৰা অৱস্থা হ'ল। আগন্তুক দিনৰ সুখৰ সপোন দেখি সোণৰ মুদ্ৰা টোপোলা লৈ ঘৰলৈ উভতি গৈ থাকোতে এজন গভাইত চোৰে ব্ৰাহ্মণৰ হাতৰ পৰা থাপ মাৰি সোণৰ মুদ্ৰা টোপোলা লৈ উধাও হ'ল। হাতত পাই হেৰুৱাই ব্ৰাহ্মণে বহুত দুখ পালে যদিও সেয়া ভাগ্যৰ লিখন আৰু দুঃস্বপ্ন আছিল বুলি ধৰি লৈ দুখ-শোক পাতলাই পিচদিনা পুনৰ একে ঠাইতে ভিক্ষা মাগিবলৈ গ'ল। পিচদিনাও কৃষ্ণ আৰু অৰ্জুনে সেই একেই বাটেদি নগৰ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ আহিল। এটোপালা শকত সোণৰ মুদ্ৰা দান হিচাপে পোৱাৰ পিচতো ব্ৰাহ্মণে পুনৰ ভিক্ষা পাত্ৰ হাতত লৈ বাটৰ কাষত থিয় হৈ থকা দেখি অৰ্জুন আচৰিত হ'ল। তেওঁ ব্ৰাহ্মণক কিয় পুনৰ ভিক্ষা খুজিবলৈ আহিল সেই কথা সুধিলে। ব্ৰাহ্মণে আগদিনাৰ ঘটনাৰ সকলো কথা বিৱৰি কোৱাত অৰ্জুনৰ ব্ৰাহ্মণৰ প্ৰতি পুনৰ দয়া উপজিল। এইবাৰ তেওঁ এটা মহা মূল্যৱান সোণৰ মণি ব্ৰাহ্মণক দান দি সেয়া বিক্ৰী কৰি পোৱা পইচাৰে সপৰিয়ালে সুখত খাই থাকিবলৈ কৈ বিদায় দিলে। আগৰ ঘটনাটোৱে ব্ৰাহ্মণক সাৱধানী কৰি তুলিছিল। সেয়ে এইবাৰ তেওঁ

সৌভাগ্য কেতিয়া উদয় হয়

(মহাভাৰতৰ কথাৰে)

যমুনা বৰুৱা
নৱম বে'চ

সোণৰ মণিৰ কথা কাকো নকৈ এটা পুৰণি কলহৰ ভিতৰত সেয়া ভৰাই ঘৰৰ এচুকত লুকুৱাই থ'লে। সেই দিনা ব্ৰাহ্মণৰ পত্নী নদীৰ পৰা পানী আনিবলৈ গ'ল যদিও কলহত পানী ভৰাই ঘৰলৈ উভতি আহি থাকোতে দুৰ্ভাগ্য বশতঃ কলহটো হাতৰ পৰা পৰি ভাঙি থাকিল। পুনৰ নদীৰ পৰা পানী আনিবলৈ আন পাত্ৰ বিচাৰি বিচাৰি ঘৰৰ চুকত থকা পুৰণি কলহটো পাই সেইটোৰেই নদীৰ পৰা পুনৰ পানী আনিবলৈ গ'ল। ব্ৰাহ্মণ পত্নীয়ে ব্ৰাহ্মণে মণি লুকুৱাই থোৱা কলহটো পানী ভৰাবলৈ নদীৰ পানীত জুবুৰিয়াই দিয়াত সোণৰ মণি নদীৰ পানীত পৰিল আৰু সেইটো এটা মাছে খোৱা বস্তু বুলি ভাবি লগে লগে গিলি থলে। কথাটো গম পাই ব্ৰাহ্মণৰ মূৰত সৰগ ভাগি পৰিল যদিও সেয়াও তেওঁ ভাগ্যৰ লিখন বুলি মানি লৈ পিচদিনা পুনৰ একে ঠাইলৈ ভিক্ষা খুজিবলৈ গ'ল। তৃতীয় দিনাও কৃষ্ণ আৰু অৰ্জুন সেই বাটেদি নগৰ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ আহিল। এইবাৰ অৰ্জুন ভালকৈয়ে আচৰিত হ'ল। অৰ্জুনে ব্ৰাহ্মণক সোধাত ব্ৰাহ্মণে সকলো কথা বিৱৰি ক'লে। ব্ৰাহ্মণৰ দুখত অৰ্জুন বহুত দুখী হ'ল। তেওঁ পুনৰ ব্ৰাহ্মণক দান দিব বিচাৰিলে। কাষত থিয় হৈ থকা শ্ৰীকৃষ্ণই ক'লে ব্ৰাহ্মণৰ ভাগ্য সুপ্ৰসন্ন হোৱা নাই। গতিকে কোনোবাই যিমান দান দিলেও বা ব্ৰাহ্মণে যিমান যি পালেও সেয়া কেতিয়াও ব্ৰাহ্মণৰ হাতত নাথাকে। ভাগ্যই যেতিয়ালৈ লগ নিদিয়ে তেতিয়ালৈ যিমান চেষ্টা কৰিলেও কাৰো একো নহয়। যাৰ যি ভাগ্য থাকে পৰাভূত কৰা অসম্ভৱ। গতিকে অৰ্জুনে পুনৰ ব্ৰাহ্মণক আৰু দান নিদিয়াই ভাল বুলি ক'লে। এইবাৰ ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণই নিজেই ব্ৰাহ্মণক দান দিলে। দান হিচাপে কৃষ্ণই ব্ৰাহ্মণক মাত্ৰ দুটা ৰূপৰ মুদ্ৰা দি বিদায় দিলে। ৰূপৰ মুদ্ৰা দুটা লৈ ব্ৰাহ্মণ সেই দিনা ঘৰমুৱা হ'ল। বাটত ভাবি ভাবি গ'ল সকলো ঐশ্বৰ্যৰ গৰাকী হোৱাৰ পিচতো প্ৰভুৱে ইমান সামান্য দান তেওঁক কিয় দিলে? কথাটো ভাবি ভাবি তেওঁ একো পাৰ নাপালে। তাকো ভাগ্যৰেই লিখন বুলি ভাবি ব্ৰাহ্মণে দুখ কৰিবলৈ এৰিলে। তেনেদৰে ঘৰলৈ আহি থাকোতে তেওঁ গাঁৱৰ ওচৰৰ নদীত কেইজনমান মাছমৰীয়াই মাছ ধৰি থকা দেখি সেই ফালে গ'ল। তালৈ গৈ তেওঁ দেখিলে যে এটা সৰু অথচ সুন্দৰ মাছে মাছমৰীয়াৰ জালৰ পৰা এৰা খাবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰি আছে। মাছটোৰ প্ৰতি ব্ৰাহ্মণৰ বহুত দয়া উপজিল। তেওঁ মাছমৰীয়াক সেই সৰু অথচ সুন্দৰ মাছটোৰ দাম সুধিলে। মাছমৰীয়াই দুটা ৰূপৰ মুদ্ৰা পালে মাছটো ব্ৰাহ্মণক দিব পাৰিব বুলি ক'লে। ব্ৰাহ্মণে ভাবিলে ৰূপৰ দুটা মুদ্ৰাৰেনো তেওঁ কি কৰিব? সেইটোৰে না তেওঁৰ পৰিয়ালটোৰ ভোক গুচিব না তেওঁ ধনী হ'ব পাৰিব। সেইকাৰণে মাছটোকে কিনি নদীত এৰি দিব বুলি ভাবিলে। ৰূপৰ মুদ্ৰা দুটা একো কামত নাহিলেও সামান্য পূণ্য এটাতো হ'ব। ভবা মতেই কাম। তেওঁ ৰূপৰ মুদ্ৰা দুটাৰে সৰু মাছটো কিনি সেইটো ভিক্ষা পাত্ৰটোৰে আলফুলে নি নদীৰ পানীত এৰি দিলে। মাছটো নদীৰ পানীত পৰা সময়তে তাৰ মুখৰ পৰা কিবা এটা বস্তু সৰি পৰা দেখি তেওঁ সেয়া বুটলি ল'লে আৰু দেখিলে যে সেয়া অৰ্জুনে আগদিনা দিয়া সোণৰ মণিটো হয়। হেৰাই যোৱা সোণৰ মণি পুনৰ ঘূৰাই পাই ব্ৰাহ্মণে আনন্দতে 'পালোঁ পালোঁ' বুলি চিঞৰি চিঞৰি ঘৰলৈ গৈ থাকিল। সেই সময়তে ব্ৰাহ্মণৰ সোণৰ মুদ্ৰা থাপ মাৰি নিয়া চোৰটোৱে মুদ্ৰা টোপোলা লৈ সেই বাটেদি পাৰ হ'ব বিচাৰিছিল। ব্ৰাহ্মণে পালোঁ পালোঁ বুলি চিঞৰি আহি থকা দেখি তেওঁ বৰ ভয় খালে। তেওঁ ভাবিলে যে ব্ৰাহ্মণে তেওঁক ভালকৈ চিনি পালে। এতিয়া তেওঁৰ বিৰুদ্ধে ৰজাক লগাব। সেয়ে তেওঁ ভয়ত কঁপি কঁপি ব্ৰাহ্মণৰ ওচৰলৈ আহি সোণৰ মুদ্ৰা টোপোলা ব্ৰাহ্মণৰ হাতত দি তেওঁক ক্ষমা কৰি দিবলৈ ভৰিত ধৰিলে। এনেদৰে হেৰুওৱা সকলো বস্তু উভতাই পাই ব্ৰাহ্মণ বহুত সুখী হ'ল আৰু সেই দিনাৰ পৰাই তেওঁৰ সকলো দুখ গুচিল। ঘটনাৰ সকলো কথা গম পাই অৰ্জুন আচৰিত হ'ল। তেওঁ শ্ৰীকৃষ্ণক ব্ৰাহ্মণৰ ঘটনাৰ ৰহস্য সুধিলে। শ্ৰীকৃষ্ণই মিচিকীয়া হাঁহিৰে ক'লে- সখা ব্ৰাহ্মণে যেতিয়া তোমাৰ পৰা মূল্যৱান দান পাইছিল তেতিয়া তেওঁ অকল নিজৰ সুখৰ কথা চিন্তা কৰিছিল। সেই সময়ত তেওঁ নিজৰ সুখৰ বাহিৰে আনৰ সুখৰ কথা ভাবিবলৈ অলপো সময় পোৱা নাছিল। স্বাৰ্থপৰ ভাৱ আৰু চিন্তাই তেওঁৰ মন আৰু আত্মা কলুষিত কৰিছিল সেইকাৰণে তেওঁ বহুত পালেও ভাগ্য তেওঁৰ লগত নাছিল। সেই কাৰণে বাৰে বাৰে বহুত পাইও সেইবোৰ নিমিষতে নোহোৱা হৈ গৈছিল। যাৰ অন্তৰত আনৰ সুখ সুবিধাৰ কথাই ঠাই নাপায় তেনে মানুহক ভাগ্যই কেতিয়াও সহায় নকৰে। কিন্তু মই যেতিয়া ব্ৰাহ্মণক সামান্য দান দিছিলো তেতিয়া কিন্তু তেওঁ নিজৰ সুখৰ কথা চিন্তা কৰা নাছিল। চিন্তা কৰিছিল সামান্য প্ৰাণী এটাৰ সুখ। সেই সামান্য প্ৰাণীটোৰ সুখৰ বাবে তেওঁ কৰিব পৰা আৰু কৰিবলগীয়া সকলোখিনি কৰিছিল। সেইকাৰণে লগে লগে ভাগ্য তেওঁৰ ফাললৈ আহিল। ভাগ্য সদয় হোৱা কাৰণেই তেওঁ হেৰুওৱা সকলো মূল্যৱান বস্তু ঘূৰাই পালে। গতিকে মানুহে নিজৰ ভাগ্য সলনি কৰিবলৈ হ'লে স্বাৰ্থপৰ হৈ অকল নিজৰ সুখৰ কথা চিন্তা কৰিলে নহ'ব। ঈশ্বৰৰ সৃষ্টি সকলো জীৱৰ সুখৰ প্ৰতি চিন্তা কৰিলেহে ভাগ্য সদয় হৈ তেওঁৰ ভাগ্যৰ পৰিৱৰ্তন হ'ব। ●

স্মৃতিৰ আঁজোৰ

নিতুল ৰয়
পঞ্চদশ বেট্চ

তেতিয়ালৈকে আমি প্ৰেম, ভালপোৱা শব্দটোৰ অৰ্থ বা মূল্য ভালদৰে জনাই নাছিলো যদিও আমাৰ লগৰ ভালেমান ল'ৰা-ছোৱালীৰ প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা আছিল। মই আৰু মোৰ দৰে অকল দুজনমান লগৰ ল'ৰাৰ প্ৰেমিকা নাছিল। নাছিল মানে এয়া নহয় যে আমিবোৰ ভদ্ৰ আছিলো। নাছিল কাৰণ আমি ভালপোৱা ছোৱালীবোৰে আমাক সঁহাৰি দিয়া নাছিল।

"ঐ, ওলাই যোৱাৰ পিছত আমাক পাহৰি নাযাবি।"

কথাবোৰ আজিও মনত পৰে। মোৰ নামটো নকওঁ দিয়ক। নহ'লে পাঠক বন্ধুসকলৰ মন সেমেকা হৈ পৰিব। তাতকৈ মোৰ বন্ধুবৰ্গই দিয়া নামটো কওঁ 'কোফা'। তাৰ অৰ্থ পপিয়া। মোৰ এই নামটো ক'লেই সকলোৱে চিনি পাইছিল। আমি ২০১৮ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।

মানুহ কয়, স্বৰ্গ বোলে মৰাৰ পাছত পোৱা যায়। মই অমান্য কৰা নাই, কিন্তু আজিও এখন ঠাইৰ কথা মনত পৰিলে স্বৰ্গতত্ত্ব অনুভৱ হয়। নাম 'নৱোদয়'। স্বৰ্গীয় ৰাজীৱ গান্ধী ডাঙৰীয়াই পৰিকল্পনা কৰা ভাৰতবৰ্ষৰ এক উন্নতম শিক্ষা পদ্ধতি জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়। বহুত ৰোমাঞ্চকৰ আৰু নষ্টালজিক কাহিনী জড়িত হৈ আছে মোৰ এই নামটোৰ সৈতে। তাৰে এটা ঘটনাই মোক বাৰে বাৰে অতীতলৈ টানি লৈ যায়।

তেতিয়া আমি দশম শ্ৰেণীত আছিলো। আজি মই যিখন ঠাইক স্বৰ্গতুল্য কৰিছো তেতিয়া আমি তাক জে'ল বুলি ভাবিছিলো। কাৰণটো একেবাৰে সাধাৰণ। নৱোদয় বিদ্যালয় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধীনত চলে আৰু নিয়ম অনুযায়ী নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ কোনো বিদ্যাৰ্থী স্কুলৰ চৌহদৰ বাহিৰত যাব নোৱাৰে। আমাৰ বাবে এই নিয়মটো অনেক কঠিন আছিল। তাৰ বাবে যেতিয়াই সুবিধা পাইছিলো আমি স্কুলৰ পৰা ওলাইছিলো। তেতিয়ালৈকে আমি প্ৰেম, ভালপোৱা শব্দটোৰ অৰ্থ বা মূল্য ভালদৰে জনাই নাছিলো যদিও আমাৰ লগৰ ভালেমান ল'ৰা-ছোৱালীৰ প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা আছিল। মই আৰু মোৰ দৰে অকল দুজনমান লগৰ ল'ৰাৰ প্ৰেমিকা নাছিল। নাছিল মানে এয়া নহয় যে আমিবোৰ ভদ্ৰ আছিলো। নাছিল কাৰণ আমি ভালপোৱা ছোৱালীবোৰে আমাক সঁহাৰি দিয়া নাছিল।

মোৰ আজিও ভালকৈ মনত আছে সেই দিনবোৰৰ কথা। ২০১৬ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহ। দিন আছিল সৰস্বতী পূজা। নৰোদয়ত আমি সৰস্বতী পূজা বহুত ভাল পাইছিলো। তাৰ কাৰণ আছিল সৰস্বতী পূজাত আমি মনে বিচৰা কাপোৰ পিন্ধি প্ৰিয় মানুহজনৰ ওচৰত যাব পাৰো আৰু এটা হৈছে সেইদিনা আমি স্কুলৰ চৌহদৰ পৰা ওলাই যাবলৈ অনুমতি পাইছিলো।

সেইদিনা ৰাতিপুৱা সোনকালে বিচনা এৰিছিলো। গা ধুই সেইদিনা আন দিনতকৈ অলপ ভালকৈ সাজো হ'লো। তাৰ পিছত লগৰকেইটাৰ গত পূজাস্থলী পালোগৈ। পূজা গাৰ্লছ প্লে গ্ৰাউণ্ডত পালন কৰা হয়। কিন্তু আমি চিধাই ক্লাছৰূমত গ'লো, কাৰণ আমি মূৰ্তিৰ পূজা কৰাৰ আগতে ক্লাছত থকা মা সৰস্বতীৰ ফটোখনৰ আগত ধূপ লগাব আছিল। ক্লাছত ধূপ লগোৱাৰ পিছত আমি পূজাস্থলী পালোগৈ। সৰস্বতী বন্দনা গোৱাৰ পিছত পূজাৰ প্ৰসাদ খাই থাকোতে লগৰ কোনোবা এটাই আহি খবৰ দিলে যে আধা ঘণ্টাৰ কাৰণে বাহিৰলৈ যাবলৈ অনুমতি দিছে। আমাৰ ক্লাছৰ এটা বিশেষ গুণ আছিল। আমি আনবোৰতকৈ বেছি একত্ৰিত আছিলো। সেইবাবে সকলোৱে একেলগে ওলাই গ'লো।

স্কুলৰ গেটৰ অলপ আগলৈ গৈ পাণবাৰী গাঁৱলৈ যোৱা ৰাস্তা এটা আছে। আমিবোৰো সেই ৰাস্তাটোত সোমাই দিলো। আমাৰ প্ৰেমিক বন্ধুবোৰে নিজৰ নিজৰ প্ৰেয়সীৰ লগত কথা পাতিবলৈ কাষ চাপি গ'ল। লগৰকেইটা আঁতৰি যোৱাৰ পিছত নিজকে অকলশৰীয়া যেন লাগিল। মই অলপ ৰৈ দিলো আৰু ওলটি যোৱাৰ কথা ভাবিলো। ঘূৰি যাওঁ বুলি পিছলৈ চাওঁতে সন্মুখত পৰিস্মিতা আৰু চনু আহি থকা দেখা পালো। পৰিস্মিতাই মোক ওলটি যাব নিদিলে। আচলতে পৰিস্মিতা আৰু চনু দুয়োজনী বৰ্তমানলৈকে ভঙা শালিকা হৈ আছে। মানে পৰিস্মিতা আৰু চনুৰ কোনো প্ৰেমিক নাছিল। অৱশ্যে সিহঁতক আমাৰ লগৰ ল'ৰা দুটাই বহুবাৰ প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ দিছে যদিও সিহঁতে সঁহাৰি দিয়া নাছিল। তাৰ পিছত সিহঁতৰ লগত আকৌ আগবাঢ়িলো। সেই পাণবাৰীলৈ যোৱা ৰাস্তাটোত গাঁও পোৱাৰ আগতে এখন পথাৰ আছিল। আশে-পাশে জনবসতি তেনেই কম। ৰাস্তাৰ কাষত দুই-এজোপা বালিয়া বগৰীৰ গছ আছিল। ত্ৰিবেণীহঁতে লপালপ গছত বগাই গ'ল আৰু বগৰী পৰিলে। আমিও খালোঁ। খাই খাই বহিবলৈ ঠাই বিচাৰি দেখিলো আমাৰ দুই-এটা যুৰীয়া শালিকা পথাৰৰ মাজত থকা সৰু জোপোহা গছৰ তলত বহিছে। আমিও যাবলৈ ওলালো। আমি তিনিটাই বুঢ়া বয়সত সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ নিচিনাকৈ পথাৰৰ মাজত দৌৰিলো। নাজানো কিয়, কিন্তু ভাল লাগিছিল তেনেকৈ দৌৰি। তেতিয়াই চনুৱে চিঞৰি চিঞৰি কৈছিল — "ঐ ওলাই যোৱাৰ পিছত আমাক পাহৰি নাযাবি। আৰু যদি পাহৰি যাৱ, এবাৰ পথাৰলৈ যাবি আৰু আমাক মনত পেলাবি।" আজিও পথাৰ দেখিলে নৰোদয়ৰ সেই দিনবোৰ মনত পৰে। আমাৰ নৰোদয়ৰ বন্ধুত্ব আজিও আছে। আৰু এনেকুৱা অনেক কাহিনী আমাৰ স্মৃতিত সজীৱ হৈ আছে।●

সোঁৱৰণীৰ পৃষ্ঠাত
ন ৱো দ য় বি দ্যা ল য়

ভাস্কৰজ্যোতি চুতীয়া
চতুৰ্দশ বেট্‌চ

নৱোদয়- যি নামৰ আঁৰত লুকাই আছে প্ৰত্যেকজন ন-পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্মৃতিৰ এখন বিশাল পাহাৰ। য'ত সন্নিবিষ্ট হৈ আছে শৈশৱৰ সুখ, দুখ, হাঁহি, আনন্দ প্ৰাপ্তিৰ এখন জীয়া ছবি। এক সীমাহীন ভালপোৱা আৰু কিছুমান এৰিব নোৱাৰা আৱেগ।

ভাবিলে কথাবোৰ সৌ সিদিনাখনৰ যেন লাগে। অথচ সময়ৰ লেখেৰে আজিৰ প্ৰায় ১৩ টা বছৰৰ আগৰ কথা। সেয়া আছিল ২০১০ চনৰ জুন মাহৰ কোনোবা এটা দিন। লক্ষীমপুৰ টাউনত থকা খুৰীয়ে মোৰ মালৈ ফোন কৰি জনালে যে মই জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ৰ বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছো। সেইদিনা কিমান যে ফূৰ্তি লাগিছিল তাক প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি। পিছৰ দিনা মোৰ ছয়মাহিলি পৰীক্ষা আছিল যদিও পৰীক্ষাত আৰু মন নবহিল। তেনে দৰেই আৰম্ভ হৈছিল নৱোদয়ৰ যাত্ৰা। মনত এটা ভয়, শংকা, দুচকুত অযুত সপোন আৰু এসাগৰ কল্পনা বুকুত লৈ ভৰি দিছিলো নামভৰ্তিৰ বাবে জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়ত। তাৰ ১ সপ্তাহ মানৰ পাছতেই আৰম্ভ হৈছিল আমাৰ পাঠদানসমূহ।

আৰম্ভণিৰ সময়খিনি বৰ অসহনীয় আছিল। আপোন ঘৰখনৰ পৰা আঁতৰি আহি নিজৰ কামবোৰ কৰিবলৈ বৰ কষ্ট পাইছিলো। ৰাতি আঁঠুৱা তৰি শুবলৈ যাওঁতে প্ৰায়ে মালৈ মনত পৰিছিল। ভাবিছিলো কেনেকৈনো নিজৰ ঘৰখন এৰি ইয়াত থাকিম, উভতি যামগৈ, নপঢ়ো ইয়াত। পিছত যেনিবা ছিনিয়ৰ আৰু মা-দেউতাই বুজোৱাত অলপ শান্ত হ'লো। লাহে লাহে বিদ্যালয়ৰ মধুৰ পৰিবেশৰ লগত খাপ খাই পৰিছিলো। নতুন নতুন বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগত চিনাকী হৈ ভাল লগা হ'ল। আৰম্ভণিৰ অচিনাকী মুখবোৰ যেন লাহে লাহে চিনাকী হৈ পৰিল। সপ্তম শ্ৰেণীৰ ক্লাছ বাৰ্থডেৰ

সেই হৰলিক্স-পিঠাগুৰিৰ কেকৰ কথা ভাবিলে মুখলৈ আজিও এটা হাঁহি বিৰিঙি আহে। বিদ্যালয়ত ইণ্টাৰ হাউছ খেলবোৰত নিজৰ হাউছক ছাপৰ্ট কৰি চিঞৰা 'আতালা-পাতালা-ধুম তালা-তালা' আৰু হোষ্টেলৰ বাকীবিলাক আনন্দতে উজান দিয়া 'হু-হা, হু-হা'বোৰে আজিও মনবোৰ ব্যাকুল কৰি তোলে।

দশম শ্ৰেণীত পঢ়ি থকাৰ কথা। পূজাৰ বন্ধ দিবলৈ মাজত দুটা দিন বাকী আছিল। অমৃত আৰু মোৰ ঘৰ ওচৰত হোৱাৰ বাবে মাজে মাজে লগতেই অহা যোৱা কৰিছিলো। দুইটাই কথা পতিলো যে আমি ঘৰলৈ এদিন আগতীয়াকৈ যাম। কিন্তু দৰ্খাস্তত হাউছ মাষ্টাৰ ছাৰৰ চহী লোৱাটোহে ডাঙৰ কাম আছিল। মই বাৰু বালাজী ছাৰৰ পৰা কিবাকে চহীটো ল'লো, অসুবিধাটো হ'ল অমৃতৰ বাবে কাৰণ অভিভাৱক নোহোৱাকৈ ধামায়া ছাৰৰ পৰা চহী লোৱাতো সম্ভৱপৰ নহয়। সেয়েহে তাৰ বাবে অভিভাৱক বিচৰাত লাগি গ'লো। বহু সময় অপেক্ষা কৰাৰ পাছতো সেইদিনা কাকো নাপালো। ভাবিলো আৰু অপেক্ষা কৰি লাভ নহ'ব, শেষত মই নিজেই তাৰ সৰু দাদা হৈ ছাৰৰ ওচৰলৈ ৰাওনা হ'লো। মনত অলপ ভয়, শংকা লৈ হ'লেও গ'লো কাৰণ ঘৰ যোৱাৰ কথা। ধামায়া ছাৰ কমাৰ্চৰ হোৱাৰ বাবে মই যে সেইখন বিদ্যালয়ৰে ছাত্ৰ চিনিব নোৱাৰিলে আৰু শেষত একো অসুবিধা নোহোৱাকৈ ঘৰ পালোহি।

দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ আৰম্ভণিতে ৰসায়ন বিজ্ঞানৰ শিক্ষক পি. কে. বেহেৰা ছাৰে আমাৰ বিদ্যালয়ৰ পৰা ট্ৰান্সফাৰ লৈছিল। ৰসায়ন বিজ্ঞানৰ দৰে এটা বিষয়ৰ শিক্ষক নথকাত আমি প্ৰায়ে অসুবিধাত পৰিছিলো। গোটেই বছৰতো আমি নিজেই পঢ়িবলগা হৈছিল। শেষত প্ৰিন্সিপাল ছাৰে আমাৰ কেইজনমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মাতি নি নিজৰ শ্ৰেণীটোক নিজেই পঢ়াবলৈ দায়িত্ব দিছিল। সেইসময়ত সেয়া এক বেলেগ অনুভৱ আছিল। ৰাতি নিজেই পঢ়ি পিছদিনা শ্ৰেণীটোক পঢ়োৱাৰ সৌভাগ্য লাভ কৰিছিলো।

এই বিদ্যালয়খনে যে কেৱল আমাক পাঠ্যপুথিৰ শিক্ষা দিছিল এনে নহয়। এইখন বিদ্যালয়ৰ পৰাই আমি লাভ কৰিছিলো মানৱীয়তাৰ শিক্ষা, বন্ধুত্ব পালন কৰাৰ শিক্ষা, নিজৰ কাপোৰ নিজ ধোৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জ্যেষ্ঠজনক সন্মান কৰাৰ নৈতিক শিক্ষা, সমাজৰ প্ৰতি থকা আমাৰ দায়বদ্ধতা বোৰ আৰু শেষত নিজক চিনিব পৰাকৈ এটা পৰিচয়।

ক'ৰ পৰানো আৰম্ভ কৰোঁ আৰু ক'ত শেষ কৰোঁ ভাবিবই পৰা নাই। কেইটামান শব্দ বা এখিলা পাতত নৱোদয়ৰ পৰিক্ৰমাবোৰ সন্নিবিষ্ট কৰাটো মুঠেই সম্ভৱপৰ নহয়। শেষত সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী, অগ্ৰজ-অনুজ সকলোলৈ নমস্কাৰ জনালো। ●

সৌৰভ শইকীয়া
(বিশিষ্ট কবি)

এখন নিঃসংগ হাস্পতাল

গছপাতৰ দৰে এখিলা আকাশ...
এখন হাতে টনা ৰিক্সা টোপনি গৈছে
দুপৰীয়াটো মৰিছে পি পি ই কিট পিন্ধি
দুডাল ঢেঁকীয়াৰ স'তে এটা ক'লা পৰুৱা টোপনি গৈছে
এখন হাস্পতালৰ লগত ৰছীৰ এখন বিচনা উটি গৈছে
উঠি গৈছে সপোনত
উঠি গৈছে সমুদ্ৰত
যুদ্ধকালীন এটা প্ৰস্তুতি
এটা বাতৰি
আটাইতকৈ মাৰাত্মক ৰাস্তাটোৰেই দৌৰি যোৱাৰ একমাত্ৰ পথ
আটাইতকৈ মাৰাত্মক পৃথিৱীখনেই
খট্ খট্ খট্
খট্ খট্ খটং
কালি ওৰে নিশা আৰ্তনাদ
কোনোবাই সংক্ৰামক ছটিয়াই দিছিল
কালি ওৰে নিশা ৰক্তপাত
কোনোবাই লকডাউন ঘোষণা কৰিছিল
আৰু মই মৃত্যুৰ গন্ধ পাইছিলোঁ, যেতিয়া
স্তব্ধ কাগজৰ জোনটোক পোনে পোনে
কোৱাৰেণ্টাইন কৰা হৈছিল
ওৰে ৰাতি সেইবিলাক মৃত আখৰৰ বিলাপ
ওৰে ৰাতি আহত-নিহত সেই নক্ষত্ৰমালাৰ মাজে মাজে
উদভ্ৰান্তৰ দৰে মই দৌৰি গৈছিলোঁ
আঃ ! খিৰিকীৰ সিপাৰেই কিৰিলি
খিৰিকীৰ সিপাৰেই শ্মশান
কোনে মাতে?
গধুৰ বতাহজাক গাত লিপিত খাই লাগি ধৰে।
স্বাভিমানী, অহংকাৰী ভাইৰাচ
আৰু কিমান ডেডবডী লাগিব তোমাক
কিমান ডেডবডী লাগিব তোমাক?
যাৰ কাৰণে খৰখেদাকৈ এই হাস্পতাল
এখন হালধীয়া হাস্পতাল...

বিউতী শইকীয়া
(শিক্ষক (অসমীয়া))

স্বাস্থ্যসেৱাৰ মহানুভৱতা

২০২০ চন
কৰুণা মহামাৰীৰ সন্ধিক্ষণ
গাঁৱে ভূঁএঃ নগৰে চহৰে
আতংকৰ মহাক্ষণ
লহৰে লহৰে বিভীষিকা
মৃত্যুৰো তাণ্ডৱলীলা
হায় হায় হুৰা-দুৰা
কি যে জীৱনৰ দশা!

মাস্ক আৰু চেনিটাইজাৰ
জীৱনৰ সুৰক্ষাভাৰ
কাঢ়া আৰু যোগাভ্যাস
সকলোতে মিলিল সাহ

চাৰিওফালে নীৰৱতা
হস্পিতেলত কন্দা-কটা
কাক ধৰো কাক এৰো
আপোনজনৰো দুৰৱস্থা

নাৰ্চ আৰু ডাক্তৰ
সকলোৱেই তৎপৰ
দিনে-ৰাতিয়ে কাম কৰে
দেখা পাওঁ নিঃস্বাৰ্থতা

কৰ্তব্যৰ দিশেৰে মৰণকো নেওচে
দিয়ে যেন সঞ্জীৱনী সুধা
আশাকৰ্মী আৰু পৰিচাৰিকা
তেওঁলোকৰো নাই শুৱা-খোৱা
নদ-নদী পাহাৰ-ভৈয়াম
সকালোকে একাকাৰ কৰি
বিলাই দিয়ে মানৱতা।

২০২০ চনৰ পৰা ২০২২ চন
কৰুণাৰ লহৰৰ ন ন আগমন
নাৰ্চ ডাক্তৰ আশাকৰ্মীয়ে
বহু কষ্ট আৰু সাহসেৰে
উঠি-পৰি কৰে কাম
যেন মানুহক বচোৱাৰ সন্ধান
নাই সুখ নাই শান্তি
কৰুণাৰ পম খেদি
ভেকচিনৰ সাহসপালি
দিলেহে তেওঁলোকৰ গতি
ধন্য তেওঁলোক ধন্য স্বাস্থ্যসেৱা
শতকোটি প্ৰণাম হৃদয়ৰ পৰা ।

শি খা ৰ লী হা জ ৰি কা
(প্ৰথম বেট্চ)

ধোঁৱাবৰণীয়া নষ্টালজিয়া

এৰি থৈ অহা কেঁকুৰিলৈ জানো উভতি যোৱা যায়?
পাহৰো বুলিয়েই জানো পাহৰা যায় সোণ সেৰুৱা ঘাটক?

মই হ'লে যাওঁ।
নিজকে আকৌ হেৰুৱাওঁ।

দোকমোকালিৰ অদৃশ্য হুইচেলৰ মাতত
খপজপাই আজিও জোতাযোৰ বিচাৰো
দেওবাৰে ভাল চোলা পিন্ধিব লাগে আজিও মানো
ল'ৰাৰ হৰলিক্স অকণ কাগজত লৈ চেলেকি খাওঁ
মনে মনে...
কাষত থাকে ৰাণী, মন্দু নাইবা দেবু।
মাজনিশা সাৰ পাই কেতিয়াবা খপজপাই
তললৈ নমা চিৰিডাল বিচাৰো,
কিন্তু নাথাকে;
জখলা বগাই যে বহুদূৰ আগুৱাই আহিলো।

ঐ আজি চিনেমা দেখুৱাব...
সেই ৰীল কটা চিনেমাৰ আমেজ
দুশটকীয়া পপকৰ্ণ কি বুজিব?

হাউচৰ সন্মান মোৰ আত্মসন্মান।

জাননে?
আজিও কাঁহীৰ কাষত ঘুগুনি অকণমান থৈ দিওঁ
আচাৰ অকণ দি চেলেকি খাম আকৌ

আস!
অমৃত মানেই এনেকুৱাই।

হাক্কা নুডলচৰ প্লেট লৈ ভাবো
পাৰিবনে ই
মমৰ তাপত বনোৱা মেগী, নাৰিকল তেলৰ ঝালমুড়ি
আৰু পিঠাগুৰি কেকৰ লগত।

তঁহতি নিজেই নজনাকে লাইন পাতনে?
মই পাতো
অকলশৰে।

শৈশৱৰ পদূলি হৈ ভূমুকি মাৰে
আৰাৱলী হাউচে
এচেম্বলীৰ গ্ৰাউণ্ড, ডাইনং হল কিম্বা ক্লাছৰুম।

আমাৰ আঘোন
আমাৰ লেচেৰি বুটলা
ধোঁৱাবৰণীয়া পথাৰ।

হেৰৌ জীৱন 'ঘূৰাই দে শৈশৱ' বুলি
নিজেই নিজৰ চিলনী আই হৈ
নামোগৈ শৈশৱৰ পদূলিত।
মোৰ নৱোদয়ৰ বাকৰিত।

আমাৰ এখন ৰামধেনু আছিল
অদৃশ্য সাতোৰঙৰ
ধোঁৱাবৰণীয়া।

বুজো নুবুজোতেই এৰি আহিলো
সাতোটি বছৰ।
বন্ধকত থ'লো তোৰ, মোৰ শৈশৱ।

আজিও বাকচ খুলি অট'গ্ৰাফ লিখা
চোলাটো চুই চালে
ঘেৰি ধৰিহে
তই, মই আৰু সিহঁতি।

আমনি কৰে বহুপুৰণি বিদায়ী বেলাৰ
সজল চকুবোৰে।
পঁচিশ বছৰ পাৰ হৈ গ'ল লগ হোৱাৰ।
কতবা বছৰ গ'ল কোনোৱে কাৰোবাক নেদেখাৰ।
তোক দেখিহে আইনখন চাওঁ।
সময়ে দেখোন মোকো আঁচুৰিলে গমকে নাপাওঁ।

এৰি আহিলো নৱোদয়
অজানিত থৈ আহিলো নিজৰ হৃদয়।

প ৰি স্মি তা দা স
(দ্বিতীয় বেট্চ)

স্মৃতিৰ এক অধ্যায়

উজাগৰী নিশা নীৰৱে বুটলিছোঁ
কৈশোৰৰ সেই উমাল দিনৰ সুবাস
ওৰেটো নিশা নিঃশব্দে অক্লান্তভাৱে

বোৰ্ডিং স্কুলত হেনো স্থবিৰ পৰিৱেশ
মানুহ বিশেষে ভ্ৰান্ত ধাৰণাৰ কোলাহল
কৈশোৰৰ পাতনিতে
নৱোদয়ৰ সুবাস বুটলাৰ সৌভাগ্য মোৰ

হৃদয়ৰ ধমনিত প্ৰৱাহিত
অতীতৰ সজীৱ সেই বাস্তৱতা
লাঞ্চ, ডিনাৰৰ থাল লৈ লৈ
শৃংখলাবদ্ধ শাৰী
যেন স্বাধীনতা দিৱসৰ প্ৰস্তুতিৰ আখৰা
কাৰ ভাগ্যত ডাঙৰ কণী
দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি যাওঁ আমি আমাৰ মাজতে
মাংসৰ বাটিত আঙুলিৰে বুৰ মাৰি
খেপিয়াই চাওঁ নোদোকা মাংসৰ
অধিকাৰীৰে সৌভাগ্যৱান কোন
ফিচিঙা ফিচিং হাঁহিৰ কোলাহলত
আমি বিলীন হওঁ আমাৰ মাজত।

মনত পৰেনে, বন্ধুবৰ্গ
বৰ্ণালী মেম, চতুৰ্বেদী ছাৰৰ ক্লাছত
মুৰ্গা-মুৰ্গি বনা....
'Bench Ka upar khade ho-jau'
শাস্তি পোৱাৰ মাদকতা!
ক্লাছৰূমত তিৱাৰী ছাৰৰ
সেই ব্ৰেণ্ডেড উক্তি ফাঁকি
হামাৰে গাঁও কে বগল মে....
আৰু আমিবোৰৰ ফিচিঙিয়া
হাঁহিৰ গুঞ্জন।

Cluster Meet, Regional Meet
National Meet-ৰ আমেজবোৰে
আজিও মোক উদ্ভাসিত কৰে
জীৱন যুদ্ধত আগুৱাই যোৱাৰ
সেয়ে অক্লান্তভাৱে সুঁৱৰি যাওঁ অকপটে
মই নৱোদয়ান

প্ৰিয় মোৰ শক্তিমান
দেওবাৰৰ স্নানৰ অন্তত
মা-দেউতাই দি পঠিওৱা পেৰাচুট তেল সানি
বহি পৰোঁ টিভিৰ সন্মুখৰ পকাত
বিনাদ্বিধাই সংকোচবিহীন এক আত্মীয়তাৰ সতে
জপনাত চকু থৈ গকু ভিনদেউৰ অবয়ৱ দেখি
জিভা মোৰ হেন্দোলদোপ
তেল-পিঠা-দৈ, লাড়ু, সান্দহ গুৰি
বিস্কুট.... আৰু যে কতনা
সযতনে পঠোৱা মা আৰু বাৰ অকৃত্ৰিম আকুলতা
মোৰ জিভাত আজিও সজীৱ....
আক্ষেপ মাথো এয়ে নিয়তিৰ কোলাত
মাৰ হাতৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাহীন
সেই সুস্বাদু-তাৰ সমাধি
অকল্পনীয়ভাৱে ওৰেটো জীৱনৰ কাৰণে।

বিৰামহীন বন্ধুত্বৰ দলিচাত খেপিয়াই চাই দেখো
পদুমী, প্ৰাৰ্থনা, কুইন, বাখাই, নিকি, সন্ধু
অৰুণ, হাটী, ভট্টাৰায়, মানস, কেশজিত
আৰু কত যে বন্ধুত্বৰ সুবাস সজীৱ
মোৰ হৃদয়ৰ কুঠৰিত সযতনে সংগোপনে

কৈশোৰৰ পৰা যৌৱন
যৌৱনৰ পৰা প্ৰাপ্তবয়স্ক
জীৱন পৰিক্ৰমাৰ এই পাৰহীন
জীৱন গাঁঠাৰ মই এক যোদ্ধা
অক্লান্ত বিৰামহীন এক জ্যোতিৰ সন্ধানত
মই যে নৱোদয়ান...নৱোদয়ান.....

ম ন মৌ চ ম ফু ক ন
(সপ্তদশ বেট্‌চ)

মিঠা অনুভূতি

বৰ্ণনাৰে শেষ নোহোৱা,
ক'লা-বগা ৰঙীন এক ৰামধেনু অধ্যায়
জীৱনৰ সাতটা বছৰৰ এক মিঠা অনুভূতি।
তাত শিক্ষকসকলেই অভিভাৱক
জ্যেষ্ঠ জনেই আছিল শাসক
আৰু... বন্ধুসকল যে আছিল জীয়াই থকাৰ আনন্দ।

প্ৰথমবাৰ যদি আপোন ঘৰখন এৰি থকাৰ বেদনাই কন্দুৱাইছিল,
শেষবাৰ কিন্তু বিদ্যালয়ৰ স্মৃতিয়ে ৰিঙীয়াই মাতিছিল
ওম, সেইয়াই মোৰ জীৱনৰ দ্বিতীয়খন ঘৰ নৱোদয়।

স্মৃতিবোৰ সোৰৰাই
আবেগে খুন্দা মাৰি ধৰে বুকুৰ একোনত,
নৱোদয় তুমি সঁচাই অনন্য
এটা শিশুক পুৰুষলৈ গঢ় দি
জীৱন যুঁজত যুঁজিবলৈ শিকালা,
সাধাৰণজনৰ সাহস হৈ
সমাজত শিক্ষাৰ দাপোন বিলালা।

সৰু সৰু কাগজৰ ভাজত দৌৰি যোৱা শব্দবোৰ
তাতেই আৰম্ভ হৈছিল নতুন এক পৃষ্ঠা,
সেই সন্ধিয়া পৰত পি চি অ'ত গৈ এক মিনিটত দুই টকা দি ঘৰৰ
মানুহৰ লগত কথা পতা
কমপ্লেন বক্সত খালি কাগজ ভৰাই দিয়া
আৰু ক'ত যে কি...
পঢ়াৰ লগতে কৰা খেলা-ধূলা দুষ্টালিবোৰ,
সেই দুষ্টালিবোৰৰো আছিল এক সুকীয়া মাদকতা।
আজি যেতিয়া জীৱন বাটত কেতিয়াবা থমকি পৰিছো
সেই স্মৃতিবোৰে আকৌ চিঞৰি উঠে
অনুভৱ হয় মই যেন সঁচাকৈ ধন্য!
নৱোদয়... তুমি সঁচাই অনন্য।

সৌ ৰ ভ কু মা ৰ ব ৰু ৱা
(অষ্টম বেট্‌চ)

ভালপোৱাৰ কবিতা

তুমি দুহাতত জেতুকা সানিলা
ৰ'দৰ ৰং আহি লাগিল তোমাৰ হাতত
হাঁহিৰো একেই ৰং তোমাৰ, ৰ'দৰ

গানৰো শেষ নাই
মনৰো
যি ফালেই গুচি যায়
যাওঁ বুলিয়েই গৈ থাকে বহুদূৰ

ভোগালীৰ আইৰ আখলৰ দৰে
যৌৱন আমাৰ ভৰপূৰ
মোৰ সপোনতো আহি নাচে
ৰ'দৰ ৰঙৰ সেই দুহাত।

মৌ চু মী পে গু
(একাদশ বেট্‌চ)

জীৱন

উফ! কি যে জীৱন
নাই কোনো নির্দিষ্ট সংজ্ঞা
কেতিয়াবা ধন্য আকৌ কেতিয়াবা ধিক্কাৰ
কাৰোবাক কৰে সমজুৰা কাৰোবাক কৰে নিঠৰুৱা
কেতিয়াবা নতুন ৰূপত পাতনি
আকৌ কেতিয়াবা কলিতে সামৰণি
সযতনে ৰাখিব বিচাৰিলেও
কিয় বাৰু নিয়তিয়ে নিয়ে কাঢ়ি।
কেতিয়াবা গঢ়ো জীৱনেৰে লক্ষ্য
আকৌ কেতিয়াবা যেন কেন্দ্ৰ বিন্দু
হৈ পৰে লক্ষ্য গঢ়া জীৱন।

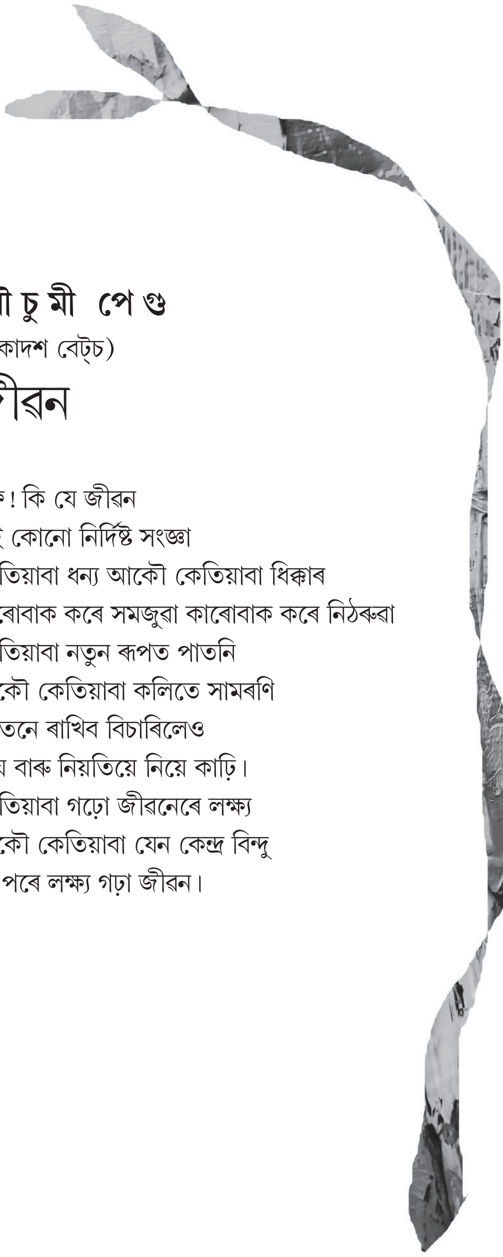

হি মা দ্ৰী পা ৰে গা ম
(চতুৰ্দশ বেট্‌চ)

ফৰকাল ৰাতিৰ আকাশ

ফৰকাল ৰাতিৰ আকাশখন
বৰ ধুনীয়া নহয়নে বাৰু
এই আকাশৰ তলতে
সেই সন্ধিয়াবোৰৰ সৈতে
জোনাক ৰাতি আইতাৰ
কোলাত বহি সাধু শুনি
টোপনি যোৱাৰ কথা
মনত পৰেনে বাৰু?
সেই জোনাক ৰাতিৰ
ক্ষণস্থায়ী মধুৰ সপোনবোৰ
কেতিয়াবা মনলৈ আহেনে বাৰু?
কিন্তু...
সেই তাহানিৰ আইতাই কোৱা
ৰাক্ষসৰ পৰীৰ দেশৰ সাধু
পক্ষীৰাজ ঘোঁৰাৰ কাহিনী
শুনাৰ সময় নাই
আজিৰ যুগৰ শিশুৰ
যান্ত্ৰিকতাই সিহঁতৰ
মগজু যান্ত্ৰিক কৰি পেলাইছে।
বৰ্তমানৰ শিশুই পাহৰি পেলাইছে
আইতাই কোৱা
মৌ-মিঠা সাধুৰ ৰস
তাৰ বাবে হয়তো আমিয়েই দায়ী
আজিৰ শিশু কাইলৈৰ দেশৰ নাগৰিক
সেইবাবে আমি শিশুক যি
শিক্ষা দিম,
সেই শিক্ষাৰেই সিহঁত
আগুৱাই যাব।
তাৰ বাবে আজি নিজকে তৈয়াৰ
কৰিব লাগিব।
আহক আমি গঢ়ি তোলো
ফৰকাল ৰাতিৰ
আকাশখনৰ দৰে
এখন সুন্দৰ যান্ত্ৰিকবিহীন পৃথিৱী।

অ না মি কা শ ই কী য়া
(ষষ্ঠদশ বেট্‌চ)

তুমি মোৰ প্ৰিয় অন্তিম প্ৰতিচ্ছবি

জীৱন বাটত ৰও যদি থমকি
একালৰ সংগী বুলি মোলৈ বাৰু
এবাৰ তুমি নাচাবানে উলটি?
সোণোৱালী বাটেৰে আগুৱাই যাঁওতে
কোনোবা একাষত মোৰ মৰিশালী দেখিলে
তোমাৰ জানো হিয়া নকঁপিব?
পৰিবনে মনত তোমাৰ,
মই যে কৈছিলো- 'মই কেৱল
তোমাৰ বাবেই জীয়াই আছো' বুলি।
সঁচা মই কেৱল তোমাৰ বাবেই জীয়াই আছো।
মোৰ জীৱনত তুমিয়েই আৰ- অন্তিম প্ৰতিচ্ছবি।
তুমি কিন্তু মোক বুজিবই পৰা নাই
মইনো তোমালৈ কিমান অপেক্ষা কৰিম
বিদায়ৰ বেলাতো জানো মাত এষাৰ নিদিবা?
যিদিনা বুজিবা মোক, তোমাৰ হয়তো
বহুত দেৰি হৈ যাব,
তথাপিও দুখ নকৰিবা
মই সদায় তোমাৰেই।
মোৰ জ্বলা ছাইখিনিয়েও
তোমাক চাই সন্তোষ পাব।
তুমি কিন্তু মোৰ মৰিশালীৰ ওচৰত
নাকান্দিবা দেই, তোমাৰ চকুপানী দেখিলে
মই বৰ কষ্ট পাম।
তোমাৰ তেজেৰে প্ৰতিশোধ ল'বও নিবিচাৰো
মোৰ জান, মাথো সুখী হোৱা তুমি
সৰগৰ পৰাই মই তোমালৈ চাম।

মা ধু র্য কু মা ৰ প ৰা শ ৰ
(প্ৰথম বেট্‌চ)

স্বাগতম শৰত

শুকুলা শৰতৰ আগমন
পৃথিৱী হ'ল ধুনীয়া।
কঁহুৱা, শেৱালিৰ দলিচাত
নিয়ৰৰ মুকুতা।
শুকুলা ডাৱৰে দিয়ে আকাশৰ খবৰ।
নীলা আকাশৰ মাজে মাজে চন্দ্ৰৰাৰ অভিযান
'লেণ্ডাৰ বিক্ৰম' এতিয়া জিৰাইছে।
নদীৰ পাৰৰ বগলীজাকে আনন্দমনে
নিজৰ আহাৰ সংগ্ৰহ কৰিছে।
বালিমাহীৰে নাচি নাচি সৃষ্টিৰ আনন্দ
অনুভৱ কৰিছে।
গুটিয়া নাৱত জংকীয়ে পানৈক বিচাৰিছে।
বঠাৰ কোবত নদীয়ে বাট এৰি দিছে জংকীক।
প্ৰেমৰ স্বাভিমান।
শৰতক গৰ্ভৱতী কৰি আবিৰ্ভাৱ দুৰ্গোৎসৱৰ।
হাঁহি, বেলুনৰ সমাহাৰ
পথাৰত শস্যসম্ভৱা পৃথিৱী।
ৰঙীন পৃথিৱীৰ সুন্দৰ ৰূপ
স্বাগতম শৰত
শৰত তোমাক স্বাগতম।

দি ব্য জ্যো তি শ ই কী য়া
(একাদশ বেচ্)

নৱোদয় আজি ভৰ যৌৱনা

২৫ টা বসন্ত গৰকি
নৱোদয় আজি ভৰ যৌৱনা
উখল মাখল মন
দুচকুত স্মৃতিৰ ৰহণ...
শৈশৱৰ বিয়লি বেলিকাত
হেজাৰ শিশুৱে মাতৃৰ কোলা এৰি
আশ্ৰয় লোৱা আই নৱোদয়ত
আজি চলিছে কলৰৱ
সুখ, দুখ, হাঁহি কান্দোন,
পোৱা নোপোৱাৰ...
প্ৰতিবছৰে
নিজৰ কোলাত ডাঙৰ কৰা কণ কণ শিশুবোৰ
আজি ডাঙৰ হ'ল
আইৰ কোলাত উমলিবৰ বাবে
আজি সকলো আহিছে
আইৰ বুকুত খোদিত কৰা সপোনবোৰ
কিমান সাৰ্থক হ'ল
জনাব আজি আইক
আইৰ বুকুত সিঁচৰিত হৈ থকা
স্মৃতিবোৰ আজি খান্দি উলিয়াব
নৱোদয়ৰ ৰাজপথত, নৱোদয়ৰ পদপথত
সকলোতে সিঁচৰিত হৈ থকা
হাজাৰ হাজাৰ কাহিনীবোৰে
আজি আকৌ প্ৰাণ পাব।

কোনো এটা দিনত প্ৰতিজন নৱোদয়ানে
শৈশৱৰ বিয়লি বেলিকাত
আপোন ঘৰখন, আপোন মানুহবোৰ এৰি
এটা বেগ আৰু ট্ৰাংকটো লৈ
সোমাই আহিছিল এই বাটেৰে
দুচকুত সপোন ভৱিষ্যতৰ, বুকুত এবুকু ঘৰ এৰাৰ দুখ...
কি মোহনীয় পৰিবেশ
দেৱদাৰুৰ আকাশলংঘী সপোনে
জীপাল কৰিছিল নৱোদয়ানৰ সপোন
বিভিন্ন ফুলৰ সমাবেশে
পৰিষ্কাৰ কৰিছিল মন
আঁকোৱালি লৈছিল নতুনক।
পুৱাৰ পি টিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰাতি শোৱালৈকেই
হাজাৰ জনৰ হাজাৰ কাহিনী
আত্মীয়তাৰ এনাজৰীডালে
বান্ধি পেলাই ইজন সিজনৰ কাহিনীবোৰ
অজানিতেই।
শৈশৱৰ দেওনা পাৰ হৈ
নৱোদয়ানে ভৰি দিয়ে যৌৱনত
ঠন ধৰে দেহ, প্ৰস্ফুলিত হয় মন
ফাগুনত তুলা উৰাৰ দৰে
উতনুৱা হয় যৌৱন।
হাজাৰ জনৰ হাজাৰ কাহিনী যৌৱনৰ
পোৱা নোপোৱাৰ অলেখ গাঁঠা
কাৰোবাৰ পোৱাৰ, কাৰোবাৰ নোপোৱাৰ
আৰু আন কাৰোবাৰ পায় হেৰুৱাৰ...
ৰবিবাৰৰ অনিন্দ্য আবেলিবোৰত
প্ৰতিজন নৱোদয়ানে ৰৈ থাকে
সোমাই অহা বাটলৈ চাই

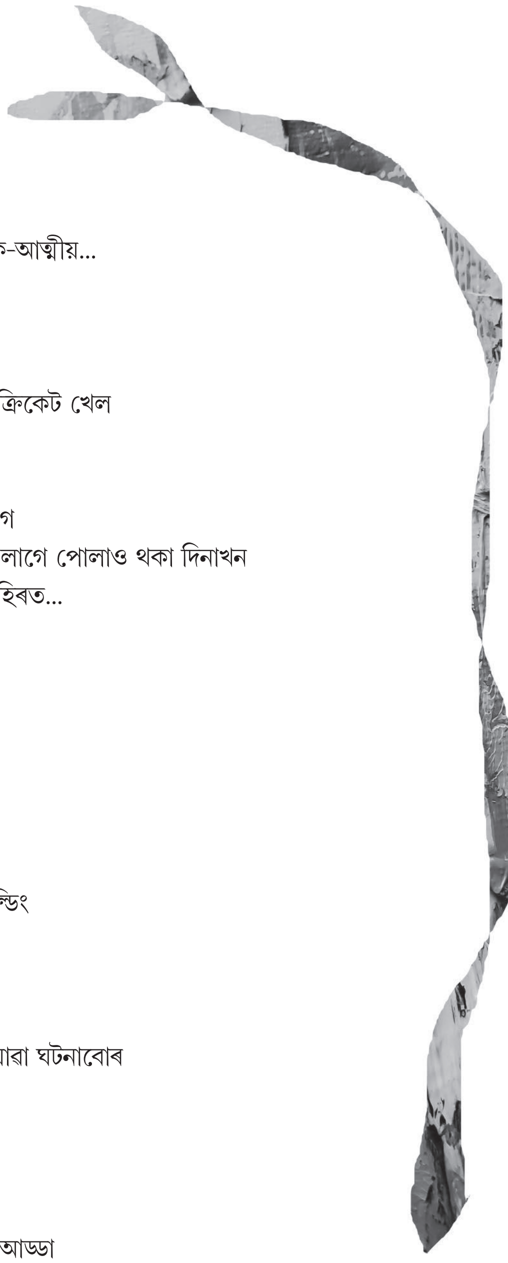

হাতত টোপোলা লৈ
কিজানি সোমাই আহে মাক-দেউতাক-আত্মীয়...
শনি আৰু দেওবাৰে
টি ভি চাবলৈ পোৱা সময়বোৰ
বৰ আনন্দদায়ক আছিল
সঁচা অৰ্থত নৱোদয়ত চোৱা ভাৰতৰ ক্ৰিকেট খেল
আজিও চাব পোৱা নাই বাহিৰত
তেতিয়াৰ আবেগেই আছিল সুকীয়া।
নৱোদয়ৰ পোলাও আছিল এক আবেগ
সময়তকৈ সদায় আগতিয়াকৈ ভোক লাগে পোলাও থকা দিনাখন
সেই পোলাও আজিও পোৱা নাই বাহিৰত...

হোষ্টেলৰ শেষ ৰাতিৰ আড্ডাবোৰত
ক'ত হাঁহি-খিকিন্দালি, ক'ত গুঞ্জন
ক'ত কাহিনীৰ সৃষ্টি
যৌৱনত ভাল লগা, ভালপোৱা
প্ৰেমৰ কাহিনীবোৰ
আকৌ এবাৰ সোঁৱৰাই তুলিম
নৱোদয়ৰ প্ৰতিটো চুকত, প্ৰতিটো বিল্ডিং
প্ৰতিজোপা গছে
ধৰি ৰখা কাহিনীৰ স্মৃতিবোৰ
আজি পুনৰ ৰোমন্থন কৰিম
জগাই তুলিম টোপনিত লাল কাল যোৱা ঘটনাবোৰ
কথা পাতি পাতি ৰাতিপুৱাই দিম
গুপুতে থাকি যোৱা কথাবোৰ
আজি উদঘাটন কৰিম।
আজি আমাৰ দিন
ভৰ যৌৱনা নৱোদয়ত আজি আমাৰ আড্ডা
আমাৰ হাঁহি, আমাৰ কান্দোন
আইক আজি ধন্যবাদ দিম
আমি যি তোমাৰ বাবেই আই
তোমাৰ কোলাত আজি পুনৰ উমলিম...

जवाहर नवोदय विद्यालय मानव गढ़नेवाला आश्रम हैं

ध्रुवज्योति कोँवर
अभिभावक

'दे-ता' हम जवाहर नवोदय विद्यालय, बिहपुरीया में पढ़ने वाले पहला व्रेस्ट की विद्यार्थी मिलकर 'रूपाली जयन्ती वर्ष' पालन करना चाहते हैं। आपलोग भी हमारे साथ दें और थौड़ा सा कुछ लिखकर दें'। यही पुत्री श्रीमती राणी चांमाई की मूझसे अनुरोध है।

उसकी अनुरोध रक्षाकर मैं सोचने लगा कि उनलोगों ने सन 1997 में जवाहर नवोदय विद्यालय में पढ़ने के लिए छठी कक्षा में नाम लिखाया था। सन 1997 से 2023 तक 27 वर्ष हो गया, तो भी उनलोगों की ईच्छा और आग्रह को प्रशंसा कर थौड़ा सा लिखकर उनलोगों को उत्साहित क्यो न करूँ ? पहला व्रेस्ट का सभी विद्यार्थी अब सब कोई न कोई कामपर व्यस्त हैं। रोजगार के लिए नकरी करते कोई करते व्यबसाय। अपना अपना रोजगार निकालकर घर-संसार चलाता, पुत्र-परिवार को पालन पोषण करता, समाज, जाति तथा देश के हित कुछ अच्छाई काम करता। उन सवके प्रति मेरी ओर से हार्दिक स्नेह ज्ञापन करता हूँ। उस समय की सभी विद्यार्थी सभी दिशाओं में उन्नति करें, यही भगवान से मेरा प्रार्थना हैं।

हमारे गर्व है कि घिलामरा-ढकुवाखना से उस पहला व्रेस्ट का विद्याथी थे - प्रांजल प्रतीम कोँवर, मानस हाजरिका, अपरूपा गगै, राणी चांमाई, दिबस खनिकर, आलोक गगै, प्रीतिभोषण बरा, प्रीति सलिला राजखोवा। सन 1997 के अपैल महीने में (तारीख याद नही) अपने अपने संतान को लेकर उस समय के विहपुरीया खंड उन्नयन कार्यालय के प्रांगन में अस्थायी रूपसे स्थापित विद्यालय में नामभर्ति करवाने के लिए इकठ्ठित हुए। मैं भी अपने परिवारों के सहित कनिष्ठ पुत्र प्रांजल प्रतीम कोँवर को लेकर घिलामरा से एक टेकसी गाड़ी से बिहपुरीया की ओर

जा रही थी। उत्तर लक्षीमपुर शिव मंदिर के पास विनीत प्रार्थना को न मानकर हमारी टेक्सी एक ट्रेफिक पुलिस ने इकुईसन कर लिए। तब हम किसी एक बसपर समान सहित चार बजे के पहले जवाहर नवोदय विद्यालय विहपूरीया पहुँचकर प्रांजल को विद्यालय के छठी कक्षा में नाम लिख दिया। खाना-पीना कँहा और कब खाया मुझे अब याद नही। अपना छोटा सा बच्चा प्रांजल को वहाँ छोड़कर आना, हमे क्या लगा? हमें बिना कोई नहीं समझे। जो भी हो दो-चार शिक्षकों को के साथ थौड़ी सी बात-चीत करके घरकी ओर लौटने रहे तो घर पहुँचने का कोई माध्यम नही। कोई उपाय न देखकर पैदल से संतपुर में रहनेवाला एक सम्वन्धी के घर पहुँचा तव रात आठ बज गये थे। हमें देखकर वे असमंज में पड़े। जो भी हो उन लोगों ने हमारे लिए खाने-पीने का प्रबन्ध किया। हमारे साथ प्रीतिभोषण के माता-पिताजी भी थी। हम तीन, वे दो, कूल पाँच को सोने का प्रबन्ध भी किया। उस रात हम वहाँ आराम से सोए। वह सम्बन्धी अरूप फूकन जो प्रांजल का स्थानीय अभिभावक के रूप में विद्यालय में नाम लिखकर आया था।

हम ढकूवाखना-घिलामरा के विद्यार्थीयों के साथ अभिभावक भी एक परिवार जैसी बन गये। एक दूसरे के साथ सहयोग से विद्यार्थीयों को खवर रखते क्योकि उस समय विद्यार्थीयों के उम्र ग्रारह अथवा बारह साल के थे। फोन का माध्यम था केवल क्कष्ट.ह्ल. ही था। विद्यालय की ओर से विद्यार्थीयों से मिलने के लिए महीने में एक रविवार को सुविधा देते थे। घर से ले जाया खाना खिलाना विद्यालय की ओर से माना था। तो भी कुछ लोग छिपाकर अपने संतान को खिलाते थे।

अभिभावक सभाओं में मैं प्रायः उपस्थित रहता था। वहाँ ही ढकुवाखना से हावाजान तक सभी अभिभावक एक दूसरे को परिचय लेने का सुविधा मिलते थे। विद्यार्थीयों ने भी छठी कक्षा में ही जिले के हर जगह के छात्र-छात्राओं से परिचित होते थे। विद्यालय किसी उत्सव तथा गरमी बंध देते और खोलते समय सभी अभिभामक मिलकर बस भाड़ा देकर विद्यालय आते और जाते थे। वह भी एक रोमांस था - वाह ! हमारे बच्चा-बच्ची जवाहर नवोदय विद्यालय में अध्ययन करते हैं।

विद्यालय में क्या क्या करते हैं, क्या क्या खेलते हैं, क्या क्या पढ़ते हैं, क्या खिलाते हैं - ईसका सम्बन्ध केवल विद्यार्थी और शिक्षकों के बीच में हैं। हमारा लक्ष्य केवल अपना अपनी बच्चा-बच्ची ठीक से पढ़-लिखकर अच्छे ज्ञान तथा शिक्षा प्राप्त करें। उस समय के शिक्षक-शिक्षिकाएँ हमारे लिए बहुत अच्छे थे। ईसी कारण हम अपने अपने बच्चा-बच्ची को सुशिक्षित बनाने छोड़ सकते है । वे लोग प्रायः हिन्दी भाषी हैं। विद्यालय का अध्यक्ष पहले कौन था मूझे अब याद नहीं। बाद में यादव उपाधि का एक थे। वह सबका शुभ चिन्तक था। हम सवका परिचित श्रीमान विपूल चर्तुवेदी, श्रीमान सुभाष तिबारी जी और श्रीमान पाण्डे जी थें। उन्ही से बच्चे का प्रगेस रिपोट लेते हैं। जो भी हों कक्षा 1द्ब से लेकर कक्षा 3 तक पढ़ने के बाद ष्टक्चस्ष्ट-ङ्क, २००२ में हमारे बच्चा प्रांजल प्रतीम कोँवर उत्तीर्ण हौकर ङ्कद्ध कक्षा में विज्ञान पढ़ने लगे। ङ्कद्ध में पढ़ते समय मैं समझ गया कि प्रांजल को यहाँ पढ़ने से बिज्ञान की शिक्षा पुरी नही होगी, क्योंकि विज्ञान शिक्षक उस समय यहाँ आया और कुछ दिन बाद जाया करते थे। क्या करुँ? श्रीमान विपुल चर्तुबेदीजी के साथ वातचीत कर सिद्धान्त लिया कि प्राँजलको आग्रा मे पढ़ाऊँगा। विपुल चर्तुवेदी के नानाजी पृथ्वीनाथ चर्तुविदी आग्रा के जाने-माने शिक्षित लोग थे। एक शुभ अवसर पर प्रांजल को लेकर श्रीमान विपुल जी के साथ आग्रा पहुँचा। 'दुसरे दिन नानाजी के निर्देशनुसार स्ढ्डस्न्क्क्यद्धद्दह्र स्श्वद्धद्धह्लक्र स्श्वष्टह्लद्दष्ठक्रद्ग स्ष्ट ।ह्लह्लरु त्नक्रमें स्रद्बद्धह्यह्यद्बश्ठ्ठ दिलाया। २००५ वर्ष की ष्टक्चस्श्व ङ्कद्धद्ध परीक्षा में 83.4त्न बिज्ञान शाखा में उत्तीर्ण हुआ। इसके बाद कर्टन कलेज, गुवाहाटी से क्च.स्ष्. और गुवाहाटी विश्व विद्यालय से रूस्ष्. किया। उसको घर में रहने का समय नही मिला। ष्टद्गठ्ठह्लह्म्ड्डद्य श्व3ह्यद्बह्यष विभाग के परिदशकि होकर नई दिल्ली गया इसके बाद असम प्रशसनिक सेवा बिषया के रुप में उप जिलाके अधिकारी वनकर कार्यनिवाह कर रहा है।

मैं आज सोचता हूँ, जवाहर नवोदय विद्यालय में पढ़ने का प्रभाव मेरे बच्चा पर बहुत पड़ा। उस आश्रम जैसी विद्यालय में ही श्रीमान विपूल चतुवेदी जैसी सन्मानित शिक्षागुरु के द्वारा पुत्र को आग्रामें पढ़ाने को सुविधा मिला, साथ ही उन्हींकें नानाजी पृथ्वीनाथ चतुवेदी जैसी महान शिक्षाविद से हमें मुलाकात होने की सोभाग्य मिले। श्रीमान विपुल चर्तुवेदी का असली घर विन्ध्याचल पर्वत के पास गौवालिय में हैं, वहाँ पै जाकर उनके माता-पिता जी को देखने का सोभाग्य हमें मिला। वे भी बहुत अच्छे आदमी हैं। इस लेख के द्वारा स्वर्गवासी नाना पृत्वीनाथ जी को प्रणाम करता हुँ और विपुल जी के पिता-माता को नमन करने के लिए कव जा सकुँ यही सोचता रहता हूँ। तिवारीजी से कभी कभी फोन पै बात-चीत होते रहते है।

सभी बच्चे-बच्ची कुशल रहे और हम भी भगवान की कृपा से यँहा सकुशल रहें। ●

A Musing on RTE, Gender and School Drop-outs

Dr. Alpana Borgohain
Professor and Head, Department of Women's Studies, Gauhati University

(I was pondering about what to write for this commemorative volume on the occasion of the Silver Jubilee celebration of Jawahar Navodaya Vidyalaya (JNV) located in Lakhimpur district of Assam and thought that it would be apt to write on the problem of school drop-outs.JNV is a part of the Government model system of residential educational institutions generally located in a rural setting with a mandate to impart quality education. These schools were a product of the National Policy of Education (NPE), 1986. I have over the long years of my teaching career met alumni of the school who are doing well in different walks of life. In my opinion the Government of India needs to increase the total number of such schools(JNV) in newer areas to make quality education accessible for more marginalised children living at the intersections of gender, class, caste, tribe, region, religion and other social categories.)

Education is regarded as one of the powerful tools to emancipate the marginalised and vulnerable groups of people. It is the means for a developing country to scale the heights of progress and prosperity. India through the Right to Education Act (RTE) enacted on 4th August 2009guarantees the Right of Children to Free and Compulsory Education. In 2002, the 86th Amendment to the Constitution of India also provided for free and compulsory education to all children of 6 to14 years age group as a fundamental rightunder Article 21A. Education is a fundamental right and a constitutional and legal right essential for all to achieve their full potential as human beings and to contribute to the society.

The RTE rules notified that the limits of neighbourhood for primary schools should be one kilometer and 3 kilometers for upper primary schools. However, today with the merger of

schools under the NEP 2020, schools are moving further away for some children, even though the numbers may be few. It is worthy to note that neighbourhood schools form the backbone of the primary school system of developed countries like the USA and UK. It is the neighbourhood schools that most of the students of USA and UK go to irrespective of their social backgrounds. The National Education Policy (NEP) 2020 has re-structured the entire education system of India from the primary to the highest levels. The NEP 2020 has incorporated some of the best practices from the western models though the efficacy of the same is yet to be tested. A robust neighbourhood school system contributes to the democratization process as well. Therefore, schools modelled to cater to quality education needs to be increased at neighbourhood levels for an effective education at higher levels as well. It can be aptly stated that the base of a pyramid determines the height and the strength of a pyramid. There is thus no gainsaying the importance of primary education to the future of a country.

A developing country like India with a large number of people living below the poverty line needs neighbourhood schools that are public funded and well maintained. A potent and perhaps a better alternative to such neighbourhood schools may be residential schools modelled after JNV. This is especially necessary to fight the menace of drop-outs that tend to take away the benefits of public primary education. As a society, we all need to think and act for these school drop-out children who are forced by circumstances to abort their education mid-way. They are generally from the most marginalized and vulnerable sections of the society and hence might be dropping out of the system thereby being deprived of their fundamental right.

A recent report by the Ministry of Education (Department of School Education and Literacy), Government of India, published in February 2023, reveals that the school dropout rate in Assam is much higher than the national average, both at primary and secondary levels. This state of affairs requires more investigation and urgent action. At the same time there is also the need to find out

the gender, class, caste and community of the school drop outs through appropriate surveys and do the necessary research to know the actual reasons behind this phenomenon.

The National Family Health Survey-5 (2019-21) indicates that early marriage and household chores are key reasons for girls dropping out of schools, apart from safety concerns, lack of interest, inadequate school facilities and also due to lack of toilets and water-supply. Marriage continues to be the major goal for a girl even today due to the gendered socialisation process. Patrilineal and patrilocal societies continue to consider daughters as *Paraya Dhan* to be married off to the family of the groom. Families are therefore not willing to provide care for a daughter for too long.

Moreover, being single is considered as an anomaly for a girl in traditional societies. On the other hand, the percentage of boys who dropped out for paid work, farm work and family business is higher when compared to girls. In the midst of lack of job opportunities and interest in education, boys also drop out. The reason behind this is again the patriarchal socialisation process. Boys are socialised to become bread winners and therefore their decisions in life are primarily based on this assumption making education less important to petty jobs for sustenance. It is also being noted now that in certain situations if they are unable to do so, they end up committing suicide. The Times of India in a report in August 23, 2023 states that the rate of suicide among Indian men is 2.5 times of that women.

The drop-out data therefore reflects also the gender divide and how patriarchy and economic factors were critical in making children and teenagers vulnerable to ending up as school drop-outs. This has become the problem of the "other" – by gender, class, caste, region, religion and ethnicity.

The rural-urban divide which can be added to the parameters already stated above, also shows that the drop-out is more glaring in the rural areas compared to the urban areas for both girls and boys. This has increased in the post Covid situation. The School Children's Online and Offline Survey (the SCHOOL survey), released in August 2021, established that the poor children in rural India had suffered the most in terms of the disruption of their education during the pandemic.

The major concern in such situations should be what can be the possible ways of bringing drop-out children back to their class-rooms. A government backed nation-wide outreach programme with the participation and involvement of all stakeholders including teachers, parents and civil society organisations should try to find out the dropouts and bring them back into the education system. The NEP 2020 has a mechanism to track out school students and their learning levels and to make it both possible and easier for them to re-enter school. The entire pedagogy of teaching-learning needs an overhaul and learning needs to be made interesting by using innovative tools and techniques that can be contextualised.

Education is also a powerful agent of socialization which nurtures and conditions gender identities and gender relations. The policy framework in India started efforts for gender inclusivity and equality since the 1980s however a lot more still remains to be done. There is the need for gender sensitization of the teachers. In the entire teaching-learning process, teachers and students rely mainly on textbooks in India. Therefore, efforts have been initiated to make the content, visuals, images, exercises in textbooks and values gender inclusive, gender sensitive and gender just. However, the age-old male bias, gender discrimination and gender-based violence cannot merely be overcome with changes in the content of the text books alone. The change has to be much larger and should be all pervasive including patriarchal practices within culture, religion, economy, polity, media and all aspects of our lives. For this larger change the state and civil society at all levels will have to work together to make the goal of access to school education and quality education a reality. ●

Chalk, Duster and Dream: A Legacy of Learning

Barnali Choudhury
Teacher (English)

The glorious, momentous Silver Jubilee of Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur ushers in a remarkable journey down the memory lane, one marked by the indelible imprints of chalk, the erasures of the duster and the soaring aspirations of countless dreams. It is an honour to share with you a reflection on the extra- ordinary legacy of learning that our beloved institution has been privileged to nurture. As I sit down to pen this memoir reminiscences pour in and nostalgia overwhelms as the echoes of past inundate into a vivid visual with our beloved JNV at its inception at Bihpuria at the backdrop with its beautiful bottlebrush in blossom and the mighty jackfruit tree at the centre.

It all began in the late 90’s when this sprawling campus was a canvas of potential. One fine Sunday dawn of March I found myself standing on the gateway fresh from university (the final result of MA was not declared yet) embarking on a challenging role of being the first regular lady teacher to get a novel experience of greeting the little dreamers engaged in cleaning the campus. I vividly remember the early days of our school when we were a small team

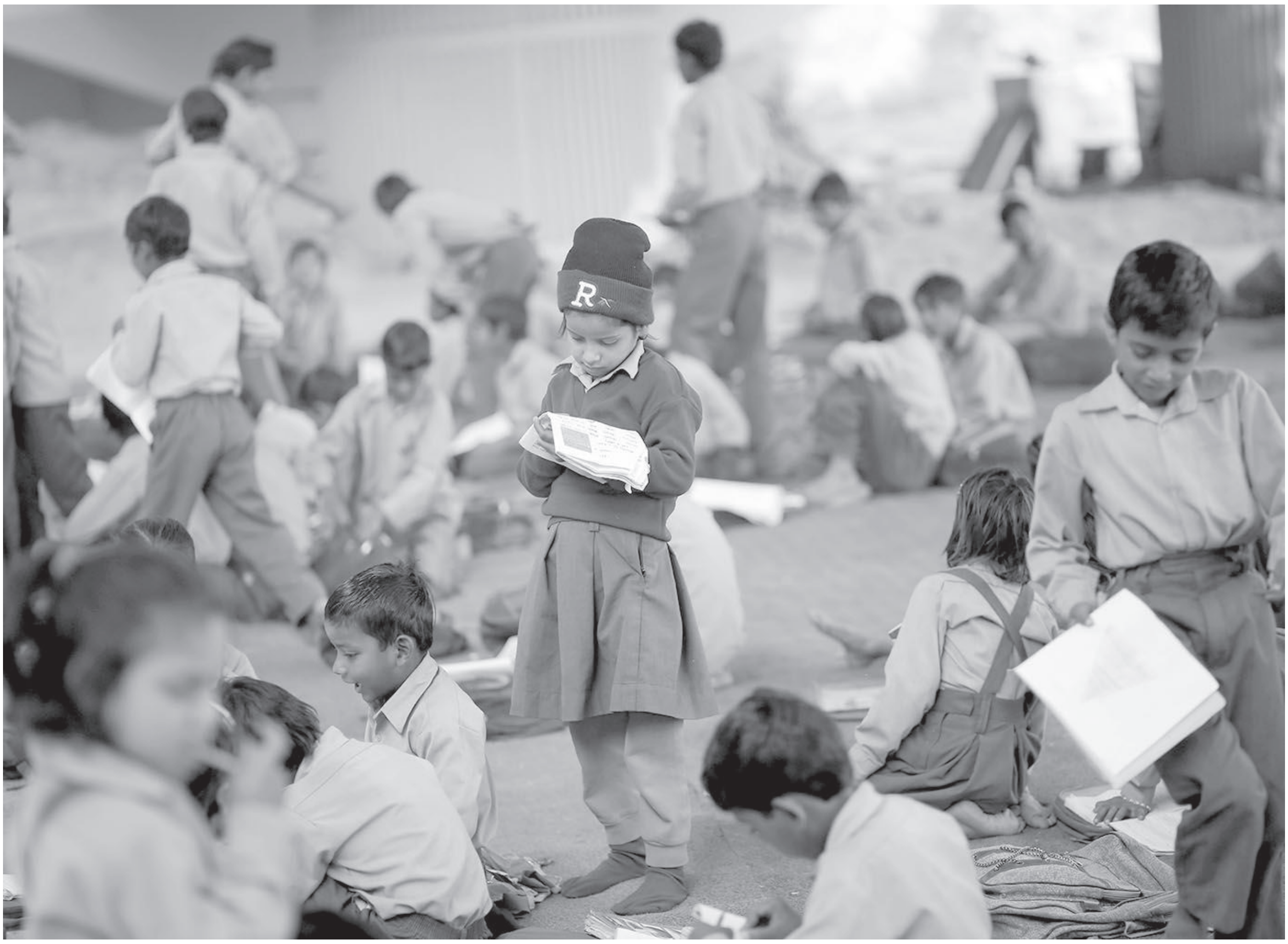

with a big dream. Our vision was to nurture not only academic excellence but also the holistic development of personality, to provide a space where young minds could grow as compassionate, responsible individuals. I have had the profound privilege of witnessing the odyssey of the growth of the potential seed into a healthy sapling eager to embrace and internalise the resources developing from strength to strength to emerge as the mighty Tree of Wisdom, a beacon of hope transmitting knowledge to the community.

The early years were challenging; we had limited resources and a modest infrastructure but our passion was boundless and dedication unwavering. Each day was a labour of love, as we created an environment where curiosity and imagination could flourish. In my classroom, my mission was clear: to inspire and instil a love for learning. I recall the joy in my heart as I witnessed young faces light up with excitement at the discovery of the power of the English language. My role was not just to impart knowledge but to nurture dreams and aspirations. We strived to offer a holistic education that included not only academic excellence but also character development, values and a strong sense of community. In spite of the limited resources and a meagre library without any exposure to multimedia and internet, we scoured every source we could find to build the cornerstone of our school's English program and the bookshelves, though initially sparse, were filled with potential to ignite young minds. It was truly magical to watch young minds awaken to the realm of word power, the beauty of storytelling, the enchantment of poetry and the wisdom of prose. I witnessed their creativity and analytical thinking flourish. My commitment to English language education extended beyond the classroom. We established language clubs and organised literary events that fostered a deeper appreciation for the language and literature among the students. The means of

communication between me and my students was predominantly English as I strived hard to foster the speaking skill amongst students. Many of my students discovered the passion for writing, debating and public speaking, transforming them into confident and articulate individuals. The memory of the process of bringing the first school magazine 'Jyotishmaan' into light with active involvement of the students of first batch in the editorial board was truly a commendable one and it gives me immense satisfaction to contribute now again for the memoir 'Anusmriti' to be published on the auspicious occasion of its Silver Jubilee Celebration under the able leadership of my students. It is worth mentioning the passion and perseverance of the students, the respect, and obeisance they had for their teachers which paved the way for their shining performances in all the spheres they adorned. The candid memories of Teacher's Day celebration flash back as I needed to be more organised and prepared for this day as the students would take charge from the dawn beginning with cleaning teacher's room and decorating it beautifully, and making the teachers feel extremely special and revered through organising different creative activities throughout the day .The excellent performance of the students, in Board Exams for all the years during my stay of six years for which I have been awarded with certificates of Academic Excellence by NVS is a testimony to this ; the icing on the top is the selection of my students like Devajani Goswami, Medini Kr. Neog for prestigious Pestalozzi scholarship and ultimately Saba Parvez clearing all the phases of the selection process to secure the prestigious Pestalozzi Scholarship for higher studies in UK are only a trailer to the vast and rich tapestry of excellent alumni of this incredible institute contributing to all the diverse walks of life across the global panorama.

In the early years, our school faced a multitude of challenges. With limited resources, we transformed this place into a nurturing home away from home for our students. The hostel building was nothing but a humble shed and the doors and windows were too frail to open with a bang. As I joined I was provided a space on the lower space of a double-decker to be shared with a girl who was shifted to the upper bed on my arrival. The journey had begun to live together with 60 girls sharing the same room along with two other ladies, one Assamese teacher and the other staff-nurse appointed on part time basis. The hostel building became not just bricks and mortar but a place where young hearts would find comfort and camaraderie. I had to shoulder the responsibility of leading a life by setting an example for many young aspirants in their formative years. It is pertinent here to mention the hilarious episode when the girls rushed to me in a frightened shiver one late night to report of the repeated knock being heard at the door as if the door would be broken into. I tried to console

them trying to instil the sense of courage to brave any crisis and moved ahead to open the door with the multitude of brave-hearts at my back only to find a goat on the verandah to the relief of a hearty laughter. It was in these shared spaces that the foundation of dreams was laid. Teaching in a residential coeducational school was not without its unique challenges. It was not just about academics; it was about instilling values, discipline, and a sense of responsibility. The chalk and duster symbolized our determination to overcome these challenges. With unwavering dedication and the support of the community, we faced each obstacle head-on. Every obstacle became an opportunity to grow, and every setback a chance to strengthen our resolve.

Our school life extended beyond academics. Co-curricular activities, sports, cultural events and shared spaces were where friendship blossomed. Talents were discovered and dreams took flight. It was in these shared spaces that the legacy of learning thrived. As the CCA in charge, I had the privilege of not only guiding our students but also become an integral part of all the important events of the school in making, the foundation stone laying ceremony at the permanent site of Chaudhapunia, the shifting to the permanent building, organising various cluster and regional level events as well as the grand Regional Integration Meet hosted at JNV, Lakhimpur and later the performance was replayed at the Town Hall at Bihpuria for the general public. The fond memories are multifarious and magnanimous to find expression in the scarce spaces and each student of mine holds a special place in my heart even though in this limited expanse, the constellation of students' names escapes full illumination. It is heartening to see the next generation of educators embrace our vision and values ensuring the continuity of excellence. The legacy was not the result of one individual's effort; it was a collective achievement.

In these 25 years, we have witnessed the transformation of countless young lives. Our legacy is not confined to the chalk and duster; it resides in the enduring impact of dedicated educators and passionate students who live together as a close-knit family drawing from the ocean of knowledge. As I look back on this marvellous memoir, I am reminded of a quote by Nelson Mandela: "Education is the most powerful weapon which you can use to change the world." We, as educators, have the privilege of wielding this weapon, and in doing so, we are nurturing futures, one student at a time. As we commemorate this milestone, let us remember that learning is a lifelong journey and our legacy is a testament to the enduring power of education. Today, as we celebrate the Silver Jubilee of the Magnum Opus 'JNV, Lakhimpur', we do not just commemorate the passage of time. We honour the rich tapestry of experiences, achievements and dreams that have filled these glorious 25 years. My heartfelt gratitude goes to all who have been part of this incredible odyssey of transforming countless dreams. May the legacy of learning and dreams continue to inspire generations to come.●

Child Psychology and conditions of learning in Navodaya Vidyalayas

(From personal reminiscences of 12 years of experience in the Navodaya system)

Titu Gogoi
Ex-teacher (English)

If anyone enquires about the psychology of the children in the Jawahar Navodaya Vidyalayas as a residential school and as opposed to other non-residential schools, I promptly cite one of the sentences from the famous letter by Abraham Lincoln which he wrote in a letter to the teacher of his son-"Teach my child to keep away from the mob." But why did Lincoln advice to keep away from the mob? It is because when people are in a mob, their activities are hardly governed by 'conscience', but by the brute force that the sheer number of the mob bestows upon it. However, I never intend to say that JNV students live in a 'mob' and that's why their activities are never informed by any 'conscience'. Rather, I cite that sentence to understand the particular context and background in which the students grow up in the JNV campuses in their ripe adolescence which is a really different context and situation. Normal people whose children have not studied in JNVs will hardly understand it. In so far as the JNVs in the North East Region is concerned, the general public generally views it as the schools of unruly students. Their perception is caused by the number of indiscipline activities that take place inside the JNVs of North East and are reported in the public media. But Navodaya in the NE region is not that all. It is also a mystery to the general public what a good friendly and

homely relation the JNV students and the teachers share and cherish throughout their lives as well the fact that JNV students are spread out in each and every arena of governance of the country.

The World of their Own

To understand the psychology of the students in the JNVs and thereby to adapt oneself to deal with those students one must understand the true purport of the sentence Lincoln wrote to the teacher of his son. The students of any JNV live in hostels and that's how it is a 'mob' in so far as they live in a group in spite of the fact that they have different hostels. The fact is that the children in Navodayas spend more time with their friends or seniors or juniors than the time they spend with their teachers during class hours. On the other hand, beyond the class hours and beyond the notice of the school administration, they have their 'own world' built with their adolescence mind-sets where the teachers can hardly penetrate. In case of the day schools, once the students are out of the school premises they are under the supervision of the parents which is not possible in JNVs. In JNVs, the teachers are there looking after the children 24x7 but yet, the teachers live in their quarters and the students have free run of their affairs after the final head counts are over at 9.30 or 10PM. At home, two parents look after two or three children but in JNVs around 500 students are to be looked after by only 20 to 40 teachers and other staff. Also the teachers have their own personal lives and cannot be with the children in the hostels always at night. Therefore, to deny the existence of a world of their own in case of JNV students which is unknown to the school administration would be like the ostrich hiding its head in sand when storm comes. This is truer in case of the JNVs in the North East region for a variety of reasons which are not possible to discuss here. Nevertheless, it must be noted that one of the main reasons for such a speciality of the JNVs in the NE is our social system itself which I came to understand after comparing the school discipline in the JNVs of North India, South India and the NE Region.

Now, in this world of their own, the students themselves are the masters or guides of their problems, issues or affairs. There are no elderly person to guide them or redirect them if they happen to take any decision in the wrong directions. This would not have been possible had the students were in their homes with their parents. What is very important here is that the period from Class-VI to XII is the most crucial period of adolescence when the children are storehouses of unending energy experiencing the manifestations of myriad feelings and emotions and desires. In the society as a whole, with the monitoring of the parents, elderly people and the teachers, some of the desires are moulded in the directions that is needed for a society to remain stable. But, since this moulding is not possible in case of the students of the JNVs, these desires and feelings may remain unmoulded, in their very primal manifestations which would inevitably lead to conflicts with the imposition of rules and regulations by the school administration. I still remember the incidents in my first JNV as a teacher, in the initial days of my appointment, when all the students came out en masse to protest if any of the students is caught red-handed while committing some offences and brought to the Principal's chamber for counselling. This is one of the examples of those unmoulded desires and proof that they have their own world which they want to protect at any cost and that they may go up to fight for those activities which may be unacceptable in the eyes of the society in general. Because of want of proper grooming, they may at times start feeling those things as good and inevitable which are generally not purported to be healthy and welcoming by the society.

On the other hand, the students see the teachers in the JNVs from morning till night in all their dispositions-formal as well as informal and therefore the sense of aura that a general teacher creates in the minds of the students is not present in the minds of the students of the JNVs. The very good side of it is that lack of this aura may lead to very good and friendly relations with the teachers. But the bad side to it is that the

students of JNVs care more about what their parents would say when they come to know of their misdeeds (if any) who don't reside with them in the hostels but come only on holidays or other designated days to meet them. The situation is reversed in case of the regular day schools where the parents always refer to their teachers when they have to deal with any difficult situation with their children. It, therefore, demands extra effort and caution from the teachers and staff of the JNVs in so far as the question of motivating the children is concerned . I personally felt that regular classes of Counselling must be introduced in the JNVs all across the country.

Two Worlds-Theirs and that of the Teachers

It is because of this that the teachers of the JNVs must inculcate a lot of things in order to become one who is very much respected and obeyed by the students. The first and foremost thing is that they must be concerned about the welfare of the children from the core of their hearts. Trying to escape difficult situations by the teachers is not left unnoticed by any of the students and, if so, he/she loses legitimacy among them and they start reciprocating accordingly. Students discuss these things profusely among them and a particular image of those teachers get created in their world. They are, in this way, given opportunity to discuss about the bad things of these teachers and the good students also slowly lose their respect for them. It may be difficult to deal with many of the incidents that take place in the JNVs of the NE region but I have seen that those teachers who try to deal with such situations fearlessly and with concern are always rewarded with respect and love. They start getting prior information about any possible misdeeds planned by the students gone astray or got misdirected even from those hostels which are looked after by some other teachers as 'House Masters'. It is a trust that a good and concerned teacher unknowingly creates among the children. Even if the school is generally undisciplined yet there would always be some very good students. I personally felt very elated and encouraged when I thought about it. It

happens because we are not given the bad things by birth. Nelson Mandela has a very illuminating comment in this regard-"Man's goodness is a flame that can be hidden but not extinguished." The very duty of the teachers is to give those opportunities to the children when their goodness re-surfaces even amid the difficult situations.

Therefore, if any teacher pretends not to know anything, and similarly also the Principal, although a lot of undisciplined activities keep going, we are actually trying to kill the good person in the students. Although we cannot kill the good person inside anyone completely yet we may make them sleep for ever or that a really strong incident would be required to wake them up again. Pretentious teachers should know that they are pretentious because they are weak from inside. They are afraid of facing difficult situations and think like the ostrich that they would spend the time in that school comfortably by ignoring/ avoiding difficult/indiscipline activities.

Teaching in Navodaya, therefore, is not only about transacting in the classroom. As the tiny tots are given in the hands of the teachers by the parents and since they live in our hostels far away from their parents, therefore, it is the duty of the teachers (and the whole school) to groom them in

all fronts. We must groom them the way a child should be groomed to become one about whom others would say-'Oh, a real genius/good person.' And therefore, if any JNV teacher believes that he has to accomplish his assigned duties only and thereby he can avoid all the troubles, he actually puts himself in more and more troubles himself and also put others in trouble too. Much woes have been brought to the parents and the school discipline goes unruly. His hostel or his classroom becomes the centre of unruly things and the resultant trouble is to be borne by everybody. Such teachers must remember one thing that they actually are the agents which slowly lead the school to indiscipline. It is true in case of the Principals too. I have seen also that many teachers who were very vigilant, concerned and strict under a Principal with similar qualities may become inactive, indifferent and a weak teacher if the Principal is also so. It is because they can neither expect the required support from the Principal nor bold enough to take risks on their own. But, as teachers, we must remember that, if we are concerned, it is our duty also to motivate the Principal. Otherwise, we don't have the right to take the children away from the parents and keep in the hostels in the name of admitting them in a so called model school. In such contexts, I always remember one of my favourite Principals, Sri R Prem Kumar, say-"We should remember how we would feel if the teachers of our own child ignores them and our own child goes astray. The greatest sorrow for a parent is always the one they get because of their children (if any). I don't understand how, even after being parents ourselves, we cannot understand what sorrow we give to the parents of our school children by ignoring them."

The role of the Leader-The Principal

The main role, inevitably, is always that of the Principal as it happens always and everywhere that a 'group' always follows its leader. My experience has taught me that even very strong minded and dedicated teachers have to face precarious situations if the Principal is not good, strict and concerned about the students. A Principal does not always have to punish the students for committing mistakes. But he must always do something which emanates from his concern for the betterment of the school, for his concern that he must make each and every child a better future citizen. He must think in his free time about the ways he can adopt to tackle situations, about the ways to motivate the children who have their own world of thoughts and ideas and are difficult to convince with the conventional methods. He must refrain from anything that may create the impression among the children that he is taking undue advantages from the school, that he is corrupt, that he is going to ignore the indiscipline activities committed by any student. I would always remember another of my best Principals say-"In Navodayas, the more you roam (or run after the children) the less you face or suffer; the less you roam (or run after the children) the more you suffer- enjoy less respect and obedience." What I personally felt from the core of my heart is that Navodaya teachers have no other way but to be concerned, vigilant and constantly on the move. If we think that students don't know about anything we are trying to do secretly, out of their sight, then we are either foolish or are really dishonest. We must remember that we are in charge of those children who have been brought away from the warm bosoms of their parents and are given in our hands. It would be a sin if we don't love them, if we don't do something extra for the children but remain contented only with the normal duties assigned to us. After all, these children are going to be the torch bearers of the society where we all have to live.

The Bright Lights radiated by JNV Students

That the JNV students have their own world and are under less pressure from the teachers and parents, for at least some time, they develop some exquisite skills in the particular areas where they are good at. We must remember the way the children of the JNVs excel in games and sports, or other co-curricular activities. Teachers of the JNVs therefore must try to take opportunities of

those inherent skills of the students and try to groom those qualities/skills by encouraging and personally helping them. In this way many students, even if they are otherwise unruly or the like, may be easily motivated. The satisfaction after such a success makes our heart filled with peace and that is the greatest achievement of a teacher. I can hardly imagine of a teacher as a 'teacher' who turns a deaf ear to such possibilities and remain a so called traditional teacher accomplishing his routine-assigned duties only thinking that more involvement means more trouble.

The very world of their own makes the students of the JNVs very different about their perceptions of the world-about love, respect towards others and all other things. One of the prime duties of the Navodaya teachers is, therefore, to try to understand these special ways the children develop their understanding of the world. They must not be a traditional teacher trying to keep these things secret but to openly discuss these things with them wherever necessary. I personally found that one of the best ways to get closer to students is to use the information about their love life, about the secret activities they undertake in the world of their own. But before using that as a way to get closer to the students, the teacher must be confident enough that he himself must be that modern and tactful to talk about those things. I am surprised to see that the materials and tools given under AEP (Adolescence Education Programme) are hardly used by most of the teachers which should never be the case with any teacher. Inability to use those materials and tools in the classroom proves that we are not at all above the so called traditional concept of teaching. We can hardly expect something different from such 'indifference'.

The JNV students on the other hand can adjust with any situation in their life after coming out from the JNVs. I very often tease my former students that it is so because 'the most difficult situations a JNV student has to cross in his life is in the JNVs only' for which no other situations later in his life can affect him so much. He/she can easily adjust with any situation. On the other hand, any ideology or the particular nature a JNV student develops during his time in the JNV, it generally does not change after he leaves JNV. It has, however, another side to it too-if a student leaves the JNV with bad habits he may be unable to avoid that later on too. Teachers as the facilitators in the JNVs, therefore, must be very sensitive to the matters associated with the students-they must try to understand the understandings, perceptions and changes in the minds of the children by observing very small incidents and by talking to students in friendly situations. One must not, however, be very aggressive and imposing in nature all the time. Such a nature may create the impression among the other teachers that he/she is the correct person

only and thereby lose support from them. Nevertheless, it is also to be remembered that trying to do something is much better than turning a deaf ear.

The Exquisite Official System of Navodaya Vidyalaya Samiti

As I used to keep track of the system in the other government offices, therefore, I was always awe-founded by some of the official procedures of the Samiti. The promotion orders of the teachers or the office staff came to the schools by post which were not known to the promotees beforehand. We know, how one in the other government offices, one has to run from pillar to post to get his rightful demand of promotion. Similar is the case with transfers. Again, no teacher or Principal has to worry about getting the money required for running the school. It is really difficult to set up such a good system particularly in a country like India which is known for its vast diversity, complexity and constant undercurrents of conflicting interests. My friends outside the Navodaya system are always shocked to know that even the shoe polish and toothpaste is given free of cost in the JNVs.

Postscript

I left the NVS system in 2018 when I was working in this JNV, JNV Lakhimpur, as a TGT English. Now that I am out of the system I can see the system much better. Looking back, I try to understand if I could do anything worthwhile for the students in particular and for the system as a whole. Since one should not judge his own works and therefore leaving that to anyone who is capable of doing that I would like to place the following plea to the staff working under the system including those who are even in the lowest level of the official hierarchy-

-that, in a JNV even a chawkider is also a teacher of the students since the students see them only all through their day to day life and keep forming their conceptions and understandings. Therefore, all must be extra careful in all their dealings all round the clock;

-that, being part of such an exquisite official system offering all the benefits without having any red-tapism, it would be a sin for us if we do nothing extra for the children. We all are parents or would be ones and the greatest pain of any man is the pain that he/she has to receive because of his siblings.

On the other hand, it is also the duty of the staff to make the children feel that being part of such a system and having given so many opportunities and so much having been spent on them by the Govt., they should never let them carry away by those attitudes which are detrimental to the progress and peace of a society. All these can, however, be achieved at a cost and we all should be ready to bear that.

Navodayans of all the country are known for their unity, the fraternity they share irrespective of whether they studied in the same JNV or not is remarkable and hence let that be a step towards making all the JNVs in the country the model schools which will be followed by all. Although it's a long time since I have left the system, yet I still feel to be an integral part of the system. I learnt a lot about life, child psychology and ways of the world while spending the very first days of my service life. I would forever remain grateful to the system. ●

Sweet memories of my Alma-mater

Biren Saikia
Ex-teacher (English)

These are distant sweet memories of 1997. When I remember the beautiful days I spent at J.N.V. Lakhimpur (Bihpuria). I discovered myself in the midst of some children with whom I played, sang and consoled them in spite of being a teacher. I joined J.N.V. Lakhimpur (Bihpuria) in 1997 as T.G.T of English when the school was in its initial stage. The school was started at Bihpuria Development Block campus purely with temporary construction. Including me, there were only 7 (seven) teachers and Mr. Y. K. Mall was the then principal of the school. The teachers were Chaturvedi sir, Tiwari sir, Pandey sir, Diganta sir, Jyoti Madam, Kabita Madam and myself. Kantiram, Jadav, Lalit, Dilip and Tutu served the school and students with various needs. There

were 68 (sixty eight) students from different parts of Lakhimpur District with different socio-economic and cultural backgrounds. I got the opportunity to be a teacher of J.N.V. Lakhimpur 25 (twenty five) years back, but I still remember the events of the time and a pen picture of students' activities reflecting like a mirage in front of me. The love and respect which I received from my dear students still keeps me remembering them.

The students came to J.N.V. Lakhimpur because, ever before there was no J.N.V. (school) in Lakhimpur district. The concept of J.N.V. was purely a new one for the guardians and as well as for the students. When the parents (guardians) came to drop their children in the school and returned home, the students started to weep. The teachers had to console them and make them feel at home in the new environment. When we spent our leisure time outside the classroom, the students gathered around us with their problems. Sometimes we played the role of their parents to console them and to make them satisfied. The students came to the school with a new hope. It was my proud privilege to interact with 68 (sixty eight) students who came from various corners of the district. Our classroom interaction was very interesting and enjoyable. Among 68 students, only 7 were from English medium background whereas the rest were from Assamese medium schools. What I experienced during my time there was that all the students quickly adapted to the situation and learned English rapidly. Being an English teacher, I had to adopt various techniques and strategies to make them competent in the English language. When I use tone, intonation, articulation, sentence stress, word stress etc. I still remember a few students making fun with the words. Once, when I told them the pronunciation of some words like village, often, listen, little etc. some students namely Papori, Girindra, Rani, Devajani, Harpreet, Nabajit, Amrit, Kapil, Lahan, Utpal, Sanjit, Bhaskar, Himadri, Pranjal, Alok, Jyotshna, Amborish, Madhurjya, Mukul. etc. etc. made fun and joked with me and with the words. Sometimes we played word games and sentence games to make the subject easy. Within a short period, the students become competent in developing their skills in the English language. We enjoyed the classroom teaching. The classroom activities and environment are most essential for the better development of a child, which I tried to create in my classroom. Our classrooms are the factories of human resources where we mold and shape our children and see the reflection of our future. A proper education is one that allows Nature to teach every child according to their nature. J.N.V. Lakhimpur will be a role model Vidyalaya to make a better society. In the words of Rousseau – "Everything is good as it comes from the hands of the author of nature, but everything degenerates in the hands of men".

Almost all the children of 1997 and the rest are now in respectable positions and playing vital roles for the development of our State and the Nation. Hope to see them in a better and honourable position in future. ●

Jawahar Navodaya Vidyalaya Lakhimpur: My Golden Years

Kamal Jyoti Borah
Ex-Teacher (Biotechnology)

I joined Jawahar Navodaya Vidyalaya Lakhimpur as a Post Graduate Teacher on April 11, 2008, just after I had resigned my PhD from the Department of Molecular Biology and Biotechnology at Tezpur Central University. I was just 23 years old at the time, and JNV Lakhimpur became my home for the next eight years.

My first principal was Dr. Brajesh Kumar, and I had the good fortune to meet and work with many wonderful colleagues, such as Sidananda Chutia sir, Bobita Das ma'am, Babita Majudeka ma'am, Ramen Gogoi, Hemanta Gogoi, Ibemcha ma'am, Pawan Choudhary sir, Jayanta Saha sir, Jinu Doley ma'am, Neelam Soreng ma'am, SK Paul, Prassana Behera, BB Verma, Mridu Pawan Gogoi, Manoj Saha, Balaji sir, Bhattarai Sir, Sikdar Sir, AK Singh sir, Prasant Kumar sir,Sheila ma'am, Bira sir, etc and non teaching staff viz Kanti da, Other mess staff, Pranab da, Naba da,Krishna da, etc.I cherish the memories of our time together...those School programs, Sports meets, Ali-aye-Ligang celebrations, Pace setting activities, MOD roosters and the list goes on..

I was also the Associate House Master of Nilgiri Junior and Senior Houses, and I played volleyball and kabaddi representing my House. I also have fond memories of performing plays during Children's Day, including a skit called "KBC Kaun Banega Cangalpati" where I acted as Amitabh Bachchan.

The goons went to the thug's house and threatened him. They told him that if he didn't return my money, they would break his legs. The thug was terrified, and he immediately returned my money.

I used the library extensively to prepare for my APSC exams, and I am grateful for the support I received from my colleagues and students during this time. I finally cleared the APSC CCE exam in 2017 and became a civil servant.

JNV Lakhimpur gave me everything. It was where I spent my golden youth, learned valuable life lessons, and made lifelong friends. I am proud to be a JNVite, and I am grateful for the opportunities that JNV Lakhimpur has given me.

I feel contended when I see my students well placed in life in different vocations. I wish them all success in life. Long live the legacy of JNV Lakhimpur!

Even after becoming a bureaucrat, I talk about and owe my background roots to JNV Lakhimpur. It is a place that will always hold a special place in my heart.

Here is a hilarious episode from my time at JNV Lakhimpur:

Once, I had hired goons from a nearby village to recover my money from a thug. I had lent him some money, but he refused to return it. I was young and naive at the time, and I thought that hiring goons was the best way to get my money back.

The goons went to the thug's house and threatened him. They told him that if he didn't return my money, they would break his legs. The thug was terrified, and he immediately returned my money.

I was relieved to get my money back, but I also realized that hiring goons was not the best way to resolve the situation. It was a risky move, and I could have easily gotten into trouble.

However, this episode is a reminder of my time at JNV Lakhimpur, where I learned to be resourceful and to stand up for myself. I am grateful for the lessons I learned at JNV Lakhimpur, and I am proud to be a JNVite. ●

Made in JNV!

Medeni Kumar Neog
1st batch

Attending the birthday parties of the friends of my six year old son is something that I cannot avoid. He and his friends usually have a great time playing together and chatting about random things of their interest in these parties, it is quite fun for them. And in this age of short attention span and physical disconnects, such interactions are much needed breakaways. However, most of the parents in these parties would just sit around glued to their phones and wait for the food to arrive. It is quite funny to see how we all want our kids to get off the phones and the TVs and play with their friends and yet choose to continue doing exactly that ourselves. Most of the conversations among the adults in these parties would be some trivial discussions about the weather or the food.

In one such birthday party a couple of months ago, I was seated beside this gentleman. He seemed to be of a similar age to mine. Despite dressing-up quite sharply, I could tell that he was physically tired. His body kind of slouched in the chair and his eyes drooped.

"Long day at office huh…!" - I tried breaking the ice and firing up some sort of a conversation.

It took him may be a second to get out of his tired contemplations and gather the words. But he eventually and slowly replied -

"I… uh… just got back from this really exciting yet very tiring event, you know! Really wanted to rest today… but my son could not miss this party. And so here I am…" - a helpless smile was on his face now.

"Must be a grand event. You definitely seem to have had quite some fun!" - I insisted on taking the conversation forward.

"Yeah man… It was this silver jubilee thing. You see, I studied in this school called JNV - Jawahar Navodaya Vidyalaya… at Golaghat. And I was the…"

"Wait, WHAT?" - I interrupted him midway through his sentence, I think I almost shouted.

"Yeah, why? Do you know it?" - Now he was intrigued.

"What do you mean know it? I AM from JNV Lakhimpur - first batch! We have our silver jubilee coming up in November…" - I most definitely sounded proud at this point.

"Hell no… Are you serious? I am from JNV Golaghat, first batch…" - He sat up straight in his chair and his tiredness had vanished by now.

We literally dragged our chairs to face each other, shook our hands again with a renewed vigor and spent the rest of the evening talking about all things JNV. I myself have quite a few good connections among the JNV Golaghat alumni, thanks to the various cluster, regional and national exhibitions and meets where I had the chance to compete and cooperate with their school in the past - and this gave us even more to connect on. It was quite an evening. Both of our wives were looking at us with disbelief, how these two guys who have just met could behave like two long lost brothers in a matter of moments! I don't blame them, only a person from the JNV family can understand this camaraderie, this bond is exclusive and special to us.

At some point or the other, all of us have to deal with what life has in store for us. The going gets tough. In that arduous journey, we lose bits and pieces of ourselves. We tend to become what our lives demand of us. More often than not, this process brings about a sort of melancholy to our lives. May be this is the reason that nostalgia is such a powerful and reassuring emotion. It takes us back to that zone where the worries of the world could not touch us. And for a very large set of people who studied in Jawahar Navodaya Vidyalaya, the most powerful nostalgia is that of our days back at the school campus. JNV is the emotional safe haven for all of us. We can always remember that one weird and wild thing somebody did at the hostel, dining hall or the assembly and smile.

When I look back at my time at JNV Lakhimpur, it was predominantly spent at the temporary site of our school in the Bihpuria Block Development Office neighborhood. One fond memory that I have of our school from that time is how we were able to establish a respectable outlook towards the Navodayan life among the

larger society. Back then, our PE teachers would often take us into the town for our morning runs. We shared our playground with the neighboring villages. We would perform a much decorated March-Past parade and National Anthem at the Bihpuria town hall every Republic Day and Independence Day. There would be people gathered outside our school fences to watch us carry out our morning and evening assemblies. We shared a boy's hostel with the Bihpuria Blind School students and teachers. Through all these interactions, people could see the discipline and brotherhood that JNV fostered among kids. I carry that memory with pride wherever I go. I wholeheartedly wish that JNV Lakhimpur continues to carry forward that legacy of setting a benchmark for others to follow.

At a personal level, the greatest gift that I believe we got from our time spent in a JNV campus is that of resilience. We probably did not realize it then, but the moment we stepped into JNV, we entered a land of diversity. Coming from rural and semi-urban households, we all have spent our early childhoods in a pretty uniform local society. Contrary to that, JNV was a mélange of various ethnicities and identities - be it students or teachers. And we all lived under one roof, followed the same routine, sang the same songs, ate the same food and received the same punishments. At a tender age of twelve years, all of us started out on a life that basically was formed based on the conversations and interactions we had among ourselves. The resilience that a young mind builds through these interactions and exposure is more or less enough to set the person up to accept and deal with any kind of situation in life.

I attribute a lot of who I am today to my days back at JNV Lakhimpur. Resources were scarce in those days, but the way our teachers maintained their patience to let us use those made all the difference. I still remember the evening when we had the first look at the only computer our school was allocated to. One of our teachers would play the BBC World Service in his Radio set and let us listen to it. The smell of that single set of Enid Blyton books freshly delivered to our school library is still alive in my head. At an age when there was no internet, getting exposed to all of these made all the differences. JNV Lakhimpur gave me a very wide canvass to play with, and I am thankful for it every single day.

The most beautiful aspect of our lives at JNV Lakhimpur is that we joined the school as children and left the school as adults. Our child to teenage to adult transition happens within those school hostels, classrooms, playgrounds and dining hall. And we had the best asset in the world during that phase with us - our friends. Knowingly or unknowingly, we help each other during this critical phase of life. We form special bonds in friends, we many-a-times fight with someone, we have our first crush, we get punished for all our wrongdoings - all within those school walls. We learn how to study or play without any help from our parents and only under the guidance of our teachers. This itself is a great life lesson to act independently in life situations. Nothing could have taught us this better except for our time spent at JNV campus. This is the reason that the friendship we form during our JNV days last a lifetime. Life skills like discipline, punctuality, acceptance, resilience etc., that come handy in life later are learnt in our school days itself. JNV life is structured around these values. By the time we are out of JNV and start interacting with the world outside, we realize how valuable those learnings are.

And today when our beloved school has turned twenty five, all I can hope for is that JNV Lakhimpur will only add to that heritage in the coming days. I can only wish that the coming generations will create even sweeter memories in these hostels and classrooms. The footprints on the school corridors will only increase; let those be ones that you would give everything to walk by again. How I wish today to go back to that hostel bed for once and lie down there on a Saturday evening completely free from any worries of the world!

Here's to a lifetime of legacy, JNV Lakhimpur! ●

Experiences of being Woman, struggling through Power, Gender, Culture and Class- Self-Analysis

Monikongkona Changmai
1st batch

'What is this life if, full of care,
We have no time to stand and
Stare.'——*W.H. Davies*

At this juncture of life, it is really hard to find time to reweigh the life. But I feel fortunate to do the same in the disguise of a write-up for our Silver Jubilee Year Magazine 'Anusmriti'. And while going to write this, I am realising that, yes, we do have time to stand and stare although not literally but while doing many other things like while travelling, bathing, trying to sleep, eating and when not!!! And I am fondling with my past which is full of beautiful as well as bitter memories (yet memories, as it makes me what I am today). I am feeling like writing so many things but at the same time, I am realising that articulating my life experiences, which has witnessed a drastic transition from a very basic rural life to a high-tech digital metropolitan city life is not really an easy task. Adding to that, it is more complex to revisit one's past by contextualising theoretical concepts like 'state of being woman', 'power struggle', 'Gender', 'Culture' and 'Class'etc. Despite having various limitations, I feel enthralledto write about the days of my life till date.

My 'Ghilamara'childhood days:

I belong to a rural area namely, Ghilamara of Lakhimpur District of Assam and it's no wonder if somebody has not heard about the place. It is a place full of greeneries although having recurring effects of flood, poverty etc. I was brought up in a joint family and with full

freedom of dancing, singing, acting, drawing, cycling, climbing, fishing, angling and all other agricultural activities like 'kothia- tula', 'kothia-ruwa', 'dhaan-dua', 'Daangori-korhiuaa'etc.I along with my brother, who is younger to me by eleven months, was encouraged to do everything. We read magazines like 'Sofura', 'Okonir Ogrodoot', 'Mouchaak' 'Notun Aviskaar' etc and this world was introduced to us by one of our Home tutors. I felt the urge to mention about him as because I could analyse many conceptualterms by reflecting on his life. He had five daughters only because he wanted a son to continue his male line. And fortunately or unfortunately, his sixth progeny was a boy. He was a teacher in a non-provincialized school and had no salary. Due to his extreme poverty with six children and his wife he used to take home tuitions. He could not plough in his own paddy field as he reasoned for the same that Brahmins don't plough. This is why, despite having agricultural land he could not engage himself in that too and had to depend on others for which he had to pay and could not afford to do so. In a way, caste supremacy led him to a life of poverty. And sadly, he was suffering mental illness and last year, he killed himself. These are pure instances of male supremacy, patriarchy, Casteism and poverty.

During those pre-primary days, one day, it so happened that we were playing with our neighbouring friends. One of the villagers, a high school teacher, was passing by the place where we were playing. He saw us, me and my brother, over there and called us to him and told us not to play with those children as they werefrom poor families of the village. Even though I was a child, still I felt really bad for classifying friends on the basis of economic status of their families. Here, I feel happy to write that those friends from those poor families are well established now and they have achieved those statuses in the society by dint of their hard work and perseverance which the high school teacher's children could not. This is also a pure instance of discriminatory class consciousness.

It is noteworthy here that in our family we had no such discriminatory mindsets among the family members and we enjoyed our childhood with full freedom. We were never dictated regarding our friends, not even whether they were boys or girls. My father told me that girls should study more. He encouraged me to become a lawyer. He plainly believed that girls must know laws. Even if I apply the concepts like power, class, caste, gender etc, I see that there was no such clash. My grandmother was the family head. My mother was a working woman. So she had economic independence. But, now, if I look back at the nature of jobs the women used to do were mostly of the nature of care givers like Teachers, Anganwadi Workers, Doctors, Nurses etc. I never saw any engineer, BDO, Sub-Divisional Officer or Police officer etc.There was only one female advocate in our area. My aunt was the first female driver in the year 2000. But now the scenario has changed drastically in all the domains.

It is interesting to mention here that during my thought process of writing this, I was reminded of a lesbian-couple, whom I met probably in 1992 in a very remote place, namely, Noruwathan of Dhemaji district. It was the talk of the town then that two girls were leading a couple-life in that village. At this point of time, having a good amount of academic inputs, I feel like going to meet them once and salute them to take such bold step to live together in such a remote conventional society; which is far away from any kind of feminist ideological orientation.

Being a girl of a rural area, I was never stopped from doing anything what my brother did. Instead, I was encouraged to do everything and my parents, uncles and aunts always used to accompany me. This is to mention here that during my childhood days some people used to called me as 'naak-sepeti' and 'Aalumaai' as because my nose-shape is little flat and my teeth-gums are out while I smile. I was taught by my 'Aaita' to reply them back that 'my nose and teeth-gums will not feed me, my capabilities will feed me'. That 'Aaita-taught' short reply was my saviour then.

Though these are very few snapshots, this is

how my childhood has been my pride of life with different encounters. My village people were economically poor, but rich in their hearts, happy and content. Sometimes I feel like relinquishing my city life and go back to my days at home in Ghilamara. But, it is sad that lives have not been the same pure and simple in the villages too due to globalisation. I still feel to be fortunate to belong to community life which has enriched my life.

Towards a more disciplined life: the life of a Navodayan:

Passing the stages of preparing for entrance examination to Jawahar Navodaya Vidyalaya and getting into the life a hosteller was a mixed feeling then. The school was waiting for us with a completely new world. We met friends with many different realitiesfrom the whole district and teachers and school staff from various places of the country. School was the melting pot of different cultures, caste class etc. We encountered with multiple realities of life. That was the second home for me where I relearned to love people irrespective of their family background, caste, class or any kind of possible divisive attribute. There I saw from the most possible proximity how poverty could be disastrous to a child.A teacher, originally from another part of the country,once publicly humiliated a tribal boy during the distribution of toiletries at school. The teacher compelled the boy to extend his hands, saying 'Bhikshaang de hi,' and dropped the items onto his hands. Witnessing this scene was deeply distressing. However, it is heartening to know that the boy, who experienced this humiliation, went on to pursue higher education in reputed institute and has since become well-established.

By shifting my mind from the bitter experience to the best one, I must say that the school empowered us in many different ways. We played cricket, football which usually girls don't. And interestingly, at first, we were not allotted in the evening routine to play cricket and football. But we protested and demanded to play everything without being categorised as girls. We were successful.

In dormitories, two girls/boys were not allowed to sleep together. Then we didn't understand the reason behind the rule. We were told that House-Masters were instructed to not to allow us to do so. We were little surprised and hurt as we could not sleep and talk together with our best friends. But now I realise that was a precautionary measure to check lesbianism or gay-sex. This is how unknowingly we slowly entered into a different world.

When I was the dormitory captain, I realised leadership comes with responsibilities and duties.

Our school life was under strict surveillance which made us more expert in breaking norms, rules etc as we were always in the pursuit of our unfathomable absolute freedom. We protested against corporal punishment. We revolted against Indian Chauvinism.This school taught me how to dream for a better future. It gave me the opportunities to look into many new avenues of life.It gave me friends, sistersand brothers for life. I always thank my teachers who loved us, nurtured us, taught us to be a better human being.

In chase of the childhood dream:

In the quest of my childhood dream of becoming a lawyer, I took admission into five years integrated course of bachelor of laws. I didn't realise before that I was that thirsty to study law until I started studying law. It fetched me knowledge. I never took resort to any easy way to earn my degree for which I was harassed mentally, and undue proposals were given. I overthrew everything and came out of a mischievous system with dignity. I always feel fortunate that genuine people always love me. My teachers except those corrupt ones love me and have been always encouraging me in my all endeavours.

Knowledge is power. However, little it may be, but my legal knowledge has always helped me to feel empowered. Though not professionally, but personally I have assisted many vulnerable people at different points of my life with my existing legal knowledge. I have been a sincere law student all throughout.

My journey to another new world:

I still wonder whether marriage is a sacrament or a mere contract as law says. This is because I married him as I love him. My marriage was a choice not a compulsion. I thought people might raise the issue of caste as I heard few relatives from my husband's side were whispering the caste-clash issue. But it went so smoothly that they never got a chance to utter a single word. We had so-called inter-caste love-marriage. Just after my marriage, I went to Mumbai to pursue my masters in Social Work. My brother encouraged me the most. At first, I was in dilemma whether to pursue LL.M. in National Law University, Ranchi or Tata Institute of Social Sciences (TISS), Mumbai. Then one of my sisters, Bitopi Dutta, told me that never miss the chance to study in TISS, Mumbai Campus; and said that the campus itself would teach me many things. That was true indeed. The campus was a mini-India. TISS made me empathetic, more sensible, matured and more empowered. TISS life is a kaleidoscopic life. It exposes one person to many different perspectives. I learned, relearned, and unlearned many different things over there. Every usual thing started becoming unusual and unusual thing becoming usual. I learned the lives of prisoners, their children, homeless and destitute, children of conflict-ridden areas etc. I witnessed the horrors of lives of development displacement victims, constant human rights violations cases, different power structures and their foul-play, their conflicting-interests etc.

And many more minute yet beautiful things about classrooms like non-hierarchical settings, the contented feeling of not-being unheard, freedom of work at field, unbiased and non-judgemental attitude of the entire campus etc. are few more treasured memorieswhich I would carry in my heart forever.

And the journey continues sometimes as a professional, sometimes as a student...

Finally, during my tenure in a teaching role, I faced numerous instances where I became the target of gender bias. However, I remained steadfast in such situations, asserting my rights and carrying out my responsibilities with unwavering dignity.

I chose to quit my job to dedicate time to my son during his early school years. Despite my husband's suggestion to reconsider for fear of hindering my self-development, I stood firm, emphasizing that my decision was made after careful contemplation over six months. I live life on my own terms. After six months of my son's schooling, I contemplated pursuing M.Phil/Ph.D. I expressed my preference for M.Phil over Ph.D. during the 2019 interview, a choice that drew criticism from friends. Undeterred, I explained that I had a plan.Despite the backlash, I pursued my decision and enrolled in the M.Phil program. Later, in 2023, I made the decision to embark on a Ph.D. journey in the Department of Women's Studies at Gauhati University at the age of 37, a choice that sets me apart from friends who have already completed their post-doctoral studies.

I believe that God has always a better plan for me, and I am doing my work without bothering the pace and what people would say.

The last story:

Few days back, while coming back from Court, I saw an extremely old man calling for help to cross the busy road. Then I stopped my car, went up to him and told that I would help him. He looked at me and questioned whether I would really be able to do that. Then I asked him why he said so. He said that it would have been better if some male would turn up to help him. Then I said him '**Sauksun aaji moi parimne nai'**(You see today whether I can do or not).I helped him of course and he thanked me. This made me rethink, patriarchy is ingrained indeed!!! An extremely old man evendon't rely on a woman in helping him to simply cross a road.

And the life continues with laughter, sufferings, achievements, and failures. ●

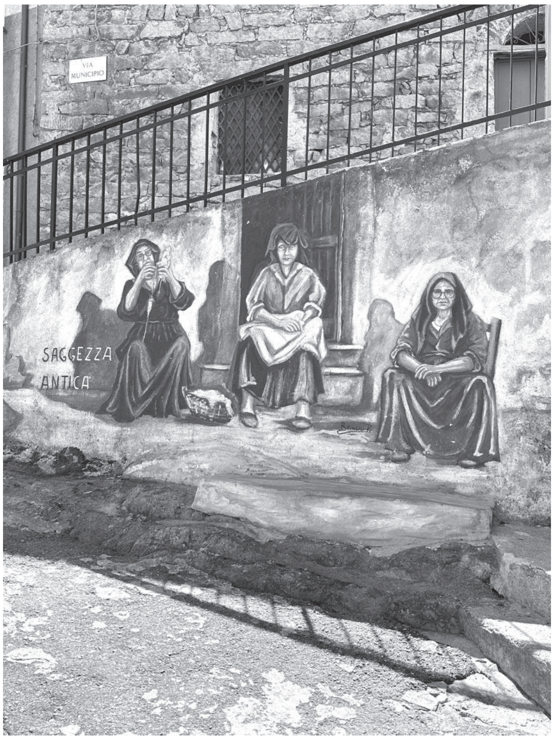

O R G O S O L O
A Canvas of Human Expression

Devajani Goswami
1st batch

Expression is a powerful tool. Today I am going to tell you something about the speaking walls. Recently I visited a city in Sardinia named Orgosolo. Nested in the heart of Sardinia, the small town of Orgosolo is a hidden gem that has gained international fame for its unique form of street art known as "murales." Murales vividly illustrate the town's history, culture, and social conscience.

By definition "Murales are large artworks painted directly onto walls, ceilings, or other permanent surfaces". They have been present for thousands of years in various cultures and serve a wide range of purposes, including cultural expression, storytelling, political messaging, and community beautification.

Murales became powerful around the world when so many difficult social events were taking place from political assassinations to race riots to war protests.

When I reached Orgosolo, I took an audio guide and started wandering. The roads are narrow and hilly and each art on the side walls had to tell you a story. I was astonished by the range of topics it had covered. From political messages to empowerment to child labour to global warming.

The very first murales in Orgosolo were completed by an anarchist theatre company by the name of Dioniso. Directly after that, the communist Francesco Del Casino and his art students began painting more murals around the town to speak up about their political beliefs during the 1970s and 1980s. Today there are more than 150 murales.

Of course I could not cover all of them. Some really made an impression. The most impactful mural for me was to see The father of our nation, Mahatma Gandhi, silently sitting in peace, that wall was screaming out loud the power of non violence. I have shared that picture (along with some others) for you to see.

Orgosolo, with its murales and diverse forms of human expressions, stands as a shining example of how art can be a vehicle for preserving history, celebrating culture, and advocating for change. The town's murales showcase the power of collective human expression to shape a community, educate the masses, and influence the world. With some you agree with some you don't. But they are sure to tickle your mind and make you think hard.

As I walked through Orgosolo's streets, I was reminded that art transcends language and culture, providing a universal platform for dialogue and understanding. Orgosolo's murales are not just an wonder but a living testament to the resilience, creativity, and voice of a community determined to make a difference in the world through the simple act of expressing itself. ●

Nurturing Holistic Growth: The Imperative for Spiritual Education in India's Education System

Nabanita Saikia
5th batch

India, a land steeped in wonder and wisdom, has a rich history in education, drawing seekers of knowledge from far and wide. A country renowned for its historical contributions to education, is at a crossroads where modern pedagogy has veered away from the holistic principles that once defined its educational landscape. The Gurukul System, a prominent educational model of ancient India, focused not only on academic prowess but also on character development, spiritual growth, and environmental consciousness. However, the contemporary education system introduced in 1835 lacks this holistic approach, emphasizing competition over comprehensive learning. The need for a comprehensive approach that intertwines intellectual and spiritual development is gaining traction, and this shift is not merely an idealistic notion but one rooted in credible research.

In the pursuit of careers and financial gain, the modern educational system has overlooked the importance of nurturing the mind, body, and soul. The emphasis on knowledge acquisition has left moral development trailing behind, contributing to the prevalent mental health issues among the youth today. Recognizing the urgent need for a shift, it is imperative to reintegrate spirituality into the education system. Spirituality, distinct from religion, encompasses the study of life and the spirit, offering a profound understanding of one's self and the universe. It is not about myths or superstitions but about realizing life's realities and gaining wisdom.

Numerous studies highlight the profound impact of spiritual well-being on various facets of human development, making a compelling case for its incorporation into the education system. Research consistently demonstrates that students who are connected to their spirituality, experience enhanced mental health, academic success, and resilience in the face of challenges. Nurturing spiritual growth contributes to a sense of purpose, meaning, and overall life satisfaction.

A comprehensive review published in the Journal of Educational Psychology (Smith et al., 2020) found a positive correlation between students' spiritual well-being and their overall psychological health. The study emphasized that spiritual education contributes not only to academic achievement but also to the development of a resilient mindset, crucial for navigating the complexities of modern life. A longitudinal study conducted by the National Institute of Mental Health and Neurosciences (NIMHANS) in India (Sharma et al., 2018) revealed that students who participated in spiritual education programs exhibited lower levels of stress, anxiety, and depression compared to their counterparts. Incorporating spiritual practices into education, such as yoga, meditation, and mindfulness, has also garnered attention in academic circles. A study by the International Journal of School & Educational Psychology (Chopra et al., 2019) explored the impact of mindfulness programs on students' attention, emotional regulation, and academic performance. The results indicated notable improvements in these areas, reinforcing the idea that spiritual practices can be valuable tools for enhancing the educational experience.

To delve deeper into the impact of spiritual education on child psychology and emotional well-being, it is essential to recognize the historical context of India's ancient culture. Prosperous civilizations like the Indus Valley and Vedic periods placed a significant emphasis on holistic education, acknowledging the interconnectedness of the mind, body, and spirit. In this cultural backdrop, children were nurtured not just academically but also spiritually, fostering a well-rounded approach to their development.

The traditional Indian educational foundations, "Gyanam" (Knowledge) supported by "SHIKSHA and VIDHYA" (Objective and Subjective), present a balanced approach. Shiksha imparts skills necessary for material success, while Vidhya delves into understanding oneself, fostering morality, righteousness, and a holistic perspective. These principles, rooted in the ancient Gurukul System, aimed at developing individuals with well-rounded personalities, discipline, intelligence, and mindfulness. In contrast, the contemporary education system, introduced by Lord Macauley, has deviated from this holistic model. It focuses more on a competitive race for

academic success, neglecting personality development, moral conscience, and ethical instruction. The emphasis on commercial gains leaves little room for physical exercise and the acquisition of essential life skills.

The shift towards a spiritual education model aligns with the timeless wisdom of Gurukulas, where students coexisted in brotherhood, engaged in group discussions, and participated in activities promoting critical thinking. Incorporating practices like yoga, meditation, and mantra chanting, Gurukulas aimed at fostering a strong sense of interconnectedness, empathy, and responsibility for the world. Drawing inspiration from India's ancient Gurukul System, which seamlessly integrated spiritual and academic education, the contemporary education system can benefit from evidence-based approaches. The timeless wisdom of Gurukulas, coupled with the findings of modern research, provides a robust foundation for advocating the integration of spiritual education into the mainstream curriculum. Some educational institutions have already embraced curricula centered around spirituality, providing students with an opportunity to explore various traditions and practices in a safe and supportive environment.

Jawahar Navodaya Vidyalaya (JNV) resonates with the ethos of India's ancient Gurukul system, embodying a commitment to holistic education and a residential learning environment. Much like the Gurukulas of the past, JNVs provide not only an academic curriculum but also a space where students undergo comprehensive development, nurturing their character, values, and cultural identity. The residential setting fosters a sense of community, mirroring the guru-student relationships in Gurukulas and allowing for personalized mentorship. However, JNVs stand out in their potential to foster spiritual growth compared to many other schools in India. The combination of a supportive residential community, dedicated teaching staff, and an environment that encourages introspection and self-discovery positions JNVs as unique spaces for nurturing not just intellectual but also spiritual well-being. This distinctive feature further bridges the gap between ancient traditions and modern educational needs, envisioning a system that empowers students to flourish not only academically but also spiritually in their journey towards holistic growth.

The call for spiritual education in India's educational system is not a mere ideal but a scientifically substantiated imperative. By incorporating spiritual principles and practices into the educational framework, we not only align with the rich traditions of our past but also empower the youth with the tools they need for a balanced and successful future. It's time to bridge the gap between ancient wisdom and modern research to shape an educational system that nurtures not only intellect but also the spirit, fostering resilient, fulfilled individuals ready to contribute positively to society. ●

By incorporating spiritual principles and practices into the educational framework, we not only align with the rich traditions of our past but also empower the youth with the tools they need for a balanced and successful future.

A tiny trunk with a lifetime's worth of memories

Saba Parvez
4th batch

This autumn of 2023, as I am packing my apartment in Utahand moving to Chicago to start my career as an Assistant Professor at Northwestern University, I can't help but reflect on the several life events that led me to where I am today.It all began with my 12-year-oldself arriving at the gates of JNV Lakhimpur with a tiny trunk carrying all my belongings. I had no idea then that several years later my trunk would measure too small to fit all the life skills and lessons learned, lasting friendships, laughter, joy, and life-time worth of memories that JNV Lakhimpur would give me. The school not only cemented my formative years as an individual but also laid the foundations for the scientist I am today.

I remember like it was yesterday when our parents told my sister and I that we got accepted to JNV Lakhimpur. While I was aware of the fact that it was an incredible educational opportunity, I was saddened by the thought

that we would have to leave home to stay at a hostel. I remember feeling nervous and anxious on our way to the school. However, as soon as I entered the gate and settled into the hostel, I felt a sense of calmlike I was home. That sense of belonging and community is what made my 6 years at JNV Lakhimpur incredibly productive and meaningful. I met dedicated teachers who inspired me to chase excellence. I found my passion for Chemistry and Biology at JNV that laid the foundation for the career I have today. I also credit the school for instilling a strong sense of discipline in me which I not only carry into my personal but to my professional life as well. Furthermore, JNV Lakhimpur introduced me to some of my best friends who became an integral part of my being, and whom I have held on to dearly.

If I have to pick a life event which proved to be a turning point in my life, it would have to be when I was called into the office by the then principal sir to inform me of a scholarship opportunity from the Pestalozzi International Foundation, a UK based charity dedicated to helping youths from underprivileged communities all over the world in pursuit of quality education. I remember packing my bags at a short notice to travel to Delhi for the exam and interview. I was clueless and nervous. It was the encouragement from my friendsthat gave me the strength to succeed in the exam, which resulted in me receiving a scholarship to complete my 11th and 12th grade in the UK. Once again, I was at a critical juncture. I was aware of the fact that it was an incredible educational opportunity but I was saddened by the thought that I would have to leave the school which had become an extension of my home. Yet again, I found myself packing my bags, hoarding all memories my bag could hold and making a little space for the new adventures to unfold.And I am glad I did.The offer from Pestalozzi changed the trajectory of my career and made it possible for me to pursue my Bachelor's, Master's, Doctoral (PhD), and postdoctoral degrees in the USA.

Here we are in 2023, I am packing again to move to Chicago to start a new journey. In hindsight, my life has been a series of packing and unpacking as I have hopped from one incredible opportunity to another. But whenever I feel nervous about the next chapter, I reach into the tiny trunk of memories I carry with me of JNV Lakhimpur, always finding the strength and hope to forge ahead. I am enviously aware that some of my classmates are making plans for a trip to JNV Lakhimpur to celebrate the 25th anniversary of our school. While I cannot be there in person, I want to say thank you! None of the amazing things that happened in my life and career would have been possible without JNV Lakhimpur - for that I am forever grateful! Happy 25thJNV Lakhimpurand may you continue to be home for many after us! ●

"Vidya Dadati Vinayam"

Knowledge generates humility

Papori Sonowal
1st batch

School days are the best days of our lives. School is said to be a temple of knowledge, the very first place that introduced us to the world and, more so, to ourselves.

My school life is all about memories, which I deeply cherish. I was in a central government residential school, so my experience was a little bit different from that of other students who were in day school. The memories—not only the fun friendship and all the sports and extracurricular activities, but also the way to do them—helped me find my interest. That knowledge and learning that I have gained from my school life I still use in my daily life and day-to-day life. All the credit goes to my school life and knowledge; it has made me who I am today. I really appreciate and am grateful to our teachers and our school for everything. Being in a residential school, I learned about practical life skills to ensure complete physical, emotional, and social growth, as well as individual development from all sides. Discipline, which I have learned from my school days until now, I am trying to maintain in my daily life.

I have to mention here the day when we entered our school on the very first day. I still remember the first day at school; it was November 30, 1997, in Bihpuria, Lakhimpur, Assam. The day when I entered our temporary site at our school during that time, we were the very first batch at our school. My home was nearby, so I came with my mother, my two younger sisters, and one of my aunts, along with all my personal belongings. Our iconic silver-coloured

steel trunk was necessary to bring with us. This has been instructed by the school authorities. The day that changed or shaped my life to a large extent was called "Navodaya's. I was neither nervous nor scared; rather, I was very happy thinking about the fact that I would be meeting lots of new friends, all of whom were coming from different places from our district. The most important thing that excited me was the bunk bed (one of a pair of single beds built of iron as a unit with one above the other), as I wanted to get the experience of that special bed. At that point in time, I did not even think or predict that my life journey would start and, at the same time, the happiness of staying at home would end. I was not aware that only on vacation we would have the opportunity to stay at home. I did not even cry at the time to say goodbye to my family, but I was a little sad to see my mother's teary eyes. Then I saw many of our friends crying with their respective family members. But in the evening, I and one of our friends (Devajani Goswami) tried to console our friends by showing them some funny activities to make sure that they would not be sad anymore. Now I realize that we have learned how to share our emotions and, simultaneously, how to deal with problems and help others if someone needs a helping hand. I have learned how to live independently without depending on someone from our Navodaya lives. During our initial days at the Dormitory (a large bedroom with a number of beds in it, especially in a school), it was very difficult to sleep alone, as I never slept at home alone till that time, but we were not allowed to sleep double in one bed. Once someone found out they were sleeping double, they were punished for the same the very next day. During that time, I used to hate the early morning bell rings at 4 a.m.; we were supposed to wake up at 4 a.m. But when I think about that now, I realize how it helped our health and our lives by waking up early in the morning. Also, I still remember the great Cheddi Lal Chacha making sure he wakes us up by beating our hostel door by saying his common dialogue, "Ladkiyon Utho". Our uncooked, tasteless food taught us how to survive with the minimum and just eat to live, as at the time we were not having any kind of choice for the same. And these taught us how to cope up and adjust to the situation, making it necessary to learn life skills. Sunday used to be very special because that day we used to get 4 puri and sabji for us, which was the most expensive and tastiest meal ever. However, we were not satisfied with 4 puris, but slowly we understood that was our limit. So, from this, we learned how to satisfy our stomachs with fewer things to survive. We not only survived but also flourished.

Navodaya's life was quite an adventure. A confluence of students from various socio-economic backgrounds is trying to merge the future provided by this unique culture. It became successful all because of supportive teachers and staff coming from different states in our country.

Challenges came when we learned that this is an English-medium school and that we are coming from an Assamese-medium background, so we had to study all in English. Scary "Unit Test Days" helped my life to be ready for any time and any situation in our lives. I think we have come a long way over the difficulties and challenges we face in our lives. All credit goes to our school for providing such a platform. Scares in the Mathematics class and were ready to get punishment in the English class to become "Murga" for boys and "one leg stand with hands up towards sun facing. We were not ashamed of getting punished, as most of the class used to get the same, so nothing was there to make us feel shy. Still, I try to implement it in my day-to-day life if possible. In Navodaya, not only in academics but also in other areas for all-round development, S.U.P.W. (Socially Useful Productive Work) helped us to promote community work among students, raise knowledge of scientific developments, foster the development of a scientific worldview, and also in areas like art and craft, plantation drives, and needle work.

When I see all the big trees planted by us while we were in the school (the temporary site), I feel good and refreshed by thinking that we

contributed something useful to our society and also to our environment. Because of this opportunity, I only learned about strengths and weaknesses and my love for sports.

Navodaya friendships are different from anything else, as we fought, but at the same time, we patch up quickly. I still remember one incident in which I and one of my good friends, “Rani” (Monikongkana Changmai), used to have the same bunk bed; we shared the upper and lower parts. One fine night after our dinner time, we were all studying, and I was practising Maths with her (Rani), but at that point I was making some mistakes while calculating, so she got angry as I was repeating the same. So, she went directly to sleep with an angry face. I also got angry and said I would not practice with her, but later I noticed that she was sleeping with a mosquito net, but there was a big hole in it, and while she was sleeping, I stitched her net. I was also crying at the same time as she was not talking to me at that time, but when she realized that I stitched her net, she could not hold her laugh. So, this kind of bonding we share as Navodayans.

Now, when I look back, I realize that the morning assembly and the activities we performed instilled confidence in us, and I still have that level of confidence to speak and the courage to fight for our rights. The CCA programme (Co-Curricular Activities) helped us to know multicultural in our society. Till now, I remember that during our school days, Saturday used to be our favourite just because of the CCA program, where we used to participate in inter-house competitions in all the fields like sports, cultural activities, and social work activities. So, this helped us build a teamwork nature. Various Navodaya events like cluster meetings, regional meetings, and national-level meetings provided us with the opportunity to mingle around other fellow Navodaya’s and, at the same time, learn many things more about other Navodayans coming from different JNV’s of our country. As we all know, Navodaya is a residential school, and we all have to stay in the hostel inside the school premises. We were not allowed to go

outside the school boundaries. So, during the cluster meet, that was the time when we used to have that opportunity to go out of the school boundary. Because I was into sports, I got the great opportunity to go to different JNV’s and different places. I still remember when we were selected; some of us went to the JNV Sonitpur Assam for the first time for the Cluster Meet, being the newly opened JNV. We were given the opportunity, most of the time being tiny. Such types of stories are a lot I can go on to list and many more, but I would just say that it was a life-time opportunity that we got as Navodayans. That “Navodayan Spirit “still carries us forward. It is a never-ending topic. No matter where we are, whenever we meet or have a conversation with fellow Navodayans, that feeling comes out like a habit, and we do not care about anything besides that.

Migration policy, which promotes national integration, takes place generally between Hindi-speaking and non-Hindi-speaking districts in different states of our country. When I was in 9th grade, I was part of it among 36 students from our class. We went to JNV Araria, Bihar, for a 1-year term. That was an awesome experience being there, and I travelled to most of the places in different JNV’s of Bihar as I was into sports, especially KHO-KHO. Now I cherish those times spent there and have made many good friends there.

Now, when I look back, we have completed 25 years of our glorious days, but it seems like yesterday as those memories are so fresh, vibrant, and colourful. This creates memories for our lifetime. ●

Battle of Chaudhapunia; Teachers Guide book & JNV wala dosti

Bharat Ch. Bonia
3rd batch

However big a ship is in the water, it cannot come to shore until it is moored. A small narrative from JNV Lakhimpur days.

JNV has always been designed to uplift the rural backward area children with rich education and proper upbringing for mass preparation in the field of Human Resources precisely called to be us that time. As a result, 80% of students were selected from rural areas, and the remaining 20% were occupied by urban areas of a district.

Like any other Navodayan, the journey of a village boy from a predominantly rural area of the district also enrolled in the early 2000s.

Winters were already there; the thought of waking up in the morning at 5 really scares me today but was needless a matter of worry back then for a novodayan.

Getting up at dawn and hurriedly getting ready for PET sessions was the morning routine. Brushing teeth, gobbling sugar-coated biscuits while gulping my morning tea and rushing out to the ground was indomitably incredible.

Undoubtedly, JNV is a desi thing, but it doesn't seem like that.

Here it goes how it goes...

A small kid coming from a countryside farm, finds himself sleeping beside an urbanite is quite challenging to cope with. To get educated along with someone with good grades from a previous convent school is nothing better than embarrassing. The nascent days were hard for him but with the pace of time and fun, the days became

easier.

Gradually, it was becoming comfortable except for academics, it seemed to be a little resisting from one end to the other. By this time, they have entered 2002 or standard 8th.

Little did they realise about the resistance, it was high time to find the solution. Sri R.A. Yadav sir (Science sir) and Sri Vipul Chaturvedi sir (Chaturvedi sir) were always there to save them from failing in their subjects. They were such a great teacher. Everyone in the class was comfortable and confident in science and mathematics. Social Science is a learn-by-rote subject; memorise, and one is saved. Although Hindi wasn't a much spoken language, everyone was familiar with it. Everyone made through Hindi exams quite well. Being an Assamese native speaker it was never a bother.

So where is the resistance? and there the rural boy discovers his weakness…..

It's the language: "ENGLISH"

Today, that boy rips off all barricades to establish himself in society and speaks self-proclaimed fluent English with good vocabulary and communication skills to present himself.

Likewise, it was 2002, and that timid rural guy met the so-called urbanite from district headquarters.

The fun begins thereafter……

Instead of reference book, he had to buy a social science teacher's guide book as it was only available option as the next day he had to be at school. With books and bedding he had boarded a TATA 407 (rarely seen nowadays) from dhalpur to chawdahpunia and was back at school. To his surprise the book contained all the answers to the textbook questions.

He and my urbanite friend decided to pursue extra knowledge out of that guide book past midnight when everyone gets fast asleep. The duo began memorising answers to questions from the guide book under a multiple port socket holder bulb wrapping blankets around. The bonding between them started to multiply. Both decided to keep this information as secret, you know the punishment of keeping a guide book that too of Ms Babita Majudeka ma'ams subject.

Gradually the information of the guide book started to spread. How can it be kept a secret with a feet away double decker beds? And that too in a

dormitory of 40 odd students.

It was hard to perform better in exams as fellow mates from convent schools had an upper hand. Most of his batch mates are from convent schools (~40%, more than 16 nos out of 40). It was a moment of achievement when a few students from Assamese medium school managed to secure ranks. They were the talented country bumpkin encouraging everyone. During initial 2 years securing 100/100 was a norm among few English medium students. Interestingly, there developed the "battle of Chaudhapunia" between two of the top 10 rank holders for this guide book and to switch on the light after 10 pm. The battle was so intense that house master (Science sir) had to intervene in the middle of the night.

True friendships often develop naturally and without deliberate effort, the friendship between them grew spontaneously, that went from the guide book to personal front. Grooming themselves to providing mutual support, developed in no time. Eating tiffin brought by their parents on visiting days was often enjoyed together.

Despite of all efforts put to memorise, whatever he could in English grammar, he couldn't make through it. Here comes the prejudice, being from an Assamese medium school it was very hard to get noticed by an English teacher.

He got promoted to standard 9th with a bit improved grades, not respectable though. The next thing he knew he was being shortlisted for Migration to JNV Araria, Bihar for a year to study. It was a new academic and cultural set up. This was his first journey out of my hometown to the capital of Assam and to board on a train. This was his first train journey.

It was a dream came true for him when he got blessings of maa Kamakhya before heading towards a new journey at a new place. It was a distant dream for a countryside boy from a marginal family background visiting Kamakhya temple and travelling by train.

Opportunity….

JNV araria was a cry for opportunity. A bit of confidence turned his weakness into strength. English was his language from assembly speeches to extracurricular activities. He was pushed forward to represent his house in competitions. Reason not to be quoted ……

This one year was crucial or most differentiating year for him. At times felt lonely but kept himself motivated to do something more. Reading random books from school's library helped him to gain confidence. Teachers worth to mention here, Sri Abhay Kumar sir (science) and Sri DN upadhyay (mathematics), everyone of us always felt motivated to pursue the subjects they taught. Unlike them some had to pursue their love for a language from a school library.

Confidence….

Returned back after a year with a ton of confidence, it was the time for board exams. Lot many things were going with adolescence, besides studies. However, the trust and support between them grew stronger. A year apart couldn't change a thing in the friendship. They were no longer a countryside boy and a urbanite , they were just friends. It extended to their parents as well and were even acknowledging the friendship between them.

Time passed by and so did the board examination. One shifted to a bigger town to pursue his further studies and the other continued in JNV NLP. But the friendship , stayed as strong as the guide book days.

English is just a language. Not everyone struggled to keep up with it, few definitely did. In contrast out of the ordinary situations kid from a countryside farm could do better. Sometimes the fear of English was enough to hold one back even to try to express, while understanding it was never a problem.

Time rolled…lots of stories came along, many remembered, many forgotten, while this one after so long found and scribbled. Both of them are still fast friends and happy on their own way. Currently one is rendering his services to the Government of Assam and the other is in one of Indian Global fortune 500 Company. Now "English" is a means of communication to both of them. ●

The bitter sweet memories of *School Life*

Kapil Hazarika
1st batch

“Your school career is one of the only things in life where you join crying and leave crying!”

School life is the golden period in a student’s life where a child learns to spread his wings and face the world on his own. It brings out the best talents hidden in students and improves their thought processes. It makes children aware of their duties and responsibilities at all levels – personally, professionally and towards society. Good habits and manners backed with virtues like discipline and determination are generally inculcated in children during their school days.

The school life is the most prominent and enjoyable part of a person’s life. One only realised the fact after reaching adulthood. We are left with a plethora of memories to cherish throughout life. Apart from an education, we are instilled with valuable human characteristics based on patience, sincerity, friendship, honesty, discipline, and confidence. It is considered to be the formative period of every child since it creates a lasting impact on the character of the children.

What we remember most about our school are the memories we created with our friends. Most of us have most of our lifelong friendships created during the trials and tribulations of high school. Who don’t fondly remiss bunking classes, passing internal jokes amongst ourselves and burning mid night oil to complete assignments and preparing for exams?

Not every individual gets the privilege to go to school and receive an education due to several reasons. As many as 12, 53,019 students from across the country are out of school in the year 2022-23. One should take pride and gratitude in taking the name of the school that imparted them the necessary skills and abilities to face life itself. Rather than rue the past we all could make an honest effort to reconnect with the friends we lost touch with to rekindle the embers of lost friendship. ●

Navodayan

First Love

Kuldip Phukan
9th batch

Do you remember your first love? Most of us do. First love comes with a lot of excitement that makes it feel good. Indeed every firsts in our lives are precious. Like the first day of Nursery, the first day of JNV, first night in our Navodaya hostel, first day at college, first heartbreak, everything has its own special place. But first love sticks forever. It has a great impact on our lives, considering the excitement that first love brings. Sometimes it may not end well, but it leaves a mark. If it lasts forever then you are blessed. If not then also u learn a lot.

Well, the first love is most innocent and influential feeling one can have. It can change our attitude towards life and comes with "lots of firsts" filled with mixed emotions. It comes with a strange feeling, you feel excited but at the same time you feel scared. Again, the fear that your love may get rejected, it's the feeling when you feel like some waves are running in your veins. You realize you care about another person in a way that you can't explain. The first love in Navodaya tends to be very innocent, old school love. It is not something forced. Also it happens naturally. It is free from manipulation. What makes it special is the fact that it is unintentional. It doesn't see your family background or your financial conditions as we stayed in same houses with same facilities and with same uniforms. It only has "dil se dil ka connection".

Every time we think about the first love, we remember our teenage. This brings back so many memories. It may be the times looking at her/him silently from a distant and thinking that no one is watching. But everyone see's the love in your eyes for her, which can't be hidden. Whether it’s peeking through the gaps of rows at the time of assembly or finally able to get one glance of her in dining hall from around 100m of distance, it makes your day. Playing basketball and looking at the girl’s hostel door if she is coming. Tea time, school corridor, time of returning from supervision class, and to call out your name by your friends when she passes through. Don't get to meet each other or have mobile phones to contact each other. Still being able to understand each other. It does feels like the old school love right?

First love tends to have a positive effect on individual growth. As a matter of fact it is a time of facing new challenges and getting new experiences. It shapes who we really are. In most cases, the ending of the first love is by circumstances. It rarely ends by choice. Career, distance, a job opportunity are common causes of the end of first love. It is nearly impossible to forget our first love. Whether you spend life together or not, it always leaves an impact. The first love teaches us how to connect with other people. We then learn how emotional support feels like, how to love unconditionally. It may not end well. Still, it allows us to experience different emotions. We also learn to grow together.

First love makes us believe that there is something good in the world and also shows us the difference between infatuation and real love. We hence learn that love is not about being together every second. We also learn that butterflies in the stomach eventually fade away with time. So, love requires a lot of work. It's about accepting others as they are. People support each other to reach their highest potential. We learn what we value in a romantic relationship. we also learn what the deal-breakers are. It helps us to choose our partners later in life.

How painful was your first love heartbreak? It is unbearably painful. Some of us cried after breaking up with the first love. Or, is it most of us? For some people, it may take years for the pain to fade away. Even if it doesn't work with the first love, that's not the end of everything. Some better things are definitely waiting for us on the other side. Sometimes first love comes as a lesson. We use this lesson to build better relationships in the future.

At last, to all the Navodayan brothers and sisters just remember the memories of your JNV love and bring a big smile to your face and keep moving. ●

Timeless
T R E A S U R E S

Chinmoyee Sonowal
3rd batch

As the years roll by and the calendar pages turn, there's a place in our hearts that remains untouched by time. It's a place where memories of our school days reside, vibrant and vivid, like whispers from the past. Nostalgia, that curious companion, takes us on a journey through the corridors of our school, allowing us to relive moments that shaped our lives, that gave us so many learning and lessons to cross even the toughest waves of the ocean.

When you hear the name 'Jawahar Navodaya Vidyalaya,' what immediately springs to mind? To me, it embodies everything. Leaving the school may feel like parting with a multitude of memories, but is it really so? In every phase of life, you carry with you the invaluable teachings of the school and its dedicated teachers. The ability to navigate through challenging times and situations becomes an integral part of who you are. The lessons you've imbibed at Navodaya are not something you can simply leave behind. Even

when you meet a Navodayan who is Navodayan from some other corner of the country, you feel like family.

In the course of everyone's life, there are numerous ups and downs. However, many of these challenges are met with resilience, as we've been diligently trained to confront the toughest scenarios and overcome.

First Steps into the Unknown:

Our school journey began with the trembling anticipation of the first day. It was a day of amusement holding a medium sized trunk, a bedding and some bags, and eyes brimming with wonder. Meeting new friends, discovering colorful classrooms, and, of course, bidding farewell to our parents was an adventure marked by both excitement and a hint of trepidation. Those first steps were, in a way, our initiation into the world of education and adventure .

The best cherished moment of my first day was to hold a plate and a bowl in a queue waiting for my lunch. The thrill of taking a seat on a bench, surrounded by ten of my fellow girls, is a memory that still warms my heart.

In the Company of Remarkable Educators:

The pages of our school memories are adorned with the faces of educators who were more than just teachers. They were mentors, guides, guardians, sometimes, even confidants and of course our second parents . They took care of us when we needed the care and they reprimanded in many occasions. The lessons they imparted extended beyond textbooks. They instilled in us not only knowledge but also values, wisdom, and the courage to face the world.

From receiving optimal nourishment to securing peaceful slumber, from excelling in scholastic pursuits to actively engaging in co-curricular endeavors, from cultivating punctuality to fostering self-reliance, every stride has been a testament to the thorough nurturing we received.

School Events and Celebrations:

School life was never just about the rigors of academics. The annual day functions, cultural celebrations, and festivals specifically Independence Day and Republic day were the heartbeats of our school. The vivid costumes, rhythmic dances, and soulful music created memories that continue to resonate in our hearts. These events were a celebration of not just culture but also the spirit of togetherness.

Moreover, not to forget the special food on these special occasions. We eagerly marked the passing days in anticipation of a forthcoming celebration, a time when we could relish delectable, extra-special food.

The Gift of Friendships:

Friendships forged at school are a treasure. The camaraderie, the laughter, secrets shared, and support during both joyous and challenging times formed bonds that endure the test of time. Our friends were not just companions; they were integral parts of our journey. Spending whole seven years of our life together in dormitory sharing all our special occasions and festivals were never short than a celebration at home.

Allow me to share a heartwarming tradition from our time together with our girls' classmates. We would routinely gather 2-3 biscuits and a cup of red tea as our evening snack following the assembly. Yet, in a beautiful act of camaraderie, we willingly sacrificed three biscuits on the day before each classmate's birthday. The reason behind this act of sweet sacrifice was to accumulate enough biscuits to craft a cake, combined with Horlicks, enabling us to collectively celebrate birthdays for seven memorable years. It was a tradition that spoke volumes of our togetherness and creative ingenuity, forging cherished bonds that have stood the test of time.

Academic Milestones and Achievements:

Throughout our school years, we reached numerous academic milestones. The sense of accomplishment that came from excelling in exams, winning awards, and pursuing our passions was more than just a pat on the back. It

was a testament to our hard work, determination, and the unwavering support of our teachers and parents.

Be it academic , cultural or sports, participation in different Cluster meets, Regional and National meets were some different celebrations.

Life Lessons from Challenges:

From academic hurdles to personal growth, challenges taught us invaluable life lessons. They were our lessons in resilience, determination, and the power of bouncing back after a fall. These lessons continue to guide us in the journey of life beyond school.

In a particular chapter of my life, I found myself compelled to lead a stringent lifestyle, imposed by an unfamiliar and unwelcome ailment. It was a formidable battle, one that I had neither sought nor anticipated. Nevertheless, the resilience and fortitude I had acquired during my seven years as a Navodayan equipped me with the tools to confront and conquer this challenge. The experiences I gained during that time became my guiding light, helping me navigate through the adversity and emerge stronger on the other side. Being a part of the Navodaya family, I realized that the lessons learned there were not confined to the school's walls but extended into the very fabric of life, empowering me to overcome obstacles with determination and grace.

The Bittersweet Farewell :

The day we bid farewell ,marked the culmination of our school journey. Last day at school was a mix of pride and a bittersweet farewell. It was the day we stepped out into the world, carrying with us not just our baggage but a treasure trove of experiences, values, and knowledge.

A Walk Down Memory Lane:

Nostalgia takes us on a walk down memory lane. We revisit our favorite spots in and around the school - the tree under which we were taken for a class or two , the playground where we played , the village area where we were taken for a morning run , or when we needed some flowers or plants for festivals in schools , the smile and tears when we see our parents entering our school gate on second Sunday of every month , the happiness to get to watch TV , the happiness when there is rain and morning PT was cancelled and the corridors that echoed with our footsteps. These places still hold our echoes, and we find ourselves rekindling the emotions we once felt there.

Our school memories are not just relics of the past; they are living, breathing stories that continue to shape our present and future. They remind us that our school days were not just about education but also about the beautiful tapestry of experiences that have made us who we are today. ●

Memories of
Laughter, Friendship and Life-Long Connections

Manash Konwar
12th batch

"A Milk-and-Sprite Start"@2008

It was my very first day at our new home. My mom's tears didn't bother me at all because I was busy checking out the school, making new friends and eyeing the basketball court. I was just 12, and the whole concept of missing my home seemed like a foreign language. Who had time for that when there were games and fun to be had?

As my parents wrestled with setting up my bed, a little guy approached me with a bottle that looked suspiciously like Sprite but contained milk. He offered it to me, and I was about to take a gulp. But, right at that moment, my mom had to ask, "What's your name, little buddy?"

With a proud smile, he said, "I'm ABDUL KALAM." I was floored. This was A.P.J. Abdul Kalam, the missile man! My mom, of course, got a bit concerned and didn't want me to drink it. But it got funny. Kalam was like, "Come on, Manash, give it a shot!" We all know those moments when someone pressures you, right? Well, I hesitated but took a sip eventually, much to my mom's dismay. She warned me not to get too close to him.

Here's the twist: Can you believe that Dr. Abdul Kalam, the future President of India, (not the real one of course but yes he is a doctor) ended up as my seatmate from 6th grade to 10th grade? Who would've thought that a milk-in-a-Sprite-bottle incident would lead to such an unforgettable friendship?

"Recollections of Hostel Life" @2009

A whole year had passed, and we had proudly moved up to the senior ranks in the junior hostel. Our feelings for our beloved hostel had deepened, and we were brimming with excitement as we prepared to welcome the newest juniors, passing on the cherished house traditions. The summer had descended, and the scorching heat made it nearly impossible to find a peaceful night's sleep, particularly on the top floor of our dear "Aravali house." Our compassionate house master offered us the option to relocate to a cooler room on the lower floor, "Udaigiri." However, the thought of leaving our home, where we had shared countless laughs and tears, just wasn't an option. A small group of 4-5 steadfast friends made the valiant choice to bear the sweltering heat, a testament to our unwavering attachment to our home. These connections were etched in the early years of our time at the school.

I also cherish the days of plucking herbs from the fields and preparing chutneys during study breaks before exams. It turned into a delightful competition to determine who could concoct the most mouthwatering chutney for lunch. And, of course, who could ever forget the magical experience of preparing Maggi in the bathroom, lit only by a candle placed in a thali? The mere memory still conjures up a craving that's hard to ignore.

Learning in the Senior Hostel @2010

In my first year in the senior hostel, it seemed like all I did were chores. My apologies to the seniors! However, that doesn't mean we were under pressure (sigh). I, for one, found satisfaction in these tasks as I honed my skills and became nearly impeccable at them. Moreover, the relationships that bloomed with our senior companions proved invaluable in various situations. So, dear seniors, I hold no grievances; instead, I extend my gratitude to all of you for equipping me with the ability to be self-sufficient.

Lessons from a Year of Turmoil @2010

This year was poised to bring its fair share of trials, both on a personal level and as a group. We found ourselves in a heated dispute with a senior student who had joined in Class 10 after starting in Class 9. There was an underlying sentiment among us, that we had spent four years in the school and shouldn't be overshadowed by newcomers.

The fight ensued, and now we were bracing for the repercussions, as we had two senior batches above us. Nevertheless, this ordeal wasn't without its silver lining. It taught us the importance of respecting our senior peers and the wisdom of not trying to hold the reins too tightly

Spooky Adventures in the Name of Studies @2012-2013

It was that make-or-break year when our future careers hung in the balance. We began to dive deep into our studies, but mischievous antics were never too far behind.

At night, when the lights went out, a group of friends and I would engage in spine-tingling conversations with the night watchman about all the eerie tales circulating around the academic building. Those skeptical of such stories were dared to take a stroll through the dark corridors and place a blank piece of paper in the last bathroom of the boys' toilet. Now, I couldn't back out of this challenge.

With my hand clutching my Jesus Christ radium cross (a nod to my Hindu roots) and invoking the names of Sri Ram and Sri Krishna, I ventured forth. As I approached the bathroom, I spotted a fellow participant rolling on the floor. It turned out this was all a prank, intended to spook me or any other brave soul into fleeing. But upon realizing the ruse, my confidence surged, and I completed the task with ease. At that moment, it felt like an exhilarating feat, combining both thrill and excitement that I wouldn't forget.

Roots That Last a Lifetime

The memories we forged and the bonds we nurtured will stand the test of time, lasting for all of eternity. Even if we've lost touch, when we reunite, it's as if we've never missed a beat with our old pals.

We did face a heartbreaking moment when a close friend left us halfway through, and I offer my deepest condolences to his departed soul. Yet, I extend a warm hello to those who have taken on new roles as husbands, wives, fathers, mothers, doctors, nurses, teachers, soldiers and more, all caught up in the whirlwind of their respective lives. May your days be endless.

"If the roots are deep enough, the tree stands tall"

Our journey together has woven countless tales that instilled values like sympathy, empathy, unity, love, care and honesty in me. These stories shape the life I now lead. The person I've grown into is a testament to the roots planted in my childhood, with JNV playing an immeasurable role in shaping the ‘me’ of today.

So, thank you, JNV Lakhimpur, for being a part of this incredible journey. ●

The Unbreakable JNV Bond: A Journey Home Amidst the Pandemic

Swapnil Priyam Phulgurari
16th batch

In the challenging year of 2020, I, along with my fellow Assam students from different Jawahar Navodaya Vidyalayas (JNVs) - JNV Lakhimpur, JNV Dhemaji, JNV Rangia, JNV Barpeta, JNV Cachar, JNV Hailakandi, JNV Sivasagar, JNV Jorhat, JNV Nalbari, and JNV Sonitpur - found ourselves studying at Dakshana Valley, Pune, amidst the turmoil of the COVID-19 pandemic. This is the story of our indomitable spirit, resourcefulness, and the unwavering support we received from our JNV Alumni, enabling us to return home to Assam.

The COVID-19 pandemic had paralysed the world, and as the situation worsened, we were unable to travel back to our cherished Assam due to lockdown and restrictions. In Dakshana, we were not allowed to keep cell phones. The absence of phones made it difficult to contact government authorities for assistance. Some how we managed a phone and started contacting to government authorities. Despite our efforts to reach out to the phone number provided by the Assam government, it remained unresponsive, leaving us feeling hopeless. Fueled by determination, I turned to Facebook groups of Assamese residing in Pune and stumbled upon information about a train that was set to depart the following day. This newfound hope rejuvenated our spirits, and we took on the task of seeking support from various avenues.

With determination in our hearts, we reached out to every local MLA from Assam, the Director General of Police (DGP), and Assam Bhawan in Mumbai, seeking help for our return. Amidst the uncertainties, our JNV Alumni Brother, an officer in the railway department, emerged as our guardian angel. Through his unwavering commitment and dedication, he managed to arrange for a special train for people from the Northeast, including us, to travel from Pune to Assam. This gesture of compassion and support was truly heartwarming.

On the day of our journey, 26 of us, along with other fellow Assam residents, boarded the train with a mixture of anxiety and hope. The COVID era was fraught with fear and uncertainty, and our journey was marred by scarcity of essential supplies like food and water. Despite the challenges, we held on to the strength of our camaraderie and supported each other through the trying times.

During our journey, we heard distressing news of another train facing hostility in Bihar's Darbhanga district, with some people hurling stones and making distressing remarks about us, people from the Northeast. Such prejudice was deeply hurtful, but it also reminded us of the importance of empathy and compassion in these difficult times.

In Bihar, a shortage of railway workers led to a two-day halt, with inter-district travel restrictions creating chaos among passengers. Nevertheless, our unity and resilience shone through as we shared our limited food with fellow passengers on the train, believing in the strength of kindness and solidarity.

Throughout our journey, a few JNV alumni brothers posted our plight on Facebook, and their call for help resonated with other alumni along the Pune-to-Assam route. This inspiring display of support led to alumni from every district providing us with food, water, and essential supplies. The sense of unity and compassion we experienced during this time was overwhelming, and it reinforced the profound bond we shared as JNVians.

As we approached Jalpaiguri Railway Station, a wave of relief washed over us. The weather mirrored our emotions, as the rain poured down, symbolising a fresh beginning as we neared our beloved Assam. Filled with gratitude and joy, we burst into the traditional Bihu dance, and the jubilant spirit was contagious as fellow passengers and railway staff joined in, inspired by our indomitable spirit.

Our hearts overflowed with thanks to everyone involved in our safe return - Team Dakshana, the JNV alumni network, and our friends who stood by us throughout the journey. The support and connections we experienced during this challenging time were a testament to the enduring strength of the JNVian spirit.

To me, JNV is not just a boarding school; it is haven, where I grew and developed my character over seven transformative years. The events of 2020 taught me the value of resilience and empathy, and I am immensely proud to be a JNVian, blessed to have such a strong and supportive connection between us. This journey will forever be etched in my heart, serving as a reminder of the power of unity and the bond forged during those formidable years at JNV. ●

Dream –my dream

Jaswinder Paul
Teacher (English)

Clouds of sleep, in cosy vapours,
Lulled my tousled soul on rack,
With flimsy feathers of fancy fine
Did render it a mighty whack...

...And in that visionary world I hear,
The melodies of a hawk and dove.
Where peace reigns and meanest thing
Swaddles in the garb of love.

I move ahead and as I tread,
A queer scene my eyes catch
The unjust being pelted nigh,
And getting a violent fiery lash.

Where kids bury the hatchets sharp,
Where bugles do commute to harp,
Where sages, saints, and seers sublime,
Binding broken bonds with twine,
Where beauty and beast co-exist,
No grudge remains in betwixt.

And now—a line of marching crew,
And lazy, lethargic but a few.
All the hurdles come across,
But never know they how to stop.

Then, with single tectonic stroke,
This humble groggy, dreamer woke,
Serendipity lost...
As well that hope,
Reading the paper, did scream,
My tootling over with cautionary dream.

Tale of a small Village Girl

Queen Gogoi
2nd batch

A wonderful journey,
From 'Dusk to Dawn'
Nourishing the dreams
That she sought after!

Confining the 'self' in a Cell
Making a Family away from the family
That she missed every single night
For the days we're too busy....
'Loneliness' witnessing and weeping with her.

That sound of the Round Metal Bell is still high,
To wake her up in the midnight.
Does the virgin grass and the rising sun
still awaits to be wished every morning?

The smell of Sunday Motor-Puri and the chitchat of Chedy Chacha is fresh indeed,
To count every little gossip and the plots.
The shop on the other side of the gate with Glucogold biscuits,
Horlicks, Peanuts in abundance was a tough game.
The luxury of having an extra minute sleep, TV hour, an extra biscuit was so precious!
Don't ask her what the Saturday nights meant to all.

A sweet secret it is!
She has watched herself growing so fast.
Learning and making her root stronger and heavier unconsciously.
Tonight she can sing the most beautiful song of patronship and Sacrifice!

(from the Mentors and Friends for taking her where she stands NOW.)
She avows how 'JNV is not just an institution but an Emotion to be cherished for lifetime'

Nostalgic Reminiscences

Manish Kuntal Buragohain

12th batch

Reminiscences of those days engulfed me
As I took a sip of my coffee,
Reminding me of those queues we used to make
Just to get a hot cup of tea.
It reminded me of the cricket matches
Of the early Sunday mornings,
Reminding me of the movies we used to watch,
In the big theatrical screenings.
I remembered those recherché days
Of the wild inter-house events,
Those precious birthday night baths
The best days I've ever spent.
And here I am now out of that world
Nostalgic of the life, memories of glee,
Wishing to go back to the JNV days
Moments to be treasured and treasured those shall be.

Perception

Basanti Das

2nd batch

Though the world abundant of all,
My hear is empty.
Hate this bondage of relation all,
Like the life is nasty.
I, me, mine possessive all,
Learn to help others exuberantly
When we contemplate beautiful all,
But the reality is ugly.
You can get harmony as goal,
If you can bestow your all.

Conversations of the JNV Era

Bipashna Gogoi
9th batch

Those days of innocence, a treasure we hold dear,
When PT Mam's whistle filled our hearts with fear.
From the early PT hours to Hostel Room with daily brew,
We'd call our names for the bathing queue, a ritual we knew.

When prayers assembled us, no matter the weather,
In rain or scorching heat, we gathered together.
JNV Pulao and Mangkho, treasured delight,
In the name of a sick friend, we'd serve double out of sight.

Peeking to see parents on Saturdays they'd arrive,
Bringing love in food, our hearts feeling alive.
Savoring food and snacks from every house with glee,
In those moments, our friendship grew like a tree.

Perfectly imperfect-round pooris on House Duties' day,
Culinary skills honed in a delightful display.
Reciting "Hami Navodaya Ho" and "Om Sahana Bhavatu" without fail,
Words of togetherness and unity, setting our trail.

Cheering for our houses, rivals for a day,
Competing with spirit in a memorable display.
Four of us cramming into one bed at night,
Sharing dreams and stories, the world felt just right.

Waiting in queues for everything, it's true,
For food, supplies, books, and even a loo.
Stealing Dhaniya and Lai Xaak from the teacher's green,
Little rebels in school, unseen but keen.

Cold-water Maggi and Pitha-Guri cakes on birthdays,
Simple joys that left us with fond memories always.
Talented singers, sportspersons, artists year by year,
JNV nurtured talents that made our hearts cheer.

Filtering Ronga-Pani, half a day it would take,
For washing clothes, the effort we'd gladly make.
Missing JNV in our vacations, our friends so dear,
The thought of reuniting filled our hearts with cheer.

Our names on everything, a mark so clear,
On trunks, plates, clothes, mugs, a bond held near.
Waiting in queues outside the PCO on Sundays,
For precious calls home, connecting in many ways.

Parties with Prem Pujari Chana and Top Biscuits sweet,
Creating memories that time cannot delete.
And even now, in our hearts, those JNV days stay,
For we miss them each and every day.

In the tapestry of memories, JNV's woven thread,
Moments we cherish, in our hearts widespread.
Those days, a chapter in our life's cherished book,
A treasure trove of moments, in memory's nook.

P O E M

The Journey

Dibya J Mandal

8th batch

In a world of innocence, at tender age of ten,
A journey began, a new chapter to pen.
A residential campus, a home away from home,
With each passing day, a part of you would roam.

In the hostel's embrace, amidst laughter and tears,
Away from your parents, conquering distant fears.
At first, a longing for their comforting embrace,
But within those walls, new friendships would grace.

Within the campus vast, with its acres wide,
A pond in the corner, where memories reside.
A playground for dreams, where laughter would ring,
And staff quarters humming, stories they would bring.

Aravali, Nilgiri, Udaygiri, Shivalik standing tall,
The hostels united, forging bonds through it all.
Every second Sunday, parents' visits arrived,
With homemade food, shared and survived.

In the morning's embrace, the PHE teacher's call,
A whistle's melody, awakening one and all.
Running, exercises, a session to begin,
Fueling energy, vibrant spirits within.

The dormitory, a hall of dreams and cheer,
Where 24 beds stood, memories held dear.
The academic campus, where mornings would start,
An assembly's rhythm, embedding in every heart.

For seven fruitful years, you bloomed and grew,
Friendships nurtured, talents found anew.
Sports, dance, and acting, your passions took flight,
And in math and physics, knowledge burned bright.

P O E M

A strict biology teacher, inspiring awe and fear,
A legend amongst students, respect drawing near.
Basketball's anthem, echoing through the school,
A shared passion, unity in the court's rule.

But amidst it all, late-night whispers would ensue,
Friends gathered together, their spirits renewed.
Under moonlit skies, secrets shared with delight,
Laughter and stories woven, in the calm of the night.

Oh, those cherished moments, so vivid in your mind,
When friends became family, leaving worries behind.
Through endless conversations, laughter filled the air,
Late-night gossips and confessions, a bond beyond compare.

And the teachers, oh so dear, who guided with care,
In that residential campus, like parents they were there.
With wisdom and compassion, they nurtured every soul,
A guiding light in darkness, making each student whole.

In their warm embrace, you found solace and trust,
Lessons extended beyond textbooks, memories robust.
Their words of encouragement, like gentle guiding streams,
Shaping dreams and futures, filling hearts with gleams.

Late-night gossips and laughter, friends who were true,
Teachers who embraced you, like parents they knew.
These memories, forever etched in your heart,
A tapestry of experiences, never to depart.

Twelve years may have passed, yet the nostalgia remains,
The school days cherished , a symphony of gains.
For in that second home, your spirit found its flame,
And childhoods innocence forever bears your name.

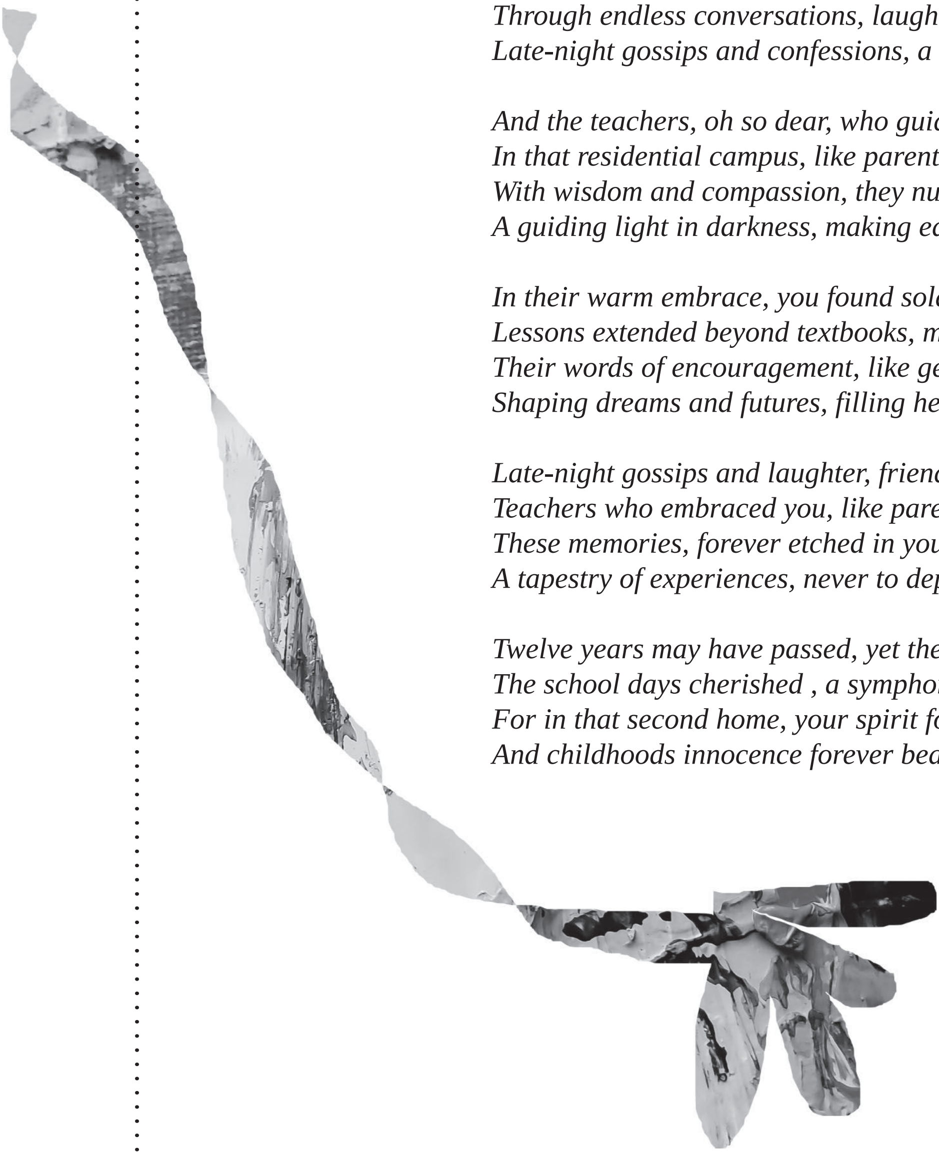

P O E M

Juvenile Winter

Ebrahim Ali
8th batch

In the dawn of winter
Bare trees covered both sides of the road
Dusts were about to rise
Hays were still wet with dew
Dry leaves were shining like gold
Sound of beetle and cricket has just stopped
Sound of your bicycle break my sleep
Woke up at once and went outside
To take a glance of your charming face
Still in incomplete dream and half asleep
Took a quick glance rubbing both eyes with palms
Break my fast with a sip of your grin
Started responding to your unexpressed greeting
Everything was spoken by your eyes
Lips were passive listener
You were covered with shyness
Like sepals covered petals of daffodil
Pulling scarf again and again
Although it was on shoulder
Just to counter the shyness
I could feel your breathe
More than the winter breeze
My heart was beating like rabbit heart
Feeling like waited dream come true
Your magic touch melted my heart
Like the snow maiden melt the ice

A walk down the ***memory lane***

(1)

Back in 2006, when I was in 7th grade at JNV Lakhimpur, a day before summer vacation, an unforgettable incident left a lasting impact on my life. In those times, not every parent had a phone, and parents would visit on the second Sunday of the month. Unfortunately, my parents forgot that it was the last day of school before the summer break. As the day unfolded, all the parents came to pick up their children, but mine didn't show up. I waited patiently until evening, but they still didn't arrive. I packed my things, but there was no sign of them. Eventually, the entire school emptied out, and I was left alone. To my surprise, I wasn't the only one in this situation. One of my classmates was also waiting for his parents. Together, we approached our principal, Sanjay Kumar sir, for help. He assured us, "Be strong. If your parents don't come by tomorrow morning, we will take you home safely in the school bus." That night, my friend and I stayed together. We had a hearty meal from the mess, thanks to Kantiram Da and Lokhi Da who served us even though it was not a regular school day. They even gave us 3-5 packets of butter kaju biscuits. We slept side by side that night, and although I was upset that my parents hadn't come, I learned a valuable lesson in strength and resilience. The following day, both of our parents arrived, explaining that they had gotten confused about the last day of school. While it may seem like a small incident, that 13-year-old me grew much stronger from that experience. I realized the importance of being resilient and self-reliant, thanks to JNV for instilling those qualities in me. This incident taught me that I could survive anywhere across the globe, and for that, I'm forever grateful to my school.

Dibya J Mandal, *8th batch*

(2)

There was an incident that I always remember, and used to share with my students. I don’t know others remember it or not. Once before our annual exam we were provided a form by our school and asked to fill up our target (in % wise, like what percentage I am preparing). We were confused because our principal sir had strictly instructed us to fill our target. If we fail to hit the target then we would be sent back home. So all of us were busy to decide what % they were targeting. All students, after lot of discussions wrote their targets as 50%, 60%, 71%, according to their ability. Except one, our beloved Pranjal da (Pranjal Pratim Konwar) who filled it as 100% for every subject without thinking for a second (which he told us later at hostel). He said that the papers were for 100 marks then why his target would be anything below that, it must be 100. No matter how much we score in exam, but our target must always be 100%. We should give our best. It’s a lifelong lesson.

Mridul Boruah, *4th batch*

(3)

মই তেতিয়া ক্লাছ ছিক্সত আছিলোঁ। আমাৰ ছিনিয়ৰ এজনক এবাৰ হাউচ মাষ্টাৰ চাৰে কাণত ধৰি এশবাৰ উঠা-বহা কৰিব দিছিল। দাদায়ে আৰম্ভ কৰি দিলে কাণত ধৰি। ওচৰতে থকা বেলেগ এজন দাদায়ে হিচাব আৰম্ভ কৰিলে — এক.. দুহ.. তিনি.. পাঁচ.. আঠ.. ন.. দহ.. বাৰ.. চৈধ্য... । এনেকৈ এশ পোৰাই দিলে। ছাৰক ক’লে “ছাৰ, একছো হ’ গয়া”। ছাৰে আৰু বিশবাৰ কৰিবলৈ দিলে। বিশবাৰ হোৱাৰ পাছত ক’লে “অব তেৰা হ’ গয়া, তো উঠ যা”। এনেকে কৈ কাণত ধৰি উঠা-বহা কৰা দাদাজনক যাবলৈ দিলে। আৰু “অ’ৰ তো ইধৰ আ” বুলি কৈ হিচাব কৰা দাদাজনক মাতিলে আৰু ক’লে “তো গিণ্টি কেইছে কীয়া থা?” এনেকৈ কৈ কৈ শ্ৰীবাস্তৱ ছাৰে কি কৰিলে অনুমান কৰিব পাৰিছে চাগে!

হৰিপ্ৰসন্ন দেউৰী, *একাদশ বেট্চ*

(4)

“Sagoli Bhoot”

When we were in class 10th in 2002, this incidence occurred right before our pre-board exams. At that time, all of us used to stay up late to study, especially for math due to the amount of practice required. Even though we were required to turn off the lights in the dorms at 10 o’clock every night as per the regular timetable, we were allowed to leave them on while we studied for the board exam. Himadri, one of our friends, and I practiced math on her bed one night in order to get ready for the mathematics test. Since bunk beds were typical at the time she slept in the lower bunk. In our temporary location, there used to be a door close to her bed normally closed, as we only used one door for our front side and one for the backside. Because that door was closed, one of our friend Aparupa’s shoes were hung as she washed them and kept them to dry on the hook of the door. While we were practicing our math, suddenly we heard that someone was banging on the door, but there was no response. I heard that many times, and I thought that might be our Cheddi chacha, who used to wake us up every morning. So I tried to call it “Cheddi Chacha.” It seems there is no response from the other side. It was happening every 2–3 minutes. I got scared, and that lock on the door started moving and reached the point where anytime the door could open, and at last I said to my friend that it might be a ghost or something and we should run. Then we heard the banging sound very loudly, and at that point in time, we realized that the door was going to open anytime if this was a ghost. I just shouted loudly, “Bhoot bhago. I was the one first to run towards the back door, and I pushed the door and ran towards our madam’s room near our dormitory.

I started calling our miss, “Please open the door”. Then I realized that after me, there were my friends. Some were running, some were sleeping, but I didn’t know exactly what happened, but I knew that something happened. One of my friends, Harpreet, was dozing at that moment when she heard that bhago, and she jumped from the upper berth of our bunk bed to save herself and got hurt by a big pillar, as did our friend, Prity Gam, whom I saw crawling on the ground, trying to reach where everyone was. By the time our friend Kalpana banged into the tubewell, the upper part of the tubewell came out of her hand, and Kuntala, our friend, hit the pipe of our toilet and broke into pieces. It was like a kiosk situation to save ourselves, and then our miss opened the door and asked what had happened as we were all crying. Our juniors also came out of curiosity to know what had happened. Then our miss called our chowkidar bhaiya to check what had happened at that door. He saw some goats and their babies were there, and they were the ones trying to sleep in the verandah near the door, and it was because of the incident that it happened. So real ghosts were our goats and the babies. The next day, it was also announced in the morning assembly that something happened in the 10th grade hostel last night. We were feeling shy at that point, thinking that, because of the goats and the babies, we thought that was a ghost. We can call the incident “Goats Ghost” or “Sagoli Bhoot”.

Papori Sonowal, *1st batch*

(5)

Fearful Aftermath of a Holi Mishap

The year was 2013. As our tenth-grade year approached, Holi was just around the corner, but our hearts weren’t in the festivities. The looming final exams had cast a shadow on our moods, for the gravity of class X cannot be compared to any other. On Holi day, five of us decided to forego the vibrant celebrations in favor of the academic block. Early in the morning, after a quick breakfast, we sneaked into Class VI(A) through a broken window, by going round the academic block from outside as it was exactly opposite of the academic block. We spent the day immersed in our studies, oblivious to the colorful revelry outside. However, our peaceful day was shattered the next morning when we were summoned to the principal’s office. As we entered, anxiety hung thick in the air. We were instructed to sit on the floor, and Pal sir accused us of breaking the window and damaging school property. He even threatened one of our friends with expulsion through a Transfer Certificate (TC) as he tried to explain. The situation was incredibly delicate, and one of our friends couldn’t hold back tears. The dreaded TC was our biggest fear at that time. After enduring a barrage of accusations and scolding, we were allowed to return to the dormitory, but the fear that had gripped us that day stayed with us for at least a week.

Manash Konwar, *12th batch*

(6)

ৰাতিপুৱা ফ্ৰাইড ৰাইচৰ লগত দিয়া বাদামবোৰ, ফ্ৰাইড ৰাইচৰ লগত খাবলৈ বেয়া পাইছিলোঁ। কিবা মিঠা মিঠা লাগে ভাতখিনি, কিন্তু পেলাই দিবও মন নাছিল। গতিকে মই বাদমখিনি বেলেগকৈ থালিৰ কাষত থৈ পিছত কাঁহী ধুবলৈ যাওঁতে সেইখিনি কাগজ এখনত ভালকৈ বান্ধি লৈছিলোঁ। পিছত পঢ়াই থকাৰ সময়ত মনে মনে পকেটৰ পৰা উলিয়াই খাইছিলোঁ। মনত পৰিলে আজিও বহুত হাহোঁ মনে মনে অকলে।

ত্ৰিবেণী ৰঞ্জন গগৈ, *পঞ্চদশ বেট্‌চ*

(7)

One day, it was during our Science period. We were in Class IX, most probably, as I cannot remember it exactly. We were given some homework: to learn by heart a chapter's questions and answers, which we would be asked the next day. Well, the next day arrived. Our Science teacher entered the classroom. We greeted him very respectfully by standing and wishing him Good Morning, as usual. There was complete silence in the classroom. Sir pulled out a chair and seated himself. He looked all around once and asked, "Did you all hear and come today?" There was a murmuring response from all of us. He started with the first benchers, and those who could answer were seated, while those who couldn't were called out and made to stand near the blackboard side wall. Now, it was my turn. I was very anxious and afraid, thinking about what question he would ask me. It was a bad day for me too, as I couldn't get the answer correctly. I joined the wall by the blackboard. We were standing straight as part of the punishment, whispering to each other and making funny faces to our seated friends, who were smiling. Sir noticed us and intervened immediately. He asked, "Why are you all smiling after not being able to reply to the question?" He pointed to me individually, repeating the same question. Then I replied, "Sir, I like smiling when I get punishments." It wasn't funny for him at all. He just stretched his arm and put a gigantic, tight slap on my face. It was so painful and irresistible. Literally, I saw stars. My whole face became red, and I started weeping. He asked me again, "Do you still want to smile more?" I said, "No, Sir," wiping my tears with my hands. Seeing my condition, Sir was also very worried, and he helplessly consoled me with compassion. This is one of the incidents from school I will never ever forget in my life. And it has brought in me some good behavioral aspects in life.

Tara Prasad Mili, *6th batch*

(8)

I want to share a very special recipe today, from our time in the school. Take a cup of flat rice. Wash it till soft and keep it aside on a plate. Collect nice biscuits as many as you can (from morning tea of course) and dip it in "laal saah" for 5 minutes. Mix Horlicks, sugar, Maltova (a little bit of ghee if available) with the "sira". Add 2 spoons of "xandoh guri" or "pitha guri" to it. Make a big cake shape structure. Now is the time for some icing. Take out the soaked nice biscuits and smear it on the cake. Call the birthday girl and it's time to cut the cake! Happy Birthday!

Devajani Goswami, *1st batch*

(9)

হয়তো ক্লাছ ছিক্স বা চেভেন, পাহৰিছো। ব'হাগ বিহুৰ বন্ধৰ পিছত শনিবাৰে দেউতাই মোক থ'বলৈ গৈছিল, স্কুলত আৰু কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অহা নাই। সকলোৱে দেওবাৰে আহিম বুলি থাকিল। মোৰ দেউতা আকৌ অতি ছিনচিয়েৰ। স্কুল নটিত শনিবাৰে আহিবলৈ দিছে, গতিকে মোক থৈ তেওঁ উভতি গ'ল, নহ'লে গাড়ী নাপাব। প্ৰিঞ্চিপাল ছাৰে কবিতা বাইদেউক মাতি আনিলে হোষ্টেলত মোৰ লগত থাকিবলৈ। হোষ্টেলত মাত্ৰ আমি দুজনী। ৰাতি প্ৰচণ্ড ধুমুহা-বৰষুণ। বাইদেউৱে ভয়তে মোক মাতে হে মাতে মই সাৰেই নাপালো। পিছদিনা দিছে মোক গালি আৰু মোৰ নতুন নামকৰণ 'কুম্ভকৰ্ণ' ।

অপৰূপা গগৈ, *প্ৰথম বেট্চ*

(10)

Monkeyman, also known as Kala Bandar, was reported in the mid-2001 when our batch had just begun a beautiful journey from bud to bloom. The fear of Monkey Man had spread through the north of India and Assam and was never far from reaching our girls' hostels. One night, in one of the dorm rooms at the old campus, there was suddenly chaos. As the newest batch, we were already afraid to peek here and there to avoid getting scolded. So, when chaos erupted, we joined in, though I didn't understand what had happened. Everyone was talking about something fearful. Out of curiosity to know what had occurred, I gathered the nerve to visit the room next door, from where our seniors came running. When I arrived, I was shocked to see the room vacated by our seniors. Despite this, I mustered some courage to check if anyone remained and went further inside. Nobody was there, but suddenly a rush of chilled wind passed from my legs to my whole body, making me shiver. My heart raced as if it might burst out at any moment. Without a second thought, I dashed out, feeling my legs becoming heavy and hard to move. As I exited the room, I glimpsed something black poking its head out from the slightly unlocked door. I felt my hands and legs being pulled by the black creature, not realizing it was merely an image in my head. Trembling, I returned to my room, my head feeling so heavy that I could barely see. Later, I overheard my seniors discussing a Monkey Man attack in that room, which led them to empty it and rush to another. I had mixed feelings. Did I…? Then, excitement flooded my mind, and involuntarily, I delved into a river of imagination. The more I dwelled on it, the more my heart raced, yet at the same time, I sighed in relief that I was alive and unharmed. After several minutes, I discovered that a goat had been roaming in the veranda, confirmed by our warden. I chuckled to myself. The black creature that flashed before my eyes might have been the goat. Out of embarrassment, I didn't disclose this to anyone until now. However, I recalled experiencing a feeling that was born from my own anxiety and fear, which I amplified in my mind to create that "Fear."

Bithika Phukan, *4th batch*

(11)

Once on 1st April, I screamed so loudly inside a bathroom that everyone outside thought I was playing an April Fool's joke. However, I accidentally touched a naked electric wire, causing it to break, and miraculously, I survived to tell the story.

Gautam Pegu, *3rd batch*

(12)

When Hirak was possessed by a ghost

("Not" based on a true story... it is an actual incident)

It was during winter in 2009 when we were in class 7. The bell for dinner has rang and we, a few Nilgirian classmates and friends, were getting ready to go to the dining hall. We called for Hirak Jyoti Gogoi, our friend, to come with us but he was not in his bed, which is usually where he should be at the time. We looked for him in the hostel and shouted his name multiple times. It was then we realised that he was not in the dormitory for the whole evening. But suddenly he appeared and we all went to the dining hall. At that time hot water was being provided with dinner at the dining hall and we used to take a water bottle with us to get some. When we were eating, Hirak finished his meal quickly and went to wash his dish. We thought of pulling a quick prank and hid his water bottle. When he came back and looked for his water bottle he was unable to find it and asked us about the bottle. But strange

thing is that he didn't utter a single word while asking. Instead, he just extended his hand and made continuous and aggressive noise of "ughh, ughh, ughh". With time he became angrier and the intensity of the sound became more and more grittier. We thought let's give him back his bottle and as soon as we gave him the bottle his demeanor changed and he became calm. He went to the dormitory ahead of us and we went on continuing our dinner. After a while we came back to the dormitory and found Hirak to be sleeping. It was too early for Hirak to be asleep at the time and so we went to wake him up and ask him where he was that evening and what was that sound he was making at the dining hall. He was jolted awake and looked at us clueless as if he doesn't know us. We asked him, "Oi, kot asili toi aji gutei godhuli ? Gayab hoi asili sun.. aru eitu ki asil ughh ughh (mimicking his action at the dining hall)?" He looked at us with an angry face for straight five minutes without uttering a single word while we were bombarding him with questions. Suddenly he went to sleep again. We woke him up, again. Now his demeanor was changed and he mellowed down. We asked him what happened but all he did was covered his mouth with a hand. We asked him, "Eku kobo para nai?" He moved his head sideways giving a NO sign. I asked him the same question repeatedly and every time he signed no with his head while covering the mouth. I thought he might be able to write it down then. I went to grab a piece of paper and pen from my bed and asked him, "kobo para nai jodi likhi de". What he wrote gave all of us goose bumps and a chill went down our spine. "Mukhot kunubai hupa mari dhori ase" he wrote! (to be continued…)

Manish Kuntal Buragohain, *12th batch*

(13)

I have learnt the best time management lesson of my life at JNV Hostel (Blind School Campus, Bihpuria) from Manas Hazarika. To save time, precisely speaking, to enhance his sleeping time, he used to put toothpaste on the toothbrush before going to sleep. He would wear his morning PET dress and socks while sleeping and would never take morning tea. In this way he could save 15 minutes and 7 seconds of his precious time which would otherwise be wasted. The '7 seconds' is for the toothpaste activity. The 'No. 1 Businessman' of Hostel was Manas Protim Chekanidhara. He could sell anything in the hostel with huge profit margin right from an Omlete to colour photographs.

Pranjal Pratim Konwar, *1st batch*

(14)

জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, লখিমপুৰ; সচাঁ অৰ্থত এখন মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ লগতে সম্প্ৰীতিৰ চানেকীৰ এক মহান অনুষ্ঠান। ছাত্ৰ- ছাত্ৰীসকলৰ মাজত কৃত্ৰিমতাবিহীন মৰম-ভালপোৱাৰ এক উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। বিভিন্ন ঘটনা-পৰিঘটনাৰে পৰিবেষ্টিত এই বিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যথোপযুক্ত সন্মান অন্য বিদ্যালয়তকৈ পৃথক। জয়তু জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, লখিমপুৰ।

মনোজ বৰুৱা, *শিক্ষক (অসমীয়া)*

(15)

'Time and tide wait for none'

In 2004 I began my journey in JNV Lakhimpur and cherished some memorable years there though in 2006 I had been transferred to JNV Papumpare. The memorable

and tragic moments in JNV Lakhimpur, I remember now is the time spent with Nurse Miss Ibemsha and PET teacher Babita miss, who were my roommates. I remember the last meeting with Babita miss before her tragic accident on her way to JNV Lakhimpur... With Dipaba (TGT Science) I passed most of the time. I also have fond recollections of the times when Principal Sanjay Kumar Sir organized parties for the teachers, creating enjoyable experiences. In Class-9, I remember Panasree and Dipanjoli Gogoi as students who left a lasting impression. In Class-7, the teachers often discussed about Prince and some other brilliant students. In Class-6 Martin Deori, Janapratim Gowswami were some of the brilliant students. Those were the times which will always remain evergreen in my memory. The days in Holi festival were the most fascinating moments when I locked myself in room, but not able to hide myself and at last enjoyed with the ladies. Missed the moments a lot.

Sangita Hazarika, *Teacher (English)*

(16)

Once I played inter hostel kabaddi representing Nilgiri Senior House against Udaigiri senior house. As I went on to raid the other side, Udaigiri boys caught hold of me by my trousers. As I was tall enough and the crossing line was bit away, I dived to touch the line only to leave my trousers at the hands of Udaigiri boys. Later, the boys fell over me deliberately to cover me up. It still makes me laugh when I recollect the incident.

Kamal Jyoti Borah, *Teacher (Biotechnology)*

SILVER JUBILEE CELEBRATION COMMITTEE

CHIEF ADVISORS

Debananda Hazarika (Chairman, ASTPPC Ltd., Ex- MLA Bihpuria, Ex-DD NVS)
Apurba Kumar Roy (Principal, JNV Lakhimpur)
Jinu Doley (PGT English)
Keshab Borah (TGT Mathematics)

CORE COMMITTEE

Coordinator: **Sanjit Pegu**
Advisors to Coordinator: **Pranjit Hazarika, Casio Karan Pegu**

RECEPTION COMMITTEE

President: **Arunjyoti Sonowal**
Secretary: **Manas Hazarika**
Working Secretary: **Bhaskarjyoti Bhuyan**
Advisor: **Hirokjyoti Pegu**

PRINT, MEDIA AND LITERARY COMMITTEE

President: **Nabajit Saikia**
Secretary: **Monikongkona Changmai**
Secretary (Social Media & Web): **Bharat Chandra Bonia**

CULTURAL COMMITTEE

President: **Bikash Kumbang**
Secretary: **Binod Pegu**

FUND & LOGISTICS COMMITTEE

President: **Navajyoti Lahon**
Secretary: **Kapil Hazarika**

SPORTS & RECREATIONAL COMMITTEE

President: **Amar Jyoti Hatiboruah**
Secretary: **Buddheswar Pegu**

FOOD COMMITTEE

President: **Dibyajyoti Pegu**
Secretary: **Gautam Pegu**

EXECUTIVE MEMBERS

Satyajit Chutia, Mrinmoy Pathak, Dhrubajyoti Regan, Bidyutparna Boruah

---

RECEPTION COMMITTEE

Advisers : **Bhaskar jyoti Bhuyan, Hirokjyoti Pegu, Bharat Ch. Bonia**
President: **Arunjyoti Sonowal**
Vice-President : **Amarjyoti Hatibaruah**
Working President: **Sourav jyoti Gohain**
Secretary: **Manas Hazarika**
Joint Secretary: **Dipima Borgohain, Nilutpal Boruah, Nibedita Sharma, Hari Prasanna Deuri, Kaushik Bora**
Executive members: **Jayanta Das, Amar Jyoti Saikia, Bidyutparna Boruah, Dibyajyoti Saikia, Mithun Biswas, Ebrahim Ali**
Members: **Manash Jyoti Konwar, Khagendra Goutam, Mridul Chandra Boruah, Khanindra Dutta, Anirudhha Bhakat Chutia, Tinku Phukan, Debapratim Gohain, Amrit Boruah, Tribeni Ranjan Gogoi, Bharti Das, Anupam Chutia, Gauri Shankar Borah, Pratima Roy**
Faculties Adviser: **Mr. Hemanta Gogoi, Mrs. Deepanjali Chetia**

PRINT, MEDIA AND LITERARY COMMITTEE

President: **Nabajit Saikia**
Secretary: **Monikongkona Changmai**
Secretary (Social Media & Web): **Bharat Chandra Bonia**
Executive members: **Malabika Bora, Parismita Das, Saurav Kumar Boruah,**
Members: **Dhrubajyoti Borah, Pradip Gogoi, Gyandeep Nath**

SOCIAL MADIA & WEB SUB-COMMITTEE

Secretary: **Bharat Ch. Bonia**
Joint Secretary: **Dipima Borgohain, Mamon Kakoti**
Executive members: **Sima Gogoi, Sourav Jyoti Gohain, Chandra Kanta Pegu, Rupam Borah, Ebrahim Ali, Dhrubajyoti Borah**
Members: **Amar Jyoti Saikia, Parismita Das**
Adviser: **Madeni Neog, Amarjyoti Hatibaruah**

FUND & LOGISTICS COMMITTEE

President: **Navajyoti Lahan**
Secretary: **Kapil Hazarika**
Working President: **Mrinmoy Pathak**
Joint Secretary: **Gaurav Borah**
Member: **Ankur Bikash Gogoi,Sourav Jyoti Gohain,Dharmesh Bonia**
Advisor: **Indrakalpa Saikia, Utpal Goswami**

SPORTS & RECREATIONAL COMMITTEE

President: **Amar Jyoti Hatiboruah**
Secretary: **Buddheswar Pegu**
Member: **Manas Jyoti Konwar, Rajiv Deuri, Sandhya Rani Gogoi, Parismita Das, Dilip Das, Dhaneswar Doley, Madhav Das, Nilutpal Doley, Sanjib Deuri, Taqar Pegu, Prashant Bonia, Lakhyajit Gogoi, Pradip Gogoi, Mitra Dev Deori**
Advisor: **Jayanta choudhary, Sanjit Ramchiary, Amar Deori**

CULTURAL COMMITTEE

President: **Bikash Kumbang**
Secretary: **Binod Pegu**
Joint Secretary: **Anupam Bora, Indra kumar Patir, Bijoy Barman**
Advisory: **Dipjyoti Deuri, Bhrigu Sharma**
Member: **Jayanta Saikia, Navanita Kalita, Punam Hazarika, Tikendrajit Chintey, Bikramjit Hazarika, Gayatri Deuri**

FOOD COMMITTEE

President: **Gautam Pegu**
Secretary: **Dubyajyoti Pegu**
Member: **Dibash Jyoti Khanikar, Manash Pratim Chekanidhara, Pinki Khatoniar, Sajan Duwarah, Luice Bania, Praduyout Pallab Hazarika, Bijender Gogoi**

Batch - 1

Abhijit Bonia | Alok Gogoi | Aparupa Gogoi | Amarjyoti Gogoi | Ambarish Parasar | Amrit Bora | Apurba Bikash Sharma | Ashima Hazarika

Bhaskarjyoti Bhuyan | Biswajyoti Daimari | Chandra Kanta Das | Chimpi Sonowal | Devajani Goswami | Dibasjyoti Khanikar | Dibyajyoti Pegu | Dip Pegu

Dipankar Das | Durlove Narayan Swargiari | Gaurav Deori | Gayatri Borah | Girindra Saikia | Harpreet Kaur | Hemanta Raj Boro | Himadri Dutta

Himakshi Saikia | Indrakalpa Saikia | Jayanta Chowdhary | Jayashree Chutia | Jyotshna Saikia | Kapil Hazarika | Kuntala Boruah | Madeni Kumar Neog

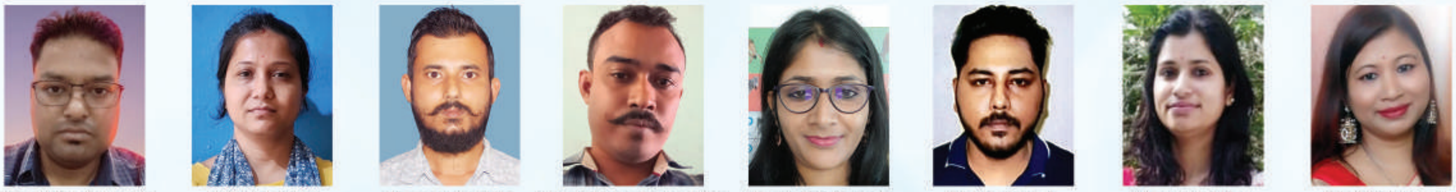

Madhurjya Parasar | Malabika Bora | Manas Hazarika | Manash Pratim Chekanidhara | Mandakini Boruah | Manzil Gogoi | Mauchumi Das | Mofi Kumbang

Monikongkona Changmai | Mukul Madhab Bora | Nabajit Saikia | Navajyoti Lahan | Nipon Borua | Papori Sonowal | Pranjal Pratim Konwar | Pranjit Hazarika

Priti Bhushan Bora | Preeti Gam | Priti Salila Rajkhowa | Purabi Mahanta | Sangita Boruah | Sanjit pegu | Sanjit Ramchiyari | Satyajit Chutia

Sikhawali Hazarika | Soumar Jyoti Deori | Ujjal Bhuyan | Utpal Gogoi | Utpal Goswami

Photos not available for: *Chandan Kr Baruah, Diganta Bora, Julie Dutta, Kalpana Dutta, Madhurjya Sonowal, Rashmi Rekha Phukan, Salma Begum*

Batch - 2

Ajay Borah | Alimoni Borah | Amar Deuri | Amar Jyoti Hatiboruah | Anup Kumar Nath | Arunjyoti Sonowal | Basanti Das | Bhargav Rajkhowa

Bhigu Sharma | Bikki Mahajan | Birinchi Narayan Boruah | Borgoram Deuri | Dibyajyoti Boruah | Dilip Das | Gitamoni Das | Gitamoni Hazarika

Hemanta Borah | Hirokjyoti Pegu | Jayanta Saikia | Jiten Deuri | Kailash Deuri Bharali | Keshajit Sonowal | Krishna Prasad Bhattarai | Lakhi Nandan Doley

Lakhi Prasad Gogoi | Lt. Kundal Neog | Lt. Rajesh Deuri | Malaya Gogoi | Manash Jyoti Konwar | Manju Deuri | Monita Pegu | Mouchumi Deuri

Nayana Saikia | Niharika Dutta | Padumi Ramchiary | Pari Hazarika | Parismita Das | Partha Jyoti Saikia | Prathana Hazarika | Purnananda Pegu

Queen Gogoi | Rajib Das | Rajib Deuri | Rashmi Rekha Patir | Ravi Shankar Bhardwaj | Sandhya Rani Gogoi | Sayanita Das | Smita Das

Suchanta Chamuah | Sumi Das | Tulan Chandra Hazarika | Tulika Bonia | Punima Borah | Rajiv Saikia | Annapurna Saikia | Bhaskar Jyoti Bhuyan

Lt. Aparupa Dang | Nabajit Saikia | Priyanka Saikia

Photos not available for : *Chandan Bhuyan, Dimbo Basumatary, Kalyan Dutta, Junmoni Dutta, Rimung Mudang*

BATCH - 3

Abhijeet Borah | Achyut Dutta | Beauty Mili | Bharat Ch. Bonia | Bidyut Bikash Borah | Bipul Sharma

Biraj Chitrakor | Bonti Borah | Chinmoyee Sonowal | Casio Karan Pegu | Devraj Sonowal | Dhaneswar Doley

Dipjyoti Deori | Gautam Pegu | Jahnabi Boruah | JugamayaTayung | Jyotilima Saikia | Khagendra Gautam

Lt. Lalit Saikia | Lt. Rajib Kr. Pegu | Leena Chetia | Madhab Das | Mrinmoy Pathak | Nani Lampung

Nigolas Basumatary | Nikesh Kumar Jha | Nilutpal Doley | Pahari Bonia | Prabin Das | Pranav Jyoti Borah

Projjolita Mahanta | Rajeev Payeng | Rekha Rani Das | Rimjhim Ritu | Rituparna Bania | Rituparna Dutta

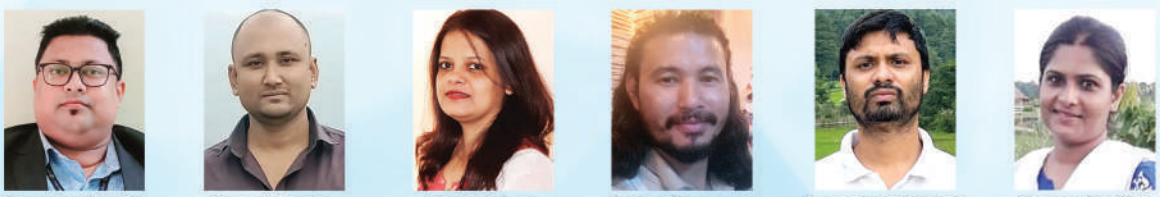

Rituparna Hazarika | Sagar Hazarika | Sangita Borah | Sanjay Chungkrang | Sayeed Iqbal Ahmed | Shamim Siddique

Sheikh Khurshid Alam Ali | Sima Gogoi | Srijeet Basumatary | Tarik Aziz | Trideep Deka

Photos not available for :
Tridib Gogoi, Prabin Sinha, Amar, Tilling Tabyo

BATCH - 4

Achinta Duarah

Animesh Dutta

Ankit Rai

Ankur Bikash Gogoi

Anupam Bora

Kashmiri Boruah

Bagmita Borah

Bhaskar Patir

Bijay Barman

Bikash Kumbang

Bithika Phukan

Pranjal Choudhury

Bubul Pamegam

Dhruba Gogoi

Gaurab Pegu

Gitumoni Dutta

Indra kumar Patir

Shamma Parveen

Jhuma Das

Keshab Jyoti Hazarika

Leelawati Pegu

Mridul Boruah

Naren Borah

Saba Parvez

Pranita Baruah

Pranjal Konwar

Ranjan Borgohain

Ratnadeep Gogoi

Santosh Kr. Das

Satyabrat Pegu

Sourav Jyoti Gohain

Photos not available for:

Bandana Doley, Nuel Boro, Pranjal Konwar, Late Gautam Doley, Late Arpan Basumutary, Late Madhujya Borah, Late Sonia Sarma, Anamika Kalita, Azu Tamchii, Biri Asha, Dimasa Kr. Brahma, Dimpi Das, Gem Tabia, Gyati Anju, Hage Angkha, Harekrishna Rai, Joram Atu, Likha Aney, Michi Monya, Millo Merry, Mopi Tasso, Mudang Oniya, PunyoYaming, Sailen Talukdar, Satyendra Prasad, Tanmoy Ghosh, Tasso Mopi, Tasso Yallung, Late Kime Kenya, Lod Tachaa, Sonamoni Das, Tamchi Aju

BATCH - 5

Alok Baroi | Amrit Mishra | Anirudha Bhakat | Anupam Duwarah | Bhaskar Chutia | Biki Roy | Binod Pegu | Biplob Das

Bonita Bora | Champal Doley | Chayanika Saikia_ | Chilarai Prasad Saikia | Devika Gogoi | Dhanista Mili | Dhruba Sarma | Dipjyoti Saikia

Dosmanta Kutum | Girin Gogoi | Gobinda Sonowal | Himanjan Bora | Jadumoni Das | Kamal Pegu | Keshab Das | Khanindra Dutta

Kushumbar Deori | Lauhan Doley | Liku Deori | Madhurya Mahanta | Manab Das | Manjit Barua | Mridusmita Deori | Naba Kumar Das

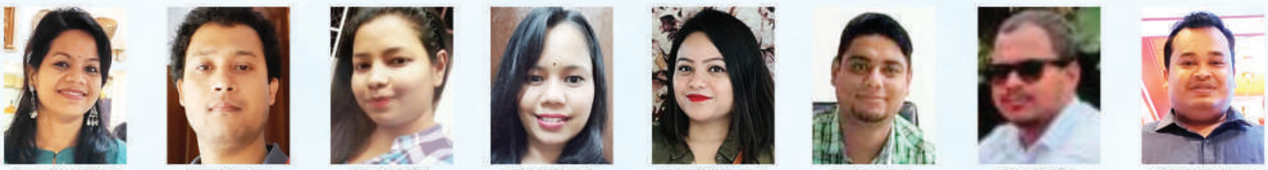

Nabanita Saikia | Netra Kamal | Nomita Deb | Pallabi Gogoi | Pallavi Sonowal | Pankaj Bora | Pankaj Das | Partha Sonowal

Pinkie Khataniar | Pranab Bora | Purabi Tamuliphukan | Rashmi Sen | Abinash Borah | Rupshree Dutta | Sangita Saikia | Sanjib Deori

Tofic Sonowal | Sanjit Sonowal | Shankar Jyoti Doley | Swapnadeep Dutta | Tarali Das | Tikendra Deori | Tingku Phukan | Arshini Saikia

Phung Basumatary | Chimpi Duwaria | Jayanta Baruah | Jyotish Bonia | Krishna Das | Lakhyahira Gogoi | Manas Pratim Swargiary | Pallab Saikia

Twinkle Handique | Pinki Saikia Das | Pranab Patir | Reema Das | Sami Saikia | Sanju Baidya | Santosh Ghimire

Photos not available for:

Arunima Sharma, Beauty Chutia, Jyotish Ranjan Baruah, Kanhaiya Sahu, Kunal Rout, Lt. Amiyo Kumar Roy, Lt. Devid Rabha, Lt. Johnson Bagh, Lt. Lukumoni Borah, Lt. Srimanta Pratim Saikia, Prashanna Jyoti Goswami, Anshumyai Basumatary, ChandramalikaKhanikar, Labanya Neog, Pranjit Bhattacharya, Purna kanta Pegu, Rupam Neog, Samar Jyoti Baishya, Zinky Hazarika

BATCH - 6

Ajit Pegu | Amar Jyoti Kalita | Anangsha Saikia | Anupam Hazarika | Bishakha Doley | Bitupan Borah | Bitupan Chamuah | Budheswar Pegu

Chandra Kanta Pegu | Chhandika Roy | Dhonoda Doley | Dhunti Sonowal | Dipali Borah | Dipankar Borgayari | Dipima Borgohain | Gaurav Deori

Geetali Saikia | Gitanjali Boruah | Govinda Pegu | Jayanta Das | Jnyanjyoti Bhuyan | Karishma Pathak | Kaushik Bora | Khirud Phukan

Krishna Sonowal | Madhab Doley | Madhujya Bikash Borah | Majbina Rahman | Malay Sarkar | Manash Sonowal | Manoj Mahatooo | Mayurakhi Bhuyan

Mitali Baruah | Mousumi Bonia | Mousumi Gogoi | Nilutpal Boruah | Nilutpal Konwar | Nipen Das | Palash Thengal | Palky Dutta

Pallabi Saikia | Pankaj Rajkhowa | Parnashi Hazarika | Prakash Lama | Prakash Payeng | Pranjal Dolakasaria | Priyanka Morang | Purabi Thakur

Rajiv Biswas | Rakesh Dutta | Rupam Borah | Rupangkar Borah | Sabita Sonowal | Sangeeta Roy | Sanjay Pegu | Sarifa Sultana

Sewali Dihingia | Siddartha Sonowal | Tara Prasad Mili | Trinayan Bhuyan | Umesh Pangeng | Arup Jyoti Nath | Kandarpa Baro | Lt. Apurba Saikia | Lt. Ratna Das

Photos not available for: *Dipanjalli Mallik, Dulal Das, Maloy Sarkar, Manoj Mahato, Anju Rathi, Ashish Saikia, Baby Medok, Bharat Boro, Bhargav Mahanta, Jailsing Doley, Javed Akhtar Borbhuyan, Kanchan Borgohain, KukheswarGowala, Kusha Hazarika, Niki Phukan, Parag Gogoi, Pinku Sonowal, Sabana Sultana, Sevak Kakoti, Late Saktin Pegu, Ajay Basumatary, Amit Prasad Khushwaha, Basab Borah, Bhuvan Pegu, Bijay Biswas, Chandra Borah, Devanshu Nath, Dipannita Deka, Dumakanta Jimey, Gautam Barhoi, Luleswar Narah, Niru Das, Pranab Taw, Prince Boro, Pushpanjali Basumatary, Rajiv Doley, Rasid Ali, Reshma Goyari, Rituraj Deb, Rosita Kayshap, Saradi Jyotsna Gogoi, Sidartha Borah, Sulaksana Deka, Sumit Bora, Tapas Biswas, Tapash Rauth, Umakanta Medok, Upashna Chutia, Upashna Gogoi, Urmil Kakoti*

Batch - 7

Amrit Prasad | Bhaskar Hazarika | Biraj Kumar Borah | Damudar Das | Deepjyoti Deori | Dibakar Sahu

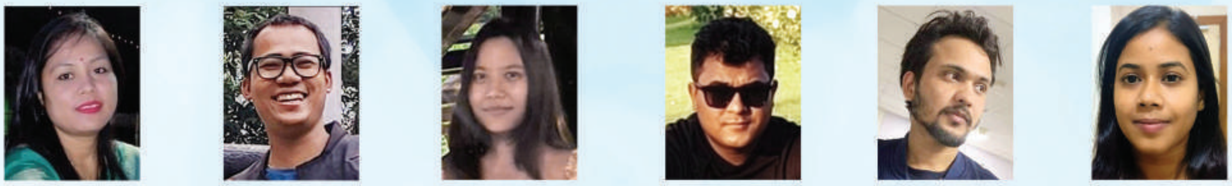

Epi Gogoi | Jagat Nanda payeng | Jharna Mili | Jitumoni Saikia | Khireshwar Saikia | Manashi Boruah

Monika Doley | Mrinmoy Hazarika | Nandita Doloi | Palash Jyoti Borah | Pallab Saikia | Pankaj Hazarika

Papu Borah | Papu Khataniar | Pinkumoni Patir | Pranjal Brahma | Pranjal Saikia | Rituraj Hazarika

Rupamjit Sonowal | Sashanka Bora | Yashpal Singh | Amrita Saikia | Ashani Doka | Bhaskarjyoti Pegu

Bhenishmita Hazarika | Binoy Das | Bitopan Saikia | Dwarshan Basumatary | Fewen Rangkham | Lipi Sonowal

Moumita Paul | Mrityunjoy Gohain | Pramod Jaiswal | Pranjal Nath | Ranjan Basumatary | Sangita Saha

Shilpi Pratim Dutta | Shivniwas Tiwari | Sonu Pandit | Yumyang Tazin | Tani Rangkham | Susmita Rajkhowa

Photos not available for: *Partha Pratim Baruah*

Batch - 8

Abhishekh Yadav | Binita Borah | Biplob Nath | Birinchi Patir | Branbrij Das | Bubu Kr. Poleng

Dharamsad Basumatary | Dhrubajyoti Regon | Dibya J Mandal | Dibya Jyoti Borah | Ebrahim Ali | Gorima Doley

Gunjan Yadav | Karishma Tamuli | Krishna Pratim Bordoloi | Labhya Rani Gogoi | Mayuri Bonia | Mithun Biswas

Montu Kherkatary | Monuj Kr Patir | Mundeep Deuri | Navanita Kalita | Nikita Nandy | Noreen Ahmed

Papu Sonowal | Parinita Boruah | Phalgu Plaban Pegu | Poornima Muchahary | Pranab Chetry | Pranab Saikia

Pratiksha Jain | Prince Kumar Borah | Punam Hazorika | Rinku Baruah | Rinku Doley | Rosy Rani Dutta

Saurav Baruah | Saurav Kumar Boruah | Shaishab Kalita | Shyamali Saikia | Tapan Kumar Borah

Photos not available for: *Dhananjoy Kaman, Gaurab Borah, Raza Parvez, Ashish Das, Baby Saikia, BedantaLahkar, Buddhipta Bikas Doley, Dipankar Phukan, Girinda Baruah, Golap Roy, Kalyan Saikia, Krisnapratim Bordoloi, Late Jyotibikas Bonia, Mintu Gohain, Paran Pegu, Rahul Mukherjee, Rituparna Saikia, Rupali Kalita, Sangita Hazarika, Sangita Yadav, Sunandan Das, Swaraj Saikia, ThomwangHangphuk, Udit Sargiary*

BATCH - 9

Ajoy Deka | Anjelika Taid | Binita Hazarika | Bipashna Gogoi | Bivek Kataki | Bodon Das | Chiranjit Das | Dawa Sherpa

Debabrath Goswami | Deep Jyoti Nath | Dibya Jyoti Biswas | Digen Sonowal | Dikshita Adhikari | Dimpul Deuri | Hiranya Neog | Gayatri Buragohain

Jamuna Boruah | Janmejoy Neog | Janty Das | Jyotshna Das | Kabyashree Bora | Kanku Boruah | Klinton Pegu | Kuldip Phukan

Lakhya Bonia | Madhurjya Patir | Manjil Deuri | Martin Deori | Masum Das | Merina Handique | Migom Mili | Minakhi Dutta

Moni Roy | Mouchumi Borah | Mridul Das | Neelam Kotwal | Nibedita Sharma | Niranjan Das | Parvej Alom | Phanidhar Mili

Priyaka Deuri | Purna Chandra Pawe | Purnima Saikia Sonowal | Rajnarayan Dutta | Raju Bodo | Raju Medhi | Rimpi Saikia | Runumi Das

Sangita Mahanta | Shankar Jyoti Boruah | Shyamolee Buragohain | Supriya Doley | Suraj Prakash Daga | Titu Sonowal | Titumoni Bodo | Trishna Das

Photos not available for: *Janapratim Dev Goswami, Kashmiri Swargiyari, Vikas Kumar Sah*

BATCH - 10

Bibi Boruah

Deepshikha Boruah

Denish Engti

Dimpy Roy

Gayatri Sonowal

Gayatri Wary

Lakhya Jyoti Patgiri

Lokendra Singh Shekhawat

Mitra Deori

Mridusmita Chetri

Padmini Boruah

Pankaj Pawe

Parishmita Hazarika

Pinakee Gogoi

Poli Neog

Pooja Saikia

Pradip Gogoi

Pranjal Sonowal

Sangita Hazarika

Sanjay biswas

Sanjay Deori

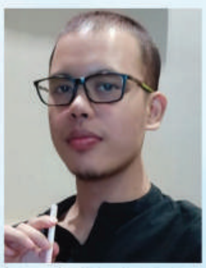
Satya Bikash Doley

Shadid Islam

Sudeshna Borgohain

Takar Pegu

Photos not available for:

Hritik Boruah, Chiranjib Doley, Gulshan Kour, Jyotish Das, Anand Mohan Tiwari, Prasanta Dutta, Nilim Jyoti Saikia, Nimisha Deuri, Tejen Bonia, Suni Deuri, Azharul Islam, Manjil Deuri, Lokendra Shekhawat, Sivanand Gupta, Moter Riba, Debasish Hazarika, Swgwmsar Basumatary, LakhyanGoyari, Diganta Pegu, Natop Paron, Geetanjali Phukan, Pranjyoti Pegu, Prashant Bonia, Indrani Saikia

BATCH - 11

Abhinandan Borah | Abhishek Balo | Ajay Basumatary | Amar Jyoti Saikia | Ankit Kumar | Anupam Rajkhowa | Anurag Bharali | Arabinda Boruah

Arunav Boruah | Atal Garam | Atlanta Jinia Chetia | Banashree Gogoi | Barsha Miri | Basanta Deori | Basu Hali | Bedabrat Das

Bhagyashree Deori | Bidyut Bikash Lekharu | Biki Das | Bikram Deori | Bikram Teran | Bilwa Mangal Chakraborty | Biraj Das | Daisi Kaman

Dhiraj Sonowal | Dhrubajyoti Borah | Dibyajyoti Saikia | Dipak Das | Dipankar Doley | Dipankar Pagag | Dipika Borah | Dipranjan Gogoi

Gobin Das | Hari Prasanna Deori | Hemanta Pait | Jahnabi Doley | Jintu Sonowal | Jogita Das | Jugal Krishna Doley | Juli Doley

Kamti Dubi | Kari Loyi | Kishore Medhi | Kuku Chedar | Kuldeep Gogoi | Lakhimi Das | Lakhyajit Sarkar | Lakhyajit Sonowal

Lipika Das | Lomkek Yudik | Lovita Bormon | Luice Bonia | Lukar Yniyo | Manta Chedar | Manuj Kumbang | Monmayuri Dowarah

Mousumi Gogoi | Mousumi Pegu | Mridupawan Medak | Munna Niji | Nabajit Doley | Nabajit Taku | Nalinee Konch | Nibedita Hazarika

Nikumoni Deori
Ochine Gongo
Padma Mili
Pallav Bikash Mahanta
Palabee Bhuyan
Pankaj Medhi
Poonam Haji
Pradyut Pallab Hazarika

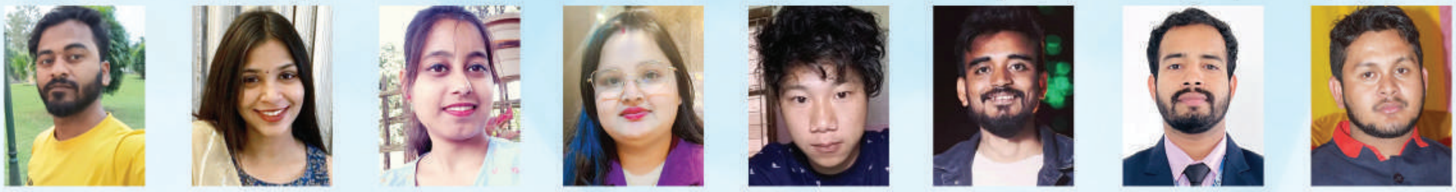

Pranjit Sarkar
Pratha Sexena
Prathana Saikia
Puja Boruah
Pura Takar
Rajdeep Bhara
Ravi Verma
Sajan Duwarah

Sikhamoni Borah
Subhrajita Bhuyan
Surajit Dey
Susmita Das
Tentu Mugli
Tsering Drema
Udrishna Deori
Yangam Mosu

Photos not available for: *Benu Basumatary, Kumud Phulgoyari, Raju Mala*

BATCH - 12

Aakansha Boruah
Abdul Kalam
Akash Deuri
Alaka Das
Amar Jyoti Siam
Anamika Das
Anupam Deori
Ayush Parashar

Abhishek Hazarika
Babul Borah
Baishali Hazarika
Barbie Borah
Bhagirath Krishna Phukan
Bhagyajit Pegu
Bijendra Gogoi
Bikash Kr. Borah Sonowal

Binaybrat Mili
Biswajit Mili
Bomjum Karlo
Chandan Vishwakarma
Chandrakanta Bharali
Chayanika Das
Chinmoy Saikia
Chujai Chingsaham

Daizy Borah
Dharitra Migom Medak
Duli Lollen
Durlabh Deori
Gita Thakur
Gyandeep Saikia
Hemanta Pawe
Himalaya Kumbang

Hirak Jyoti Gogoi | Irani Boruah | Jahnu Deori | Jaminee Doley | Jingka Khiham | Jitumoni Das | Jnandeep Boruah | Jogonath Tayung

Karabi Hazarika | Kaberi Bonia | Joyjit L Wahengbam | Juhi Kangkan Patgiri | Juli Hazarika | Kakali Barpatra Gohain | Kakow Techi | Kalpana Tamuli

Manash Narah | Manish Kuntal Buragohain | Khanthai Basumatary | Kiran Katuwal | Lakhinath Taku | Manash Das | Manash Konwar | Liza Mukhtiar

Manta Wangsu | Mayuri Mallik | Mimag Medak | Mingkeng Jerang | Monalisha Hazarika | Monglih Mongwangham | Monika Kaur | Monil Tayung

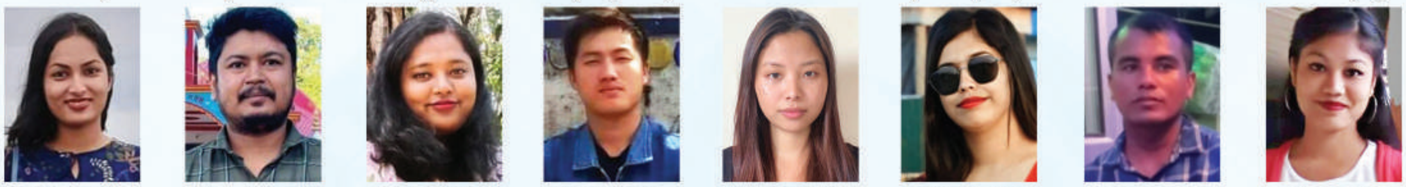

Parishmita Gogoi | Partha Jyoti Borah | Moutushi Kakoty | Nabam Taying | Naumi Toham | Niha Begum | Pabitra Deori | Parbati Mili

Purabi Doley | Partha Pratim Nath | Pintu Kumar Gupta | Pranjal Dutta | Pratim Gautam | Priyabrat Gogoi | Priyam Baruah | Pulak Konwar

Rupa Pegu | Sanjib Sonowal | Purushottam Bania | R. L. Lata Deori | Rabing Ngilyang | Rajat Kamal Das | Reena Kumari Gond | Rituparna Saikia

Tad Katung | Taku Rocha | Sarat Teron | Sourav Neog | Shankar J Deori | Sonia Doley | Sushmita Deuri | Sushmita Hazarika

Wanglom Lowang | Zaanu Pangu | Trailukya Dutta | Trinayan Das | Tulika Boruah | Tulika Dihingia | Uday Buragohain | Upasana Sharma | Varshina Bikomiya Deori

Photos not available for : *Pranjit Kalita*

BATCH - 13

Bidyut Pal Saikia | Abhishek Chetry | Ajoy Devnath_ | Alurahn Hazarika | Ananta Das | Anima Deori | Apurba Pegu | Assisa Vyas

Debashree Devi | Biplob Gogoi | Chinmoy Saikia | Chitra Jyoti Medak | David Parashar Goswami | Deba Krishna Borah | Debajani Gohain_ | Debangana Hazarika

Gargi Kakoti | Gautam Deori | Deboprotim Gohain | Devrajan Kuli | Dipankar Pegu | Dolimoni Konwar | Doly Boruah | Dugdha Moni Miri

Jyoti dhan sonowal | Himanshu Kashyap Bhuyan | Jay Kishan Deuri | Jharna gogoi | Jitul Regon | Joytri Saha | Jun Deori | Jay Prasad deuri

Kumud Gogoi | Lipika Saikia | Jyotishman Borah | Kakoli Hazarika | Karishma Kajal Kakoti | Kesta Phukan | Kiran Kumari Daga | Kuloprashad Hazarika

Masum Chetry | Madhurjya Patir | Mallika Das | Mamon Kakoti | Mamoni Pegu | Manab Jyoti Khataniar | Manash Hazarika | Manash Jyoti Phukan

Murari Monohar Nath | Nabajit Sarmah | Migom Kumbang | Miseng Moungkang | Monjit Bharali | Monjyotshna Borah | Mridupawan Khanikar | Mriganka Boruah

Phaguni Doley | Preety Priyam Hazarika | Nayanika Dutta | Pankaj Panging | Papori Bania | Parash Pamegam | Parshwa Duwarah | Parshwa Hazarika

Shasanka Patir | Shatabdi Deka Baruah | Priyanka Deori | Rajballav Konwar | Rajdeep Gogoi | Rimli Senapati | Rubi Sut | Shantanu Khanikar

Utpal Swargiary | Uttara Gogoi | Siddhant Boruah | Sonmoni Bora | Sujata Saha | Suraj Thakur | Tusmita Bhuyan

Photos not available for: *Saurav Doley, Biswa Pegu, Pranjal Pegu, Kiran Kumar Das, Abhijit Bhuyan*

BATCH - 14

Anuranan Sonowal | Arunjyoti Borah | Achim Rabha | Amrit Baruah | Anjali Hazarika | Anjan Asem | Ankur Sardar | Ankush Sarkar

Bishnu Jyoti Morang | Bismita Dutta | Arundhati Boruah | Bhaskar Jyoti Chutia | Bidyutparna Boruah | Bikram Hazarika | Bikramjit Hazarika | Bimal Rabha

Gourangi Dutta | Gyanjyoti Deuri | Biswanayan Boruah | Debanga Biswas | Dharmesh Bonia | Dipika Das | Ema Borah | Gitarthi Hazarika

Jiban Kanta Barhoi | Jitul Sonowal | Hari Prasad Kaman | Himadri Pawegam | Himanginee Borgohain | Janardan Kachari | Janmoni Deuri | Jatindra Deori

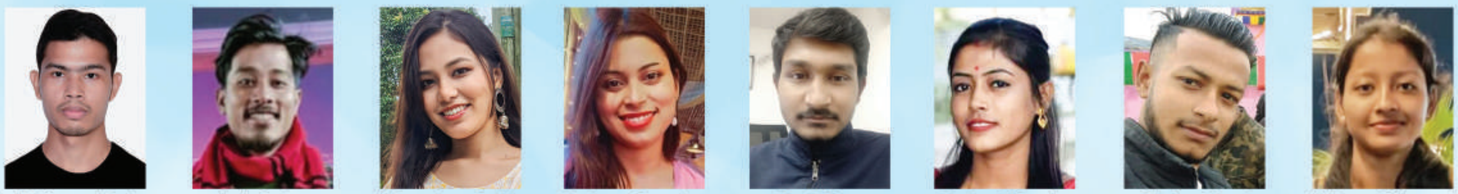

Lakhi Prasad Doley | Lalit Doley | Kabyashree Saikia | Kankana Parashar | Kartik Das | Kashmiri Borah | Krishna Rimal | Kukimoni Chamuah

Manash Sarkar | Mandakini Boruah | Lipika Das | Liza Saikia | Madhu Chetry | Madhurjya Kutum | Manab Taye | Manabendra Gohain

Naba Narzary | Nabajyoti Das | Manjana Payeng | Masum Akram Choudhury | Mayuri Khanikar | Monsun Deuri | Monuranjan Deori | Mridupawan Borah

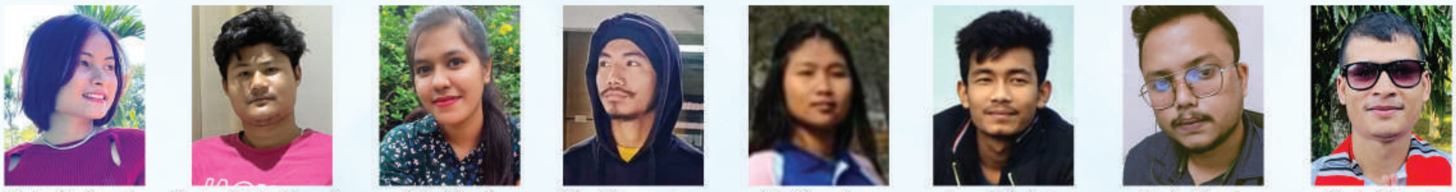

Parismita Boruah | Partha Pratim Hazarika | Niha Gogoi | Nipul Basumatary | Nita Swargiary | Nomal Kachari | Pankaj Borah | Pankaj Boruah

Rimjhim Saikia | Rituparna Hazarika | Pinkumoni Phukan | Pranab Jyoti Tayegam | Priya Pariyar | Purandar Swargiary | Rahul Kutum | Rajdeep Bharali

Sumit Deuri | Tapash Hazarika | Rituraj Sarmah | Runima Chutia | Sanjiv Das | Sarbananda Das | Sourabh Doley | Suman Rabha

Zwngdao Daimari | Tikendrajit Chintey | Tribeni Buragohain | Uday Doley | Uday Sankar Hazarika | Uddipta Nayan Konwar | Ujjal Narah | Ujjal Phukan

Photos not available for: *Satya Narayan Bhuyan, Jyotishmita Hazarika, Priyanka Deuri, Citta Ranjan Boruah*

Batch - 15

Beauti Kakati | Bharti Das | Abhijit Doley | Ajoy Das | Anupam Chutia | Archana Boruah | Aryan Chowdhury | Atul Payeng

Dadu Pathari | Dikhashree Boruah | Bhaskarjyoti Upadhyaya | Bibiana Lhingneiching | Bidyut Bharali | Bijioy Gogoi | Chanu Gogoi | Chello meme

Homen Bania | Indrajit Taye | Donald Taku | Gauri sankar Borah | Gollo Amin | Hemalakshmi Saikia | Hemashree Saikia | Himanjoy Kumbang

Mandira Mili | Manisha Doley | Jasmine Pegu | Jubin Changmai | Kakoli Biswas | Kilton Deori | Leeja Saikia | Mahendra Chunkrang

Parismita Hazarika | Partha Pratim Das | Manisha Patir | Mansh J. Lamu Baruah | Monjul Boruah | Nishi Sut | Nitul Roy | Pankaj Pegu

Rajkumar Deori | Ratneswar Rabha | Prahlad Sarkar | Pranab Jyoti Boruah | Pratima Roy | Priyam Jyoti Phukan | Rahul Doley | Rajib

Saurav Kalita | Shilpa Gogoi | Rhituparna Bharali | Rukshana Begum | Rumman Talha | Sahin Bora | Sankar Jyoti Dutta | Sarbananda Neog

Trisha Talukdar | Yanu Hake | Sonu Deori | Tribeni Ranjan Gogoi

Photos not available for : *Rashna Pegu, Shipli Rani Borah, Badal Mili, Dhurbajyoti Das, Nilutpal Borah, Siddhartha Das, Divyanshu Sarkar, Bedanta Bonia, Manash Gogoi, Pranjal Roy, Uttam Medak, Suchinta Sen, Rituraj Borah, Chaya Pegu, Nabam Mania, Bengia Maya, Yayo Bagang, Rai Aza*

Batch - 16

Bhakni shika Pegu | Bidyut Pegu | Akashi Rani Gogoi | Anamika Saikia | Anandaram Panging | Ananya Hazarika | Ankush Saha | Arindam Borah

Dipankar Changmai | Durima Daimari | Biswayan Dutta | Debashish Pegu | Debojit Narah | Dhurba Changmai | Digen Mili | Dimi Doley

Jogeswar Gogoi | Jubin Mili | Upashana Hazarika | Friday Deori | Gautom Doley | Gayatri Deori | Gyandeep Nath | Jagadish pamegam

Leena Pegu | Likhan Basumatary | Jushmi Saikia | Kalyani Pegu | Kiron Deori | Kukil Deori | Lakhyajit Das | Lakhyajit Nath

Nilutpal Boruah | Nobin Payeng | Madhujya Borah | Manash Dutta | Manash Jyoti Borah | Marco Deori | Mohim Narah | Mriganka Saikia

Sandipa Saikia | Ujjal Boruah | Pankaj Doley | Pranjit Das | Pujita Sharma | Rashmi Rajkhuwa | Risha Bonia | Rose Deori

Tiluttama Doley | Trishna Das | Sohan Dey | Sourav Jyoti Gogoi | Swapnil Phulgurari | Sweety Hazarika

Utpal Phukan | Vishal Das | Tarun Doley | Tikendrajit Das

Photos not available for: *Swapna Begum, Paresh Bonia*

BATCH - 17

Baishnabi borah | Bastab Neog | Akankhya gogoi | Akash Neog Thengal | Anjali biswas | Ankita dutta | Ankita saikia | Ankur das

Daisy Sonowal | Debanga Raj Gogoi | Bed Prakash Sahu | Bidyutbikash Hazarika | Bitupan Saikia | Bitupriya saikia | Chow Chakiya Manpang | Christina Patir

Gaytri Borah | Gokul Borah | Debashis Deuri | Debasish Boruah | Debraj Doley | Dhruba Jyoti Gogoi | Dipankar Morang | Durlav Pratim Saikia

Kalyan Chintey | Kasturi Bonia | Hibjul Ahmed | Himashree Deori | Humen Mili | Urmila Das | Jenith Kaman | Jintu Saikia

Manash Sahu | Manashi Patir | Khyati Bosumotari | Lakhi Prasad Doley | Latu Bharali | Man Mausom Phukan | Manali Pathak | Manash Pawe

Nabin Biswas | Navajit Gayari | Manik M Manohar Patir | Mayushree Saikia | Mon Boruah | Monalisa Kherkatary | Monidhar Pameh | Mukunda Subedi

Priyam Borpatra | Probal Saikia | Nebir Babir Doley | Niharika Borah | Nityananda Patir | Ojaswini Sharma | Prachurjya Baruah | Pranav Das

Riya Hazarika | Roshan Kumar Sahu | Pulak Panging | Rajadhiraj Gogoi | Rajdeep Mili | Rishanto Borah | Rishi Boruah | Ritul Deka

Surajmita Hazarika | Swagata Bhuyan | Santina Nath | Sidhartha Sarmah | Sneha Pegu | Sonia Doley | Sumsumi Borah | Suntumoni Pegu

Tulan Daimari | Tilen Chungkrang | Tinku saikia | Tonmoy Saikia | Tonushyam Lagachu | Trailukya N. Deuri | Triluchan Patir

BATCH - 18

Chitralekha Chandi | Achyuta Bonia | Banashree Hazarika | Bhabesh Boruah | Bidyut Konwar | Biraj Boruah | Bishmita Gogoi | Buddha Prasad Mili

Dipsikha Doley | Fajakkir Hussain Barbhuyan | Debojit Oja | Deveeka Pegu | Dhan Ngatey | Dikshita Doley | Dipankar Bora | Dipraj Doley

Jyotika Dutta | Jyotishman Bora | Gitartha Sut | Ikhan Ranjan Bori | Jadob Gogoi | Jayanta Rongpi | Jintu Doley | Jugantor Borgohain

Monuranjan Taid | Moromi Pegu | Kaustav Jyoti Dihingiya | Khirud Handique | Kiran Jyoti Patgiri | Kritartha Gogoi | Kumar Dadilach Das | Liza Borah

Pranjyoti Boruah | Prasant Das | Nabin Doley | Neha Gupta | Ompriya Medak | Parag Jyoti Saikia | Prakash Sonowal | Pranjal Borah

Rinjumoni Chamuah | Sachin Narah | Prince Saikia | Priyam Saikia | Rakesh Pegu | Raktim Bania | Ranjan Das | Rashmita Rijal

Upashana Kashyap | Utpal Chaudhary | Sanjib Boruah | Simi Saikia | Smita Taye | Sumanta Mili | Supriya Doley | Swadhin Gogoi | Tuku Das

Photos not available for:

Ispita Das, Jayashree Das, Jayashree Deuri, Tapashya Sharma, Seema Biswas, Deep Chettry, Dhiraj Biswas, Avoy Pegu, Jugal Pegu, Hanuk Kari, Laxmi Chanu, Dipti Kapadi, Sahan Laskar, Bhargab Jyoti Buragohain, Mridupaban Doley, Karmajit Doley, Ayush Chaudhary, Bhagyashree Das , Dibya Jyoti Das, Devajani Saikia, Tushar Bharali, Himani Das, Deep Dhar, Himanjal Das

BATCH - 19

Bibek Basumatary | Binapani Deuri | Alina Das | Anupam Saikia | Asish Kumar Sarkar | Ashamoni Saikia | Bhargav Neog | Bhulanta Doley

Garlish Doley | Binku Saikia | Bithika Saikia | Chandan Patir | Dhananjay Doley | Dipankar Chutia | Dipankar Mallah | Dipuranjan Pachani

Monalisha Patir | Mrinmoy Gogoi | Himangko Pegu | Jyoti Prasad Gogoi | Karina Borah | Karishmita Kaman | Kashyap Nandan Borah | Manash Das

Rakhi Borah | Sachin Deuri | Nargish Parbin | Nikita Bhuyan | Prarthana Sarmah | Priyanka Dutta | Pubali Gogoi | Rajib Ahmed

Saumarjit Borah | Sushmita Ligira | Sangita Panging | Sarat Ch. Pegu | Sarbeswar Panging | Shyamkanu Doley | Soitanya Saikia

Photos not available for:

Abinash Regon, Ajay Mohan Tiwari, Jungswar Baglari, Popi Gogoi, Happymoni Gogoi, Pallab Gogoi, Kritish Pegu, Jyotishman Borah, Sahil Saikia, Swapnil Duwarah

Batch - 20

Biplop Baroi_ | Biren Borah | Barasha Das | Bharoti Changmai | Bhupen Gogoi | Bijit Duwarah | Debashish Deori

Deepanjali Pegu | Himangshu Boruah | Buddha kr. Basumatary | Chinmoy Boruah | Chiranjit Gogoi | Kaberi Pegu | Kishor Pegu

Krishti Limbu | Hironmoy Goswami | Ivraj Dutta | Janmoni Guwala | Lucky Gogoi | Nandan Borah | Niharani Doley

Parul pegu | Latika Das | Lobjang Droma | Purnananda Deori | Pinky Doley | Porishmita Das | Pranjyoti Pegu

Priyadarshini Bhuyan | Nikita Pradhan | Rakhi Das | Rupak Borah | Sourav Saikia | Usha Doley | Ruwad Pegu | Raj Kishor Borpatra

Photos not available for:

Apurba Hazarika, Rabindra Doley, Anupam Patir, Afraj Uddin Ahmed, Achiya Pegu, Dibyajyoti Deori, Lakhyahira Patgiri, Madhusmita Gogoi, Minakshee Gogoi, Bishay Doley, Indrakanta Patir, Jatin Changmai, Mriganka Raj Pegu, Sanjiv Chandi, Jagadish Deori, Jyotika Borah, Priyanshi Sahu, Ankur Gogoi, Ankush Dey

Editorial Board

Nabajit Saikia, Chief Editor | Monikongkona Changmai, Editor | Malabika Bora, Editor | Parismita Das, Editor | Saurav Kumar Boruah, Editor

How Jawahar Navodaya Vidyalaya, Lakhimpur Speaks Through Your Words:

A Word Cloud of Sentiments!

SBI
The banker to every Indian
Azadi Ka Amrit Mahotsav
G20
SBI
INVEST in EDUCATION, and earn the best RETURNS
SBI Student Loans
Go Digital with SBI
Enable or Disable UPI Services in your bank accounts with Internet Banking.
1 Visit https://www.onlinesbi.sbi/
2 Click on My Accounts and Profile
3 Select Enable/Disable Accounts for UPI
4 Select Account Number with Enable or Disable option
5 Click Submit
you only need one
Life's cluttered. So is your phone.
Too many accounts. Forgotten passwords.
An army of attention-seeking apps.
For you though, less is more.
Shopping sprees and banking.
Hunger pangs and your love for travel.
You want it all, in one single tap.
So why fuss over many,
when all you need is one app?
Instant Digital A/c
My Dreams
Instant Loans
Spend Analysis
Just-for-you Deals
Life Insurance
Shop Online
Order Food
Book Tickets
Transfer Funds
yono by SBI
Lifestyle & banking, dono.
yonosbi.com
Available for desktops, tablets, and smartphones.

আশাৰ নৱোদয়

আশাৰ নৱোদয়
সপোনৰ আকাশত
আশাৰে নৱোদয়,
কলিজাত বৈ আছে ন তেজৰ লহৰ,
নৱ নৱ চেতনাৰে গাওঁ
একেলগে আমি আগুৱাওঁ
অভিমানৰ, আমাৰ হেঁপাহৰ
JNV লখিমপুৰ।
সপোনৰ আকাশত
আশাৰে নৱোদয়।

কত কথা, কত হাঁহি
হোষ্টেলত সন্ধিয়া,
হৃদয়ত ঢৌ তোলা সেই প্ৰথম ভাললগা;
এৰি অহা প্ৰতিটো পুৱা, প্ৰতি আবেলি, প্ৰতি সন্ধ্যা
শাৰী পাতি সকলোতে যেন জীৱনৰ আখৰা;
দিন যায় উৰি উৰি উৰি যায়
স্মৃতিৰ সুৰে আজিও ৰিঙিয়াই
ৰং জীৱনৰ ইয়াতে যে পাওঁ।
সপোনৰ আকাশত।
আশাৰে হৃদয়ত।

नवोदया सपनों का आशियाँ।
यहाँ श्रद्धा है
यहाँ बंधन है
यहाँ Teacher की डांटे भी प्यारी है,

हम नवयुग की नयी भारती...नयी आरती,
यहाँ शिक्षा है
अनुशासन है
खेल मस्ती और किस्से है,
कुछ ऐसा ही बात है
ज्ञान की स्रोत है
उम्मीद की नहर है
JNV Lakhimpur...

Audio Credits:
Music Competition & Lyrics - Apom Anupam (Anupam Bora, 4th Batch)
Produced and arranged by - Amitabh Barooa
Mix-Master by- Siddharth Barooa @ Lucid Recess Studio, Guwahati
Guitar, Bass and Keyboard - Amitabh Barooa
Flute - Rupankar Das
Tabla, Bongo and percussion - Raja Boruah
Harmonium - Apom Anupam (Anupam Bora, 4th Batch)
Vocals: Indra Kumar Patir (4th Batch), Apom Anupam (4th Batch), Bio Pegu (5th Batch), Jubin Changmai (15th Batch), Dip Jyoti Deori (3rd Batch), Tikendrajit Chintey (14th Batch), Punam Hazarika (8th Batch), Navanita Kalita (8th Batch), Tulika Bonia (2nd Batch), Priyadarshini Bhuyan (20th Batch)

Scan the QR code to watch the Theme Song on Youtube

ANUSMRITI 2023

SILVER JUBILEE CELEBRATION 2023
JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA
LAKHIMPUR

CHIEF EDITOR : NABAJIT SAIKIA

প্ৰচ্ছদ পৰিকল্পনা
অৰূপ কোঁৱৰ